کەریمی حیسامی

لە بیرەوەریەکانم

١٩٨٣- ١٩٨٥

بەرگی هەشتەم

ستوکهولم ١٩٩٤

KERIMI HUSSAMI

LE BIREWERIYEKANIM

1983 - 1985
BERGI HESTEM

STOCKHOLM 1994

www.kerimhisami.com

پێناسی کتێب :

ناوی کتێب: له بیره‌وه‌ریه‌کانم (به‌رگی هه‌شته‌م)

نووسه‌ر: که‌ریمی حیسامی

سوید ١٩٩٤

پیت چنین و مۆنتاژ: ناسری ئیبراهیمی

ISBN: 91-630- 1791- 1

چەند وتەیەک

پێم وانەبوو پێویست بێ بە ناوی پێشەکی و سەرەتا شتێک بۆ بەرگی هەشتی بیرەوەریەکانم بنوسرێ. چونکە ئەم بیرەوەریانەوەک زنجیرەیەکی نەپساوەی بە دوای یەکدا هاتوون و بۆ هەموو بەرگەکان پێشەکیەکی بابەتی و بە پێزو خەست دەبوایە بەس بێ. بەلاّم لە بەر ئەوەی قۆناخ و کات و تەنانەت شێوەو چۆنیەتی ژیان و تێکۆشانم گۆڕانیان بە سەردادێ و بیرەوەریەکانیشم بەم پێیە لە گەڵ قۆناخەکانی ژیان‌دا بەرێوە دەچن، بە ناچار پێشەکی دەبێتە بنێشتە خۆشکە و هەر چۆنێک بێ بە قەولی کاک حەمەدەمینی سیراجی (چەند لاپەرێکی لە کتێبەکە پێ زیاد دەکرێ.)!

ئەم جارەش بۆ روونکردنەوەی چەند مەبەستێک نوسینی ئەم چەند وتەی پێشەکیم بە پێویست زانی.

هەر چەند لەم بەشەی بیرەوەریەکانم دا، چەند نامەو نوسراوەی پێگەیشتووم چاپ کردوون، بەلاّم لە گەلێک نامەش‌دا تەنیا بەرکوڵێکم هەڵێنجاوە و تەواو دەقی نوسراوەکەم بلاّو نەکردۆتەوە. چونکە بێجگە لەو کوپلانەی کە لێم هەڵێنجاون و پێوەندی‌یان بە سەرجەمی ئەم بەشەی بیرەوەریەکانمەوە هەیە، مەبەستی تری تایبەتی نێو خۆمان و دوعاو سلاّو و مەسەلەی لاوەکیان تێدایە کە بۆ خوێنەر تام و چێژێکی نیە. یا ناو و باسی خەڵکی دیکەیان تێدایە کە چ پێویست بە باسکردنیان ناکا، چونکە مەبەست لە نوسینی بیرەوەریەکانم روونکردنەوەی هێندی شتی پێویستەکە بەڵکوو یارمەتیەک بێ بە روونکردنەوەی هێندی لایەنی داپۆشراوی

بزووتنەوەی رزگاریخوازی کورد لە کوردستانی ئێران و هەروەها لەوانەیە لاوانی ئێستاو بەرەی داهاتوو گەلێکی لێ وەر بگرن و ئەزموونێکیان بێنە دەست.

هەوڵم داوە لەو نامانەدا ئەو بەشانە بێنمە دەرێ کە پێوەندییان بە مەسەلەی کوردەوە هەبێ لە کوردستانی ئێران و یارمەتی بکەن بە روونکردنەوەی بیرەوەریەکانم. بە لای منەوە هەر یەک لەم نوسراو وبیروڕایانە، با خاوەنەکانیان نەشناسرێن ئەزموونێک دەدەنە دەست و خوێنەری بەرێز لە بۆ چوونی جۆر بە جۆر شارەزادەبێ‌و شتێکیان لێ هەڵدەکرێنێ. نووسەرانی نامەکانیش کە ناویان نەهاتوە و تەواوی نوسراوەکانیان بڵاو نەکراوەتەوە ، رەنگە فیتوی خۆیان بناسنەوەو لە دڵیشیان گران نەیە کە ناوم نەبردوون و رەنگە لە گەڵ بەسەر هاتی رووداوەکان ، لە نووسراوەکانیان وا پەژیوان بوو بنەوە، لە خوایان گەرەک بێ باسیان نەکرێ. هەر چۆنێک بێ ئەم نامە گۆڕینەوەو ئەم شێوە پێوەندییانە بەشێکی ژیانی دەربەدەری و دوور وڵاتین و لە باری کۆمەڵناسیشەوە شێوەی بۆچوون و بیروڕای بەشێکی روناکبیرانی کورد دەر دەخەن لە ژیانی پەریوەیی و ئاوارەییدا.

بۆ ئەوەی درێژەی پێ نەدەم، سەرەتای ئەم بەرگەی بیرەوەریەکانم بە چەند نوسراوەیەک دەرازێنمەوە کە لەسەر بەرگەکانی پێشوو نووسراون و لە وڵات و لە دەرەوە گەیشتوونە دەستم. بەو هیوایە خوێنەرانی دیکەی بیرەوەریەکانیشم لە راست کردنەوەی هەڵەو بۆ چوونی چەوت و پێنە کردنی‌شڕەی دڕاوی نووسراوەکانم یارمەتیم بدەن. بە ئاواتم هەموو ئەو کەسانەی لە گەڵ رووداوەکانی بزوتنەوەی کوردستانی ئێران ژیاون، رووداو وبەسەرهاتەکان بێننە سەر کاغەز و تۆماریان بکەن و لە فەوتانیان رزگار بکەن و لەم رێگایەوە کەرەسەی خاو بۆ زاناو توێژەرانی بناخە دانەر

www.kerimbisani.com

مێژووی‌نوێی نەتەوەکەمان ئامادە بکەن.

جارێ ئێوەو چەند بیروڕای جیاواز لە سەر بەرگەکانی پێشووی بیرەوەریەکانم. کەریمی حسامی. نەورۆزی ١٩٩٣ سوید.

بەند و باو ---- هێدی

دەڵێن: « ئەگەر دەتەوێ لە ڕەخنە دوور بی، هیچ مەڵێ، هیچ مەکە، هیچ مەبە!». لە وەتی بیرەوەریەکانی کاک کەریمی هێژا بڵاو بوونەوە ڕەخنەی خوێنەرانیشیان بە دواوە بوە. بێجگە لە هێندێک ڕەخنەی دۆستانەی دڵسۆزان ڕەخنەکانی دیکە هەر قسەو قسەڵۆک بوون و هیچی دی.

ئەوانەی بە خوێندنەوەی بیرەوەرییەکان دەسنوێژیان شکاوە و سەریان لێ ئەستوور بووە، بە پرێسکەی بەندو باوان سەری ئەستوریان شەتەک داوە و پێی هێور بوونەوە.

ئەوەی ئاشکرایە ئەوەیە کە بیرەوەرییەکان ڕووناکیان خستۆتە سەر پەناو پەسیوی چەندقۆناغی بزووتنەوەی نەتەوە بندەستەکەمان کە نووسەری بیرە وەرییەکان لە نیزیکەوە ئاگاداریان بووە. ئەوانەی سبەی ڕۆژێ بیانەوێ بەو قۆناغەدا بچنەوەو قۆرت و گرێکانی هەڵسەنگێنن، دەتوانن بیرەوەرییەکان بکەنە پاڵپشتی لێکۆڵینەوەکەیان.

ئەو زەنگانەی لە بیرەوەرییەکاندا دەزرینگێنەوە وریا کەرەوەی ئەو خوێنەرانەن کە گەرەکیانە لە رابردوو ورد بنەوە و چەپکێک ئەزموون بچنن و ژیرانەتر بەرەو داهاتوو هەنگاو هەڵێننەوە.

لە جەنگەی خوێندنەوەی بیرەوەرییەکاندا زۆر جاران لە بەر خۆمەوە گوتومە : بریا، هەر نەبێ، ئەو بیرەوەریانەی کە پێوەندییان بە ڕەوتی سیاسی سەر دەمەوە هەیە، زووتر نووسرابان و بە هەرأوی بیری خوێندرانیان پێکابا، هەتا بوویانە بەر هەڵستێک لە بەرامبەر زرە

دیموکراسی ڕێبەرایەتی حیزب دا. بەڵام پاشان کە هەڵوێستی سەر کوتکەرانەی ڕێبەرایەتیم هاتۆتەوە بەر چاو و هەل و مەرجی سەردەمم هەڵسەنگاندوە، خاو بوومەوە و گوتوومە: ئەو دەم کە هێشتا کەوڵی ڕێبەرایەتی کێچی تێنەکەوتبوو بە ڕەخنەیەک تامی زاری دیموکراسییەکەیان تاڵ دەبوو وگلۆڵەی بەختی ڕەخنە گر دەکەوتە لێژی. لەوانە بوو هەر ئەو دەمیش بە تاوانی خوێندنەوەی بیرەوەرییەکانی کاک کەریمی تالاوی زڕە دیموکراسییان بە زۆر کەسان چێژتبا.

ئێستاش ئەوە هەلی بڵاو کردنەوە بۆ نوسەر ڕەخساوە و بیرەوەرییەکان بە کۆڵێک ئەزموونەوە سەر بە ماڵی خوێنەران دادەکەن و چیرۆکی تێکۆشانی دڵسۆزانەی نووسەر دەگێڕنەوە. ئاشکرایە سبەی ڕۆژێ سەر بە ماڵی مێژووش دادەکەن و جێی خۆیان دەکەنەوە.

ئەوەی شایانی ڕێزە هەڵسووڕان و ماندوویی نەناسی و تێکۆشانی بێ وچانی نووسەری بیرەوەرییەکانە لەپێناو خزمەت بە نەتەوەکەماندا. پێموایە لە کاک کەریمی ئازاتر هەر قەڵەمەکەیەتی. بریا وێنەی زۆر بایە. هیوامە خۆی و قەڵەمەکەی هەروا ئازایانە و دڵسۆزانە بازوێن و بە ئامانج بگەن.

حەز دەکەم لێرەدا لە دوایین بەرگی بیرەوەرییەکان ورد بمەوەو سەر لە هێندێک هەڵەی زمانەوانی هەڵبێنم. دیارە بێجگە لە کۆمەڵێک هەڵەی ڕێنووسیی کە ئاشکرایە هەڵەی نووسەر نین و هەڵەی چاپین،هێندێک هەڵەی ڕێزمانیش وەبەر چاو دێن کە بە لەبەو چاو گرتنی زمان پاراوی و لێزانی نووسەر وێدەچێ ئەوانیش لە ئەنجامی پێدا نەچوونەوەدا سەریانهەڵدابێ. بۆ وێنە: بەرگی حەوت - لاپەرەی ۲۱: « لە ۵۳ کەس. ۵۲ کەس بۆ من دەنگی دابوو.» ئەو ڕستەیە دەبوایە ئاوا دارێژرابا:« لە ۵۳ کەس، ۵۲ کەس بۆ من دەنگیان دابوو.» چونکە (۵۲ کەس) تاک

نییەو کۆیە.

بەرگی حەوت - لاپەری ٤٦: « بە پێشمەرگەکانم گوت تفەنگەکەی لێ وەر گرێ.» لەو رستەیەشدا تاک و کۆ لێک دراون. « پێشمەرگەکان» کۆیە و دەبوایە رستەکەش بە کۆ براباوە. واتا ئاوا دارێژرابا: « بە پێشمەرگەکانم گوت تفەنگەکەی لێ وەرگرن.»

بەرگی حەوت - لاپەڕەی٢٣٢ : « ئەوەندە نان و پەنیرو قەند و چا و سیغار و شقارتە و گۆریەو سەر کڵاو ودەستەوانەو پێڵاو وکراس و شتی تر کۆ کرابۆوە..» لێرەشدا دەبوایە رستەکە بە «کۆ کرابوونەوە» برا باوە نەک بە « کۆ کراو بۆوە». لە گەڵ سوپاس بۆ سەرنجدانی کاک هێدی لەو رستەیەدا لە گەڵی نیم . کۆ کرا بۆوە راستە.

بەرگی حەوت - لاپەڕەی ٢٧٤: « من ویستی خەڵکم پێ لە فەرمانی وشکی بێتام پێ گرنگتر بوو.» لەو رستەیەدا یەکێک لە «پێ» یەکان زیادییە. لە کۆتاییدا سلامەتی و سەرکەوتنی کاک کەریمی بە رێز بە ئاوات دەخوازم و هیوامە قەڵەمی لە گەڕ نەکەوێ. ئاڵمان ١٩٩٢

* * *

نامەیەک لە وڵاتەوە : ...... هیوادارم ئی پڕ کاریت بێ و توانیبت بە نوسینی بەرگی شەش و حەوتی بیرەوەریەکانت لاپەرێکی تر لە مێژوی گەلەکەمان برازێنیوە.

هەر چەندە ئەمن ئەو شێوە نوسینە بە بیرەوەری نوسینێکی سادە نازانم. ئەوەی تۆ دەتهەوێ بینوسی شێوەیەکی تازەیە لە نوسین بۆ ناساندنی مێژوی نەتەوەیەک. لە هەموو بارێکەوە بە بەڵگەی زیندو. ناساندنی سەر کەوت و شکست، کەندو کۆسپ، بیرو راو زور خاڵی گرینگی دەورانی حەساسی گەلەکەمان. هەر وەها بونی بەرژەوەندی گەلی کورد لە چ زەمانێک و لە چ کاتێک گرینگترینیان رون بوونەوەی ویستی دەرونی

خۆت سەبارەت بە گەلی کورد بە کوردستان.

تۆ بە نوسینی ئەو بیرەوەریانە توانیوتە گۆشەیەک لە چۆنیەتی ژین و خەباتی چل پەنجا ساڵەی نەتەوەیەک بخەیە بەر چاوی خوێنەویکی کورد و هەمو ئەو کەسانەی دەیانهەوێ ئاگاداری مێژوی ئەو نەتەوەیە بن.

هەر چەند هەمو کەس ناتوانێ هەمو شتێک بێ کەم و کوری بنوسێ بەلام دیسان زۆر شێوەیەکی جوانە و زۆر شتی وردو درشتی تێدایە کە لە داهاتودا بەرهەمێکی بە نرخە بۆ داهاتوانی داهاتو. هیوادارم بەر دەوام بی لە سەر پتەوتر نوسینی بیرەوەریەکانت هەروەها ئەگەر کەسانی تر هەڵکەون بەو شێوە نوسینە گوڵی ئەو گوڵزارە پتر بکەن زور باشتردەبی........»

* * *

نامەیەک لە وڵاتەوە :«...... کاک کەریمی خۆشە ویست، کتێبەکانی ناردبووت گەیشتە دەستم، دیاریەکی زۆر بە نرخ و خۆشحال بووم و بە ئەندازەی دنیایەک پێی گەشامەوە. خەریکم دەیانخوێنمەوە کەیفی پێوە دەکەم. بە خوێندنەوەیان هەست دەکەم خۆت لە نیزیکەوە داستان و سەر گوزەشتەی تێکۆشانی میلەتێکم بۆ باس دەکەی، راستە ناوی بیرەوەرییە، بەلاّم پێم وایە هیچ کات خۆی جیا نەکردۆتەوە لە بەسەر هاتی تێکۆشانی گەلەکەی و ئەگەر ورد سەرنجی بدرێتێ بەشێکی راستە قینەیە لە مێژووی خەباتی ئەم سەر دەمە. نوسەر خۆی نەکردۆتە پاڵەوان و قارەمانی چیرۆکەکەی، بەڵکو خۆی لەو کەسانەیە کە لەژێر زەخت و فشاری نارەوادا، بە سەرهاتی بەشێک لە روناکبیران و رۆڵەکانی کوردی تێدا رەنگ دەداتەوە. حەیف تەنیا بیرەوەریە، ئەگەر تێکەڵاوی لە گەڵ رومان هەبایە، بە تەواوی دەتوانرا هەستی پر لە ئەوینی تێکۆشەرێک کە هەموو ژیانی لە پێناو ئاواتەکانی نەتەوەکەی بەخت کردوە باس بکات

www.kerimhisami.com

و لیی ورد بێتەوە، هەر چەند ئێستاش توانیویەتی ئەم هەست و مەبەستە بدرکێنێ. باسی تێکۆشانی گەلێک لە روناکبیران بکات، باسی کوێرەوەریەکانیان، دەردو ئازارەکانیان.... هەر چەند کەم و کوری و زەعفیان هەبوبێ. ئێستا کە نامەوێ وەختت بگرم و یا خوا نەخواستە بێم و لە سەر بیرەوەریەکان قسە بکەم، دیارە ئەگەر رۆژێک دەرفەت هەبێ ئەوەی دەکەم. وەک خوێنەرێک کە خۆی پێویستی بە ورد بوونەوەیەکی زۆرو زانستێکی فرە هەیە. هەڵبەت یەکێک یا دەیان کەس دەبن کە قۆڵی لێ هەڵماڵن و لە سەری بنوسن. جون دەتوانرێ وەک بناغەیەک چ لە باری ئەدەبی‌یەوە و چ لە باری سیاسیەوە کەلکی لێ وەر بگیرێ. بە تایبەت لە کاتێکدا دەنوسرێ کە خۆت ساخ و سلامەتی و کەس ناتوانێ شکی لێ بکات......... هیوادارم زۆرتر ئاگات لە ساخی و سلامەتی و تندروستی خۆت بێ.......... ئاواتە خوازی خۆشیت ....»

* * *

ئەوەش نامەیەکە بە فارسی نوسراوەو هەر بە فارسیش بلاوی دەکەمەوە:

١٤/٢/١٩٩٣. کاک کریم حسامی محترم. شش جلد وهمه کتابهای دیگر شمارا مطالعه کردەام. بی‌شک تحلیل‌های سیاسی - اجتماعی در رابطه با رویدادها و تبیین ماهیت اشخاص که دران رویداد و جریانات نقشی داشته باشند نه تنها مورد تایید همگان قرار نمیگیرد بلکه خصومت کساتیرا نیز ببار میاورد. نوشته‌های شما شامل چند قسمت‌است.:

١ - بدیهی‌است که خوب و بد اعمال، رفتارو کردار دوران جوانی هر کس، مادامیک اثر مثبت یا منفی بر جامعه نداشته باشد امری‌است مربوط به خودش.

www.kerimhisami.com

٢ - احتمال عدم صحت مطالبی که بر مبنای شایعات و یا نقل قول باشد - که بیشتر نویسنده‌ها بکار میگیرند- همیشه وجود دارد.درنوشته‌های شما نیز دو مطلب ازاین نوع هست :

الف - در صفحه (٦٧) کتاب کاروانیک لە شهیدانی کوردستان نوشته شده::

« کاک نحو کە بە باپیر شکاک ناسراوە .. ساڵی(١٩٥٩) کاک نحوش وەک سەدها رۆڵەی تێکۆشەری دیکەی کوردستان . کەوتە بەر پەلاماری سازمانی ئەمنیەت و گیرا و پاش ئازارو جەزرەبە دانێکی زۆرو مەحکوم کردنی بە پێنج ساڵحەپس، لە بەندیخانەی حکومەتی شادا مایەوە، پاش تەواو بوونی مەحکومیەتەکەی بەردرا » نمی دانم مطلب فوقرا از چه شخصی شنیده‌و یا از چه منبعی کسب کرده‌اید، بهر حال، نحو (باپیر)مبارزی صادق و ناسیونالیستی دلسوز بود، ولی هرگز از طرف ساواک بازداشت و شکنجه نشده‌بود...

ب - درنامه کاک سعید کوهستانی که در صفحه(٨٨) جلد سوم خاطرات شما درج شده‌است: نوشته شده:« دوێنێ ئێواری خەبەر هات سالار وا لە مەهاباد لە ماڵی خزیانە و کاک سەنناری بە پەلەش ئەوە لە تارانە هەر دوکیان لە گەڵ حەوت چەکداری تر خزیان بە دەستەوە داوە » نیز صحت نداشت. مدتی پس از فرار سالار درکوههای منطقه شمال کوردستان بودم سپس بیش از یکسال درتهران و روستائی بنام «کریکان» در شمال تهران مخفی بودم که صارم‌الدین صادق وزیری برای دیدن من بهمان روستا امد. از زحمات آنوقت ایشان سپاسگذارم.

أما در رابطه با فعالیت ورویدادهای سیاسی علی‌الخصوص از سال (١٣٤٧) و تشکیل حزب دمکرات‌کردستان ایران(تعیین اعضا کمیته مرکزی) مولود کنفرانس سوم (٩٧١/٦/٢١) و تبیین ماهیت بعضی از

www.kerimhisami.com

رهبران حزب، عکس‌العمل و اقدامات رهبران، کادرها و سایرین درمقابل اعلام جهاد ایت‌الله خمینی علیه خلق کورد و بعضی از تحلیل‌ها در رابطه با رویدادهای کوردستان و کنگره‌های حزب، بسیار جالب بوده و منبع ارزنده‌ی برای تاریخ نویسان تاریخ کوردستان خواهد بود. چرا که ان نوشته‌ها زمانی انتشار یافته‌اند که تقریبا همه کسانیکه ازانها اسم برده‌اید در قید حیات بودند.... در خاتمه با ارزوی توفیق شما در أمر نوشتن بقیه خاطرات تان و تحلیل و تبیین هرچه صریحتر از رویدادهای کوردستان و کارنامه دست اندرکاران مبارزه ازادیخواهانه (ازادی کوردستان) خلق ستمدیده کورد. سنار مامدی »

* * *

ئەوەش نامەی برادەرێکی دیکە:

«کاک کەریم لە گەڵ ریزو سلاو، هیوادارم شادو سەر کەوتو بن. گەلەکەمان زور شورشی بە خویەوە دیوە. زورمان خوین داوە-زوریان لی کوشتوین-تالانیان کردوین.... سەرەرای هەمووی ئەوانە میژوەکەشیان لی شیواندوین. بە داخێکی گران هەر لە ناو خوشماندا لی‌یان شیواندوین وکەسیکی واشمان نەبوە کە دەست و باسکی لی هەلکا و خەریکی ئەو کارە بیت بەوردی. ئەورو کە بە قولی سەیری وەزعەکە ئەکەین ئالوگورێکی قول بە سەر دنیادا هاتوە گەلی ئیمەش جیا لەوە نیە، میژو بومانی دەرخست کە ئەگەر گەلیک بە تەواوی ئاگاداری میژوی خوی نەبیت و لە ناو گەل دا بە تایبەتی شورشگیرەکانی، ناتوانن هەنگاوی قورس و گران کە دەس کەوتی پێوە بیت و جولانەوەیان بەرەو پیشەوە بچیت، ئیمەی کەنج کە ئەورو پی گەیشتوین و گەلەکەمان چاوەروانی کاری ئیمەیە چونکە دواروژ ئی ئیمەیە وە بویە پیویستە بو ئیمە(وەکو هەوا) بزانین کە رابوردومان چون بووە چ روی داوە، چونی بووە ئەوا

پیویستە بزانین. دروت لەگەل ناکەم ئەگەر بلیم ئیمەی گەنج کەم تاکورتیک لە سەر (بەدرخان بەگ. یەزدانشیر، شیخ عوبیداللە، شیخ مەحمودی نەمر، ئەزانین. بەلام تاخوا حەز ئەکا لە بارەی میژوی شورشی سوڤیت، کوبا، بولغار.... ئەزانین وە تا ئەزانین فلان سەرکردەی سوڤیت یا کوبا ... لە چ روژیک لە دایک بووە. وە هەر ئەوانەش پی‌یان وایە ئەگەر بزانن کویخا مەرەز ، شیخ جەلالی دەربەندی ... کی بون لە عەمریان کەم دەبیتەوە.

ئیمە ئیمرو پیویستە بزانین رابوردومان چون بوە. بو ئەو کارە هروددت - یسرون -خەتیب - مینورسکی بومان زیندو نابنەوە و پیویستمان بە وان نی‌یە، هەر دەبی ئەو جورە شەخسانە لە ناو خوماندا پەیدا بن بومان بنوسن بەو شەرتەی کە چون بووە وای بنوسن، جیا لە هەمو کارەساتیک. ئیمرو کە ئەو هاوری‌یانە یا برادەرانەی کە دوینی لەگەل جولانەوەی گەلەکەماندا بەشدار بوون وئەوروکەش هەست بە مەسئولیەت دەکەن لە بەرانبەر گەلەکەیاندا ئەرکی سەر شانیانە کە روداوەکانی دوینی کە بەناوی (میژو یا بیرەوەری یا نوسینی میژو بە لیکدانەوەی) بینوسن و پیشکەشی گەلەکەیان بکەن، یەکیک لە وانە ئیوەن. کارەکەتان بە نرخە. هیوادارم سەرکەوتو بیت لە بەردەوام بونی‌دا. هەر وەها لەو ریگایەدا هەر وەکو ماموستا هاوار ئەلی پلاری نارەواشت تی ئەگرن. هەروەکو هیندیک ئەلین کاک کەریم دەی هەوێ بە هوێ نوسینی چەند کتیب خوی لە مەشاکلی دوینی دەرباز کا- هیندیک دەلین خەریکە دوبەرەکی و چەند بەرەکی‌مان ئەخاتە ناو بەین - و هیندیکیان ئەلین ئەو کتیبە(لە بیرەوەریەکانم) بیرەوەری (دۆن‌ژوانی کوردە). بەلام جیا لەو هەمور بەیتو بالورانە چ ئەو کەسانەی لایەنگری کاری ئیوەن و چ ئەو کەسانەی دژی ئەو کارەن دەبی باش بزانن کە ئەو سەردەمە کوتایی هات کە

www.kerimhisami.com

مەسایلی سیاسی - بەلگەو وتویژی نیوان چەند پارتی و یا بەلگەکانی کونگرەکان بە ناوی (نهینی)(اسرارحزب) لە قەلەم دەن وە کومەلانی خەلک هەروا کویر بیلنەوە. ئەورو روژی وەهاتوە کە هەر لە کاتی خوی‌دا گەرماو گەرم هەر سەنەدو بەلگەیەک هەیە پیویستە بە تەواوی بلاوی بکەنەوە تا کومەلانی جەماوەر بیخوینننەوە و رای خویان دەر ببرن ئەوە ئەساس و بناخەی دیموکراسی‌یە. ئەگەر دوینی نەمان کردوە، بە هەلە چوینە پیویستە ئەوە بگوتری کە لەو بارەیەوە روداوەکانی ولاتانی سوسیالیستی و پارتەکانی کومونیست ئەوە دەسەلمینن.

کاک کەریم ئەو شیوازەی کە ئیوە گرتوتانە دەست بەناوی (بە سەر هاتی خوم) شتیکی پیروزە هیوادارم سەر کەوتو بیت و هیچ کارەساتیک واتان لی نەکات کە کەلین بخاتە ناو نوسینەکانت. ئەگەر بیتو کارەسات رول بگیریت لە سەر نوسینەکانت پیم وایە لە گرنگی کارەکە کەم دەکاتەوە. وادیارە کارەسات روی داوە، لە بەرگی چوارەم لە سەرەتادا ئیوە نوسیوتانە کە : (بەداخەوە چاپی ئەم بەرگەی بیرەوەریەکانم، کەوتە کات و زەمانیک کە دوکتور قاسملو سکرتیری ح.د.ک. و هاوکاری ۳۰ سالەی خەباتم بە دەستی دوژمنانی ئازادی و دیموکراسی و مروڤایەتی شەهید کرا. ئەم کارە ساتە بە ناچاری تا رادەیەک کاری کردە سەر نوسینەکانی من و بە پیویستم نەزانی ئەسکوی بگەیینمە بنی دیزە و بە سەر گەلیک مەسەلەدا بازدەم. رەنگە بەشەکانی تری بیرەوەریەکانیشم سەبارەت بەو کارەساتە توشی‌کەم وکوری بن.)بەرگی چوارەم لاپەرەی(ب).

بەلی ئەو کارەساتە دلتەزینەو جیگای داخە. بەلام پرسیار دیتە گوری ئەگەر هاتو کارەساتیکی تر خوا نەکا روی داو هاوری‌یەکی دیکەتان یا هاوریی ۲۵ سالەتان شەهید بکری ئایا دیسان کارەکەتان توشی کەم

www.kerimhisami.com

وکوری دەبیت؟ ئایا بەدوای چەند کارەسات دا ئیوە توشی گول بژیری نابن وکارەکەتان بە پیچەوانەی قسەی ماموستا رسول هاوار نابیت کە ئەلی کاک کەریم گول بژیری نەکردوە. دەیان پرسیاری تریش.

کاک کەریم! روژی ئەوە هاتوە کە (ئەسکوی بگاتە بنی دیزە) ریگای ترمان بو نەماوە ئەگەر ئەو رو نەگاتە بنی دیزە، سبەینی دەگاتی، بەلام دیسان درەنگ دەبی. چونکە کارەسات لە لایەکەوەو روداوەکان لە لایەکی دیکەوە. ئیوە مومکینە جاریکی تر بلین کە ئەری بابەکەم من میژو نانوسم، من بەسەرهاتی خوم دەنوسم. بەلام بەسەرهات میژوە، بەسەرهاتی ئیوە لە بەرگی یەکەم و دووەمدا هاتوە. بەرگی ٣ و ٤ و ٥ و ٦ روداوی سیاسین بە قولی. ئەگەر میژو نیە، خو جیرانی میژوە یا بونی میژوی لی دیت. بەلی میژو نیە بەلام بیچمیک لە میژوە. شادو سەر کەوتو بن..........»

لەگەلْ سوپاس بو قەلْەم و هەستی خاوینی ئەو برادەرانەی کەم یا زور شتیکیان لە سەر بیرەوەریەکانم نوسیوە، دەمەویْ ئەوەندە بلْیم کە نوسینەکانی من لە ئاست هیندیْ کاراکتەر و مەسەلەی شەخسییەوە توشی کەمو کوری دەبن و نامەویْ شتی شەخسی باس بکەم. ئەگینا هەر وەک گوینم نەداوەتە قسەو قسەلوکی پاشملەی پیرێژنانە لە سەر بیرەوەریەکانم، هەر ئاواش قەلْەمەکەم لە ئاست هیچ مەسەلەیەکی سیاسی کە پیوەندی بە بزوتنەوەی رزگاریخوازی میللەتەکەمەوە هەبیْو هەنگاویک بیْ بو پیشکەوتنی باری سیاسی و کولتوری و ریکخراوەیی و یەکیتی روناکبیر و پیشکەوتو خوازانی کورد لە کوردستانی ئیران، نسکو ناباو لە ریگای راست لانادات. بەدلەو سوپاسی هەموو ئەو خوینەرو دوست و برادەرانەش دەکەم کە رەخنەی داهینەرو دوستانە لە نوسینەکانم بگرن و برایانە بو راست کردنەوەی کەم و کوکوری‌یەکان یارمەتیم بدەن.

www.kerimhisami.com

گەڕانەوەم بۆ دەفتەری سیاسی

لەبەرگی پێشوودا باسی ئەوەم کرد کە کاتی سەفەرم بۆ ئورووپا دەفتەری سیاسی و ناوەندی سەرکردایەتی حیزبی دیموکراتم لە ناوچەی مەهاباد لە دۆڵی دیموکرات مەڵبەندی گەورکان بەجێ هێشتبوو. ئەو ڕۆژەی من دەڕۆیشتم لەولای گوندیمیراوێ توشی کورەکانی بەشی رادیۆ و چاپەمەنی حیزبی بووم کە دەیانگوێزتەوەو بەرەو سنوری کوردستانی عیراق لە چۆمی پەڕیبوونەوە.

دوای گەڕانەوەم کەنیزیکەی شەش مانگی خایاند، دەفتەری سیاسیو دارو دەستەی سەرکردایەتی حیزبم لەناوچەی ئالان نیزیک بە سنووری کوردستانی عیراق گرتەوە. لە بەفرێکی زۆرو سەرمایەکی سەخت دا بەزەحمەت لە هەورازی(زەرتک)سەر کەوتم ولە ئاقاری بیتوشێ بە دیوی ئالانیدا چوومە خواری کە چوونە خوارەکەشی لە سەرکەوتنی هەورازەکە دژوار ترو ناخۆشتر بوو.

ڕۆژی ١٥/٢/٩٨٣ لای نیوە ڕۆ گەیشتمە بێتوشێ. لە دیوی ئالانیەنە بەفر هەبوو نەسەرما. ڕەنگ و بۆنی بەهارێ قەتپاڵەکانی چیای گرتبۆوەو دەهات بۆ دەشتایی داکشێتە خوارێو باخ و باخاتی ئالان بڕەنگێنێ. دەفتەری سیاسی لە خوارەوەی گوندی بێتوشێ لە شوێنێک بە ناوی(مەرزە) سەقامگیر ببوو. بەڵام بنکەی پرسیار و خەبەردان و ڕێنوێنی لە بێتوش دانرابوو. پۆلێک پێشمەرگە لەو بنکەیە دانرابوون.

چومە بنکەو تەلیفونیان کرد بۆ دەفتەر، گوتیان بێتە خوارێ. پێشمەرگەکانی ڕێکخراوی (بازاڕ) لەوێ گەڕانەوە و لە گەڵ برادەرێکی چاوساخ چوومە خوارێ بۆ دەفتەری سیاسی. پاش حەسانەوەو نانخواردن،

دەوری سەعات چوار دوکتور قاسملو لەدوای ناردم بچمە لای. لە تەنیشت بارەگای دەفتەر و ژووری نانخواردن و هۆدەی برادەران، دوکتور لە ژوورێکی جیاواز دەژیا. بەدرێژی باسی سەفەر ورێگاو چوونی موسکو و وەلاّم و هەلوێستی رووسەکانم بۆ گێڕایەوە. لە هەلوێستی سۆڤیێت و وەلاّمیان زۆر نارەحەت بوو. هەر ئەوەندەی گوت :« پەشیوان دەبنەوە. » پاشان لەسەرباری دۆخ و هەل و مەرجی ناوچەی گەلی بەردەرەش و رێگاو بان و سەختی چیاو کەژ و کێو پرسیاری کرد. باسی نامەکەی منی کرد کە لە لاجانەوە نووسیبووم. گوتی: ئەوەی نووسیوتە هەمووی راستە، بەلاّم چاریش نیە. دەستی کرد بە گلەیی و گازوەند لە چەند فەرماندەی هێز و گوتی : ئێستا بە ناچاری فەرماندەی گشتی بەشی پێشمەرگە دیاری کراوە و کومیسیۆنێکی نیزامی دانراوە، بەلاّم دەسەلاّت بە دەست فەرماندەی گشتی‌یە.ئیتر نەیگوت کێ بۆتە فەرماندەی گشتی پێشمەرگە. پاشان گوتی:« جارێ یەک دوو رۆژان لێرە بحەسێوەو پاشان‌لە گەلّ دوکتور سەعید باسی گۆڤاری تێکۆشەر بکەن کە وەک بەرپرسی تەشکیلات ئەو بەسەری رادەگات. هەوەلّ رۆژی گەیشتمەوە دەفتەری سیاسی بە سەر دیمەنێکی فرە دزێو وناحەزونا ئینسانیدا کەوتم. پێشمەرکەیەکی بریندار بە ناوی رەحمانە چکۆلە(یان نازانم چ چکۆلەیەک) بریندار ببوو بۆ دەرمان و چاکردنەوە ناردبوویانە پاریس‌و تازە لە فەرانسەوە هاتبۆوە، یان هێنابوویانەوە.

دوکتور سەعید لە سالۆنی دانیشتن بە گژی داهات و لەو پەری زار شڕی و سوکیدا جنێوی پێدەدا. تاوانی ئەوە بوو کە لە پاریس لە نەخۆشخانە کەوتوە، کەس سەری نەداوە، کاک عەزیزی ماملێ وەک ئینسانێک چۆتە لای و سیغار و شتی بۆ بردوە. کابرا کە هاتۆتە دەر بۆ سوپاس لە جوامێری کاک عەزیز چۆتە مالّیان. ...

www.kerimhisami.com

خزمەتگوزار و فسوسەکانی دەفتەری حیزب لە پاریس‌ئەو خەبەرە گرنگەی وەک خزمەتێکی حیزبی بۆ دوکتور سەعید ناردوە که چکۆلە چۆتە ماڵی عەزیزی مامڵێ. تاوانێکی گەورە !! دەستبەجێ فەرمان دراوە کە بینێرنەوە هەر چەندبە گوێرەی بڕیاری دوکتور دەبوایە بۆکۆنترۆڵ و چابوونەوە جارێ لە پاریس مابایەوە. کابرا ناچارگەڕابۆوەو گەیشتبۆوە کوردستان. خۆ ئەگەر کوژراباو یا لە نەخۆشخانە نەهاتباوە دەرێ زۆر بەڕەحەتتر دەبوو. بەو تاوانە گەورەیە !! کەوتبوە بەر زمان شڕی بەر پرسی تەشکیلات.! من پێم گوت: لام وایە نەدەبوایە ئاوا بە سەری دابێنی.

ڕۆژی دوایی چوومە بێتوش سەری سەرهەنگ قادری بدەم. لەوێ زانیم دوکتور قاسملو کە بە عومری خۆی گوللەیەکی نەتەقاندوە و لە سەر شێوەی بەر بەرەکانی و شەری پارتیزانی دێڕێکی نەنوسیوە خۆی کردۆتە فەرماندەی گشتیِ هێزەچەکدارەکانی حیزبی دێموکرات. ئەوانەی لەوێ بوون گلەیی و بۆڵەیان بوو دەیانگوت :ئێستا وای لێ هاتوە ئەگەر فەرماندەی هێزێک یا لقێکی پێشمەرگە لە جەبهە و لە جەنگەی شەردا پێویستی بە فیشەک و تەقەمەنی هەبێ، تا دوکتور نەزانێ و ئەو ئیمزای نەکا، لە عەمبار وەرناگیرێ و بۆی ناچێ. دەیانگوت ئەو هەموو ئەفسەرانە هەن، دوکتور لە باری نیزامیەوە پسپۆر نیە. گوتم : خۆتان نارەحەت مەکەن. یەکەم دوکتور بە بڕیاری کومیتەی ناوەندی و یا دەفتەری سیاسی بۆتە فەرماندەی گشتی. دووەم هەر دوکتور قاسملو وای نەکردوە. ئەوەتا خومەینی بە عومری خۆی هەر مەلایەتی کردوەو لە حوجران خەریکی فەقێیان بوە، ئێستا بۆتە فەرماندەی گشتی هێزە چەکدارەکانی ئێران و لە شەری سێ مانگەدا فەرمانی دەدا کە هێزی دەریایی بڕوا بۆ کوردستان.!! یان سەدام حوسێن، کابرایەی سەر سەری‌و

لات بوە وتەنانەت پۆلی ناوەندی مەدرەسەشی تەواو نەکردوەو نە چۆتە سەربازیش. ئەوا ئێستا بۆتە فەرماندەی گشتی هێزە چەکدارەکانی عیراق و دەرەجەی ژەنراڵیشی لە سەر شانی داوە. پێویستە کومیسیۆنی پێشمەرگە نەخشەی شەر بکێشێ‌و دوکتوریش چاوەدێری دەکات. ئێواری گەرامەوە بۆ دەفتەر. دوکتورقاسملو گوتی:« لە گەڵ دوکتورسەعید دامان ناوە بچیە گوندی دولکان. برادەرانی رادیۆ لەوێن. ئێستا کاک فەتاحی‌کاویان بەر پرسی رادیۆوە. تۆش کاری خۆت لە رادیۆدا درێژە پێ بدەی و هەر لەو کاتەشدا بەرپرسیەتی نامیلکەی تێکۆشەر بگریە ئەستۆت. دیارە بەر پرسی ئەسڵی دوکتور سەعیدە کە بەر پرسی تەشکیلاتی حیزبە. پاشان گوتی :« شتێکم بە دەستەوەیە لەسەر سوسیالیزم. رەنگە سبەینێ بەشێکی تەواو بکەم. بۆت دێنم بیخوێنەوە. بەشەکەی دیکەت بۆدەنێرم بۆدولکان، دوای خوێندنەوەی بیروڕای خۆتم‌بۆ بنووسە.) رۆژی دوایی دوکتور ١٧ لاپەرەی نوسراوەکەی بۆ هێنام. گوتی : پاک نوسم نەکردوە بەڵام تۆ خەتی من دەخوێنیەوە. ئەوی دیکەشت بۆ دەنێرم.

هەڵداشتن بۆ دولکان

رۆژی ١٩٨٣/٢/١٩ ئێسترێکیان ساز کرد، هێندێ پێخەف و دۆشەگیان لێ قایم کرد و سواری ئێستریان کردم لەگەڵ خاوەن ئێستر و پێشمەرگەیەک بەرەو دولکان پاڵیان پێوە نام. بەشی چاپەمەنی و بڵاوکراوەی حیزبیش لەوێ بوو، کاک مستەفای شەڵماشی کرابوو بە بەرپرسی چاپەمەنی حیزبی. لە نێو برادەرانی کادری رادیۆ کە بە جێم هێشتبوون، دوکتور خەلیقی زیادی کردبوو. دیاربوو ببوە ئەندامی حیزبی. بەڵام ئەندامێکی ئازاو زاناو بزۆز و رەخنەگر و بە گلەیی. پەروین خانمیش‌کە پێش سەفەری من کادری رادیۆ بوو، دەنگیشی بۆ رادیو شازو بێ وێنەبوو، کەمی کرد بوو گوێزرابوە بۆ دەفتەرخانەی حیزب، سەر بە دەفتەری سیاسی‌و بەڵام نەمزانی لەوێ کاری چبوو. لەدولکان لە گەڵ پێشمەرگەیەک، یا کادرێک بە ناوی مستەفا کە خوارزای کاک جەلیلی گادانی بوو، ئێستاش نەمزانی ئەودەم ئەرک و وەزیفەی لەم حیزبەدا چبوو لە گەڵ عەلی عەجەم کە لە بەشی ئازەری لە رادیۆدا دەپەیڤی‌و قەتیش پێش سەعات دە لە خەو ڕانەدەبوو، لە ژوورێکیان دانام. باشبوو مستەفا کورێکی روح سووک و چالاک بوو. کاتی خواردن نان و چێشتەکەی دەهێنا، چایی ساز دەکرد و زۆری لێ رازی بووم و لاوێکی ئینسان و بە ئەدەب بوو.

هەر ئەو شەوەی گەیشتمە دولکان دوکتور خەلیقی هاتە لام. زۆری پێ نەچوو کاک فەتاحیش هات. لێ‌یان بوو بە شەڕە دندوکە و دوکتور هێندێ نامەی لە ناوچەی سنەوە بۆ هاتبوون، ئەوانەی کردبوە بەڵگەو

www.kerimhisami.com

رەخنەو کلەیی دەست پێکرد بوو. بەڵام هەر دەردی دڵو ئاخافتنی بێ ئاکام بوو وهیچیتر.دوکتور نەیدەزانی کە لە حیزبی دێموکرات دا رەخنە و رەخنە لە خۆ گرتن نرخی نیە،

کاک فەتاح بێ ئەوەی لەگەڵ منکە تازە لەسەفەر گەراومەوە و ئاگام لە بەرنامەو شێوەی تازەی کاری رادیۆ نیە باسی کارو ئەرکم بکا، چۆوە ژوورەکەی خۆی. تەماشام کرد بە مستەفادا کورتە کاغەزێکی بۆ ناردبووم و لێی نووسرابوو: «کاک کەریمی حسامی. یەک شەمۆ. سێ شەمۆ، ٥ شەمۆ، ٣ مەقالە لەسەر مەسایلی ئێران و کوردستان و هەروەها رووداوەکانی گرینگی دنیا.

تێبینی: مەقالەکان رۆژێک پێشتر هەتا چوارو نیوی ئێوارێ تەحویلی فەتاح بدرێن. بە سوپاسەوە، فەتاح کاویان ١١/٢٨ -»

نوسراوەکەم وەرگرت و جارێکی دیکەش کەوتمە بیری فیداکاری ئەم میللەتە وکاراکتێر و خسوسیاتی ئەم کەسانە کە بە سەر داکەوتوون و بە ناهەق رێبەرایەتیان گرتۆتە دەست. کابرا هەموو ژیانی لە خزمەت لە دائیرەکانی رێژیمی چەپەڵی پاشایەتیدابردۆتە سەر و یا ماموستای زمانی ئینگلیزی بوە. نەکاری سیاسی کردوە و نە زانیویە هاوکاری حیزبی چۆنە. ئێستا دوکتور قاسملو کردویە بە رێبەر و ئاوا فەرمان دەدات.!!.مەقالە نووسین بۆمن مەسەلەیەک نەبوو، کورتە کاغەزم وەرگرت و گوێم نەدایە.

رۆژی ٨٣/٢/٢٤ کاک مستەفای شەلماشی و کاک فەتاحی کاویان بۆ کۆبوونەوەی دەفتەری سیاسی دەچوون. لە سەر ئەوەی رانەوەستام کە دوکتور قاسملو بەشی دوەمی نوسراوەکەم بۆ بنێرێ، نامەیەکم بۆ نوسی و رامگەیاند کە بە بیرو رای من ئەم بەشەی نوسراوەکەت کە پێوەندی بە دەورانی ستالین و بارودۆخی سۆڤیێتەوە هەیە، ئەگەر هەمووشی راست بێ، نووسینی زیادی‌یە و پێوەندی بە خەبات و تێکۆشانی حیزبی دێموکراتەوە

www.kerimhisami.com

نیە. ئێمە حیزبێکی دێموکراتین و کاری ئێمە نیە خۆمان دەکاروباری نێو خۆی وڵاتانی سوسیالیست و حیزبە کومونیستەکان هەڵقورتێنین. ئەم نوسراوەیە یارمەتی بە پێشکەوتنی خەباتی حیزبی ئێمە ناکات. لە جیاتی ئەوەی خۆمان بە کەم و کوڕی حیزبە کومونیستەکانەوە ماندوو بکەین، با خەریکی کاروباری خۆمان بین و ڕێگا بۆ چارەسەر کردنی ناتەواویەکانی خۆمان بدۆزینەوە.

نامەکەم دا بە کاک فەتاح و مەسەلەکەم لە گەڵ ئەوان باس کرد. گوتم ئێوە لە دەفتەری سیاسی دەتوانن پتر لەو مەسەلەیە بکۆڵنەوە. هەرتکیان لە گەڵ بۆچوونی من یەکبوون. هەربۆیەش دەفتەری سیاسی لە سەر بڵاو کردنەوەی نوسراوەکە ڕێک نەکەوتبوو، ڕایان گرتبوو بۆ کۆبوونەوەی کومیتەی ناوەندی. لە کومیتەی ناوەندیش نە خوێنرابۆوەو بە ناوی کومیسیونی ئینتشاراتی حیزب بڵاویان کردبۆوە.

بە دوای ئەوەدا دوکتور سەعید ڕێنوێنی تەشکیلاتی حیزبی بۆ ناردم کە لەنامیلکەی تێکۆشەردا بڵاوی کەمەوە. بە ڕای من لەو نوسینەدادەستی کومیسیونی تەشکیلاتلە وەدەرنان و لابردنی کادرو ئەندامانی حیزبی بە بێ لە بەر چاو گرتنی پێڕەوی نێو خۆی حیزب ئاواڵە کرابۆوە. شوێنەواری دێموکراسی نێو حیزبی خرا بوە ژێر پێ. ڕۆژی ٨٣/٢/٢٢ لە نامەیەکی درێژدا ڕەخنەو بۆ چوونی خۆم بۆ دوکتور سەعید نووسی.٨٣/٢/٢٨ کاک سەعید نامەیەکی بۆ ناردبووم و دوای ڕوونکردنەوەی مەبەستی وتارەکەی خۆی و ڕوونکردنەوەی ئەرکی بەر پرسی شانەو یەکێتی لاوان، نووسیبووی :«جا ئەگەر تۆ ئەوەت پێ باش نیە بیگۆڕە. بەڵام دەبێ لە جێگای ئەو ڕوونی کەینەوە کە لەو جێگایەدا کە ئەندامان لە بەر هێندێک شت ناتوانن بۆهەڵبژاردنی سەرشانە بگەنە یەک دەبێ چبکەن؟ پێم وایە ئەگەر پرسێک بە کاک مستەفاش بکەی

www.kerimhisami.com

زەرەری نەبێ. ئەو لەم بارەدا پێم وایە ئاگاداری زۆرترە.» دوکتور سەعید لە ئاخری نامەکەشدا نووسیبووی :« کاک کەریم گیان داوای لێ بووردنتان لێ دەکەم ئەگەر هێندێک درێژ دادرێم کرد. وادیارە هەر کەس بێتە تەشکیلات وەک کاک جەلیلی لێ دێت...جا جارێ خوا حافیزیت لێ دەکەم و چاوەروانی تێکۆشەری ژمارە ٤ و سابیقەی تێکۆشانی حیزبی و چاپی ئەم گەلاڵەیەدەکەم.» برای پچوکتان سەعید بدل. ٦١/١٢/٩.»

لە دولکان نیشتەجێ بووم. رۆژانە دوای تەواو بوونی بەرنامەی رادیو لە ژوورەکەم خەریکی وەرگێران و نووسین دەبووم. یا سەرە بەهار بە دم جۆگەو جۆباری پەنا دولکاندا هەڵدەکشام و هێندی پنگەو گیای بەهاریم کۆ دەکردەوە و دە هاتمەوە. دوکتور خەلیقی بەدایم دەهاتە لام ودەستی بە قسەی خۆش دەکرد و پتریش رەخنەو کلەیی لە شێوەکاری حیزبیبوون. من لەگەڵ رێزگرتن لە ئاخافتنەکانی هەمیشە دەمگوت پشوت لە سەر خۆبێ. دوکتور خەلیقی مرۆیەکی زاناو و قسەزان وزمان پاراو و دڵناسک بوو. هەستم کرد تەنیا لە کن من سێبوری دەهات. هەر چەندە زۆر کاتی دەگرتم، بەلاّم قەت وام نەکرد هەست بە ساردی بکات. هێندێ لە برادەرانی حیزبیکومونیستیعیراق، کەمێک دوورلە گوندی دولکان لە موچەیهاونیشتمانێکی جوامێر بنکەیان هەبوو. رۆژێک ویستم بچم سەریان بدەم. دوکتور خەلیقی گوتی منیش دێم. برادەران میواندارێکی فرە دۆستانەیان کرد. دوکتور خەلیقیش باسێکی رەخنەو هێرشی بێ جێی دامەزراند، من لە چونەکەم پەشیوان بوومەوە.

www.kerimhisami.com

بۆ نەخۆشخانەی سنجویٚ

رۆژی ٩٨٣/٣/٧ لایەکی شان و باسکم دەستیان بە ژان کرد و ئازارو ئێشەکە لە تام دەرچوو. تەواوی شەو لەسەر پیٚیان لە هاتو چۆدابووم وئارامم لیٚ هەلگیرابوو. ژانەکە راست لەو شوێنە بوو کە سالی ١٩٨٠. لە زیندانی بەعس‌دا توشم ببوو. نەخۆشخانەی حیزب لە خوارەوەی (بیٚژویٚ) لە (سنجویٚ) بوو. بەیانی برادەران ولاخیکیان ساز کردو لەگەلٚبرادەرێکی پێشمەرگە بۆ نەخۆشخانە. لە نیزیک گوندی (بیٚژویٚ)نەخۆشخانەی کۆمەلٚەی لیٚبوو. زانیبووم کە دوکتور محەمەدی رەحیمی کوری ماموستا مەلاسالحی نەغەدە لەوێیە. بە کاکی پێشمەرگەم گوت: لێرە لادە، دەچمە کن دوکتورمحەمەدی. گوتی : ئەو کۆمەلٚەیە چۆن دەچی؟

گوتم براله راستە . با کۆمەلٚە بیٚ. یەکەم دوکتورە. دووەم کوری ماموستا مەلا سالحی‌یە. دۆستی منە. لاماندا. زۆر نارەحەت بووم. کە چوومە ژوور، هەر بە دیتنی دوکتور و بە پێشوازی گەرم و برایانەو رووخۆشی‌و موحیبەتی، تا رادەیەکی زۆر ژانی شان و باسکم کەم بۆوە . دوکتور تەماشای کردم و چەند حەبێکی دامیٚ و نوسخەیەکی بۆ نووسیم، لە ترسی سەکتەو شەلەلیش دلٚنیای کردم. پاشان چوومە نەخۆشخانەی حیزب. دوکتوری فەرانسی لەویٚ بوون دوای تەماشاو پشکنین دوو ئامپولیان لە باسکم دا و ژانی باسکم بە تەواوی شکاو راست ئەو حەبانەیان دامیٚ کە دوکتور رەحیمی بۆی نوسیبووم. لای ئێواریٚ گەرامەوە بۆ بیٚژویٚ و شەو میوانی کاک حەسەنی بینایی بووم. چەند برادەری دیکەشی داوەت کردبوون و شەوێکی خۆشمان بردە سەر. بەیانی

www.kermhisami.com

لەگەڵ مەلاخدری دۆڵەگەرمی کەبەر پرسی ڕێکخراو بوو چوومە خزمەت ماموستا مەلا شێخ عیزالدینی. زۆری پێخۆشبوو، دوای باس وپرسیار و ئاخافتن کە ویستمان ڕابین، فەرمووی: نابێ برۆی فراوینێ لێرە دەخۆین و خودا چی بە نسیب کردین دەیخۆین. سوپاسی ماموستام کرد و گوتم دەچم سەرێکی برادەرانی ڕێکخراو دەدەم و بۆ فراوین دێمەوە.

دوای کۆبوونەوە لە گەڵ برادەرانی ڕێکخراو ،لەگەڵ مەلاخدری چووینەوە خزمەت ماموستا. زۆری پێنەچوو نانیان هێنا. بەو سەرە بەهارەی دۆڵمەی گەلا مێوی ناسکی تازە پێگەیشتوو لە رادە بەدەر بەتام و خوێ و لاقە قەلیشی نێوە نێوە لێکرابوو بە نێوئاخن. گوتم ماموستا تۆفەرموت چی خودا دای دەیخۆین. ئێستا بە خێر ئەوە خودا داویە؟ ئەوەی خودا ەیدا نسکێنەو ماشێنەی حیزبی دیموکراتە رەببی بەزیاد نەبێ. مەلا خدر پێکەنی و ماموستا فەرمووی رزق هەموو هەر خودا دەیدا. وەبیرم هاتەوە کە بورژوازی دەستبر و سوت و سەلەم خۆریش تەتەڵەیەکیان لە دوکانێ هەڵاوەسیوەو لێی نووسراوە: (الرزق علی‌الله). کەسیش‌نیە خوا بدۆزێتەوەو لێی بپرسێ ئەم رزقە بۆ هەر دەدەی بەو دەستبر و چاو چنۆکانەو لە پەنا ئەوانیش دا هەزاران هەژار و هەتیو و لێقەوماو لە برسان دەمرن ؟!!.

رۆژی ٩٨٣/٣/١٣ خەبەری کوشتاری خەڵکی گوندەکانی دیلانچەرخ و کەرێزەی شکاکانمان بۆ هات. جاش و پاسدار وەنێو ئەو گوندانە کەوتبوون .٤ کەسی بێچەک و بێ دیفاع و بێتاوانیان شەهید کردبوو.منداڵی ٣ساڵەش لە نێو شەهیدەکاندا بوو.

پاش چەند مانگ نامەیەکی منداڵەکانم بۆ هات. کاک هاشمی کەریمیش نامەیەکی ئەحواڵپرسی ر بە خێر هاتنەوەی بۆ نوسیبووم.

رۆژی ٩٨٣/٣/١٥ کاک فەتاح داوای کرد دوای نیوە رۆ کۆبوونەوەی

www.kerimnisani.com

کادری رادیۆ ورۆژنامە هەیەو برادەران پێویستە هەموو ئامادە بن. من چەند رۆژ پێشتر نامەیەکم بۆ دەفتەری سیاسی نوسیبوو، کەمو کوڕی کاری تەبلیغات و چاپەمەنیم وەبیر هێنا بوونەوە. لام وابوو کۆبوونەوە بۆ لێکۆڵینەوەی ئەم مەبەستەیە. سەعاتیچواربرادەران کۆبوونەوە و کاک فەتاح دەستی پێکرد:« لێرە هێندێ لە برادەران دژی بەنیسەدرو شورای میللی مقاوەمەت قسە دەکەن. ئەوە راست دژی رێبەرایەتی حیزبە. ئێمە ئێستا لە شورادایـن و کەس هەقی نیە دژی شوراو بەنی سەدەر قسان بکا.

کاک تەهای عەتیقی گوتی :«کاک فەتاح بۆ راستەو راست دەری نابڕی؟ هێندێ برادار نین. منم. من گوتومە و ئێستاش دەیڵێمەوە کە بەنی سەدر نەنگی جامیعەی ئێرانە. لەم کوردستانەش جگە لە دەفتەری سیاسی هیچ کەس بەنی سەدری ناوێ.»

کاک فەتاح هەڵبەزیەو تو ڕە بوو گوتی :«ئەوە دژی حیزبە و کەس هەقی نیە ئەو قسانە بکا و تۆپ و تەشەر.»

گوتم: کاک فەتاح ئەم تورەیی و هەڵبەزینەوەی ناوێ. یەکەم کاک تەها لە نێو خۆیاندا قسەیەکی کردوە، هەتیوێکی خوێری رووی بابی رەشبێ هاتوە خەبەری بۆتۆهێناوە، ئیتر نابێ بکرێتە مەسەلە.(هەتیوی خوێریش کە بۆ جاسوسی‌یان راگرتبوو لەوێ دانیشتبوو) دووەم مەسەلەی چوونی نێو شورا وەک بریاری حیزب لەگەڵ باسکردنی بەنی سەدر فەرقی هەیە. سێیەم ئێرە کۆبوونەوەی حیزبیە، جا ئەگەر ئەندامێکی حیزبی لە کۆبوونەوەی حیزبیدا نەتوانێ رای خۆی دەر ببڕێ، ئیتر ئەوە حیزبایەتی نیە.»

کاک مستەفای شەلماشی و دوکتور خەلیقی پشتی ئاخافتنی منیان گرت. کاک فەتاح بە تورەیی کەوتە دیفاع لە بەنی سەدر و گوتی:«

ئاخافتن دژی هاوپەیمانەکانی ئیمە، راست دژایەتی حیزبە.»
گوتم: کاک فەتاح وانیە. وەنەبێ هەرچی ئێوە کردتان راست بێ. ئێوە چون لە گەڵ اتحادیەی کومونیستانیش لە شورادا بوونە هاو پەیمان. منیش پێم وایە بەنی سەدریش و اتحادیەی کومونیستانیش سەریان بە ئەمریکاوە بەندە. نوسراوەکانی رۆژنامەی حەقیقەتم لە بیر ماون کە چی‌یان دژی حیزبی دیموکرات دەنوسی.»
فەتاحی کاویان و بیهروزی کورد ئەحمەدی کەوتنە دیفاع لە بەنی سەدرو اتحادیەی کومونیستان. کاک فەتاح گوتی:« کاک کەریم دەبێ ئەو قسانە بنوسی.» گوتم نوسینی ناوێ. ئەوە دووپاتی دەکەمەوە کە بە رای من ئێوە چوون لە گەڵ کلکی ئیمپریالیزم بوون هاو پەیمان. کاک فەتاح گوتی:« زور باشە، دەفتەری سیاسی ئەشێ ئەوە روون کاتەوە.»
بەیانی کاک فەتاح زوو زەنگاڵی لێ هەڵکێشان‌و بەرەو بێتوش داگەرا خوارێ. دەچێتە دەفتەری سیاسی و دەیکاتە دادو هاوار و ئەوەی بوەو چەندیشی پێوە ناوە خۆی زانیویە. دوکتور قاسملو دەڵێ :« ئەو هەرایەی ناوێ. برادەرێک قسێکی کردوە، ناکرێ بیکەینە مەسەلە. باشبوو کاک فەتاح دووسێ رۆژبەم بیانوە خۆی لە نسکێنەی دولکان شاردەوەو لە دەفتەری سیاسی تۆڵەی کردبۆوە.!!
رۆژی ٩٨٣/٣/١٩ -- ٣١کەس لە لاوانی ناوچەی شنۆ پاش ئەوەی کە پاسدار تینیان بۆ هێنابوون کە دەبێ دژی حیزب چەک هەڵگرن، بە کۆمەڵ هاتبوونە دەر و گەیشتنە دولکان. زۆریانم دەناسی. چوومە نێویان و رەسمم لێ هەڵگرتن. دوای حەسانەوە، بەرێکران بۆ کلاسی نیزامی. رۆژی دوایی سەرهەنگ قادری و سەروان شاهۆ لە بانە دەگەرانەوە هاتنە لای من. باسی بارودخی ناوچەی بانەیان کرد. دەیانگوت : ماوەی ٢٠ رۆژە گوندەکانی (ئەمەل، دۆڵهەرزن، سەبەتلو، بنەخوێ، یاکوباوە،

سوێرویٚ،)لەلایەن پاسدارو ئەرتەشەوە گەمارۆ دراون. دەیانەویٚ بە زۆری چەک بە ستۆی خەڵک داببرن و بیان نێرن بۆ شەری دژی حیزبی دێموکرات. خەڵک چەک هەڵناگرن و لە مزگەوتەکاندا کۆبوونەوە.

نەورۆزی مات و بیٚ بەرنامە

نەورۆزی ساڵی ١٣٦٢ی ئیرانی(١٩٨٣/٣/٢١) مان لە دولکان لە بارو دۆخێکی خۆماڵی و هاوریٚیانەدا بەرێوە برد. هەر چەند زۆر کەس لە نیشتمانپەروەرانی گوندی بۆ پیرۆزبایی هاتبوونە لامان، بەلاّم سێبەرێکی غەریبایەتی پێوە دیار بوو. لەو ماوە کەمەدا لەگەڵ زۆر کەس لە دانیشتوانی گوندی دۆستایەتیم پەیدا کردبوو. زۆر دەهاتنە لام و داوەتیان دەکردم. بە تایبەت لە گەڵ مەلای گوندی کە پیاوێکی فرە روح سووک و زاناو خۆش قسەبوو، نێوانم خۆشبوو. چەند جار بۆ نانخواردن داوەتی کردم. رۆژێکیان یەک دوو برادەری خەڵکی گوندی گوتیان : کاک کەریم زۆر ناشیرینە تۆ سمێڵت نەبیٚ. هەستم کرد سمێڵ تاشینم لە نێو گوندیش جێگای باسە. ناچار سمێڵێکی ناحەزم بۆ خەڵکی گوندی دولکان هێشتەوە. ئەو برادەرانەی کە بۆ کاری رادیۆ و چاپەمەنی لە دولکان کۆکرابوونەوە، هیچمان رۆژانە لە نیو سەعات پتر کارمان زیاتر نەبوو. من بە توندی خەریکی وەرگێرانی کتێبی (ئوسوڵی سەرەتاییەکانی فەلسەفە) بووم. ئەوانی دیکەش نازانم چیان دەکرد. تکامان لە کاک فەتاح کرد کە رۆژیٚ سەعاتێک دەرسی ئینگلیزیمان پیٚ بڵیٚ. زۆر بە روح سوکی قبوڵی کرد. چەند کەسمان دەستیکرد بە خوێندنی زمانیئینگلیزی. من نەلە مەدرەسەم خوێندبوو، نەماموستایتری ئینگلیزیمدیتبوون. بەلاّم بروام پەیداکرد کە نابیٚ ماموستای باشتر لە کاک فەتاح بۆ فێر کردن هەبیٚ. خۆزیا هەر دەرسی ئینگلیزی گوتباوەو خۆی تووشی ئەم قورەکاریە نەکردبایە.!!

www.kerimhisami.com

رۆژی ١٩٨٣/٣/٢٥لەم نوسراوەی خوارەوەم لە لایەن کومیتەی شارستانی سەردەشتەوە پێگەیشت. ئەمەش دەقی نامەکەیە

« نەورۆزتان پیرۆز. بە ڕێز هاوڕێ کەریمی حسامی .

سلاوێکی گەرم. بە بۆنەی دەست پێ کردنی سالی نوێو بەهاری نوی، رۆژی مەزنی نەورۆز، جیژنی کونی کوردەواری رۆژی خۆشیو شادی جوانترین ورازاوەترین پیرۆز بایی خومانتان پیشکەش دەکەین. هیوایە لەسالی نوێدا خەبات و تێکوشانی خوتان بۆ وەدیهینانی ئامانجی گەل و دروشمی حیزب«دیموکراسی بو ئیرانو خودموختاری بو کوردستان» و هەروەهابۆ بەر پەرچدانەوەی پیلانەکانی دوژمنی کونە پەرست لە بەهاری نوێدا، وەک جاران پەرە پێ بدەن و بە لە خۆبردویی و فیداکاری بێ وێنەتان ئیسبات کەن کە ڕێبازی شەهیدانی سورخەلاتی گەل بەرنادەن و ڕێبواری بە ئەمەگی ئەوانن وبەر دەوامن لە سەر خەبات، خەبات بۆ روخانی رێژیمی خومەینی.

دلنیاین بە قارەمانەتی ئیوە، ئیوەی تێکۆشەر و پێشمەرگەقارەمانەکانی حیزبی دیموکرات تا زالبونی فریشتەی ئازادی و بەختەوەری بە سەر دیوە زمەی رەشی کونە پەرستی، چەک لەشان و گیان لە سەر دەستپاریزگاری لە شەرەف و ناموسی گەلیچەوساوەمان دەکەن.

دەستتان دەکوشین. نەورۆزتان پیروز بایی پێ دەلێین. بە ئاواتی ئەو رۆژەی سەربەستی نەتەوەکەمان لە داهاتویەکی نیزیکدا جیژن بگرین.

حیزبیدیموکراتی کوردستان.کومیتەی شارستانی سەردەشت ١٣٦٢/١/١،»

رۆژی ١٩٨٣/٤/٨ ئیوارەیەک ماموستایەکی خەلکی دولکان هاتە لام. ژورەکەی من دەیروانیە چیایەکی بەرزبە ناوی (گمز) لە کوردستانیدابەشکراو. گۆیائەوچیایەعیراق بوو.!! ماموستا بۆی باسکردم

www.kerimhisami.com

کە ساڵەکانی ٧٥-٧٦ هێلیکۆپتەرەکانی عیراق چۆن گوندەکانیان سوتاندوەو چەندە قاچاخچی لەم کەژو کێوەدا لە سەرمان قڕ بوون.

١٩٨٣/٤/١. مەلا محەمەدی خزری پەیدابوو، مەلاعەولای حەیاکی نامەیەکی دابوویە کە لە تەشکیلاتی سەردەشت کارێکی بدەنێ. بەڵام وەدوای کڵاوی خوار کەوتبوو، چونکە کاریان بەو کەسانە نەدەسپارد کە بەراست یا درۆ بە چەپیان دەزانین. بە تایبەت مەلا محەمەد یەکێ لەو کادرە چالاک و ناسراوانەی ناوچەی شارویران بوو چەپایەتیشی کرد بوە کۆڵە پشت و لە خۆی قایم کرد بوو.

رۆژی ٩٨٣/٤/١٢ هێندێ کەسی خەڵکی بۆکان و شامات و سەقزی هاتن کە رێگایان بدەن چاویان بە کوڕو خزمیان بکەوێ کە بە تاوانی بیروڕای جیاواز لە گەڵ حیزبی دێموکرات دووساڵ بوو لە گرتوخانەی حیزب دابوون. رێگای دوو سێ رۆژیان بڕیبوو، دووشەو وڕۆژ لە وێ مانەوە، بەڵام رێگایان نەدانو بە ناهومێدی گەڕانەوە.

٩٨٣/٤/١٦ لە وەرگێرانی کتێبی(ئوسوڵی سەرەتاییەکانی فەلسەفە) بومەوە. کەلێ شادبووم کە توانیومە بیکەم بە کوردی و بڵاو بێتەوە. لە گەڵ دوکتور سەعید باسم کردو گوتم : چاپی بکەن و بە قازانجی حیزب بیفرۆشن. دەکرێ ناوی من یا ناوی حیزبی دێموکراتیشی لە سەر نەبێ. دوکتورسەعیدگوتی ئەوە بۆحیزبی ئێمە ئابێ و کاری وا ناکەین.

رۆژی ٩٨٣/٤/٢١ لە گەڵ کاک فەتاحی کاویان چووینە دەفتەری سیاسی. شەو هاونیشتمانێکی خەڵکی (مەرزە) دەفتەری سیاسی بە هەموو دەستەو دەیارەوە داوەت کردبوو. دوکتور قاسملو و دوکتور سەعید نەهاتن. برادەرانی لە دەفتەر بوون بەخری چووین تا کابرا دڵی نەیەشێ. شەو خەبەری گرتنی پێگەی سارتکێ و شەری شنۆیە هات کە دەستی چاکیان لە پاسداران وەشاند بوو.خەبەرێکی خۆشبوو.

www.kerimbisami.com

بەیانی چومە بینتوشیٚ لای ماموستا یەک کە چەند جار لە دولکان هاتبوە لام. کتێبخانەیەکی شازی پڕ لە کتێبی باشی هەبوو. چەند کتێبم بە ئەمانەت لیٚوەرگرت و شەو لە گەڵ فەریدونی میتران چووینە ماڵی ئەوان. لە گوندێکی چەپەکی چەند ماڵی، خانوێکی پەیدا کردبوو. بە هەموو ماناوە ماڵێکی لیقەوماوی ئاوارە بوو. بە داخەوە منیش بە دەستی بەتاڵ چوبووم و لەسەر دڵم ببوە داخ و لەبیرم نەدەچۆوە. لە ماڵی کاک فەرەیدونی لە گەڵ ماموستا (حەشمەت)ی هەورامی کە میوانیان بوو بوومە ئاشنا. پیاوێکی تێگەیشتوو، روناکبیر، ئەدەبدۆست و قسە خۆش. شارەزای شیعری گۆران و مەولەوی و زۆریشی لە بەر بوون. شارەزای زمانی ئینگلیزی. شەوێکی فرەخۆشمان رابوارد. بەیانی من گەڕامەوە بۆ دولکان.

رۆژی ٩٨٣/٤/٢٣ نامەیەکی کاک شەهاب عوسمانم بۆ هات، ئەندامی یەکێتی نوسەرانی کوردستان. برادەرانی یەکێتی نوسەران بە دوام دا چووبوونە دەفتەر و نەیاندیتبومەوە!! واتە شوێنی منیان پیٚ نەگوتبوون. ئەوانیش ئەم نامەی خوارەوەیان لە گەڵ گۆڤاری ژمارە ٦ و گزنگی ژمارە٢ بۆ ناردبووم. ئەمەش دەقی نامەی کاک شەهاب عوسمانە بۆ یادگاری:

« ماموستای بە رێزو خۆشەویستمان کاک کەریمی حسامی .

سلاو ورێزو خۆشەویستی. بە هیوای شادی و سەر کەوتنتم. بە ئومێدی بەرهەمی زۆر و پڕ لە سود بۆ ئەم گەل و نیشتمانە.

ماموستا ..بە راستی دەمێکە عەودالی ئێوەین، شوێن و جێگات بزانین. تا هەم لە بەرهەمە بە نرخەکانت بیٚ بەش نەبین، هەم وەک ئەندامێکی بەرێزو خۆشەویستی یەکێتی نوسەرانی کوردستان دەوری خۆت ببینی. لە بەر ئەوە گلەیی‌یەکانت لە سەر چاوان. بەلاٚم مەسەلەکە تەنیا ئەوە بوو کە

www.kerimhisami.com

نەمانزانیوە چۆن بتگەینێ. پێشتر بە هۆی کاک رەفیق صابرەوە چەند ژمارەیەکمان بۆ ناردی. ئیتر دەنگتان نەما. لە راستیدا بە رێزتان جێگایەکی تایبەتی لە لای ئێمە هەیە. هەر بەرهەمێکت هەبێ چ بۆ گۆڤارەکان یان نامیلکە و کتێب ئامادەین بۆتی چاپ کەین و هیوادارین هاوکاری و پەیوەندیت زیاتر بێ لە گەڵماندا بۆ خزمەتی وشەی رەسەنی کوردی.

برادەران کاک سامی شورش و کاک محمد موکری و ...هتد ئێستا چونەتە ئیجازە بە هێندێ ئیش و کاری نوسەران کە هاتنەوە بێگومان دێینە خزمەتت وتۆش‌هەروەها دەبێ سەردانمان بکەیت بە تایبەتی ئێستا کە نیزیکین و بارەگامان هێناوەتە سەرشیو - قزلبەگ لە نیزیک اعلامی یەکێتی نیشتمانی.

ئیتر هیوادارین لێمان زیز نەبیت و نامەو بەرهەمان بۆ بنێری. بە هیوای دیدار. سەرکەوتنتان ئاواتمانە. ١٩٨٣/٤/٢٣ شەهاب عوسمان ئەندامی یەکێتی نوسەرانی کوردستان.

١ - تێبینی ئەگەر نامەو بەرهەمتان نارد بە ناوونشانی :مەکتەبی راگەیاندن یا ئیستگە لە وێنشەوە بۆ یەکێتی نوسەرانی کوردستان - شەهاب عوسمان.

٢ -ژمارە ٦ی نوسەری کوردستان و ژمارە ٢ی گزنگم بۆ ناردی.»

٩٨٣/٤/٢٦ کاک هاشمی کەریمی و خێزانی هاتن. زۆر ئیسراری بوو کە بچم بۆ لایان. شەترنجێکی جوانم دایە، هەر چەند زووتر هەژ دەیدۆڕاند.

www.kerimhisami.com

دانیشتن و وتو وێژ لە گەڵ دوکتور سەعید

ڕۆژی دوایی دوکتور سەعید هات، دوو بەدوو دانیشتین باسی تەشکیلات بکەین. بە سەر فەرماندەکانی هێزدا هاتە خوارو بەناو بە کردەوەی دزێو تاوانباری دەکردن کە نامەوێ من ئەم قسانە دوو پات کەمەوەو ناویان بێنم. بەڵام تەنیا دیفاعی لە سەرهەنگ ڕەبیعی دەکرد. گوتم بناخەی کاری حیزبی تەشکیلاتە، لەم بارەوە حیزب لاوازە و دەتوانم بڵێم تەشکیلات نیە. ناشتوانن چاری بکەن چونکە لە کاری تەشکیلاتیدا تەجروبەتان نیە. پتر ئێوە فێری کاری ئیدارین. گوتی ڕاستە:«ئەوەتا سەلیم وعوسمانی ئەسراری وعبدالحکیم کراونە بەرپرسی تەشکیلاتی ناوچەکان هیوای چت بەو تەشکیلاتە دەبێ. لە کاری تەشکیلاتیدا تۆمان پسپۆری، تۆدەبوایە کاری ئێستای من بکەی. بەڵام ڕاستیەکەی ئەوەیە ئێمە هێشتا خاتر جەم نین داخوا تۆسیاسەتی ئێمەت بە تەواوی قبوڵە یان نا.

ئەوەتا مەلا... نامەی نوسیوە کە تۆ گوتوتە تا ئەوانە ڕێبەری حیزب بن، لە عیراق بەدەر کەس یارمەتی حیزبی دیموکرات ناکا، جا بەم حاڵە ناتکەینە مەسئولی تەشکیلات کە بڕبڕەی پشتی حیزبە.»

گوتم: کاک سەعید قبوڵکردنی سیاسەت لە گەڵ ڕەخنە لە کەم و کوری فەرقی هەیە. لە حیزبی دیموکرات دا قەت یەکێتی فیکری نەبوە. من ئەگەر سیاسەتی گشتی حیزبم قبوڵ نەبایە، لە حیزبدا نەدەمام. باسکردنی ڕێبەرایەتی شتێکی سەیر نیە. من نازانم مەلا... چی نوسیوە، ڕەنگە ئەگەر چەند کەس لێک کۆبوونەوە باسی هەموو شت و هەموو کەس بکەن. ئەو سیستمەش کە خۆتان داتان ناوە، هەموو تەنەی حیزبی گرتۆتەوە. بەڵام خۆت دەزانی من هەرچی بە ڕاستم زانیبێ و پێم باشبێ

www.kerimhisami.com

بۆ جولانەوە رکوراست کۆتومەو بیروڕای خۆم نەشاردۆتەوە. وادیارە ئێوە حیساب لەسەر لێهاتووی ئەندام ناکەن، ئەوەتان پێ گرنکە کابرا زمانی نەگەڕێ و بیروڕای وەک ئێوە بێ، یا بە دووزمانی خۆتان لێ نیزیک کاتەوە.

گوتی : « فەرقی هەیە. ئەوەتا فەتاح و رەحیم و مارف لە تەشکیلاتی نەغەدە مارکسیستن و لە سەر کاریشن. بەڵام تۆ لەگەڵ ئەوان فەرقت هەیە. » باسەکەمان دۆستانەو رکو راست بوو. کاک سەعید راستی دەکرد رێبەرایەتی حیزبی دیموکرات بۆی گرنگ نەبوو کە مارکسیست و سوسیالیست و چەپی بەدرۆ و هتد لە حیزبدا بن، بەو مەرجەی لارە مل و بێ زمان و ماستاو سارد کەرەوە بن و ئاغا بەڵێ بێژن. بەڵام نەدەبوو کاری تەشکیلاتی بە کەریمی حسامی بسپێرن، چونکە لە نێو حیزب و خەڵکدا ناسراو بوو، نەیدەتوانی لە ئاست هەڵەو چەوتی و ملهوری دا بێدەنگ بێ. بەرژەوەندی خەڵک و حیزبی پێ لە هەموو شت گرنگتر بوو.

رۆژی ٩٨٣/٤/٢٧ کاک فەتاحی کاویان فەرمانی دابوو کە ناوی دەستەو پەلی ئەو پێشمەرگانە لە رادیۆدا نە خوێنرێنەوە کە لە شەردا فیداکاریان کردوە و سەرکەوتنیان وەدەست هێناوە. من دژی ئەم فەرمانە ئیداریە بووم. یەکەم لام وابوو بۆ تەشویق و دلگەرمی ناو خوێندنەوەیان پێویستە. دوەم کاک فەتاح بێ راوێژ لە گەڵ کادری رادیۆ بڕیاری دابوو.

بەڵام دوکتور سەعید لایەنگری فەتاحی بوو. دەیگوت با روحی خۆ هەڵکێشان لە نێو پێشمەرگەدا نەمێنێ. بۆ رۆژی دوایی کاک جەلیلی گادانی وەک بەرپرسی بەشی کۆمەڵایەتی لە مەڵبەندی گەورکان مابۆوە، خەبەری نارد کە ناوی دەستەو پەلی پێشمەرگان بخوێنرێتەوە. بەڵام کەس جوابی نەدایەوە. پێم وابوو بۆ چوونی کاک جەلیلی راستتر بوو. هۆیەکەشی ئەوەبوو کاک جەلیل لە نێو خەڵکدا بوو، بە روحیەو بۆچوونی

www.kerimhisami.com

خەڵک شارەزاتر بوو. لە کاتێکا کاک فەتاح لەم بوارەدا گێرەی لە هەولێر دەگەڕا. ئەو پتر لە قسەی خۆش‌و کاڵتەو گەپدا پسپۆر بوو.

رۆژی ٩٨٣/٤/٢٩ بەرپرسی رێکخراوی حیزب لە بێژوێ داوەتی کردبووم کە بچم سەریان بدەم و لەگەڵ برادەرانی رێکخراویش دانیشتنێکم هەبێ. کە من چووم زانیم ماموستاش کۆبوونەوەیەکی مەلایانی هەبوە و بەلاّم هیچ بەیاننامەی رەسمیان بلاّو نەکردبۆوە . لە گەڵ مەلاخدری دۆڵە گەرمی چوومە خزمەت ماموستا. مەلائەحمەدی عەبباسی لە خزمەت بوو. دەستمان کرد بە باسی سیاسەت. ماموستا لە رادە بەدەر لە سەر (کوردایەتی موتەرەقی) پێی دادەگرت. لە سیاسەتی کۆمەڵە لە بەر ئەوەی کە ناوی کومونیستی لە خۆناوە نارازی بوو. فەرمووی بروام بە سوسیالیزم هەیە کە تاقە رێگای رزگاریە بەو شەرتەی لە گەڵ هەڵ و مەرجی وڵات بێتەوە و لاسایی کردنی تێدا نەبێ.» لە سیاسەت لاماندا و هاتینە سەر بارانەی رۆژی پێشوو. ئەو ساڵە وشکانیەکی فرە بە قات و قڕی بوو. ئاسمان تەڕایی لێ بڕابوو، دڵۆپی باران نەهاتبوە خوارێ. ناوچەی ئالان مێرگ و چیمەن و شینایی و گیا درووی نیە. ئەگەر باران نەبارێ ئاژەڵ و مەڕو ماڵات قڕیەتی. خەڵک زۆر هەراسان و پەشێوبوون. رۆژێک لە دولکان بووکە بارانەیان ساز کرد، لاو وهەرزەکارو گەورە کچ و منداڵ بە دوای بووکە بارانە بە نێو گوندا دەسورانەوەو داوای بارانەیان دەکرد. بۆچما رۆژی دوایی ئاسمان کونی تێ نەبوو؟ شەورۆژێک بارانلێی نەکردەوە.

کە باسمان دەکرد گوتم : ماموستا ! خوای گەورە لە فریای ئێمە نەهات، بەلاّم چاک دەفریای خۆی کەوت.. خەلک زاریان لێکرد بۆوە قۆڵیان لێ هەڵماڵی بوو، بارانی نەباراندبایە تیتۆڵیان پێوە نەدەهێشت. بەلاّم زوو بە فیتی خۆی زانی و بەوەندە بارانە زاری خەڵکی بەست.

لەگەڕانەوەدا لە دەرەوەی گوندی توشی کاک خالیدی عەزیزی بووم. بیستبووم لە کۆمەڵە جیا بۆتەوەو بە تەمایە حیزبی کومونیستی کوردستان دابمەزرێنێ. دانیشتین باسی وەزعی کوردستانمان کرد و لەم بارەوە پرسیارم لێکرد. کاک خالید گوتی: بە تەما نیم شتێک دابمەزرێنم. دەمەوێ جاری لەگەڵ ماموستای بم. لام وایە نوسراوەیەکی دامی بیخوێنمەوە. گوتم: پێم خۆشە بێیە نێو حیزبی دیموکرات. بوونت لە حیزبی دیموکراتدا تەئسیری باشی دەبێ. هێندێ لەسەر کەم و کوری حیزبی دێموکرات رۆیشت. نەگەیشتینە بڕیارێک و گوتی دێمە دولکان سەرت دەدەم.

٩٨٣/٤/٣، نامەیەکم بۆ کاک جەلیلی گادانی نوسی و پێشنیارم کرد کە لە ناوچەی ژێر دەسەڵاتی خۆی مەلاکان دڵبداتەوە و موچەو بەراتیشیان بۆ ببڕێتەوە. چونکە بە راستی مەلای کوردەواری زۆربەیان ژیانیان هەر چاو لەدەستی بوە، کەوابوو بۆچی حیزبی دێموکرات یارمەتی ژیانیان نەدات؟ کاک جەلیل چەندی گوێدا پێشنیارەکەم نازانم و لێی بێ خەبەر بووم.

رۆژی ٩٨٣/٥/٣ لە گەڵ کورەکانی بەشی رادیۆ بە نیازی ماسیگرتن بەرەو چۆمی کەلوێ چووینە خوارێ. لای چێشتانێ لە پەنا گوندی(دێگە) لە بن دارێک دانیشتین تۆزێ بحەسێینەوە. لاوێکی مێرد منداڵ لە گوندی هاتەدەر و کە چاوی بەئێمە کەوت هاتە لامان و دوای ماندو نەبوونی کرد نگوتی:« بۆ لێرە دانیشتوون، فەرمون بچینە ماڵێ و نانو چایەکی بخۆن.» وەدوای خۆی داین، ماڵی (محەمەدی کاک ئەحمەدی) بە خێر هاتنێکی گەرمیان کرد و کاک محەمەد لە لامان دانیشت گوتی: ئەوە خەریکین مەدرەسە دروست دەکەین. حیزب دەبێ ماموستامان بۆ بنێرێ. باسی زەمانی شاوخوێندنی منداڵانی بۆ دەگێڕاینەوە دەیگوت: زەمانی

www.kerimhisami.com

شای ماموستای فارسیان بۆ هێنابووین. منداڵمان دەناردنە مەدرەسە، بەڵام بە گریان دەهاتنەوەو چ لە کابرای فارس تێنەدەگەیشتن. مەدرەسەیان بە جێ دەهێشت. دوای خواردنی نان و چایەکی حیسابی بە نێو لێرەواری پڕلە دار هەرمێ و گوێز و گێوژ و شیلان و قەزواندا، بەرەو چۆم داگەڕاینە خوارێ. قەزوان تازە فەریک دەبوو، مزرو ناسک لێمان تێر نەدەخوارد. تا درنگانێک لە سەر چۆمی بووین، لە یەک دووماسی خوێڕی بەدەر چیترمان نەگرت. لە گەڕانەوەدا سەرەو هەوراز، لە رادەبەدەر هیلاک و شەکەت بووین. لە گوندی (بالیتان)لە بەر دەرگایەک داوای ئاومان کرد. دۆیەکی ساردو خۆشیان بۆ هێناین. خاوەن ماڵ بە ناوی کاک عەزیزی عەلیزادە وەدەر کەوت، بە گەرمی بە خێر هاتنی کردین و بردینیە ژوورێ. ماڵێکی قەوغا، ژووری فەرشکراو، سەماوەریان تێهاویشت و تا چایی سازبوو کەوڵێک نان و هێلکەو رۆنیان هێنا و کاک عەزیز وەک پیاوێکی تێگەیشتوو باسی سیاسی دامەزراند و پاشان گوتی: « بە خزمەتت نەگەیشتووم، بەڵام وەک لەگەڵت ژیا بم وایە. رۆژ نەبوو گوێ لە رادیوی پەیکی ئێران رانەگرین. » گەلێکی هەوڵدا کە شەو میوانی بین. نەدەکرا گیر بین، درنگانێک گەیشتینەوە دولکان. چەند رۆژ دواتر کاک عەزیز هاتە سەردانم و حەزی دەکرد پێوەندیمان بەردەوام بێ.

٤/٥/٩٨٣ کاک ئەمیری قازی هاتە دولکان. نەمزانی بۆ چی هاتبوو. بەڵام هاتە ژوورەکەی من، قاوەیەکمان ساز کرد. کاک ئەمیر رەخنەو گلەییەکانی لە شێوە کاری حیزبی هەر بەردەوام بوو. گوتی: «عیلاجی ناکرێ و هەروا دەبێ. بەڵام تا چەند مانگی دیکە رادەوەستین، بزانین چۆن دەبێ. »

خەبەری ناخۆشی شەری پشت ئاشان

ئێوارەی ئەو رۆژە کاک قاسمی قارەمانی هات، خەبەری هێرشی یەکێتی نیشتمانی بۆ سەر بنکەی حیزبی کومونیستی عیراق لە پشت ئاشان هێنابوو. خەبەرەکە ئەوەندە دڵتەزێن بوو، باوەر نەدەکرا. چونکە لە گەڵ ئیدیعاو تەبلیغاتی یەکێتی نیشتمانی لە مەر چەپی و نیشتمانپەروەری نەدەهاتەوە، بە تایبەتی کۆمەڵەی رەنجدەرانیشی لە گەڵبوو کە خۆیان بە مارکسیستی رەسەن دەزانی. هەموومان کۆبووینەوە تا شەپۆلی رادیۆی یەکێتی نیشتمانیمان دیتەوە. لە نێو خەبەری پەلاماری(قارەمانانەی) هێزەکانی خۆیدا، بۆ سەر بنکەی حیزبی کومونیست، پیرۆزبایی جەنابی ماموستا مەلا شیخ عیزالدینیشی بە بۆنەی ئەم سەرکەوتنە مەزنە بلاو کردەوە. ماموستا بە ناردنی بروسکەی پیرۆزبایی بۆسەر کردایەتی یەکێتی نیشتمانی کوردستان بە بۆنەی کوشتاری ٦٠ کومونیست، ٦٠ ئینسانی نیشتمانپەروەری ئاوارەی دەستی رێژیمی بەعس و هەڵوەدای ئازادی کوردستان ، ٦٠ تێکۆشەری رێگای خێرو خۆشی میللەت و دادپەروەری کۆمەڵایەتیو سوسیالیزم ، ئەرکی میللی و مەزهەبی خۆی بە جێ گەیاندبوو.

دوای دوو رۆژ دوکتور سەعید لە نامەیەکدا بۆی نوسیبووم:« بیستومانە مەلا محمدی جوانرۆیی و کاک مەحمودی حاجی فەقێخدری وئەبو سەربازو ئەبوحیکمەت کوژراون. تەوزیحمان لە یەکێتی ویستوە. ئەگەر راست بێ قبوڵ ناکەین.»

ئەو نوسینەو وشەی (قبوڵ ناکەینی) کاک سەعیدیمتۆزێ سەیر هاتە بەر چاو. چونکە خەبەرەکە راست بوو، قبوڵیشیان کردبوو.!! تەنیا ئەم

ناوانەی ئەو باسی کرد بوون نەکوژرا بوون، دەنا کوشتارەکە راست بوو.
لە گەڵ ئەو خەبەرانە رادیوی تاران بەیاننامەی دادستانی کۆماری ئیسلامی ئێرانی لە مەڕ گرتنی تودەییەکان و ئیعترافاتی ئابرو بەرانەی رێبەرانی حیزبی تودەی ئێرانی بڵاو کردەوە.
دەفتەری سیاسی حیزبی دێموکراتی کوردستان بەم بۆنەوە بەیاننامەیەکی فرە ئینسانیانەو سیاسیانەی بڵاو کردەوەو رایگەیاند : ئەگەر تودەییەکان بێنە کوردستان دەپارێزرێن و دەتوانن بمێننەوە.»
٩٨٣/٥/٨ برادەرانی دەفتەری ماموستا، کاک مەلا محەمەدی عەبباسی و کاک مەلا رەحمان و کاک صدیقی‌شێخان و دوو برادەری دیکە بە هاتنیان‌بۆ سەردانم شادیان کردم. هەرچەند نەمتوانی وەک پێویستە میوانداری بکەم. هەر ئەو رۆژە نامەیەکی دوکتور سەعیدم بۆ هات ، نوسیبووی: « کوشتنی ئەبو سەربازو ئەبو حیکمەت راست نیە. من ئەوا خەریکم سەرێکی لای ئەوان بدەم».
٩٨٣/٥/١٠ نامەیەکی شاپوری شوجاعی- م بۆ هات کە ٩٨٣/٤/٢١ نوسیبووی. کاک شاپور دەنوسێ:
« بە رێز کاک کەریمی حسامی - دەگەڵ سلاو.
هیوادارین کە هەمو کاتتان خۆش بێ‌و لە خەبات دا سەرکەوتووین. ئێمە هەر کات کە دەمانویست خزمەتی جەنابتان نامە بنوسین لە بەر ئەوەی هاتوچۆ برێک سەخت بویە جا بەو هۆیەوە نەمانتوانی لە رێنموەدەکانی جەنابتان کەلک وەرگرین. بەڵام قسەکانتان هەرکات لە بیرمان دایە، دەبێ لە سەختترین کات‌وناسکترین‌هەلومەرج‌دا خەبات و تێکۆشانی خۆتان بۆ وەدیهێنانی ئامانجەکانی دوایی حیزب درێژە بدەن. هاورێ ئێمە هەمیشە لە گۆتارەکانتان کە بۆ خۆم بە راستی ئامۆژگاری بێ وێنەن کەلک وەردەگرم. ماوەیەک لەمەو پێش نامەیەک بۆتان ناردم .ئەڵبەتە بۆ

www.kerimhisami.com

ماڵتان لە بولغاریا. ئەودەمەی هاتبووی بۆ گەلی، زۆرپێمان خۆش‌بوو کە خزمەتی جەنابتان بێین بەلاّم بە داخەوە بۆمان نەکرا. وەزعی ئێمە لە شیمال باشە. هیوادارین کە باشتر دەبێ. تەواوی هاورێیان، کاک عەلی و کاک سەنارو کاک جهانگیر و دیکەی هاورێیان سلاّوی گەرمیان هەیە. هیوادارین رێنمودی پێویستمان بۆ بنێری. ئێمە بە گوتنی خۆتان وەک شێر وشیروان دەمێنین. برای پچوکتان شاپور.١/٢/٦٢»

لەداوێنی گوندی لە دولکان لە دەشتایی کۆنە پاسگای ژاندرمری چۆل ببو.حەسارێکی قایم و ٥-٦ ژووری خاوێن و باشی تێدابوو. هێندێکیان خەڵک گرتبوونیەوە و دوو ژووری گەورەو روناک وخۆشیش چول مابوونەوە. برادەران بریاریان دابو ژوورێکیان بدەن بەمن و دیوێکیش دوکتور خەلیقی و کاک فەتاح بیچنێ. ژوورەکەیان بۆ فەرش کردم و رۆژی ٩٨٣/٥/١٢ گواستمەوە بۆ ژوورێکی خۆش و بە تەنیا. پۆلاّی نانەوازادەش هات نایلۆنی بۆ لە بەری میچی دام و ببوە ژوورێکی خاوێنی جێگای حەسانەوەو نوسین و خوێندنەوە. راست لەو رۆژەدا کە لەباری جێگاو دەرفەت بۆ کارکردن دڵم خۆشبوو، خەبەری دڵتەزێنی شەری لاچینمان بۆ هات کە ٩ پێشمەرگە شەهید ببوون. بەداخەوە (ان مع‌العسر یسرا) هەموو جارێ پاش و پێش دەبوو. ٩٨٣/٥/١٣ کاک کەماڵی وەیسی خەڵکی سنە هاتە لاّم و دەیگوت دەمێکە پێوەم بێمە لات. دانیشتنێکی خۆش و بەکەلک بوو. هەر ئەو رۆژەش ماموستا رەحیمی حاجی عەلی خەڵکی قەلاّدزە لە گەڵ نامەیەک هێندێ کتێب و ویسکی بۆ ناردبووم. بۆچما دۆست و برادەرانی کوردی ئەو دیو لەم کەژو چیایەش دەیانهێشت پشتم لە ژێر باری چاکەو سوپاسیاندا تۆزێ راست کەمەوە.

رۆژی ٩٨٣/٥/١٥ ئەم نامەیەی دوکتور سەعیدم بۆ هات:

« بەرێز کاک کەریم ! بە سلاّوێکی گەرم. دوێنێ شەوێ درنگ وەخت

گەیشتومەوە لای خۆمان لە سەفەرێک دا بۆ لای مام جەلال و پرسیار لە سەر شەروهەلای وان بە تایبەت لە گەڵ حیزبی شیوعی‌ماموستا کەریم احمد و ابو سرباز لە لای وانن. بە خۆشیەوە سلامەتن و زۆر بە ریز وئیحترامیان لێ دەگیرێ و بە هیچ جور حالەتی ئەسیر بون و ئەوانەیان نیە... ئێمەش وەک نێو بژیکەر،کاری خۆمان کردوە و پێم وایە سەرکەوتوو بووین وهیوادارین لە داهاتودا بەرە بەرە وەزع باشترو روون بێتەوە.

لەسەر تێکۆشەر: بەداخەوە کاک دوکتور هێندە پرکارە کە وەختی نەبوو مەقالەکە بنوسێ... جا بۆیە پێم وایە لێی بگەرێی و هەر بەو مەقالانەی هەیە وەدەری خەین. هەر بژی بە خۆشی. برات سەعید .٦٢/٢/٢٥»

ژمارە پێنجی نامیلکەی تێکۆشەر دەبوایە بانەمەری ١٣٦٢ چاپ و بلاو بکرێتەوە. بەلام تەنیا ٣وتار ئامادە بوون کە یەکیان دوکتور سەعید نوسیبووی لەسەرکۆنفرانس و شێوەی بە رێوە بردنی. ناوەرۆکی وتارەکە هەموو هەڵسورانی کونفرانس وکۆبوونەوەی ناوچەیی‌تەشکیلات و رێکخراوە حیزبیەکانی دەخستە ژێر دەسەلات و چاوە دێری نوێنەری کومیسیونی تەشکیلاتەوە. من لەگەڵ ئەو مەقالە نەبووم و پێشتر بیروڕای خۆم بۆ دوکتور سەعید نوسیبوو، ئەویش بە نوسین وەلامی دابومەوە. بۆئەوەی نامیلکەی ناوبراو وەدوا نەکەوێ، وتارێکم نوسی بە ناوی (جنبش مقاومت) یان جولانەوەی رزگاریخوازی کورد، بێ ئەوەی بۆ دوکتور سەعیدی بنێرم، دام ماشینی بکەن و بلاوی بکەنەوە. وتارەکە دم‌بەدمەیەکی دژستانەبوو لە گەڵ کۆمەڵە کە ئەودەم بزوتنەوەی کوردستانی ئێرانی بە (جنبش مقاومت) ناوەبرد کە بە بڕوای من بۆچونێکی تەواو نەبوو، نرخی بزوتنەوەی رزگاریخوازی کوردی دەهێنا خوارێ روانە نامیلکەی تێکۆشەر بانەمەری ١٣٦٢).بەستە

www.kerimhisami.com

شیعرێکیشم بە ناوی (وەرە) لە رۆژنامەی کوردستان دا دوزیەوە و لە نامیلکەکەدا چاپم کرد. هۆنراوەکە ئاوا دەست پێدەکات:

« وەرە با پێکەوە چاومان بکەینەوە، یەکتر ببینین
بزانین: چۆن دمان دروارە، دەستمان بەستراوە، پێمان زنجیر کراوە
وەرە با دمبێن لە دمان بکەینەوە ، سکالای خۆمان بۆ یەکتر بکەین،
وەرە، با لۆکە لە گوێچکەمان دەر بێنین، تا لە یەکتر حالّی بین،
وەرە، با بە ددان دەستی بەستراومان بکەینەوە، با بە دەستمان زنجیری پێمان بپسێنین
جائەو دەم. بەم چیاو دەشت و دۆڵەدا
بەم شارو گوندو ئاوەدان و چۆڵەدا
بە نێو ئەم خەڵکە شپرزەو کلۆڵەدا، بگەڕێین . »

نامیلکە بلاّو کرایەوە. دوکتور سەعید وەک بەرپرسی کومیسیۆنی تەشکیلاتی حیزب لە سەر وتاری (جنبش مقاومت) قسەی نەبوو. بەڵام لەسەر هۆنراوەکە دیگوت ئەوە شیعری تودەییانە و تۆ کردوتە بە کوردی و هێناوتەتە نێو ئەدەبیاتی حیزبی دیموکرات.!!

گوتم کاک سەعید بەینی خۆمان بێ ئەم رەخنەیە ئابرو بەرانەیە. بەم جۆرە رەخنە گرتنانە ئێوە تەبلیغات بۆ حیزبی تودە دەکەن. هەر نوسراوە و وتەیەکی جوان و زانستی و موتەرەقی بوو، بە هی حیزبی تودەی دەزانن. بۆ نابێ ئەندامێکی حیزبی دێموکرات بیرێکی ئازاد و زمانێکی ئازای هەبێ؟. ئەم شیعرە لە رۆژنامەی کوردستانی ١٩٧٢ دا چاپکراوە. ئەودەم جەنابت لە شەقامەکانی پاریس دەسوڕایەوە.

چوویو، رۆژنامەکەو شیعرەکەی دیتبۆوە، وازی هێنا، ئەوە نەک هەر دوکتورسەعید، بەڵکو زۆربەی ئەندامانی رێبەرایەتی حیزبی دیموکرات، ئەگەروتەو رەخنەوپێشنیارێکی جوان و زانستی یان لە ئەندامێکی حیزب

بیستبایە، گورج بە تودەیی و لایەنگری تاقمی حەوت کەسە تاوانبار دەکراو جا ئەگەر کابرا فەقیربایە، ئەوە بەزمیان بۆ ساز دەکردو سەرکوت دەکرا. ئەگەر وەک منیش زمانی گەڕا بایە، ئەوە لێ‌دەگەران هەتا توشی سەفەرێکی دوور دەبوو، ڕێگا و بانی‌گەڕانەوەی لێ دەگیرا، ئەو دەم بە دووسێ دێری ڕەش لە حیزبیان دەر دەکردو خۆیان لە دەستی ئاسودە دەکرد. خۆ باسی سوسیالیسم و سۆڤێت هەر باسی سەر بوو.

ڕۆژێک سەید عوسمان کە ماموستای شورش بوو هاتە لام گوتی :« کاک ئەبوبەکری هیدایەتی هاتۆتە زانکۆ و گوتوویە هەر ئەندامێکی حیزبی باسی سوڤێت و یا سوسیالیزم بکا، ئەوە تودەیینە، یا ماموستا گۆران گوتویە تۆ بۆ باسی سیاسەت دەکەی، بچو دەست بدە گۆچانی بۆ شوان باشی» چومە لای مەلاعەولا کە ئەودەم دوای دوکتور قاسملو ئەو دەمڕاستی حیزب بوو. بە سەریدا هاتم و گوتم : واز لەو خەڵکە بێنن ،خۆ لە بەدبەختی و ماڵوێرانی زیاتر هیچیان بە نسیب نەبوە. دیارە ماموستا ئەوەندە لە دوکتور قاسملو فێر ببوو کە بێژێ:«ئەوە فەرمایشتی‌خۆیانەو سیاسەتی حیزب نیە »!!

ڕۆژی ٩٨٣/٥/١٧ چەند کەسی خەڵکی گوندی هاتنە لام، لە خەبەری شەڕی بانە نیگەران ببوون و دەیانویست بزانن حیزب لە ئالان چدەکا. گوتم بچنە لای کاک مستەفای شەڵماشی، ئەو بەرپرسی ڕێکخراوی حیزبە و ئاگای لە سیاسەتی حیزب هەیە. بۆ ئێواریێ پۆلاْ بۆ دۆڵمەیەکی لە ڕادەبەدەر بەتام و خۆش داوەتی کردم و خواردنەوەیەکی تەسەلیشی لە گەڵ پاک و خاوێنی مریەمی‌و سەلیقەی خۆی ئامادە کرد بوو..با ئەوەش بڵێم ئەوە هەر جاری هەوەڵ و ئاخریش نەبوو کە جارویار پۆلاْ لە چنگ نسکینە ڕزگاری دەکردم.

ڕۆژی ٩٨٣/٥/١٨ سەرهەنگ قادری و سەرهەنگ چیا هاتنە لام.

www.kerimhisami.com

ئێستا ژوورەکەی من بۆیە دەبوو برادەران لێی لادەن و بحەسێنەوە. هاتبوون کە بەرگری ناوچە بە هێز بکەن. باشبوو خەبەری فەردینم لە سەرهەنگی پرسی. گوتی: بردوویانەتە ورمێ و سەریان تاشیوە. خەبەری گرتنی چیای (گاگرە) لە لایەن هێزی دەولەتیەوە بلاو بۆە. نیگەرانی خەلک زیاتر بوو. نامەیەکی ماموستا مەلاسالحی نەغەدەم بۆهات. ماموستا تەشریفی هاتبوە بێژوێ و نامەیەکی نوسیبووکە بچم ببینم.سەرەتای نامەکەشی بە (ناوی خودای بەرزو بێ هاوتا) رازاند بۆوە . وەلامی نامەکەم دایەوە کە دێمە خزمەتتان. پاشان نوسیم «قوربان! ئەتو جاران پیاوێکی زاناو ئازاو تێگەیشتوو بووی، ئاخر پیاو لە دەست خومەینی نوێنەری خودا نەجاتی بێ، جارێکی دیکەچۆن ناوی خودا دێنی؟!!» .

سەفەری بێژوێ

رۆژی دوایی چومە بێژوێ مالی ماموستا مەلا شێخ عیزالدینی. مالە ماموستای پربوو لە مەلاو لە مێوانی جۆربەجۆر. کاک سەعدی موهتەدی و کاک محەممەدی ئیلخانیزادە لەوێ بوون. دەروێشێکیش دانیشتبوو، دەسحێبێکی بە قەد گوریسی دەملی کردبووشتێکی سەیر دەهاتە بەر چاو. باس هەر باسی شەرو مەسەلەی کورد بوو. هەر کەس لە روانگەی خۆیەوە بۆ مەسەلەکەی دەچوو.ماموستا مەلا سالح رەوانی شادبێ، نامەکەی منی هێنا دەرو فەرمووی : « بزانن ئەو کافرە چی بۆمن نوسیوە؟» ماموستا شێخ عیزالدین فەرمووی جاراست ناکا ؟. پاشان ماموستا رووی لە من کردو فەرمووی:« کاک کەریم تۆ تازە لە ئوروپا

www.kerimhisami.com

هاتوویەوە، ولأتانی سوسیالیستی بۆچی یارمەتی بە کورد ناکەن؟»

گوتم: ماموستا بۆ لەمن دەپرسی کە ئەندامێکی حیزبی دیموکراتم. بۆ لە کۆمەڵەی خۆت ناپرسی کە ئێستائەوە بوونەتە کومونیستیش. ئەوان دەبێ دە سیاسەتی ولأتانی سوسیالیستی بگەن، نەک ئەندامێکی حیزبی دیموکرات.»

ماموستا فەرمووی: «من کۆمەڵە نیم. بەلأم خۆشم دەوێن و ئینسانی باش و فیداکاریان هەیە و هێندێ دروشمیان باشن و بەلأم ناوی کومونیست لە خۆنانیشم پێ باش نەبوو. وەنەبێ هەمو شتێکیشیان خەراب بێ.»

گوتم ماموستا ئێستاهیچ کەس لە سیاسەت دا راستەو راست دروشمی خەراب هەڵناگرێ. گسهۆڵ سەدری حیزبی کومونیستی ئەمریکا وتەیەکی هەیە دەڵێ: «ئیمپریالیزم کالای ئیرتیجاعی خۆی لە بەستە بەندی چەپدا دێنێتە بازار»

کاک ئەحمەدی ئەسکەندەری کە ئەو دەم بەناوی دەفتەری ماموستا لەوێ بوو، دیارە ماموستاش هەر دەیزانی کە ئەندامی حیزبی کومونیستی ئێرانە. کۆتی کاک کەریم پێم خۆشە ئەم رستەیە بلێیەوە، یادداشتی دەکەم.»

- فەرموو کاک ئەحمەد بینوسەوە. دووپاتم کردەوەو کاک ئەحمەدیش یادداشتی کرد. ماموستا تۆزێک هیلاک بوو، چۆوە ژوورێ ئیستراحەت بکا. کاک سەعدی موهتەدی، رەوانی شادبێ، باسی ئەم ئایەتەی قورئانی هێنا گۆڕێ(**هل أتى على الانسان حين من الدهر لم يكن شيئا مذكورا**) کاک سەعد گوتی :« تۆ بڵێی ئەم ئایەتە پێوەندی بە تیئوری داروینەوە نەبێ کە زەمانێک بەشەر نەناسراوە.» بوو بە موناقەشەی مەلایان. هێندێ لایان وابوو کە ئادەمیزاد لە سەرەتاوە بەم شکڵە نەبوە.

www.kerimhisami.com

مانای (مذکورا) یان بە شێوەی جیاواز لێک دەداوە. باسێکی شیرین بوو. گوتیان با بنێرین لە ماموستا شیخ عیزالدین بپرسین. پاشان گوتیان نەخوشە با ئیستراحەتەکەی لیٚ تێک نەدەین. یەکیان گوتی رەنگە نوستبیٚ. لە پڕ ماموستایەکی مات و بێدەنگ و رەنگ فەقیر و کزەڵۆکە بە ناوی مەلا کەریم کە لە خوارەوە دانیشتبوو وەدەنگ هات. لە پێشدا پێم سەیربوو، چونکە وەمەلایان نەدەچوو. بە زمانێکی پاراو و لە سەر خۆ فەرمووی:« باسەکەتان تێکەڵ کردوە. لە پێشدا دەبیٚ بزانین ئەم ئایەتە بۆچی و کەنگیٚ هاتوە. شأنی نزولی چیە؟ پاشان گوتی : رۆژێک لە نیزیک مەککە کەللە سەرێکیان دیتەوە، هێندی جێگای وە ئینسان دەچوو، هێندیٚ جێگاشی ئینسان نەبوو. کەللە سەریان بردە خزمەت خوشەویستی خوداولیٚیان پرسی کە ئەوە چی‌یە؟. لەو کاتەدا ئەم ئایەتە نازڵ بوو. فەرمووی:« ئایا زەمانێکی وا بە سەر ئینسان دا نەهاتوە کە نەناسراوە ؟» باسەکە کوتایی پێهات. لە گەڵ وەدەنگ هاتنی مەلاکەریم حکایەتێکی شێخی سەعدیم هاتەوە بیر کە لە بوستان دا باسی خوی دەکات و دەلیٚ:« لە مەجلیسێک مەلا دەستیان بە موناقەشە کرد:(فقیهان طریق جدل ساختند - لما لا نسلم درانداختند.) دوایە وەک مەلا کەریم لە خوارەوەڕا وەدەنگ دێت و دەلیٚ:

« کهن جامه در صف اخرترین - بەغرش درامد چو شیر عرین
کە برهان قوی باید و معنوی - نە رگهای گردن بە حجت قوی»

لەوێش بەڵگەو بورهانی مەلا کەریمی لەوانیتر بە قەوەت تر بوو. لەم دانیشتن و سەفەرەدا لام وایە هەر من قازانجم کرد. ئەویش ئەوە بوو: کاتیٚ باس و هێنانە گوڕی سیاسەت و مەسەلەی کورد هاتە گوڕیٚ، من وەک هەمیشە بیروڕای خوم لە سەرمەسەلەی کورد وەک مەسەلەی میللەتێکی ٢٥ میلیونی دەربڕی کە تەنیا دیاری کردنی‌مافی چارە نوس

www.kerimhisami.com

ڕێگای ئازادی تەواوی کوردە. پیاوێکی سورکارەی سمێلْ زەرد لەوێ دانیشتبوو، ئەگەر لیباسی کوردی لەبەردا نەبایە، وەک خەلک بە چەوتی لە سەرمن بیری دەکردەوە دەمگوت ئەوە لە خۆمانە!!و نەک هەر کاک ئەحمەدی ئەسکەندەری وەک ئەندامی حیزبی کومونیستی ئێران لە دەفتەری ماموستایە، بەڵکوو ئەوە روسیشی لە کن دانیشتوون. وەدەنگ هات و فەرمووی : « چۆن ؟ تا ئێستا کاک کەریمیان وا ناساندبوو کە کومونیستێکی دژی کورد و کوردایەتیە. دەمگوت توشی بم دەبێ بیکوژم. وەلاْ کوردایەتی ئەوەیە کە تۆ دەیڵێی، منیش لە ئێستاوە دۆستی تۆم.« جارێکی دیکەش لە دۆڵی دیموکرات مەلا ئەحمەدی هەرکی فەرموو بووی مریدی تەمە. بەڵاْم دۆستایەتی مەلاحەسەنی سوری نوزهەت زادە وەک مریدایەتی مەلا ئەحمەد نەبوو. بە خۆشیەوە لە گەڵ پیاوێکی جوامێر و کورد و ڕاست و خانەدان بوومە دۆست و ئاشناو تا ئێستاو هیوا دارم تا کۆتایی ژیانیش ئەم نیزیکی و دۆستایەتیە هەر بەردەوام بێ. دیارە وەک هەموو دیاردەیەکی کۆمەلاْیەتی جاروبار وردە خیلافێک هەر دێتە نێوان، لە بەینی ئێمەش دوو دۆستی بەڕاستیدا ئەم وردە خیلافە هەیە. ئەویش ئەوەیە: من لە ئورووپا کەیفم لەگەڵ حیزبایەتی نایە، بەڵاْم ئەو سەری لێ دەخوری. جا منیش هەر داوای سەر کەوتنی بۆ دەکەم.

ئەو ڕۆژە جەنابی ماموستا مەلا ساڵحی بیژوەیی بۆ فراوین هەموو میوانەکانی ماموستای داوەت کردبوو. ماموستا تەشریفی نەهات و ئێمە بە کۆمەڵ چووین. نان‌و خوانێکی‌شازی کوردانە ساز کرابوو. نان خورا و ماموستا مەلاساڵحی نەغەدەدەستی هەڵێنان وبە عەرەبیەکی قەڕائەتی دەستیکرد بە شوکرانەوە پارانەوە:« الاهم اغفر لصاحب طعامە و لمن اکلە و لمن ....» گوتم ئەرێ ماموستا ئەوە خودای مەزن کوردی نازانێ تۆ بەعەرەبی سوپاسی دەکەی؟ ئێمە کوردین، لە کوردستانین، نانی کوردمان

www.kerimhisami.com

خواردوە، بە کوردیش شوکرانەی دەکەین، تێنگەیشت و حاڵی بوو باشە. تێ نەگەیشت و لە کوردی حاڵی نەبوو، نانی خۆمان خواردوە براوەتەوە.»
مەجلیس گەلێک پێکەنی. ماموستا مەلا ساڵح فەرمووی : « کەریم دەست هەڵگرە، ڕاهاتووین ڕا..» ماموستا ڕاستی دەفەرموو، ڕاهاتبووین و ڕایان هێنا بووین.!!
دوای نانخواردن چووم سەرێکی ماڵە دوکتور ڕەحیمی- م دا. کەهاتمە خوارێ، لە نێو بازاری برادەرێک هاتە بن‌گوێم وگوتی:« مەستانەی خێزانی‌کاک مستەفای‌شەڵماشی چۆتەوە مەهابادو لە سەردەشتێ گیراوە.»
زۆر پێ نارەحەت بووم. کە هاتمەوە دولکان خەبەری لەو ناخۆشتر هات. خەبەر هات کە لە شەری مەهاباد محەمەد زەنگەنەو ٣ پێشمەرگە شەهید بوون. کزەم لە جەرگی هات. سەرم سوڕما تاکەی ئەم ڕێبەرانە سیاسەتێکی ڕاستی بەرگری و پەلامار ناگرنە بەر و واز لە شەری نابەجێی نێو شارناهێنن و ئەم لاوانە بە خۆرایی‌دەکرنە گۆشتی دەمی‌تۆپ و ڕێبەرانیش شانازیان ئەوەیەو دووپات و هەزار پاتی دەکەنەوە کە چوار هەزار پێشمەرگەیان لێ شەهید کراوە.!!
٩٨٣/٥/٢. برادەرانی پارتی سوسیالیستی تورکیا هاتنە لام و بە درێژی باسی هێرشی یەکێتی نیشتمانی و کوشتاری کومونیستەکانی عیراقیان بۆ گێڕامەوە. لە ژوورەکەی خۆم خەریکی وەرگێرانی کتێبی(نامەی گوللە بارانکراوەکانم) ٩٨٣/٥/٢١ ماموستا مەلامحەمەدی دزەیی بابی مەلارەحمانی دەفتەری‌ماموستای لە تەمەنی ٧٠ سالیدا تەشریفی هات. چوبوە بێژوێ، لەوێ گوتبووی دەچم سەری کەریمی دەدەم. مەلاخالید و مەلا رەحمانیش لە خزمەتی دا هاتبوون . فرە پێ شادو سەر بەرز بووم. هێندێکم باسی زیندانی‌بوونی خۆم و مردنی دایک و باب و خێزان و منداڵم بۆ گێڕاوە، ئەسرینی بە سەر ڕیشی سپی و نورانیدا هاتنە

خواریٚ. فەرمووی ئەگەر کومونیستی وەک تۆبیٚ و بۆ رزگاری کورد هەوڵ بدەی منیش مریدی تۆم. باشە، مرۆ دەبیٚ چەندە سپڵەو بیٚ نەزان بیٚ تا ئەو هەموو لوتف و سەروەری ئەو پیاوە مەزنانەو فیداکاری و هەژاری ئەو میللەتە زەحمەتکیٚشەی لە بیربچیٚتەوەو لە ریٚگای ئازادی نەتەوەکەی و نەهیٚشتنی زوڵم و زۆری و گەیشتن بە عەداڵەتی کۆمەڵایەتی لابداو واز لە تیٚکۆشان بیٚنیٚ ؟.!!

لە گەڵ سرتو خورتی دەنگ و باسی شەر و پەلاماری ئەرتەش و نیگەرانی خەڵک نامەیەکم بۆ دەفتەری سیاسی نووسی و داوام کرد کە بەرگری چیای هومل و کیٚل بە هیٚز بکەن. دوور نیە پاسدار بە هیلیکۆپتەر لیٚی دانەبەزن.

دوکتور خەلیقی هاتە لام و گوتی :« گەیوەتە ئیٚسکانم و لە گەل کاک فەتاحی ناحاونمەوە. تکایە با بیٚمە لای تۆ. »

- فەرموو. هەر پرس مەکە. هەستم کرد زۆری پیٚ خۆشبوو. دوکتور گوێستیەوە. لەو کاتەدا دەستیشی شکابوو، هەرچەند دوکتورەکانی فەرانسەیی دەمیٚک بوو دە گیٚچیان گرتبوو عیلاجی نەکرابوو. وەرگیٚراوەی (ئوسولی مقدماتی فلسفە) م لە کن داناو گوتم لەوەی چاکتر هەڵناکەویٚ، پیٚی دا وەرەوەو دەستی لیٚ بدەو چۆنی پیٚت باشترە دەستکاری بکە. دوکتورگوتی: تۆزۆر سەیری. من فەلسفەی الهیاتم‌خویٚندوە، تۆ فەلسفەی مارکسیستیم پیٚ چاک دەکەی. من بروام پیٚ نیە. »

گوتم بیخویٚنەوە و دەستکاری بکە، بروات پیٚ دەبیٚ‌و دیٚیە سەر ریٚی راست .! کردمانە گەمەو دوکتور دەستیکرد بە خویٚندنەوەی و بە چاک کردنی و ئەم پیٚشەکیەی بە خەتی خۆش و جوانی خۆی بۆ نووسی.:

«وەبیر هیٚنانەوە . هاوریٚی تیٚکۆشەر کاک کەریمی حسامی‌کە بە پیشیٚنەدلن و تیٚکۆشانو خۆماندوکردنی بیٚ وچان، شویٚنەواری چەند

نوسەری بە ناویانگی جیهانی وەرگێراوەتە سەر زمانی کوردی، لەم دواییانەدا، توانیویە، کتێبی(ئەسڵە سەرەتاییەکانی فەلسەفە) نوسراوی (ژۆرژپولیستر)، لە فارسیەوە وەرگێرێتە سەر زمانی کوردی. ئەو کارە بە نرخە، بە تایبەت لە فەلسەفەدا، سابیقەی نیەو پێم وایە ئەوە هەوەڵین جارە کە کتێبێکی فەلسەفی، بە زمانی کوردی دەنوسرێ.!

کەوابوو وەرگێرانی وشەو زاراوەکانی فەلسەفی بۆ سەر زمانی کوردی کارێکی دژوارە و خۆ ناشکرێ زاراوی کوردی بۆ دابتاشی! بەو حاڵەش کاک کەریم زەحمەتێکی زۆری کێشاوەو ئەگەر لە رابردودا، لە کاری وەرگێراندا تێ نەکۆشابایە، بەو جۆرەی کە وەبەر چاو دەکەوێ، نەیدەتوانی، سەرکەوتنی هەبێ.

کاک کەریم کە لەگەڵ من موحەببەتی هەبوو، داوای لێکردم، چاوێک بە مەتڵەبەکاندا بخشێنم و لە باری فەلسەفیو فارسیەوە ئەگەر شتێکم وەبەرچاو کەوت، چارە سەری بکەم. منیش وەک ئەرکێکی نەتەوایەتی وعیلمی وەک وەدەست هێنانی دەرفەتێک بۆ خزمەت بە زمانەکەم، ئەمرەکەیم لە سەر سەر دانا وبە گوێرەی تواناو هێزی خۆم،ئەو کارەم ئەنجامدا، بە گشتی ئەو خاڵانە وەبەر چاوم کەوت:

١ - بە یارمەتی وەرگێر ئیستیلاحاتی فارسی و عارەبیمان کردە کوردی کە لە کاتی تەرجەمەدا نە کەوتبوونە بەو زەینی کاک کەریم.

٢ - چون وەرگێر لە ئێران دوور بوە و کەمتر لەگەڵ زمانی فارسی تێکەڵاوی بوە، برێ زاراوەی تایبەتی ئەو زمانەی بۆ بێگانە بوو کە چاک کران.

٣ - هەڵەی نە نوسینی دێر یان جوملەیەک کە بە هۆی پەرێشانی فیکری و دەربەدەریەوە پێشهاتبوو، راست کرانەوە.

٤ - چونکە وەرگێر وەک فیلەسوف، پسپۆری نەبوو نەیخوێندبوو،

مەفاهیم و زاراوەوە ئیستیلاحاتی تایبەتی فەلسەفیوای وەبەر چاو کەوتوە کە بۆی نەکراوە بە کوردی، یان بۆی روون نەبوە کە بیکا بە کوردی. تێکۆشاوم مانا فەلسەفیەکانیان روون بکەمەوە، دیارە ئەو کارە کەمو کوری باری فەننی کتێبەکەکەم دەکاتەوە. سوپاسی نوسەر دەکەم کە ئەو ئیفتیخارەی بەمنداو لە خوێنەرانی خۆشەویستیش سوپاس دەکەم کە هەڵەکانمان راستەو بکەن و وەک هاندەر شرەمان بۆپینە بکەن. - حوسێنی خەلیقی. گەلاوێژی ١٣٦٢هەتاوی- سەردەشت- ئالان.»

www.kermhisami.com

تۆپ بارانی گوندی دولکان

رۆژی ٢٤/٥/٩٨٣، ئەمڕۆ سەر لە بەیانی حاڵمان باشە. برادەرێکی من قابلەمێکی ماست بۆ هێناوین. پێشمەرگەکانم بانگ کردو پێکەوە چێشتمان خوارد. سەعات ١٠ بوو خەبەرێکمان لە هەوشارەوە پێگەیشت، لە شەرێکدا دە پێشمەرگە شەهید ببوون. خەفەتی ئەوان و باسی شێوەی بەرگری و سیاسیمان تەواو نەکرد بوو، سەعاتی یازدەو نیولەدیوی سەردەشتەوە گوندیدولکانیان وەبەرتۆپاندا. گوللە تۆپێک لە بەر خانوەکەی ئێمە وەعەرزی کەوت. خومپارەیەک لە نێو گوندی لە خانوێک درا و لایەکی لە بەر یەک هەڵتەکاند سەیر ئەوەبوو وە خانووی کابرایەکی کەوتبوو بە ناوی خدری ماماغای کە خەڵکی گوندی بە لایەنگری خومەینی وکۆماری ئیسلامیان دەزانی. زۆریشیان پێ خۆشبوو کەلە خانووی ئەو دراوە. لە گەڵ خومپارەی دووەم خەڵک شڵەژا و ژن و منداڵو گەورەو پچوک گوندیان بە جێ هێشت و روویان کردە نێو دارستان و رەزو باخات. ئێمە لە گەڵ دوکتور خەلیقی و دوو پێشمەرگە چووینە ژێرخانی

خانوەکەو تەقە نەما. من چوومە دەر تەماشایەی خانوە روخاوەکەم کرد، گوند چول ببوو، گەرامەوە تا سەعاتی ٣ لە ژوورەکەم لێی خەوتم. ئێواری کاک مستەفای شەڵماشی هات گوتی: پێم باشە بچی لە مزگەوتی قسە بۆ خەڵک بکەی. شەو خەڵکی گوندی داوەروکابوونەوەو بە خڕی هاتبوونە مزگەوت. لە سەر سیاسەتی گۆماری ئیسلامی قسەم کرد و تۆزێ بە سەر خەڵک داهاتم کەوا بە جارێ گوندیان چۆل کردبوو. داوام لە خەڵک کرد کە کونە تەیاران ساز بکەن و لە کاتی ئاوادا بچنە نێو و گوندی چۆل نەکەن. رۆژی دوایی بەو هیوایە کە وتارەکەم کاری کردبێ، چوومە نێو گوندی، چۆل و هۆل کەس لە گوندیدا نەمابوو. تەنانەت برادەرانی رادیو وئینتشاراتیش ژوورەکانیان چول کردبوو، بۆ نێو داران. سەعاتی دەی بەیانی چەند خومپارەی دیکەیان لە دەوروبەری گوندی لە عەرزی دا. دوای نیوە رۆ چوومە دەرەوەی گوندی هێندێ وێنەی خەڵکم گرت کە لە بن داران کەوتبوون. یەکی چریکی فیداییش بە نێویاندا دەگەراو ریپۆرتاژی بۆ رۆژنامەکەیان ئامادە دەکرد.

کاک مستەفا هات گوتی بۆ دەفتەرم نووسیوە کە ٣٠٠ پێشمەرگە بنێرنە دولکان. بەڵام لە قسەکانی وادەر دەکەوت کە نەخشەی گواستنەوەی رادیۆ بۆ ئەو بەری چەمی کەلوێ دەکێشرێ.

رۆژی ٩٨٣/٥/٢٧ لە گەڵ پێشمەرگەیەک دە چوومە بێتوشێ لە رێگا توشی دوکتور سەعیدی بووم، دەچوە دولکان سەری کورەکانی رادیوو ئینتشارات بدا. تاوێک دانیشتین باسی کاری رادیو و چاپەمەنیمان کرد. پاشان گوتی:« خالیدی عەزیزی هاتبوو، داوای دەکرد ببێتە ئەندامی حیزب، بەڵام ئەو بۆ حیزبی ئێمە نابێ.»

گوتم : خالید گورێکی باش و ژیر و تێکۆشەرو کادرێکی پوختە و لێهاتوە. پێم خۆشە بێتە نێو حیزب. گوتی : تۆ پێت خۆشە، بەڵام ئەو

کومونیستە و لە گەڵ حیزبی ئێمە نایەتەوە.
گوتم خالید کومونیست نیە. بیرو باوەری مارکسیستی هەیەو ئەوەش لەنێو حیزبی ئێمەدا زۆرە. دوکتور سەعید گوتی : تو پێت وایە. بەلام واش نیە . ئەو چوو بۆ سەردانی تاقمی خۆی و منیش ڕێگای خۆم گرتە بەر. لە نێو گوندی بێتوشێ توشی سەروان شاهۆ بووم، چووینە چایخانە. گوندی بێتوشێ ببوە مەکۆ و ناوەندی هەلاتو وقاچاخچی و خەڵکی بێکار و لاپرەسەن و کەس بەکەس نەبوو. چەند چریکی فیدایی بە جلی کوردی دەسورانەوە، چەند موجاهید ی ڕەجەوی ڕۆژنامەی ژمارە ١٥١ی موجاهیدیان دەفرۆشت کە لە سەر حیزبی تودەی نوسیبوو. لە چایخانە دیتم ڕەسمێکی گەورەی مەسعودی ڕەجەوی‌یان هەلاوەسیوە. بە چایچیم گوت : « ئەو ڕەسمە کێ هێناویەو بۆ لێرەت داوە.؟» گوتی ئەوە دوو موجاهید هێناویان و لێرەیان داوە. گوتم : ئێمە ڕەسمی پێشەواو سولەیمانی موعینی و شەریفزادە هەلناوەسین، دێنن لەو شاخ و کێوە ڕەسمی مەسعودی ڕەجەوی هەلدەواسین و هەر لەئێستاوە بوت بۆ خۆمان دادەتاشین. کاکە بیهێنەخوارێ و لە دیواری مەدە .
چایچی گوتی : کاک کەریم توشی کێشەم دەکەی. خۆ حیزبیەکان هەموو دیویانەو هیچیان نەگوتوە. هەستام ڕەسمەکەم هێنا خوارو گوتم : کە پرسیان بلێ کەریمی حسامی دایبەزاندوە. برادەرێک هات بە شاهۆی گوت : گۆشتی سەرەمانگام هەیە. گوتی برۆ بیهێنە بۆ مالی محێدین گوێ ڕەشی. چووینە مالی حاجی ڕەحمانی و گۆشتیان هێنا ئەوێ و نانێکی باشمان خوارد.
دوای نیوە ڕۆ چوومە مالە سەرهەنگ قادری تا خەبەرێکی فەردینی بزانم. بە عادەتی هەموو ئەندامە بێکارەکانی حیزبی دیموکرات کە لێک‌کۆبوونەوە هەوەڵ کاریان یاری‌کردنی تەختەیە، ئێمەش دامان نا

www.kerimhisami.com

تەختەیەک بکەین بە لاٚم تەختە نەبوو. سەرهەنگ کوتی: کوری هەڵمەتی تەختەیەکی هەیە ئەسپێکی دێنێ. تۆ بنێری رەنگە بۆمان بنێرێ. بە برایەکی پێشمەرگەم گوت: بچو بە کوری هەڵمەت بێژە فلاٚن کەس دەڵێ تەختەمان بۆ بنێرێ. چوو تەختەی هێنا. بەلاٚم چ تەختە، کاری وەستاکارانی سنەو شتێکی نایاب و بە نرخ. بە سەرهەنگم گوت «هەملەتی بابی ئەو کورە جاش بوە ولە شەری دژی پێشمەرگەی سالی ٩٦٧ دا کوژراوەو من لە کتێبی خۆمدا (کاروانێک لە شەهیدانی کوردستانی ئێران) بە سەرۆک جاش ناوم بردوە. ئەو تەختەم بداتێ، بابی لە نوسینێکی دیکەدا دەگەمەوە شەهید.» گەلێک پێکەنین بەلاٚم لام وابوو ئەگەر باوکیم بۆ بەهەشتیش ناردبایە، تەختەیهەر نەدەدا.

٩٨٣/٥/٢٩ گەرامەوە بۆ دولکان. لە چایخانەی (مێرگەسێ) لامدا. لە سەر ئەم کانیەساردو خۆشە ، پیرە دار چنارێک هلۆڵ ببوو، قاوەچی سەماوەرو کەشەف و ئیستیکانی لە نێو دادەنا. کانی و دارچنار و تاتە نوێژی خاوێن، دیمەنێکی رەنگینیان پێک هێنابوو، رێبوار نەیدەتوانیلێی تێپەرێ و لانەدا. ئەو دیمەنە بۆ هەوێنی رومانێک دەبوو. کادرێکی لێهاتووی حیزبی دیموکرات بە ناوی عەبدولاٚ کە دوکتور سەعید بە بیانووی گۆیا ژنبەژنە و لە راستیشدا بە تاوانی (دمهەراشی و گۆیا چەپی) لە حیزبی وەدەرنابوو، چوونوو لەسەر ئەم کانیە چایخانەی دانابوو، نانێک بۆ منداڵەکانی پەیدا بکات. عەبدولاٚ سەرەرای ئەم (تاوانباریەی چەپیەتی) چەند کتێبی وەک (ژیان و کردەوەکانی لێنین، رێنوێنی شەری پارتیزانی، زەوی پچوک) نوسراوەو وەرگێراوەی منی لە سەر مێزێک دانابوو کەرێبوار لادەدا بیانخوێنێتەوە یان بیانکرێ. لاماندا دیتم رۆژنامەیەکی (رەنجبەر) ئورگانی یەکێ لە گرۆچەپرەوەکانی ئێرانی، لە سەر مێزەکە دانرا بوو.

گوتم: عبدولاّ ئەو رەنجبەرە چیە ؟

- کورە چوزانم. ئەوە دوێنێ‌دوو عەجەم حیزبەکەیان لە کەرێکی نابوو بۆ لای(مەزناوێ) دەچوونە خوارێ و دەیان گوت دەچینە لای جەلال تاڵەبانی. ئەو رۆژنامەشیان لێرە بە جێ هێشت.» ئەو دەم مام جەلال پەناو داشداری هەموو زرە مارکسیست و چەپی خواری راکردووی ئێرانی بوو. کاتێک مەیدانی گێرە شێوێنی و ئاژاوەیان لە کوردستانی ئیران لێ وەتەنگ دەهات ئەودەم ئیتر(سنور و تەواویەتی عەرزی ئێرانیان) بۆ مەتڵەب نەبوو. سنووریان دەپەڕاندو روویان دەکردە ئەو دیوو لە لای مام جەلال دەگیرسانەوە. مام جەلال کومونیستی ولاّتی خۆی دەکوشت و زرە کومونیستی هەندەرانیشی پەنا دەدا.

کە گەیشتمەوە دولکان کاک مستەفای شەڵماشی هاتە لام فرە نارەحەت و نیگەران بوو. خەبەری بۆ هاتبوو کە خێزانیان بردوە بۆ مەهاباد. گازوەندێکی زۆری لە برادەرانی دەفتەری سیاسی هەبوو کە لە جیاتی یارمەتی و رێنوێنی بەسەریداهاتوون و سەر کۆنەیان کردوە. من پێم گوت ئەگەر کاک فەتاح بێتەوە من‌ئامادەم لەگەڵت بێم بۆ ناوچەی مەهابادو بەڵکوو لە رێگای دۆست و برادەران رێگا چارەیەک بدۆزینەوە. ئەم سەرکۆنە و بە سەرداهاتنە کاری کردە سەر کاک مستەفاو ئیتر لە ئاخریدا نەیتوانی هاوکاری درێژە پێ بدا.

رۆژی دوایی پەلێک پێشمەرگەی تازە لە زانکۆ دەرچوویان نارد بۆ هومل. هاتن لە کن من لایاندا، رەسمم لێ هەلگرتن. بە دوای ئەواندا سەرهەنگ چیا هاتە لام. هەر وەژوور کەوت هاواری کرد: برسیمە، کوا نانو چایەک هەیە؟ دانیشت لە سەر چۆنیەتی سیاسەتی دیفاع و بەرگری دەستی کرد بە رەخنە و ئیراد. دەیگوت:« ئەوەی ئێمە لە باری نیزامی و بەرگرییەوە دەیکەین هەڵەو چەوت نادروستە. ئێمە دەبێ بکەوینە باری

هێرش و پەلاماردان و بەتەواوی شێوەی پارتیزانی. لە بەرامبەر تۆپ و خومپارەو چەکی قورسی دەوڵەتی و فرۆکەو هیلیکۆپتەردا دیفاع ناکرێ. بەڵام رێبەرەکان دەست لە مەقەڕ و تەشریفات و میوانداری و بەزمو رەزم هەڵناگرن. » سەرهەنگ پێشمەرکەکانی نارد بۆ هۆمل. برادەرانی بەشی ئینتشارات و رادیو وردە وردە خەریکی خۆ کۆ کردنەوە بوون.

رۆژی ١٩٨٣/٥/٢٦ سەرپەلی ئەو پێشمەرگانەی بۆ هۆمل چووبوون، هاتەوەگوتی: « کەمی مابوو لە گەڵ پێشمەرگەی کۆمەڵە توشی شەڕ بین. دەیانگوت ئێمە هۆمل دەپارێزین و نابێ ئێوە لێرە بن. بۆ ئێوارێ پێشمەرگەکانیش هەموویانهاتنەوە. سەرهەنگ پەلێکی ناردە شەڵماش و پەلێکیشی لە دولکان هێشتەوە.

کیژێکی فەرەنسی کە پەرستاری خەستەخانە بوو، لەگەڵ دوکتورانی بێ سنور کاری دەکرد، کاتی چێشتانێ هاتە لام گوتی: هاتوم قاوەت لا بخۆمەوە، گوتویانە لای تۆ قاو هەیە. لەگەڵ کورێکی کورد هات کە لە حیزبی دیموکراتی کریبوو. ئەو کورە وەک لە بیرم مابێ لام وایە ناوی (جەعفەر)بوو، حیزب بۆ فێربوون نارد بوویە پاریس، لەوێ تووشی ئەم کیژە هاتبوو. کەوتبوونە داوی یەکتر. حیزب بەو شەرتە رێگای دابوو کە لە پاریس لە گەڵ کیژەکە بێنێتەوە کە هەمووئەو خەرجەی لە فرانسە لەو کورەی کراوە بیداتەوە . کیژەکە هەموو پارەکەی خەرجی ئەو کورەی دابۆوە بە حیزب و کوری کڕیبوو. ئێستا لە گەڵ خۆی هێنابوویەوە کوردستان و لە خەستەخانەی حیزب کاریان دەکرد. لە گەڵ کورەکە هاتبوو. قاوەم بۆ ساز کردن. من ئەودەم خەریکی وەرگێرانی کتێبی (نامەی گوللەبارانکراوەکان) بووم. پرسیاری کرد چ دەنوسی؟ گوتم ئەوە نامەی ئەو فەرەنسی‌یە نیشتمانپەروەرانەیە کە لە زیندانی فاشیستەکاندا کوژراون و نامەکانیان بۆ حیزب و کەسو کاریان ناردۆتە دەرێ.

www.kerimhisami.com

گوتی :« ئەو کارەی مەکە. جنایەتی فاشیستەکان وا دیٚ لە بیر دەچیٚتەوە، تۆ تازە وەبیری مەهیٚنەوە. »
گوتم بەرەی تازە پیٚگەیشتووی فەرەنسی هەست بە جنایەتی فاشیزم ناکات و لە بیری چۆتەوە. بەلاٚم کورد ئیٚستا کەوتۆتە بەر پەلاماری حکومەتە رەفتار فاشیستەکان، خویٚندنەوەی ئەم کتیٚبە بۆ لاوانی کورد پیٚویستە. بۆ ئەوەی لە بەربەرەکانی وقارەمانەتی نیشتمانپەروەرانی فەرەنسی دەرس وەر بگرن.
باسی وەزعی فەرانسەم لیٚ پرسی:
ماری ئیٚلین لە وەلاٚم دا گوتی:« چیت بۆ باس بکەم. بیٚکاری، هەژاری، نەخویٚندنی مندالاٚن، بەرەلاٚیی لاوان، گرانی کریٚ خانوو، سقوتی فرانک،هیرۆئین وشتی گیٚژکەر، ئەوانە دیاردەی ئەمڕۆی کۆمەلٚی فەرانسەن. »
گوتم کەوابوو ریٚژیٚمیٚکی سوسیالیستی دە توانی بارو دۆخی کۆمەلٚی فەرانسە چارەسەر بکا.
- نا..نا.. هیچ ئاگات لە وەزعی پولونیا(لهستان) هەیە؟ بورژوازی باشترە. نامەویٚ کومونیست بیٚنە سەر حوکم. گوتی: حەیف فەرەنسی نازانی دەنا پترمان باس دەکرد. گوتم: ئەوە نیە موتەرجیمت کریوە. پیٚکەنی گوتی موتەرجیمی چاک نیە. کاری دیکەی هەیە.» رۆیشتن و ئیتر نەمدیتنەوە.
٩٨٣/٦/٢ لە بارەی گواستنەوەی کادری رادیۆ وئینتیشارات و ناردنی پیٚشمەرگە بۆ هۆمل بیٚ لیٚکدانەوەو گەرانەوەیان، نامەیەکم بۆ دەفتەری سیاسی نوسی، لە نامەکەدا نوسیبووم:« ئەم بارکردن و گواستنەوە ورەی خەلٚک کزدەکاو ترسم هەیە خەیالٚی پەرینەوەتان هەبیٚ، ئەم کارە پرستیژی حیزب دیٚنیٚتە خواریٚ. »

www.kerimhisami.com

ئەم رۆژانە دوکتور خەلیقی لە بەر دەستە شکاوەکەی کەمتر بە نوسین رادەگات. کتێبی (داغستانی من) نوسینی (هەمزاتوف) و وەرگێراوەی شیرین و رەوانی کاک عەزیز گەردی -م داوە بە دوکتورو سەری لە سەرهەڵناگرێ.

خۆش ئەوەیەبۆ خۆم کە خوێندوومەتەوەو شتم لێ یادداشت کردوە، تازە ئەوبۆم دەگێرێتەوە، دیارە کاری تێکردوە. هەوەڵجارە دوکتور دەڵێ:

« کومونیستەکان نیشتمانپەروەری بەراستین. » ژیان لە گەڵ دوکتور خەلیقی لە ژوورێکدا حوسنی زۆرە. پیاوێکی زاناو ئەهلی مەنتیق و تێگەیشتوە. بەڵام پیاو خۆشە بێکاربێ و لە گەڵ دوکتور خەلیقی بژی. ئەو موناقەشەو دمبەدمەی پێخۆشەولە باس‌و ئاخافتن ماندو نابێ. خۆشە پیاو بێکاربێ‌و گوێچکەی بۆ رابگرێ. بەڵام نەمدەتوانی تاوێک بێکاربم. زۆر جار بۆ رێزگرتن لە دوکتور خەلیقی دەستم لە نوسین یا وەرگێران هەڵدەگرت و گوێم دەدا بە قسەکانی. بەوە شادم کە چەند مانگ پێکەوە لە ژوور و بن خێوەت دا کارمانکردو رۆژمان بردە سەر، نەم هێشت تۆز لە دڵی بنیشێ. دوکتور قاسملو دەهاتە لامان. دەیگوت: زۆر سەیرە ئیدئالیستێکی مەزهەبی و مارکسیستێک چۆن ئاوا بێ قرە پێکەوە دەحاوێنەوە.!!

شەوی ٩٨٣/٦/٣ شەوێکی شوم و دژوارو خەفەتبار بوو. تەلەڤیزیۆن ئیعدامی ٥٩لاوی نیشتمانپەروەری مەهابادی نیشاندا. دەفتەری سیاسی حیزبی دیموکراتی کوردستان و دەفتەری سیاسی کۆمەڵە لە بەیاننامەیەکدا رۆژی ١٧ی جۆزەردانیان بە رۆژی پرسەو تازیەی گشتی راگەیاند و داوایان لە کۆمەڵانی خەڵکی کوردستان کرد کە لەو رۆژەدا دەست لە کار هەڵگرن.

گواستنەوە بەرەو سنور

رۆژی ١٩٨٣/٦/٦کەل و پەلی ماڵمان پێچایەوەو دامان بە بەشی تەدارەکات کە بینێرنە ئەو شوێنەی کە بۆی دەگوێزینەوە. پاشان لە گەڵ دوکتور خەلیقی بە پێیان بەرەو بێتوش ڕێگامان داگرت. لە چایخانەی مێرگەسێ لای عەبدوڵا لاماندا و پاشان چووینە گوندەکەی ماڵی فەریدونی لێبوو سەرێکی ئەوان بدەین. فەریدون لەماڵنەبوو. کە چووین خێزانی چەند رۆژێک بوو منداڵێکیان ببوو، دایکی فەریدون گوتی: - کاک کەریم ئەشێ ناوی لێنێی.

گوتم با ناوی بنێین ژوان!

دایکی فەرەیدون گوتی: «ژان چەس؟»

- چۆن لەم تەمەنەدا تۆ نازانی ژوان چی‌یە؟ ژوانم بۆ روونکردەوە، گوتی

- ئەیرۆ! لە پاوە ئەم ناوە پەسند نیە.

بریارماندا حەوت ناو بنوسین و خستمانە لینگە گۆرەویەک و کورەکەی دەستی درێژ کرد، دەنکێکی هێنا دەرو کە خوێندمانەوە (ژوان) دەرچو بوو. پاشان دوکتور خەلیقی بانگی دایکی کردو گوتی: «ئا بێرە..» منداڵی لە سەر کۆشی داناو دەستی کرد بە (الله اکبر)، حەوت جاران بانگی بە گوێی دادا و منداڵیان لابرد. گوتم دوکتور تۆ بەتەمای ئەو منداڵە گەورە بێ و کورد هێشتا هەر لە خەرافات و دوا کەوتوویدا بمێنێتەوە؟ ئێستا پێم نالێی ئەم بانگدانەی تۆ چ تەئسیرێکی لە سەر ئەو منداڵە هەبوو لە عەوامفریوی زیاتر؟.

شەو لەوێ ماینەوە، بەیانی بەرەو مەزناوێ داگەراین. لە مەزناوێ

www.kerimbisami.com

چوومە نەخۆشخانە سەری برینداره‌کانم دا و پاشان چووینە خواری بۆ کەمپی ژیان. لە خوارەوەی مەزناوێ لە پەنا ئاوێکی ساردو سازگار و لە نێو دارستانێکی چڕ و باخ و باخات خێوەتیان هەڵدابوون. چادرێکیشیان بۆ من و دوکتور خەلیقی هەڵدابوو. دەستمان کرد بە خاوێن کردنەوەو راست کردنی زەویەکە و رێکو پێک کردنی و لێی دامەزراین. کارمان ئەوەبوو دەبوایە رۆژانە وتارێک بۆ رادیۆ بنوسین. من خەریکی پاکنوسینی (حەمە چکۆڵ) ئینجە مەمەدی یاشار کەماڵ بووم. راست لەوکاتەدا کە من لە وەرگێرانی ئەو کتێبە ببوومەوە، مەلا عەولا ناردبووی لە مەهاباد عەینی کتێبی بۆ هاتبوو، دەستی کردبوو بە وەرگێرانی. دوکتور قاسملو گوتی: « ئەم کتێبە کاک کەریم کردوویە بە کوردی و تەواوی کردوە. هەق نیە تۆ وەری گێڕی .» مەلاعەولا گوتی: جا چ قەیدی‌یە، ئەوەتا لە رومانی چەند کەس وەری گێڕاوە. من پێم سەیر نەبوو. مەلاعەولا تازە ببوە جێگری سکرتێر، دەبوایە دەسەڵاتی خۆی بۆ ئەم کارە بەکار بێنێ. خۆ بەچەند ساڵ حیزبایەتیش خەسڵەتی حەسودانەی مەلایەتی وەلا نە نابوو.

رۆژی ٩٨٣/٦/١٠ دوکتور قاسملو هاتە لامان. لە گەڵ دوکتور خەلیقی لە سەر کەم و کوری تەشکیلات و سیاسەتی بەرگری و تەبلیغات دامانە بەر پرسیارورەخنە. بێجگە لەوەی ئێمە گوتبوومان، دوکتور برێکیشی لێ زیاد کردو بەڵام رێگای چارە سەر کردنی نیشان نەدا. پاشان لە وەزعی خوێندنی کەماڵی کورم پرسیاری کرد و گوتی :« بۆی بنوسە کە تێزی دوکتوراکەی لە سەر تەجروبەی تەعاونیەکانی بولغارستان بنووسێ، بۆ وڵاتانی دنیای سێیەم زۆر بە کەلک و جێگای ئیستیفادەن. ئەگەر بتوانێ بۆ ماوەیەک بێتە ئێرە یارمەتی دەدەم.»

٩٨٣/٦/١٢ ناوی دوورخراوەکانی شاری مەهابادمان بۆ هات.

www.kerimhisami.com

حکومەتی ئیسلامی دوای ئیعدامی ٥٩لاوی بێ تاوان، ٥١ کەسیشی لە خەڵکی مەهاباد لە کوردستان دوور خستبۆوە. ٩٨٣/٦/١٣ موڵگەی ئەرتەش و پاسداران لە گابازەڵەی شارویرانی کەوتە بەر پەلاماری پێشمەرگە. ١٩کەسیان لێ کوشتبوون و ٩ کەسیان لێ بە دیل گرتبوون. دەستکەوتێکی باش چەک و جبەخانەیان وەدەست هێنا بوو. رۆژی ٦/١٥/ خەبەری ئەم سەرکەوتنەمان لە رادیۆ بڵاو کردەوە

٦/١٤/ کاک سمایلی بایزیدی هاتە لام. رەخنەو گلەیی زۆری هەبوو، دەیگوت باپیرم لە کەرکوک نەخۆشە رێگام نادەن بچم سەری بدەم. بریارم داوە بێ ئیزنی ئەوان برۆم.»

گوتم پێم باشترە لە گەڵ دوکتورقاسملو باسی بکەی و بە پرسی ئەوان سەفەر بکەی.

پێم خۆش نەبوو ئەوانەی خوێندەوار و تێگەیشتوون، حیزب بەجێ بێڵن. کاک سمایلی بایزیدی سەرەرای ئەوەی لە ئەرتەشی ئێراندا خزمەتی کردبوو، کورێکی تێگەیشتوو لە مەسەلەکانی سیاسی و کۆمەلایەتی شارەزابوو. پێم سەیربوو ئوسولی مقدماتی فلسفەی خوێند بۆوەو لە گەڵمن باسی دەکرد. نەمزانی دوایە چۆن سەفەری کرد، دەزانم کە رۆیشتو نەگەرایەوە.

ئێستا وتاری دوکتورسەعید لە مەرکونفرانس و کۆبوونەوەی رێکخراوەکانی حیزبیکە لە نامیلکەی تێکۆشەردا بڵاوکراوەتەوە و پێشترباسم کردوەو ئیختیلافمان لەسەری هەبوو، کاری خۆی کردوە. دەسەلات لە رێکخراوەکان ئەستێنراوەتەوەو کەوتۆتە بەر دەستی کومیسیونی تەشکیلات، واتە دوکتور سەعید. بۆ هەمو شت دەبێ ئەو بریار بدات. لە کۆبوونەوەی کومیتەی شارستانی سەردەشت مەلا سمایلی حاجی بە تێکرای دەنگ بە راوێژکەری کومیتەی شارستان هەڵبژێراوە.

www.kerimhisami.com

بەلاْم دوکتور سەعید قبولی نەکردوەو بریارەکە هەلْوەشاوەتەوەو مەلاسمایل بێکار کراوە.

٩٨٣/٦/٢١ برادەرانی کومیتەی ناوەندی هاتنە کەمپی ئێمە. کۆبوونەوەی کومیتەی ناوەندی تەواو ببوو، بە بەشی ئینتیشاراتیان راگەیاندبوو کە نامیلکەی کورتە باس لە سەر سوسیالیزم بە ناوی کومیسیونی ئینتشارات بلاْو بکەنەوە. کاک مەلاحەسەنی رستگارو کاک رەحیمی محەمەدزادەو کاک نەبی قادری هاتنە چادرەکەی ئێمە. باسی پلینوم کرا و من پرسیم :«داخوا ئەندامانی کومیتەی‌ناوەندی گورتە باسیان خوێندۆتەوە و پەسندیان کردوە کە وا بریاری بلاْو کردنەوەی دراوە؟» گوتیان:« نەمانخوێندۆتەوە. لە ئاخری کۆبوونەوەدا دوکتور هێنای وبی‌داین گوتی : بیخوێننەوە. ئێمەش گوتمان لەو دەمو دەستەیدا ناخوێنرێتەوە، خۆتان چی لێدەکەن بیکەن.» دیارە قسەی ئەوان راست بوو، چونکە راپۆرتی (ریبەرایەتی شورشگیر) بۆ کونفرانسی چوار دەلْێ:«لە ئاخرین پلینومی پێش گونگرە بریار درا کە ئەم نامیلکەیە لە نێو بەدەنەی حیزب دا بلاْو بکرێتەوەو باسی لە سەر بکرێ، بەلاْم بەبێ لە بەر چاو گرتنی راسپاردەی کومیتەی ناوەندی، لە نێو ئورگانەکانی حیزب دا بلاْویان نەکردەوە و راستەو خۆ هێنایانە کۆنگرە» هەر دەبوایە واشبکەن و هەتا کۆنگرە لە نێو رێکخراوەکانی‌حیزبی دا نەیخەنە ژێر باس و لێکۆلْینەوە، چونکە وەک دوکتور قاسملوی شەهید بە کاک صارم‌الدینی صادق وەزیری گوتوە:« ئەگەر لە کوردستانی ئێزان ئەوەی کردبایە ، هەرای لێ ساز دەبوو.» مەلاحەسەن گوتی: « دوکتور قاسملو تورێکی هۆندۆتەوە، بۆ خۆشی تێیدا حاسیە بوەو لێی رزگار نابێ.»

٩٨٣/٦/٢٣ ئەرتەشی عیراق‌دەستیکرد بە تۆپ باران وسوتاندنی

www.kerimhisami.com

دەشت و چیاکانی ناوچەی (گەناو)وئەم مەڵبەندە لە هەمووی چرە دوکەڵ هەڵدەستا. دیاربوو شەر لەگەڵ یەکێتی توندە. رۆژەکانی ٢٦و٢٧ ولأخدارەکانی ناوچەی ئالان بە خڕی روویان کردە بارەگای یەکێتی، گویا دەگوێزێتەوە بۆ بەری ئاسۆس. ئێمە لە دوورەوە سەیری سوتان و چرە دوکەڵ دەکەین و گوێمان لە تەقەیە. رۆژانە سەرهەنگ چیا دێتە لام. لە فەرماندەرایەتی کەوتوەو بردوویانەتە زانکۆی نیزامی و یا لە دەفتەر بێکارە. سەرهەنگ لە سەر مێژووی بزووتنەوەی رزگاریخوازی کورد هێندێ شت پرسیار دەکاو وادیارە شتێکی بەدەستەوەیە بینووسێ.جارو باریش بە گوێرەی عادەت بە تەختە کات دەبەینە سەر.

٩٨٣/٧/٧ کاک مستەفای شەڵماشی کە بەرپرسی رادیۆ وئینتیشارات بوو هاتە لام. بە سەفەر دەچوو، دەمانچەیەکی ١٤خۆری نێو پاکەتی بۆ هێنام، گوتی لە دوکتورم ئەستاندوە. رۆژی دوایی دوکتور سەعید هات. نامیلکەی(کورد و فەرهەنگی بێگانە)م دایە تەماشای بکا، گوتم کاک سەعید ئێمە لێرە کادری سەرەکی حیزبین. لە بەشی رادیۆ و بلأوکردنەوەدا کار دەکەین. دەبێ لە سیاسەتی حیزب ئاگادار بین. ئێوە پلینوم دەبەستن، هەق وانیە ئێمە لە بریارەکانی کۆبوونەوە ئاگاداربکەن؟» گوتی راستە. بەلأم دەبوایە کاک مستەفا ئەم کارە بکا ئەوە نەیکردوە. بەکورتی لە حیزبی دێموکرات دا (کەلأشی مام ئاشەوان)باو بووهەرکەسە لە سەر زگی خۆی لادەبردو لە سەر زگی ئەوی تری دادەنا.

سەردانی کاک حامیدی گەوهەری

٩٨٣/٧/١٤ کاک حامیدی گەوهەری کە کرابوو بە مەسئولی زیندان، داوەتی کردبووم بچم سەری بدەم. زیندان لە بەری کوردستانی عیراق لە (گەناو) بوو. گەناو یەک لەو شارەدێیانەی ئەم مەڵبەندە بوو کە حکومەتی عیراق وێرانی کردبوو. بەلام قشڵەو ساختومانی پۆلیس و

ئەرتەشی عیراقی ویران نەکرابوون. تەنیا چۆلکرابوون. حیزبی دیموکرات کردبوویە زیندان و پاسدار و سەرباز و تاوانبار لەوێ رادەگیران. لە سەر داوەتی کاک حامیدی گەوهەری لە گەڵ پولاو عەلی عەجەمی بەرەو زیندان کەوتینە رێ. چوینە گوندی ئەشکان. بنکەیەکی پێشمەرگەو هێندێ زیندانی تودەیی و تاقمی حەوت کەسەش لەوێ گیرابوون. ولاخێکمان پەیداکردو رۆیشتین تاگەیشتینە ئەم شوێنە کە (دوژمن ناوی ناوە سنور) تا چاو هەتەری دەکرد وڵاتی چۆڵ و بیابان و دێهاتی سوتاو وکاولکراو. لای ئێواری گەیشتینە گەناو. لە شورەودیوار و هەڵکەوت و کاوڵ و ویرانیەکانی دیاربوو، کە گوندێکی خۆش و ئاوەدان بوە. بەڵام ئێستا لە زیندانێکی گەورەو شوێنی زیندانوان بەدەر هیچی نەماوە.

کاک حامیدی گەوهەری لەو زیندانەو لەم چۆڵ و هۆڵە، دابو دەستورێکی لەرادەبەدەر جوان و رێکو پێکی پێک هێنابوو. بەرنامەی ژیانی رۆژانە، کلاسی دەرسی فارسی و ئینگلیسی بۆ دانابوون. لە نێو زیندان فروشگای بۆ سازکردبوون. پاک و خاوێنی، نوستن و رابوون، وەرزش و حەسانەوە بە گوێرەی بەرنامە. بێستانێکی پێ ساز کرد بوون کە جگە لە خۆیان بەشی دۆست و برادرانیشی دەنارد. نوسخەیەکم بەرنامەی ژیانی زیندانی گەناوێ وەرگرت کەوا لە بەشی بەڵگەکاندا چاپکراوە.

شەو ورۆژێک لە کن کاک حامیدی بووین، زۆر چاکی بە خێو کردین و خۆشمان رابوارد. ئەوە چۆورابرد لە تەختەو قسەی خۆش بەدەر هیچ باسێکی ئەو تۆشمان نەبوو کە بۆ پەزی زیانی هەبێ. بەڵام دوای گەرانەوەم دوکتور قاسملو بە نوسراوە رەخنەی لە حامیدی گەوهەری گرتبوو کە بۆچی کەرێی حسامیت بۆزیندان داوەت کردوە. ئەوێ زیندانی حیزبە و شوێنێکی نهێنیە. دیارە ئەو شوێنە نهێنیە بەعس پێی دەزانی و

سەرە رێی هاتوچۆی خەڵکی دیکەش بوو بۆ قەڵادزە.!!
باشبوو تا لە کن کاک حامیدی بووم، مەلاقاسم چوار مریشکی بۆ ناردبووم. ئەوەدەم لە ئالانی و لە کەمپی ئێمە چوار مریشک سەروەت و نیعمەت بوو، بە تایبەت کە لە گەڵ دوکتور خەلیقی ژیاباى. سەفەرێکی زۆر خۆشبوو. بەڵام لە گەرانەوەدا تووشی رووداوێکی تاڵ و ناخۆش بووم، ئێستاشم لە بیر ناچێ‌و لە سەر دڵم بۆتە گرێ. لە بنکەی پێشمەرگەی ئەشکان لاماندا. کورەکانی ئینتیشارات‌یەکدوێکیان هاتبوونە ئەشکان کە بە نێو گوندی دا دەهاتینەخوار، دووسێ کەس لە بەردەرگایەک وێستابوون. من لە پێشەوە دەرۆیشتم بێ ئەوەی سەرنجیان بدەمێ تێپەریم و نەمزانی کێن و چدەکەن. کە لە گوندی چووینەدەر مەنسور گوتی :«کاک کەریم ئەوە کەریم بیژەن بوو لەوێ وێستابوو.» ئیتر حەبەسام و لاقم لە دوو نەهات. پرسیم : کەریم بیژەن بۆ لێرەیە؟ گوتی :
« گیراوەکانی تاقمی حەوت کەسەو تودەییەکان لێرە زیندانین.» لە رادە بەدەر تێکچووم و نارەحەت بووم کە نەمناسیوەو سلاوم لێ نەکردوەو لام نەداوە و ئەحواڵپرسیم نەکردوە. چونکە ئەگەر زانیبام لەوێ‌یە، بێگومان دەچومە لای و ئەحواڵپرسیم دەکرد. دەمزانی زیندان وانیش بەر هەڵستیم ناکات. زیاتر بۆیە نارەحەت بووم کەرەنگبێ کەریم منی ناسیبێ‌پێی وابێ ناسیومە و خۆم تێ‌نەگەیاندوە. ئەوە بۆمن فرە جێگای ئازار بوو. چونکە من تێکۆشان و ئازایەتی و دڵپاکی و چالاکی ئەو کورەم لەبیربوو. لە بیرم نەچووبۆوە کە لە شەری سێ مانگەدا تاقە رۆڵەی تێکۆشەری مەهاباد بوو. ئێستاش ئەم پەرۆشەم هەر هەیەو هیوادارم واهەست نەکا کە ناسیومەو خۆم تێ‌نەگەیاندوەو لێم لاداوە، چونکە پێم وایە من کەسێک نیم زەحمەت و تێکۆشانی تێکۆشەرانی رێگای ئازادی لەبیر بکەم.
رۆژی ١٦/٧/٩٨٣دوکتورسەعید هاتە لام. وتارێکم نوسیبوو بە ناوی

www.kerimhisami.com

(دیکتاتوری پرولتاریا، یان دیموکراسی بورژوازی).وتارەکەم دا بە دوکتور سەعیدو پێشنیارم کرد کە لە نامیلکەی تێکۆشەردا بلاْوی بکەینەوە. وتارەکەی خوێندەوە، گوتی :«کاکە ئەم وتارە بلاْو ناکەینەوەو خۆمان توشی کێشە ناکەین. پاشان گوتی :« فاروقی کەیخوسرەویمان ئازاد کردوە، گوتومە بۆ کوێ دەچێ با بڕوا.» گوتوویە:« بۆ هیچ کوێ ناچم و لە کوردستان دەمێنمەوەو دژی حیزبی دیموکراتیش قسان دەکەم.»

نامەم نوسیوەکە :« بەشەق دەری بکەن. بیبەن‌تا دەگاتە نێوپاسداران و مەهێڵن بگەڕێتەوە. ئێمە ئێستا لە حاڵی شەڕداین، جێگای ناکۆکی فیکری و ئیختیلافمان نیە .» من وتارەکەم نارد بۆ تەشکیلاتی نەغدەدە کە نامیلکەیەکیان بە ناوی (یەکێتی) دەردەکرد. کاک فەتاحی عەبدولی بەر پرسی تەشکیلات بوو. ئەودەم هێشتا بەڵێنی هێنانی نێو کومیتەی ناوەندی‌یان پێ نەدابوو. هەر ئەو کورە دێهاتیەبوو کە لە نێو حیزبدا بڕوای بە نەهێشتنی چەوسانەوەو بەرقەراری دیموکراسی و سوسیالیزم هەبوو. نامەیەکم بۆ نوسی کە وتارەکە لە نامیلکەی خۆیاندا بلاْو بکەنەوە. وتاری ناوبراو لە (یەکێتی)دا بلاْو کرایەوە. دەفتەری سیاسی(تۆ بڵێ سکرتیری حیزب) بەم وتارە تورە بوو. بڕیاریان‌دا کە ڕێکخراوەکانی حیزبی هەقیان نیە گۆڤار و نامیلکەی تایبەتی خۆیان بلاْو کەنەوە. تا ئەودەم هەموو تەشکیلاتەکانی ناوچەو مەڵبەند نامیلکەیەکی مانگانەی خۆیان هەبوو، دەنگو باسی ناوچەو شیعر و بابەتی جۆر بەجۆریان تێدا بلاْو دەکردەوە. دیموکراسی حیزبی کە دوای نوسینی (کورتەباس) و هەنگاو هاویشتن بەرەو سوسیال دیموکراسی دەهات بەرفراوان و بە تین دەبوو!! ئیتر ڕێگای نەدەدا بیروڕای جیاوازو بۆ چونی‌جۆربەجۆر لە نێو حیزبدا بلاْو بێتەوە، دەبوایە هەموو شت لە ژێر

www.kerimhisami.com

سانسۆرو چاوەدێری ناوەندی دابێ.

رۆژی ٩٨٣/٧/٢٧ نامەیەکم بۆ دەفتەری سیاسی نوسی و پێشنیارم کرد کە: برادەرانی دەفتەری سیاسی بە مام جەلال بڵێن : کە رابگەیەنێ لەو کاتەدا کە دوژمن وڵاتی ئێمەی پەلامار داوە، تا وەدەرنانی دوژمن هەمو عەمەلیاتێک رادەگرێ. بەڵکو ئەوە ببێتە هۆی کەمبوونەوەی هێرش لە سەر یەکێتی‌نیشتمانی. مەبەستێکی دیکەشم لەو پێشنیارە ئەوە بوو کە مام جەلال ناچار نەبێ بە جارێک پاڵ وە ئێران بدات .

دوای ئەو نامەیە دوکتور سەعید هاتە لام گوتی :« پێشنیارەکەت عەیبێکی هەیە. ئەویش ئەوەیە کە ئەگەر مام جەلال شتێکی ئاوا رابگەیەنێ بە پیاوی عیراق تاوانبار دەکرێ. بەتایبەت کە ئێستا لە گەڵ حیزبی کومونیستیش ئەو دەرگیری‌یەی بوە. بەڵام ئێمە هەوڵێکمان داوە کە عیراق واز لەتۆپ بارانی ئەم ناوچەیە بێنێ، بەڵکو یەکێتی بتوانێ شوێنی خۆی بگۆرێ. »

.٩٨٣/٧/٣ کاک عەولای سەلیمی خەڵکی مەیدان داوەتی کرد بووم، لەگەڵ دوکتور خەلیقی شەو چووینە میوانی. باسی کابرایەک هاتە گۆرێ کە هاتبوە نێو حیزب و لام وایە لە نەخۆشخانەیان دانابوو. دەیانگوت لە زەمانی حکومەتی شادا مەعموری دوخانیە بوە. کارێکی بە خەڵک کردوە با بەدەواری شەڕی نەکردبێ. خەڵک سەت رەحمەتی بۆ ژاندارم ناردوە. ئێستاش ئەوە لە حیزبدا خۆی مەڵاس‌داوە.

رۆژی٩٨٣/٨/٤ کۆمەڵە بڵاوی کردەوە کە لە ناوچەی سەردەشت پێشمەرگەی حیزب چەند پێشمەرگەی کۆمەڵەیان کوشتوە و چەند کەسیشیان بریندار کردوە. خەبەرێکی فرە تاڵو ناخۆش بوو. دەفتەری سیاسی بۆ سارێژ کردنی ئەم برینە داخدارە نوێنەری ناردو لە گەڵ نوێنەرانی کۆمەڵە توانیان پێشی تەنینەوەی بگرن و بەیاننامەیەکی

هاوبەشیان بلاّو کردەوە. بەلاّم بە داخەوە برینەکە هەر قرتماخەی بەستبوو، درنگتر هەڵیدایەوە تەشەنەی کردو کوردستانی تەنیەوە. سەبارەت بە سیاسەتی چەوت و لە خۆ بایی بوونی بێ جێ نەیانتوانی چاری بکەن .

٩٨٣/٨/٦ لە گەڵ شێخ رەزاو چەکۆ ومیرزا برایم و کاک عەولاّی سەلیمی چووینە راوەماسی لە کەلۆێ. چی‌وامان نەگرت، بەلاّم گەرانێکی خۆش بوو. لە گەرانەوەدا لە گوندی هەرزنە عەولاّی حاجی برایمی ئەو کورە ئازاو جوامێرەی لە بەرگی چواری بیرەوەریەکانم دا باسم کردوە و یەیکی نهێنی سەرەکیمان بوو لە عیراقەوە لە گەڵ رێکخراوی ژورەوە، پێشی پێ گرتین و شەو لای ئەوماینەوە. ئێوارێ ماموستای گوندی و کەیخودا لێمان وەکۆ بوون و تا شەو درنگانێک باسی ئێستاو رابردو کرا.

کۆ بوونەوە لە گەڵ سکرتێری حیزب

٩٨٣/٨/٧ دوکتور قاسملو داوای کرد کە کادری رادیۆ لە بنکەی دەفتەری سیاسی لە گەڵ ئەو کۆببنەوە. کاک مستەفای شەڵماشی و کاک فەتاحی کاویانیش وەک بەر پرسی پێشووی رادیۆ و چاپەمەنی بەشدار بوون. ئێستا ئیتر مەلاعەولاّ کراوەتە بەرپرسی رادیۆو چاپەمەنی حیزبی.
لە سەرەتاوە دوکتور کەم و کوری رادیۆ وبلاّو کراوەی پرسیار کرد.
ئەوان هەرتکیان گوتیان هیچ کەم وکوری نیە و هەموو شت رێک و پێکە.

من کەمو کوری رادیۆ وچاپەمەنی حیزبیم بەم چەشنە دەستنیشان کرد کەوا لە دەفتەری رۆژانەدا یادداشتم کردوون:

www.kerimhisami.com

- نەبوونی دەستەی نووسەرانی سابیت.

- نەبوونی کۆبوونەوەی حیزبی بۆ باسی مەسەلەکانی رۆژ و ئەو وتارانەی دەبێ بنوسرێن.

- نەبوونی کۆنترۆڵی وتارەکانی رادیۆ.

- فێر نەکردنی کادری رادیۆ وچاپەمەنی.

- سورانەوەی کادری رادیو و چاپەمەنی و نە خوێندنەوەی کتێب و موتالا.

دوکتور قاسملو گوتی:« پێویستە ئایین نامەیەک بۆ کاری رادیو و ئینتیشارات بنوسرێ و سەعاتی کاری هەموو کەسیش دیاری بکرێ.» پاشان لەم باسە لایداو گوتی :« دیارە کەمو کوری هەیە، بەڵام ئەگەر رۆژێکیش شتێک وەدرنگی کەوت، هەق نیە هەرای لێ ساز بکرێ. برادەری واهەیە هاتنی سەهۆڵو شتیتر لە قەلادزەوە بە قیامەت دەزانێ» من فیتوی خۆم ناسیەوە. گوتم :« دوکتور وادیارە بەشی پاراستن‌تان لە حیزبدا بەهێزە. بەلام ئەم ئەرکە (مقدسە)تان بە کەسانی خوێری ئەسپاردوە. من ئەوەم گوتوە و هەقیشم بوە. مەسەلە چبوو : هەتیونکی خوێری و بەرەڵایان بۆ دابینکردنی نان و خواردەمەنی و ئازوقەی کەمپی رادیۆ وئینتیشارات دانابوو، بەڵام دیار بوو کاری گەورە تری بەشی پاراستنیان پێ ئەسپارد بوو. کاک تەهای عەتیقی هەمیشە بەو هەتیوەی دەگوت(نەنگی جامیعە). رۆژێک سەعات ببوە دەی بەیانی، هیچ شتی خواردن دیارنەبوو. منیش هاتمەدەر وگوتم : نازانم چ سەگبابێک بەر پرسی رزقی ئێمەیە. ئەوانەی رۆژانە بەفرو سەهۆڵو قەل و ویسکیان بۆ لە قەلادزەوە دێت، لانی کەم با وابکەن نان و ماستی ئێمە لە کاتی‌خۆیدا بخات. هەتیو چو بوو بە سکرتێری حیزبی راگەیاندبوو. لێرە ئەوەم بۆ دەرکەوت کە راپۆرتەکان راستەو خۆ بە سکرتێری گشتی دەگەنەوە.

www.kerimhisami.com

ئەم باسە بێدەنگەی لێکرا، پولای نانوازادە مەسەلەی کورتە باسی هێنا گۆڕێ وگوتی:«دوکتور تۆ لەو کورتە باسەدا دیکتاتوری پرولتاریات رەت کردۆتەوە. لە کاتێکا هیچ شۆرشێک بە بێ دەسەلات سەقام گرتو نابێ.»

دوکتور گوتی: « ئەوە نامیلکەی من نیە. کومیتەی ناوەندی بلاوی کردۆتەوە. پاشان مارکس لە هیچ نوسراوەیەکدا باسی دیکتاتوری پرولتاریای نەکردوە.»

من گوتم : « دوکتور لاموایە لێرەدا مەسەلەی دیکتاتوری پرولتاریا جێگای باس نیە. مەسەلە ئەوەیە کە حیزبی دیموکراتی کوردستان کە حیزبێکی میللییە بۆ خۆ بخاتە نێو ئەم کێشەیە. پاشان مارکسیش باسی دیکتاتوری پرولتاریای کردوە. وەنەبێ باسی نەکردبێ.»

– لە کوێ دا؟

– لە باسی کومونی پاریس دا

– تەنیا لەو تەقەجارە باسی کردوە

– مەسەلە جارێک و دوو جار نیە. من لە روانگەی بەرژەوەندی حیزبی دیموکراتەوە دەروانمە مەسەلەکە. خۆ ئێمە حیزبی کومونیست نین تا بچینە نێو ئەم باسەو بیکەینە کێشەو مەسەلەی خۆمان.

– کومیتەی ناوەندی بریاری لەسەر داوە.

من گوتم : برادەرانی کومیتەی ناوەندی هەر نەشیان خوێندۆتەوە.

– جا بۆ برادەرانی کومیتەی ناوەندی هیچی دیکە دەخوێننەوە؟

باسەکەو کۆبوونەوەکە کۆتایی پێ‌هات .

www.kerimhisami.com

خەبەرێکی ناخۆش لەماڵەوە

کاک مستەفای هیجری کە تازە لە پاریس گەرابۆوە هاتە لام و گوتی: « پێش مانگێک خێزانت تەلیفونی کرد بۆ پاریس کە یەک لە منداڵەکان تەسادفی ماشێنی کردوە، کەریم بگەرێنەوە. » گوتم باشە پێش مانگێک خەبەری داونێ و تۆش وا نیزیکەی بیست رۆژە هاتویەوە، ئەوە دەبێتە پەنجا رۆژ. بۆ خەبەرت نەداومێ.؟ لە زمان تێکهاڵاّن بەدەر جوابی دیکەی نەبوو. دڵسۆزی رێبەرانی حیزبی دیموکراتم بۆ ئەندامان پتر بۆ روون دەبۆوە.

بە دوکتور قاسملوم گوت : بە برادەرانی پاریس بڵێن کە پێوەندی بە ماڵەوە بگرن و خەبەرمان لێ بگێرنەوە. گوتی: پێیان دەڵێم بپرسن. وەک پێشتر گوترا، نامیلکەی کوردو فەرهەنگی بێگانەم دابوو بە دوکتور سەعیدی تەماشای بکات. رۆژی ۹۸۳/۸/۸ نامیلکەکەی لە گەڵ ئەم نوسراوە بۆ ناردبوومەوە کە وا دەقی نوسراوەو پێشنیاری دوکتور سەعیدی لێرەدا بلاّو دەکەمەوە.:

« بەرێز کاک کەریم. بە سلاّو و داوای لێ بوردن لەوە کە تەمبەڵیم لە ئەندازە بەدەر کرد و هێندە درنگ نوسراوەکەم بۆ ناردیەوە. نەزەری من بە کورتی بەم جورەیە:

١ - لە سەر یەک نوسراوەکە شتێکی زۆر «باش» و«جوان» و«شیرین» و «پێویستە». ئاخرەکەی رۆژێک ئێمە دەبێ کوڵی دڵمان برێژین. جا ئەگەر ئێستاکە لە جەرگەی خەبات داین ئەوە نەکەین، کەنگێ دەوێرین؟«عاقڵەتی»شتێکی هێندە باش نیە!!

٢ - تەنیا عەیبی ئەساسی، تایپەکەیەتی!!. پیاوی چاک بە زەحمەتێک بکێشە و بە خەتی رێک و پێکی خۆت بی نوسەوە. بەم کارە خزمەتێکی گەورەت بە خۆت وبە خوێنەر و بە زمان و ئەدەبی کوردی کردوە!!.

٣ - لە باری گەلاڵەو «فورم»ی نامیلکەکە - بە بروای من ، لە سەر یەک ٣ بەشە:

یەکەم - مقدمە(سەرەتا) تا ئاخری لاپەری ٤

دوهەم - موئەخرە، لە لاپەری ٢٣ را (عەلامەتم لێداوە) هەتا ئاخر.

سێهەم - نێو ئاخن کە بەینی ئەو دوو بەشەیە. لە لاپەری ٥ را هەتا لاپەری ٢٣.

لە سەر «مقدمە»و موئەخرە» قسەیەکم نیەو بە گشتی زۆر باشن. بەلاَم لەسەر نێو ئاخن: بە نەزەری من گەلاَڵەی نێو ئاخن بەم جورە بێ باشترە:

لە پێش دا «کورد نەتەوەیە». لاپەرەی ٩ هەتا عەلامەتی ++

لە پاشان، بەش بەش بکرێ، هەر بەشەی بۆ یەکێک لە دیاردەکانی فەرهەنگی وەک: مێژوو - زمان - جل‌و بەرگ. بۆ مێژوو پێم وایە بەشێکی تایبەتی بۆ تەرخان بکرێ. واتە لە رلستی دا، ئەو بەشانەی لەسەر مێژوون، کۆ بکرێنەوە لە یەک جێگا: لە لاپەری ٥ را(پاداشی کورد و هەڵوێستی دەسەلاَت دارانی ئیسلام) هەتا ئاخری لاپەری ٨. هەروەها لە نێو بەشی«زمان»دا: نەقلی قەول لە شەرەفنامەی هەژار(لاپەری ١٠ لە عەلامەتی+ را هەتا عەلامەتی ++.) هەروەها لە لاپەری ١١را (عەلامەتی+) هەتا لاپەری ١٢(عەلامەتی++) دیسان زۆر بە زمان مربوط نیە. بەشێکی مێژووە و بەشێکیشی بۆ مقدمە و یان موئەخرە دەبی بە (فەلسەفەی ئیسلام). هەروەها لاپەری ١٥ لە عەلامەتی+را، دیسان زۆر بە «زمان» مربوط نیە، یان بۆ بەشی مێژوو

www.kerimisami.com

دەبێ، یان چون باسی لیباس و جلو بەرگە. بۆ بەشی جلو بەرگ باشە، یان بۆ مقدمەو موئەخرە.

- ئەگەر ئەوانەی عەرزم کردی لە بەشی «زمان» جیا بکرێنەوە، بەشی «زمان» تەواوە. لە بەشی جل و بەرگدا، دیارە مەسەلەی مەلا خەلیل لە گەڵ ئەو بەشەیە. کەوابوو نابێ وەک ئەسڵێک جیا بکرێتەوە و تەنیا وەک نمونە دەبێ ببێ ...

هەر سەر کەوتوو بی. سەعید بدڵ ٦٢/٥/١٧.»

لە سەر پێشنیاری دوکتور سەعیدی کەوتمە بیری تایپکردنی جوانی نامیلکەکەوە. کەماڵی رەحیم زادە وابزانم کادرێکی لای بۆکانێ بوو، هاتبوە دەفتەری سیاسی و بەینێک بوو لەوێ دەسوڕاوە. یەک دوو جار هاتبوە لام وەدیگوت تایپ زۆر باش دەزانێ. لە ئاخافتنیشدا خۆی بەلای چەپدا دەشکاندەوە. رۆژێک هاتە لام، باسی تایپی نامیلکەکەم کرد. گوتی من ئێستا بێکارم و لە دەفتەرێش تایپی زیادی هەن و بە رۆژێکی تەواوی دەکەم. هیوام پەیدابوو، رۆیشت و ئیتر ئێستاش نەمدیتەوە. یەکدوو رۆژ پێچوو برادەرێکی سەر بە دەفتەر هاتە لام سۆراخی کەماڵی رەحیم زادەم پرسی. گوتی: « کیسەی بۆ هەڵمەدرو. گوتویە لە سەر تایپی حسامی خۆم خەتابار ناکەم. گلەییم لێنەکرد، چونکە لەوێ کەوتبۆوە بەو هیوایەی کە لەم حیزبەدا جێ پێ یەک بۆ خۆی بکاتەوە. لای وابوو ئەگەر نامیلکەی من تایپ بکا، دەرەجەو نیشانی پێ نابڕین، جا فەقیرە بۆچی خۆی توشی ئەم نەهاتیە بکات.!!

رۆژی ٩٨٣/٨/٩ چوومە ئەشکان لای موهەندیس خەیاتی. لەوێ پێی گوتم کە کاک ئۆمەر گیراوە. بەڵام گوتویان با خەبەر بڵاو نەبێتەوە. زۆر نارەحەت بووم. خەمی ئەویش هاتە سەر خەفەتی تەسادفی منداڵەکان. لە گەڕانەوەدا لە گوندەکەی بەر کەمپی خۆمان لە ماڵیفەتاحی کوری

www.kerimbisami.com

ڕەحمانی شێلمجاران لامدا. ئەو کوڕە جارێک لە مەهاباد هاتبوە لام. بابی لە لایەن حیزبەوە گیرابوو. ئەوەندە کوڕێکی بەئەدەب و ڕوح سوک و ژیر و تێگەیشتو بوو، بە ئاوات بووم ببێتە ئەندامی حیزبی دێموکرات. بەڵام بە داخەوە چوبوە نێو موجاهیدینی خەڵک و لە گەڵ ئەوان هاتبوە ناوچەی ئالانو یەکێک لە هەڵسوڕێنەرانی چالاکی کاروباری موجاهیدین بوو. زۆرجار دەهاتە لای من و هەر دەیگوت سەرم نادەی. لە گوندی پرسیم و ماڵەکەیان نیشان دام. کەچووم لە دەرگام دا، خۆی لەماڵ نەبوو، ژنێک بە کراسێکی درێژی عەجەمی و سەری داپۆشراوی شێوە ئیسلامی عەجەمی وەدەر کەوت. لە پێشدا وەمزانی ژنە عەجەمی موجاهیدە. سڵاوم کرد بە کوردی وەڵامی دایەوە. گوتم تۆ خێزانی کاک فەتاحی نی؟

- بەڵێ فەرموو ،تۆ کاک کەریمی حسامی ؟

- بەڵێ من هەوم. بەڵام ئەگەر زانیبام تۆ بەو لیباسە عەجەمی و ئیسلامیە لێم وەدەر دەکەوی نەدەهاتم. ئاخر تۆ سەیدزادەی خەڵکی وەتماناوێ، لەم شاخ و داخەی ئالان و لە نێو ئەم خەڵکە سادەو دڵپاکە ئەم لیباسە چی‌یە لەبەرت کردوە؟ بۆ خۆتان لە کوردایەتی شۆراندوە؟

- جا چت عەرزکەم بە قوربانت بم. ئاخر ئێمە لە گەڵ موجاهیدانین و ئەوانیش جلی ئاوا لەبەر دەکەن. کاک فەتاح هاتەوە. باسەکەمان داگیرساندەوە، فایدەی نەبوو دەیگوت لە ئەمری سازمان دەرناچین. بەداخەوە بیستوومە لە ئاکامی سیاسەتی چەوتی موجاهیدین دا ئەم کوڕە باشە شەهید کراوە.

www.kerimhisami.com

کۆ بوونەوە لە گەڵ بەر پرسی نوێی رادیو

دوای کۆبوونەوەی بەشی رادیو وئینتیشارات لە گەڵ سکرتیری حیزب کە دوکتور گوتی :« دەبێ روون بێتەوە هەر کەس رۆژانە چەندە کار بۆ حیزب دەکات،» مەلاعەولا رۆژی ٩٨٣/٨/١٤ کۆبوونەوەی بەشی رادیۆ وئینتیشاراتی پێک هێنا، تا سەعاتی کاری رۆژانەی برادەران دیاری بکات. یەک یەک پێدا دەهاتەخوار و لە برادەرانی دەپرسی: تۆ رۆژێ چەند سەعات کار بۆ حیزب دەکەی؟ پرسیارو دیمەنی شانۆ و بۆچوونەکە ئەوەندە سەیر و گاڵتە بوو، هەردەبوایە مەلا عەولاێ ئەم رۆڵە یاری بکات. بۆ ئەو بایی و نرخی کار گرنگ نەبوو، سەعاتەکە گرنگ بوو. بۆ نمونە پرسیاری لە من کرد و گوتی : تۆ رۆژێ چەندسەعات کار بۆ حیزب دەکەی؟.

گوتم : رۆژێ سەعاتێک. رۆژی وایە نیو سەعات. کورە کان وەڵامی منیان پێ سەیر بوو. گوتم کاری من نووسینی وتارە بۆ رادیۆ یا رۆژنامە. وتار نوسینیش بۆ من سەعاتێک ناخایێنێ. باقی رۆژ تەواو من خەریکی خوێندنەوەو وەرگێران و نوسینی شتی دیکەم. پاشان گوتم من ئەسڵەن ئەم پرسیارو شانۆیەم پێ شتێکی گاڵتەیە. کادری حیرفەیی حیزب هەمو سەعات و رۆژ و ژیانی لە خزمەت حیزب دایە. کابرا دەست لە گیان و ژیانی خۆی هەڵدەگرێ دێتە نێو تێکۆشانی سیاسی، ئیتر سەعاتی کار بۆ ئەو حیساب ناکرێ. فایدەی نەبوو، کابرا پاش ئەو هەموو ساڵە حیزبایەتیە هێشتا هەر مەلا بوو. دەیگوت وانیە. کاری حیزبی هەر ئەو سەعاتەیە کە تۆ وتارەکە دەنوسی. بەم پێیە محەمەدی کوڕی مەلاعەولا

www.kerimnisami.com

کە دمروتێنکی ١٢-١٣ ساڵەبوو، کورەکانی سابلاخی هێنابوویان فێری تایپیان دەکرد. رۆژیٚ ٦ سەعات کاری بۆ حیزب دەکرد. بەلاٚم کاری من بۆ حیزب سەعاتێک بوو. لە هەمووی سەیر تر لەم کۆبوونەوەیەدا دوکتور خەلیقی بوو. کە پلەو پایەی دوکتورا و فەلسەفەو دەرس گوتنەوەی زانستگاو ژیانی بەجیٚ هێشتبوو، هاتبوو لە ئالان لە بن چادرێک کەوتبۆوە و کێشەی بوو لە گەڵ مەلا عەولاٚ کە رۆژانە ٣ سەعات کاری بۆ بنوسێت. مەلا عەولاٚ دەیگوت زۆرە.!!! کۆبوونەوەکەم ئەوەندە پیٚ ئابرو بەرانە بوو، هەستام وەدەر کەوتم و گوتم کاکە لە سەعاتێک زیاتر بۆ من مەنوسن. جا ئەگەر مەلا عەولاٚ وەک جێگری سکرتێر و بەر پرسی رادیۆ وئینتیشاراتی حیزبی دیموکرات، نووسین و وەرگێران و خوێندنەوەی پیٚ کاری حیزبی نەبوو، برادەرێکی حیزبی بە ناوی سیروان حفیدی نامەیەکی بۆ نوسیبووم، بۆ بەراورد کردن و بۆچوون و هەڵسەنگاندنی کادرێکی حیزبی لە گەڵ مەلایەکی مەسئول، وا نامەکە لێرەدا بلاٚو دەکەمەوە:

رۆژی ٩٨٣/٥/٢٣ ئەم نامەیەی خوارەوەم بۆ هات برادەرێک بە ناوی سیروان حەفیدی ناردبووی:

« بە رێزو حورمەت ماموستای تێکۆشەرو شۆرشگێر م کاک کەریم. بە سلاٚوێکی گەرمی شورشگیرانە. .... ماموەستا گیان وەک زانیومە خەریکی وەرگێرانی یەکێک لە بە نرخ‌ترین کتێبەکانی وەک (ئوصولی مقدماتی فلسفەی) بە راستی خوشحاڵ بوم کە بەرهەمیکی دیکەی ماموستای بەریز دەکەویتە دەستی‌قوتابیەکانت و لاوەشورشگیرەکان . بە بروای هەمو تیکوشەریک گەورەترین خزمەتە بە نەوەکانی داهاتوی گەلەکەمان. بە شەهامەتەوە و بە راشکاوی دەڵیم و گوتومە ئەگەر دە غمخواری دیکەی ئاوامان هەبونایە کە یاریدە دەری زانست و بیرو باوەر

بونایە لە بەرانبەر لاوەکان و قوتابیەکانی حیزبەکەمان ئیستا لە قوناغیکی دیکەدا دەبوین. هیوادارم وینەتان زوربی ئاواتە خوازم تا گەیشتنی ئەو نامەیە بە سەر گەوتویی لە وەرگیرانی ئەو کتیبە بو بیتەوە و بەو زوانە بگاتە دەستی خوینەرانی تیکوشەر و شورشگیر. جاریکی دیکەش سوپاستان دەکەین بە هیوای سەر کەوتن. براتان سیروان حفیدی ٦٢/٢/٣.»

ئاواتی ئەو برادەرە هاتبوە دی، وەرگیرانی کتیبەکە تەواو بوو. بەلام لە سایەی حیزبی دیموکراتەوە تا ئیستاش نەکەوتۆتە بەر دەستی خوینەرانی رینگای رزگاری.

لەنیو برادەرانی کەمپ هیندیٰ جار شتی سەیر رووی دەدا. کورەکانی ئینتیشارات هەموویان سابلاغی بوون و زۆر جار لە گەڵ برادەوانی تر لالوت دەبوون. هەر دوای کۆبوونەوەی سەعاتی کار کۆبوونەوەیەکی دیکەیان سازکرد، پۆلای نانوازادەیان وە بەر نەشتەری رەخنەدا کە ناسری رەزازی کۆمەڵە هاتۆتە کەمپ و میوانی بوە. کاک فەتاح دیفاعی لیدەکردو دەیگوت :« ئەدی بۆچی عەولای موهتەدی و دوکتور قاسملو پیکەوە دادەنیشن.»!! تا من وەدەنگ هاتم و گوتم کۆبوونەوە بۆ شتی ئاوا عەیبە. ناسری رەزازی دۆستی پۆلایە، لە گەڵ حیزانی و برادەرانی هاتوە میوانی بوە .جگە لەوە، ئەو هونەر مەندیکە، لام وایە دەبوایە ئیمەش بچینە لای و وامان کردبا کە هاتو چۆمان بکا. ئەوە راست نیە کە ئیمە هاتو چۆ و دۆستایەتی قەدەخە بکەین. دیاربوو لە پۆلاً هەر لە بیانو بوون، دەنا هاتنی ناسری رەزازی هیچ زیانی بۆ پەز نەبوو.

رۆژی ٩٨٣/٨/٢٧ ئەم نامەیەی خوارەوەم بۆ دوکتور قاسملو نووسی. لیرەدا چونکە نامەکە پیوەندی بە مەسەلەی کارکردنەوە هەیە بۆ حیزب، لە تەرتیبی نوسین و رۆژدا وەپیشی دەخەم . ئەوەش دەقی نامەکەیە :

« ٥ی خرمانانی ١٩٨٣ . برای بەرێز کاک رەحمان رۆژ باش.
سلأمەتیتان ئاواتە خوازم. لەم بارەوە بۆ دەفتەر نانوسم. چونکە نەدەمەویٰ بە باسی ئاوا بیٰ نرخ کاتی(بەنرخی) برایانی دەفتەری سیاسی بگرم، نە مەسەلەیەکی ئەو تۆشە بۆ لەسەر رۆیشتن ببیٰ. بەلأم لە بەر دووشت ئەم نامەیە بە تایبەتی بۆ تو دەنوسم . یەکەم با بە خوێندنەوەی تۆزێک بحەسێیەوەو پشوێکت بێتەوە بەر. دووەم با قسەیەکی خۆت وەبیربێنمەوە. کاتێک لە پراک بیرمان لەوە دەکردەوە کەمن لە چیکوسلوڤاکیاچ بخوێنم؟ تۆ پێشنیارت کرد کە مەدرەسەی حیزب بخوێنم. منیش دەمگوت با رشتەیەک بخوێنم کە لە دوا رۆژدا پێی بەرێ بچم و بتوانم نانێکی پیٰ پەیدا بکەم. تۆ گوتت: « جا ئەگەر کوردستان وای لیٰ بیٰ کە کادرێکی سیاسی بە قەد کادرێکی فەننی نرخی نەبیٰ، هەر بە قوڕ بگیریٰ باشترە.» جا ئێستا راست لە جەنگەی پلەی بەرزی خەباتی سیاسی و گەرمەی شەری چەکداریدا، کوردستان بۆ بە قور گیران دەبیٰ و هیچیتر.

با عەرزت بکەم بۆچی؟ لە سەر ئەساسی قسەی تۆ کە لە کۆبونەوەدا گوتت:« دەبیٰ ئەوە رون بیٰ کە هەر کەسە چەند کار بۆ حیزب دەکا» ماموستا مەلاعەولا لە کۆبونەوەی رادیۆدا ئەو مەسەلەی وەک مەسەلەی هەرە ئەساسی هێناگۆریٰ و رایگەیاند کە ٦سەعات کاری رۆژانە بۆ هەموو ئەندامێک وەک بریارێکی حیزبی راگەیەنراوە. زۆر جوان بوو. بەلأم ماموستا چۆن لە وشەی کاری حیزبی حالی بوو؟ دەستی کرد بە پرسیارو نوسین و مقایسە. برادەران موسابەقەیان بوو تا سەعاتی کاریان بۆ زیاد بکەن. بەلأم من نەمویست رۆژیٰ لە نیو سەعات زیاترم بۆ حیساب بکەن. چونکە کاری من نوسینی وتارە بۆ رادیو و رۆژنامەو تیکۆشەر و وەرگێرانی بابەتبکی فارسی بۆ رادیۆ. جاری واهەیە

وتارەدەنوسم دوای چەند رۆژ بلأودەکرێتەوە. بێجگە لەوە خوێندنەوەی رۆژنامەو بلأو کراوەی رێکخراوە سیاسیەکانی ئێران، وەرگێرانی کتێب و نوسینی نامیلکە وشتی تر . بەم پێیە رۆژانە من ٨ سەعات کار دەکەم. بەلأم رەنگە کاری من بۆ رادیو رۆژانە هەر نیو سەعات بێ. دیارە ئەگەر حیزبی ئێمە بە تەنگ پەرە گرتنی زمان و ئەدەبیاتەوە بایە، دەبوایە من خەلأت بکرێم. خۆت دەزانی لە ولأتانی دیکە بۆ نوسین و وەرگێران کادری تایبەتی رادەگیرێن و ئورگانی تایبەتی پێک دێن. بەلأم بۆ ماموستا مەلاعەولأ وەک ئەندامی دەفتەری سیاسی و بەرپرسی رادیۆو بلأو کراوەی حیزبی، نووسین و وەرگێران و خوێندنەوە کاری حیزبی نین. کاری حیزبی بە لای ئەوەوە سورانەوەو بردنی نامەیەک بۆ ئێروئەوێ و هەلگێر وەرگێری شریتی گۆرانی وەک خۆی خەریکە و هتد.

نەتیجە گیری ماموستا تا من بە جێم هێشت ئەوە بوو: محەمەدی کوری ماموستا رۆژێ ٦سەعات کار بۆ حیزب دەکا. پۆلأو مەکۆ و برادەرانی ئینتیشارات هەر یەکە چوار سەعات و سێ سەعات کار دەکەن. بیهروزی کورد ئەحمەدی کە بۆ نوسین و کاری رادیۆ نمونەیە بە زەحمەت بۆی گەیاندە چوار سەعات. دوکتور خەلیقی کە بە گیانی ناخێری پاش ٤٠ ساڵ خوێندن وەرگرتنی دوکتورا لە فەلسەفەو و ئوستادی زانستگا و زۆربەی رۆژانیش وتار نوسین، زۆری کێشە کرد تا ماموستا بۆی سەلماند رۆژێ ٣ سەعات کار بۆ حیزب دەکا. بەگەورەیی خۆی سەعاتێکیشی کاری رۆژانە بۆمن نوسی. لام وایە ئەم هەلسەنگاندن و بۆ چوونە لە چەند بارەوە بۆ حیزب زیانیان هەیە :

یەکەم موتالأو خوێندنەوە و بردنەسەری پلەی زانیاری کە لە پیرەوی نێو خۆی حیزبدا بە وەزیفەی ئەندام دانراوە بە هیچ دادەنرێ.

دوەم رابردووی مرۆڤ لە باری سیاسی و فەرهەنگی و خەباتەوە بە هیچ

www.Kerimhisami.com

حیساب دەکرێ.

سێیەم ناعەدالەتیەکی گەورە پێک دێ. ئەویش ئەوەیە چۆن شتی وادەبێ من رۆژانە سەعاتێک کار بکەم، مانگێ دووهەزار تمەن وەر بگرم، بەلام محەمەدی کوری ماموستا رۆژانە ٦ سەعات بۆ حیزب کاربکا و تەنیا ٦٠٠ تمەن وەر بگرێ. یان رەزای رەشیدزادە بەو هەموو ماندوو بوونە بۆ قسە کۆ کردنەوە و راپۆرت و گوێ هەڵخستنە ٨٠٠ تمەن وەر بگرێ. پێم سەیرە لە سەر ئەو هەمەودڵسوزیو هەڵقرچاوی کە ماموستا مەلاعەولا بۆ حیزب هەیەتی، ئەم نابەرانبەریە قبوڵ دەکات.!! جا بۆ ئەوەی ئەم ناعەدالەتیە لە حیزبدا نەمێنێ و بێجگە لە(ئەندامانی دەفتەری سیاسی کە کاری ئەوان بۆ حیزب رۆژانە لە ١٠ سەعاتیش تێدەپەرێ،!!) هەموو ئەندامانی حیزبی، بە تایبەت کادری رادیۆ و ئینتیشارات کە وەزیفەیان نوسینە، ٦سەعات کار بۆ ماموستا پر کەنەوە، پێشنیار دەکەم کە خانومان پێ دروست بکەن، تا هەم ٦ سەعات کارە پر بێتەوەو هەم ئەم نابەرانبەریەش لە بەین بچێ. دیارە وەک سکرتێری حیزب بەر پرسی ئەم ناعەدا لەتیە پتر لە سەر شانی تۆیە،.»

«ئیتر خۆشیتان. برات کەریم.»

رۆژی ٩٨٣/٨/١٦ لە گوندی بێتوشێ بە دابو رەسمێکی لە رادە بەدەر جوان و شاز، رێو رەسمی جێژنی دامەزرانی حیزب بەرێوە چوو. زۆربەی خەڵکی گوندەکانی ناوچەی ئالان بەشداریان کرد بوو. خەڵکی بێتوشێ میوانداری زۆربەی میوان و بەشداربوەکانیان گرتبوە ئەستۆ. پێشمەرگەکانی زانکۆ دوو نومایشی لە رادە بەدەر جوان و هونەریان نیشاندا بە ناوی (سزای خەیانەت) و (دادگای ئینقلاب). تا ئەو دەم لە کوردستانی ئێران نومایشی وا جوان سەرکەوتوانە و سەرنج راکێش نیشان

نەدرا بوو.

٩٨٣/٨/١٨ چومە دەفتەری سیاسی بە موهەندیس ئاریام گوت: « من زۆر نیگەرانی ماڵەوەم. تکایە بە موحسین بڵێ خەبەرێکی ماڵەوەم بۆ لە دەفتەری پاریس وەر بگرێ.» موهەندیس ئاریا ئەودەم لە جێی موحسینی مرادی، کرابوو بە مودیری دەفتەری سیاسی، لە وەڵام دا گوتی :« کاک کەریم من لێرە میرزا بنوسێکم و هیچی تر. هەمو شت دەبێ دوکتور خۆی دەستور بدا.» چوومە لای دوکتور پێم گوت. بانگی موحسینی رەشیدزادەی کرد گوتی :« بە دەفتەری پاریس بڵێ خەبەرێک لە ماڵی کاک کەریم وەرگرێ.» رۆژی ٩٨٣/٨/٢٠. خەبەری دڵتەزێنی جنوێمان پێگەیشت. لە ناوچەی دیگولان و سونقور فەرماندەی هێز کاک ئیقباڵی کەریمی لە گەڵ ١٦ پێشمەرگە شەهیدکران.

٩٨٣/٨/٢٤ خەبەری ئیعدامی بە کۆمەڵی ٤٨ رۆڵەی نیشتمانپەروەری کورد لە مەهاباد بڵاو کرایەوە. لە سەر بارودۆخی بزووتنەوەو سیاسەتی بەرگری نامەیەکم بۆ دەفتەری سیاسی نوسیبوو، دام بە دوکتور وبەزمانیش بە درێژی باسم لەگەڵکردو بۆ چوونی خۆم پێگوت. گوتی زۆر باشە، لە دەفتەری سیاسی باسی لەسەر دەکەین. ئەوەش دەقی نامەکەیە لێرەدا بڵاوی دەکەمەوە:

« بە رێز دەفتەری سیاسی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران.

لە گەڵ سڵاوێکی برایانە. هەست کردن بە مەسئولیەتی ئەرکی ئەندامەتی حیزب و مەترسیەکی گەورە کە هەرەشە لە وەزعی سیاسی و درێژە پێدانی خەباتی گەلەکەمان دەکات، وای لێ کردووم کە هێندێ بیرو رای خۆمتان بخەمە بەرچاو.

لە پێشدا پێم خۆشە ئەوە بڵێم کە لە خەبات و تێکۆشانی ئەمرۆی حیزب ناهومێد نیم. بەلأم هێندێ کەم وکوریم دێنە بەر چاو کە بۆ دوارۆژی

www.kerimhisami.com

خەباتی درێژ خایەنی حیزب بە مەترسیان دەزانم. هەموومان دە زانین کە لە گەڵ دوژمنێکی جنایەتکارو یەک دەندە رووبەروو بووین، کە بەبێ لە بەر چاو گرتنی هەستی ئینسانی و داب و شوێنی حقوقی و قەزایی نێو نەتەوەیی، دەکوژێ و دەسوتێنێ و دەست لە هیچ جنایەتێک ناگێڕێتەوە. دیارە بەربەرەکانی گەل و پێشمەرگە قارەمانەکانمان جێگای شانازی‌یە، بەلاّم خەباتی دوورو درێژی گەلێکی وەک گەلی کورد پێویستی بە دۆست و پشتیوانی و هاوکاری ستراتیژی و دڵنیایی هەیە. تیزی(بۆخۆمان و بێ منەت لە خەڵک) دەمێکە رەت کراوەتەوە. لەدنیای ئەمرۆدا نەتەوەیەک هەرچەندی قارەمان بێ، پێویستی بە دۆستی راستەقینەو یاریدەدەر هەیە.

ئەوەی تائێستا حیزب لەم بوارەدا کردوویە، هەنگاوێکی بەجێ‌یە. بەلاّم بە نەزەری من ئەوانە دۆست و یاریدەدەری ستراتیژی نین. تەنیا بۆ کەلک لێ‌وەرگرتن دەبن. بە شێوەی کونکرێت مەبەستم عیراقە. حکومەتی بەعس دوژمنی سەرەکی بەشێکی نەتەوەکەمانە. ئێمە پێویستە ئەم حیسابەمان لە دەست دابێ.

زۆر جار لە چاپەمەنی حیزبی و لە ئاخافتنەکانی سکرتێری گشتی دا، ولاّتانی سوسیالیستی و بە تایبەت یەکێتی سوویتی بە دۆست و پشتیوانی خەباتی کەلی کورد ناو براوە. بەلاّم بە کردەوە تا ئێستا دیاردەیەک لەم بوارەدا سەری هەڵنەداوە. من پێم وایە حیزبی ئێمە وەک پێویستە بۆ بەجێ گەیاندنی قسەو نوسراوەکانی خۆی تێ نەکۆشاوە. لام وایە تەنیا داواکردنی سەفەری دەستەی نوێنەرایەتی و پێوەندی کەسانی دەرەجە ٢و٣ بۆ کارێکی ئاوا کافی نیە. من قەت بیروڕای خۆم لەم بارەوە نەشاردۆتەوەو نایشارمەوە، دۆستایەتی و پشتیوانی سووێتم بۆ بزووتنەوەی رزگاریخوازی کورد ئەوەندە پێ گرنگە، تەنانەت ئەگەر بە درۆشمی ماموستا مەلاعەولاش بێ کە دەڵێ:« ولاّتانی سوسیالیستی تا

جنێویان پێ نەدەی یارمەتیت نادەن و ناتناسن» هەر پێم باشەو پێویستە هەنگاوی بۆ باوێژرێ.

بە پێویستی دەزانم لە سەر مەسەلەیەکی تر بە راشکاوی بیروڕای خۆم دەر ببڕم ئەویش‌لام وایە تاک کەوتنەوەی ڕێبەرایەتی حیزبە لە کۆمەڵانی خەڵک. وا هەست پێدەکەم کە برادەرانی دەفتەری سیاسی لایان وایە لەم کوردستان و لەم دنیایەدا هەموو گرێپوچکەیەک و هەموو گیروگرفتێک تەنیا بە دەستی ئەوان دەکرێتەوە. بەبێ فەرمانی ئەوان و بە دەستی ئەوان نەبێ، کوردستانیش ئازاد بێ، پێیان‌هیچەو لەوانەیە نەشیانەوێ. لە کاتێکا دەکرێ بۆ کردنەوەی زۆر گرێپوچکەو بۆ راپەراندنی زۆر کاروبار رێگای جۆر بە جۆر بدۆزرێتەوەو لە کەسانی لێهاتووی غەیرە حیزبی گەلک وەر بگیرێ. خەڵکێکی زۆری دیکە بێجگە لە دەفتەری سیاسی دلسۆزی مەسەلەی کوردن و ئاواتیان ئازادی کوردستانە.

حیزبی ئێمە بەر پرسیەکی گەورەی کەوتۆتە سەر شانی، تەنیا بە یارمەتی کۆمەڵانی خەڵک و کەلک وەر گرتن لە بیرو هاوکاری خەڵک دەتوانێ ئەم مەسئولیەتە ئەنجام بدا. بە بۆ چوونی من دۆستایەتی و راکێشانی یارمەتی و پشتیوانی وڵاتانی سوسیالیستی ئەوە دینێ کە حیزبی دیموکرات پتر هەولی بۆ بدا.

ئیتر خۆتان دەزانن. سەرکەوتوو بن. براتان کەریم ٦٢/٥/٢٧.

هەر لەو سەروبەندەدابوو بەرنامەی (فیرقەی مستقل دیموکراتی ازربایجان) بۆ دەفتەری سیاسی هاتبوو. بێ تاریخ لە ٢٤ لاپەرەدا. دوکتور سەعید بۆی هێنام کە شیبکەمەوەو وتارێکی لەسەر بنووسم. من بێجگە لە نوسینی وتارەکە ، وەرگێڕاوەی (مەرامنامە) و کورتەی پێشەکی بەرنامەکەم لە دەفتەری رۆژانەم دا یادداشت کردو لێرەدا بڵاوی دەکەمەوە. رەنگە بۆ ئاگاداری خوێنەرانی کورد بێ فایدە نەبێ

«بەرنامەی فیرقەی مستقل دیموکراتی ئازربایجان»

پێشەکیەک لە ژێر سەرخەتی(هێزە دێموکراتیەکانی ئازربایجان) باسی رابردووی هێزەکانی ئازربایجان وەک (مەرکەزی غەیبی) شێخ محمدی خیابانی و فیرقە دەکاو نەتیجە دەگرێ کە فیرقە لە بەر ئەوەی کەوتە ژێردەستی حیزبی تودە نەیتوانیئەرکی خۆی بە جێ بگەیەنێ. چونکە حیزبی تودە سیاسەتی ئەوی دیاری دەکرد.

باسێک لە سەر کارکردی شۆرشی ئوکتوبر دەکا. باسی دەستکەوتەکانی فیرقەی دێموکرات و راپەرینی ٢١ی سەرماوەز دەکا.

مەرامنامەی(فیرقەی مستقل دیموکراتی ئازربایجان)

دەست لێدان لە مەرامنامەی ٢١ی سەرماوەزی ١٣٢٤ی فیرقە.

کۆبوونەوەی تەواوی هێزە پێشکەوتنخوازەکانی ئێران لە بەرەیەکی یەکگرتودا بۆ ئازادی ئێران.

دەبێ کۆماری یەکگرتوی دیموکراتیکی خەڵکی ئێران دابمەزرێ.

فیرقەی دیموکراتی مستقل ئازربایجان.

١ - لە سەر بەخۆیی و تەواوەتی عەرزی ئێران دیفاع دەکا.

٢ -هەموو داخوازێکی لە چوارچێوەی ئێراندا دەوێ. لەگەڵ هێزە دیموکراتیەکانی ئێران دژی هەموو چەشنە سەرە رۆیی و شوڤینیزمێک خەبات دەکا.

٣ - فیرقە دەیەوێ لە چوارچێوەی ئێرانێکی سەر بەخۆو دێموکرات دا، مافی نەتەوایەتی خەڵکی ئازربایجان، ناوچە تورک نشینەکانی بە ئازربایجانەوە نوساون و مافی هەموو میللەتەکانی دیکەی ئێرانیش دابین بکرێ.

٤ - فیرقە لەسەر ئەو باوەرەیە کە ئەو دەم ئێران دەبێتە وڵاتێکی دیموکرات و سەر بەخۆو ئازاد کە هەموو نەتەوەکانی دانیشتووی ئەم

ولاتە مافی نەتەوایەتی وەربگرن و (كۆماری دیموكراتی خەلقی ئێران) پێک بێنن.(بیرلەشمیش دیموكرات خلق ایران جمهوریتی)

٥ - فیرقە بەستراوەیی بە سیاسەتی خاریجی رەت دەكاتەوە و لە سەر ئەو باوەرەیە كە ئێران بە دەستی ئێرانی ئازاد دەبێ.

٦ - ئامانجی نیهایی فیرقە سوسیالیزمە كە كۆماری دیموكراتی خەلكی ئێران رێگای بۆ دەكاتەوە.

سیاسەتی نێو خۆی ئێران

١ - ناسینی مافی خودموختاری ئابوری و فەرهەنگی و ئیداری گەلانی ئێران لە سەر بناغەی دیموكراتی و چاوەدێری راست و لانەدان لە م سیاسەتە.

٢ - لە بەین بردنی سیاسەتی بەستراوەیی و دیكتاتوری و لە بەین بردنی نە خوێندەواری و نەزانی و بەستنی هەموو رێگایەک كە سەر بكێشێتە دیكتاتوری ئەركی حكومەتی ناوەندییە.

٣ - ئازادییە دیموكراتیەكان

٤ - پاک كردنەوەی دەزگا دەوڵەتیەكان لە ئەفرادی دیكتاتور و روحانی و ئەفرادی سەر بە ئیمپریالیزم

٥ - هەڵبژاردنی مەجلیسی شورا - مەجلیسی دیموكراتیكی میللەتەكان و هەموو ئورگانەكانی دەوڵەتی بە شێوەی نهێنی و راستە خۆ.

٦ - گۆرینی ئەرتەش بە ئەرتەشی گەلی.

٧ - گۆرینی تەقسیماتی ئیداری كە لەسەر دەمی پەهلەویدا كرابوو

٨ - تەقسیماتی ئیداری بە گوێرەی خسوسیاتی میللی لە كۆماری یەكگرتوی دیموكراتی خەلقی ئێراندا.

سیاسەتی دەرەوە.

١ - و ٢ - سیاسەتی بێ لایەنی، ئیحترامی متقابل، پشتیوانی لە

www.kerimhisami.com

خەباتی دژی ئیمپریالیستی و لە خەباتی گەلان بۆ مافی دیاری کردنی چارنوس.

٣ - لایەنگری لە ڕێکخراوە نێو نەتەوەییەکان لە ئاشتی و ژیانی بە هێمنی، لە چارە سەر کردنی مەسەلەکانی نێو نەتەوەیی لە ڕێگای وتو وێژ و ئاشتی‌یەوە.

٤ - ڕێگا دان بە پەنابەرە سیاسیەکان و ئازادیخوازان.

مەسەلەکانی ئیداری، ئابوری، فەرهەنگی و لەش ساخی.

١ - سیاسەتی دەرەوە ، بەرگری، بەرنامەی درێژخایەنی ئابوری، ئەرکی حکومەتی ناوەندی‌یە. بێجگە لەو ٣ مەسەلەیە تەواوی کارەکانی دەوڵەتی لە ئازربایجان و ناوچەکانی تورک نشین لە سەلاحیەتی حکومەتی خودموختاری ئازربایجان دایە.

حکومەتی خودموختاری ئازربایجان لە دانانی قانونی گشتی و هەڵبژاردن و لە ئیدارە کردنی حکومەتی ناوەندی‌دا بەشدار دەبێ.

٢ - لە حکومەتی خودموختاردا هەمو دەسەلات بە دەست خەڵکەو بە هۆی نوێنەرانی هەڵبژێردراوی مەجلیسەوە بە ڕێوە دەچێ.

٣ - هەڵبژاردن و هەڵبژێران لە ١٨ ساڵی و ٢١ ساڵی بۆ ژن و پیاو.

٤ - تەواوی کارمەندان لە حکومەتی‌خودموختاردا لە لایەن حکومەتی‌خودموختارەوە دیاری دەکرێن و هیچ مەعمورێک لە لایەن حکومەتی ناوەندی‌یەوە دیاری ناکرێت.

٥- ئینتیزاماتی داخیلی لە ئازربایجان لە لایەن حکومەتی خودموختارەوە لە خەڵکی مەحەللی دیاری دەکرێن.

٦ - زمانی ئازربایجانی(تورکی ئازەری) زمانی ڕەسمی‌یە.

٧ - مافی فەرهەنگی بۆ میللەتەکانی دیکەی ئازربایجان. کورد وئەرمەنی و ئاسوری.

www.kerimhisami.com

٨ - ئازادی‌یە دیموکراتیەکان .»
لێرەدا تەواو بوەو چیتر لە دەفتەری یادداشتەکانمدا نیە.
رۆژی ٩٨٣/٩/١ تیلگرافی خێزانم بۆ هات، تیلگرافەکە بۆ ماڵی کاکە شێخەی لە قەلادزە لێدرابوو. لە تیلگرافەکەدا گوترابوو:« کەریم، شلێر تەسادوفی کردوە، زوو وەرەوە » زۆر نارەحەت و نیگەران بووم. چومە کن مەلاعەولای کە جێگری‌سکرتێر و مەسئولی رادیۆ بوو، تێلگرافەکەم نیشاندا، گوتم: زۆر نیگەرانم. دەمەوێ سەفەر بکەم و سەرێکی ماڵێ بدەمەوە . دوکتو رقاسملو سەفەری کردبوو،دوکتورسەعیدیش بۆ سەردانی گۆیا رێکخراوەکانی حیزبی رووی کردبوە لای مەهاباد. مەلاعەولا گوتی : ئیشەلا هیچ نیەو رەنگە هەر ویستبیان سەریان بدەیەوە. بەلام ئەگەر هەر بتەوێ سەفەر بکەی، ئێستا باشترین فرسەتە. کاک هومایونی ئەردەلان لە گەڵ پەلێک پێشمەرگە بۆ سەر پەرشتی کونفرانسەکانی حیزبی پێش کۆنگرەی شەش بۆ شیمال دەچێ. لەگەڵ ئەو سەفەرێکەی باشترو ئەمینترە. منیش نامەیەک بۆ تەشکیلاتەکان و پێشمەرگە دەنوسم ئەگەر پێویست بوو یارمەتیت بدەن. لە گەڵ برادەرانی‌دەفتەری سیاسیش قسەدەکەم کە موافەقەت بکەن، بۆ خەرجی رێگا ٢٠ هەزارتمەنت بدەینێ. تۆ لە دۆڵی شێخان کاک جەلیل هەر دەبینی. خەبەری دەدەینێ پارەکەی لەوی وەرگرە. »
مەلاعەولا نامەیەکی نووسی لێم وەرگرت و قەتیش بە کارم نەهێنا، چونکە لە کوردستان ئەوەندە ناسرابووم کە پێویستیم بە نامەی مەلاعەولاو کەسیتر نەبێ، بەلام دیسان سوپاسی دەکەم. چوومە بێتوشێ، ماڵە سەرهەنگ قادری تا خەبەرێکی فەردینی بزانم و یەکیش لە کورەکان لەگەڵ خۆم بەرم. لە دوای فەرەیدونی میترانم نارد هات و لەو کاتەشدا خەبەرێکی بە درۆ بلاو بۆوە کە فەردینی کوری سەرهەنگی ئازادکراوە.

www.kerimhisami.com

خۆشی ئەو خەبەرەچەند برادەری دیکەش کۆ بوونەوە و دەزگایەکی باشی خواردن و خواردنەوەش سازکراو باسی سەفەری منیش کرابە مەزەی دانیشتن و لینک خڕبوونەوەکە.. سەروان شاهۆ تازە لە سەفەری جنوب گەرابۆوە، گوتی : «ماینێکم لە هەورامان کڕیوە بە دووهەزار تمەنی. تائێرە سواری بووم. زین و لغاوی هەیەو سواری‌بەو برۆ. بە پێ‌یان ناگەیە شیمال. هەرچی کردم پارەی لێ وەر نەگرتم و لە سوپاس بەدەر چیدیم لە دەست نایە پاداشی بدەمەوە. سواربووم گەرامەوە بۆ کەمپ. ئەم کتێبانەی خوارەوەم خستنە نێو سندوقێکی فیشەکان و لای برادەرێکم دانان تا دەگەڕێمەوە.

١- تاریخ عصر جدید ٢جلد
٢-فەرهەنگی ئینگلیسی بە فارسی ئۆکسفورد -٢جلد
٣ مەسەلەی کورد: حیزبی کومونیستی عیراق
٤ - جنگ شکر در کوبا
٥ قانیع پاشمەرگە
٦ -چەند قسەیەک لەگەڵ خەبات چەند جەلد
٧ - ڕێنوێنی شەری پارتیزانی
٨ - کوردەکان - حسن ارفع
٩ - کوردستان دوکتور کەمال مەزهەر
١٠ - ارتش عظیم زنان
١١ - انتفاظە الاکراد
١٢ - رەخنە لە سەر کتێبی حوسێنی مەدەنی
١٣ - کوردستان - حەبیبولای تابانی
١٤ - ئافرەت لە مێژوودا
١٥ - اوضاع ایران دردوران معاصر

www.kerimhisami.com

١٦ - کورد لە مێژووی دراوسێکاندا
١٧ - دیوانی شێخ رەزا
١٨ - دیوان گزران
١٩ - خاطرات یک سرباز
٢٠ - لە پێناو نالی دا
٢١ - دایک - ماکسیم گورکی
٢٢ - درباره انقلاب اجتماعی
٢٣ - واژه نامه سیاسی
٢٤ - بیداری اسیا
٢٥ - رومان تانیا
٢٦ - ئینجه مەمە
٢٧ - مێژوو دوکتور کەماڵ مەزهەر
٢٨ - داغستانی من
٢٩ - ئوسولی فەلسەفەی مارکسیزم - ئاڤاناسیف
٣٠ - پیرە مێردو دەریا
٣١ - ئیتاعەتی کور کورانە
٣٢ - دیوانی نالی و فەرهەنگی نالی
٣٣ - توضیح المسائل
٣٤ - محمد پیغمبری کە ازنو باید شناخت
٣٥ - شەهیدانی قەلاّی دمدم
٣٦ - ئەرباب ، زندانبان ، مالوا ، زندگی دوبارە ، ماکسیم گورکی
٣٧ - دولت و انقلاب
٣٨ - طب الکبیر
٣٩گۆڤاری نوسەری کورد و بەیان و دنیا و گزنگ و هتد..

www.kerimhisami.com

٤. بزوتنەوەی هەقە

ئەوانەو گەلێک نامیلکەو دەفتەری تر.

بێجگە لە وانەوەرگێراوەی کتێبی(ئینجەمەمەد)و (ئوسولی‌سەرەتاییەکانی فەلسەفە) و (نامەی گوللە بارانکراوەکان) و (کورد وفەرهەنگی بێگانە)م بە جیا پێچانەوەولە لای پۆلاًی نانوازادەم دانان و ئەسپاردم کە بیاندات بە برادەرانی حیزبی کومونیستی عیراق و یا بیاننێرتەوە بۆ دەفتەری پاریس کە بگەنەوە دەستم. دەبێ یەک دنیا سوپاسی پۆلاًو کاک محەمەدی مەدەنی بکەم کە بەهۆی ئەوانەوە، ئەم پێچراوانەی دواییم پێگەیشتنەوە. هێندی لیباسی کوردی و نوێن و پێخەفم لە ماڵی برادەرێکی خەڵکی ناوچە دانان.

سەفەر بەرەو ئوروپا

رۆژی ٤/٩/٩٨٣ ماڵاوابیم لە برادەران خواست و چوومە بێتوشێ. رۆژی‌دوایی سەرهەنگ قادری‌عەلی‌برازای سازکرد لەگەڵم بێ. بەیانی دوای نانخواردن کەوتینە رێ چووینە گوندی شەڵماش. برادەرانی رێکخراوی حیزبی زۆر بە گەرمی پێشوازیان لێکردم. مەسەلەی بڵاو بوونەوەی (کورتە باس) ئەندام و رێکخراوەکانی حیزبی ئاڕۆژاند بوو. دەستیان کرد بە پرسیارو باسان لە سەر نێوەرۆکی ئەم نامیلکەو ئامانجی بڵاو کردنەوەی. لە وەڵام دا هەر ئەوەندەم دەگوت : کە بیخوێننەوە و بیرو راتان بۆ کومیتەی ناوەندی ویا بۆ تەشکیلاتی گشتی بنوسن هەر چەند دەمزانی جوابیان نادەنەوە. دەیانگوت: هەر بیستوومانە چاپکراوە، بۆمان نانێرن بیخوێنینەوە . برادەرێک بە ناوی یوسف لام وایە لە

تاراوەکانی سنە بوو هاتە لام و هەرچەند نەم دەناسی هەڵوێستێکی لە رادە بەدەردۆستانە و برایانەی هەبوو، پاشان پێی داگرت دەبێ لە ماڵی ئەوان نانی بخۆین . برادەرانی ڕێکخراویشی داوەت کرد و چوینە ماڵی ئەو، نانێکی فرە شازیان سازکردبوو. دوای نانخواردن کاک عەلی قادری لەوێ بەجێما و منیش دەبوایە ڕێگام درێژە پێ بدەم.

برادەرانی ڕێکخراو دوو پێشمەرگەیان ئامادە کردو کەوتینە ڕێ. چوونە خوار لە شەڵماشەوە بۆ چۆمی و تێهەڵبوونەوە بۆ (کۆڵەسەی سەروو) ئەم هەوراز و لێژە حەستەمە بۆ نووسەری باش هەوێنی ڕومانێکە. لە کۆڵەسە چووینە بنکەی پێشمەرگە. لەوێ دووپێشمەرگەی دیکە هاتن کە هەتا (گۆڵە) لە گەڵم بێن. لە بازاڕی نیسکاوێ لاماندا، لە چایخانەیەک چاییمان خواردەوە. کاروانێک سازدەبوو دەچوە (گۆڵە). یەک لە کاروانچیەکان بە ناوی (حەسەنی هەمزەی) دەیناسیم هاتە لام و پرسیاری کرد: « ئەوە چۆنە و بۆ کوێ دەچی؟» گوتم دەچمە (گۆڵە). گوتی دەخزمەت دام و ئێمەش ئەوە ساز دەبین دەڕۆین. گوتم جا کەوایە من پێشمەرگەکان دەگێڕمەوە. ئەوان بە پێیان و ئێمە بە سواری ڕێک ناکەوێ. هەر چەندی پێشمەرگەکان هەوڵیاندا تاگۆڵە بێن، نەمهێشت. ئەوانم گێڕایەوەو لە گەڵ کاروانی قاچاخچیان کەوتینە ڕێ. لە گوندی هەنداوێ لە ماڵی خاڵی حەسەنی هەمزەی لاماندا، چاییمان خواردەوە و دوای نیوە شەو گەیشتینە گۆڵە. بە یانی بە دەنگی بڵندگۆی مزگەوت وەخەبەر هاتم. لە مزگەوت هاواریان دەکرد:« ماڵو پیاو لەگەڵ ولاخێک سازبێ و بکەوێتە ڕێ بۆ زاواکێوی، بیمارستانی حیزب بگوێزنەوە. کاک سەید حەسەنی هاشمی هاواری ناردبوو بگەنە بیمارستان، خەتەرەو هێرشی دوژمن بەرەو زاواکێو دەستی پێکردوە. لە سەر نان و چای بووم ، ماموستاو برایمی مام ڕەسوی بەر پرسی شورای گوندی لە گەڵ ئەندامانی

www.Kerimbisani.com

شورا هاتنە لام. ٥-٦ کەسیتریش کەیخودای گوندی هاتن. پێم سەیربوو بەو بەیانەی چۆن زانیویانە من هاتوومە گوندی بێگومان خانە خوێکەم شورای ئاگادار کردبوو. برادەرانی شورا داوایان کرد بچینە مزگەوت و بە چەند وتەیەک خەڵک بۆ ناردنی بیمارستان هان بدەم. برادەرانی شورا دەیانگوت خەلک لە هاوکاری سارده‌و ڕێکخراوی حیزبیان تاوانبار دەکرد. دیسان لە نێوان فەرمایشتی مەلاعەولاً کە دەیگوت بە ناوی حیزب قسە نەکەم و ویست و داخوازی خەڵک کەوتمە ناکۆکیەوە. بەڵام من هەمیشە ویستی خەڵکم پێ ڕەواتر و پیرۆزتر بوە لە هەستی خۆ پەرستی فەریکە سیاسیان. چووینە مزگەوت و بە گوێرەی زانین و بۆ چوونی خۆم بارودۆخی وڵات و سیاسەتی حیزب و ئەرکی هاونیشتمانانم روون کردەوەو داوام لە خەڵک کرد کە وەدرنگی کەوتن لە چوونی بیمارستان کارەساتی بە دوایەوە. رۆژی وێستان و خۆ گنخاندن نیە. زۆری پێ نەچوو ٣٢ وڵاخ و زەلام ساز بوون و کەوتنە رێ. خەڵک گلەییان لە ڕێکخراو هەبوو، دەیانگوت : ئەم گوندە چوار شەهیدی هەبوون، کەسی ڕێکخراو نەهاتۆتە سەرە خۆشی. پێشمەرگەیەکیش بە ناوی (مەجیدی زێرنێ) تازە شەهید ببوو، ماموستا فەرمووی ئەگەر بچیە سەرە خۆشی تەئسیری زۆر دەبێ. لەگەڵ ماموستاو برادەرانی شورا چووینە ماڵەکەیان، خەڵکی ئاواییش زۆر هاتبوون. لە سەر فیداکاری پێشمەرگە و ئەرکی خەڵک بەرانبەر بە ماڵو منداڵی شەهیدان قسەم کرد. دایکی مەجید گوتی « ڕەببی بەخێرێی، تەنیا بۆیە بە داخم کە مەتەرێزی مەجیدی چۆڵ دەبێ، زۆر ئازاو بە غیرەت بوو »

گلەیی دیکەی خەڵک لە ڕێکخراو ئەوە بوو، دەیانگوت: « عەولاغا کاتێک(ڕەبەت) بە دەست حیزبەوە بوو، ماڵ و منداڵی هێنابوە (گۆڵە). کاتێک ئەرتەش ڕەبەتی گرتەوە، ماڵ و منداڵی بردۆتەوە ڕەبەت و بە

کەیفی خۆی کاڵتە بە حیزب دەکاو کەسیش خۆی تیٚناگەیێنیٚ. دوای دانیشتن و چاخواردنەوەیەک برادەرێک بە ناوی (رەسوڵی هەمزەی) لە گەڵم هات بۆ نەستانیٚ. لە رێگا توشی دوکتور سەعیدی بووم لەگەڵ خەجیجیمەعزووری لە خۆشکردنی رێکخراوەکانی ناوچەی مەهاباد بۆکونگرەی شەشدەگەڕایەوە. کاکەلاٚ بە سواری مەیدانێک پێشتر دەهات و ئەوانیش بە پیٚیان سەر دەکەوتن. تاوێک راوەستاین و دوایە هەرکەس بە رێگای خۆیدا. کە گەیشتینە نەستانیٚ لە پەنا گوندی یەکێک لە هەیوانێکەوە بە ناو بانگم دەکا. راوەستاین، دیتم برادەری دڵسۆزو مەرد(عەبەی رەسو پیرۆز)بە غاردێتە خواریٚ. بردینیٚ بۆ ماڵی حاجیعەولاٚیخزمی. نانێکی باشیان ساز کرد بوو دوای نانخواردن و هێندیٚ قسەی خۆش لە گەڵ عەبە ئەویش لە گەڵم هات بۆ نێو گوندی و چووینە مالی ئەحمەد نەستانی. دەبینم رەوان شاد سەید رەسولی بابی گەورە لەوێیە چەند پێشمەرگەشی لەگەڵدایە. ئیتر سەفەر لەوە خۆشتر نابیٚ لە گەڵ سەید رەسوڵی بابی گەورە لە رێگادابی. هەم ئازا، هەم قسە خۆش، هەم شارەزا، هەم لە نێو خەڵکدا ناسراو وخۆشەویست. ئێواریٚ نانمان خوارد و تاریکە شەو کەوتینەریٚ. بە لاریٚ و جەنگەڵو هەورازو لێژێکی ناخۆشدا، بە وریایی لە جادەی مەهاباد - سەردەشت پەڕینەوە شەو چووینەگوندی نەلۆسە، ماڵی مەلا رەحیمی ناسیاری سەیدرسوڵ و ئەندامی حیزبی. بەیانی دوای نانو چا، چووینە گوندی(چوالان) لە ماڵی میرزا عەولاٚ لاماندا و دوای حەسانەوەو میوانداری پیاوانەی میرزا عەولاٚ چووینە بازاری جانداران.

www.kerimbisani.com

لە بازاری جانداران

لەو دەشتە پانو بەرینە بازارێکی گەورەو پڕ لە خێوەت و چادر و دوکان و چایخانە سازکرابوو. لە گەڵ ئەوەش کە کوردستان لە هەرتک دیوەوە کەوتبوە بەو پەلاماری دوژمنانی کورد و بۆمبارانی شارو گوندەکانی کوردستا ڕۆژێک نەدەپسایەوە، بەڵام خەڵک دەستەو ئەژنۆ دانەنیشتبوو، زۆرشتی لە شارەکانی ئێران وەگیر نەدەکەوت، لە بازارە دەشتەکیەکانی کوردستان پەیدا دەبوو.

بێجگە لە شتومەکی قاچاخ لەو بازارانەدا زۆر جار قاچاخی سیاسی ڕاکردووی دەستی حکومەتی ئیسلامی و تاراوەکانی دەستی حیزبی دێموکراتیش دە گیرسانەوە. ئەوێ ڕۆژی چەند برادەری سەر بە تاقمی حەوت کەسەو تودەیی و دێموکرات لەو بازارە لێم کۆبوونەوەوجگە لە پرسیاری سیاسی داوای ڕێگا چارەشیان لێ‌دەکردم. لە کاتی وادا کە مرۆ هیچی لەدەست نایە، لە داخ و خەفەت بەدەرهیچی بۆ نامێنێتەوە. بەڵێنیم بە کاک عومەری کوری سەید حەسەنی هاشمی‌دا کە ئەوەی لەتواناما‌دابێ، بۆ خوێندنی لە ئوروپا هەوڵ بدەم. بە ڵێنی خۆم بردە سەر و لە یەکێتی سوفیێتی بورسی خوێندنم بۆ وەرگرت، بەڵام بە خۆشیەوە زووتر خۆی گەیاندە سوید و دامەزراو خوێندنەکەشی تەواو کرد. دەڵێم بە خۆشیەوە. یەکەم سەبارەت بە سەیدحەسەنی چونکە کاتێکی لە کوردستان بووین و عومەر ئاوارە بوو، باوکی زۆری بە تەنگەوە بوو. جاروبار باسمان دەکرد. دوەم ئەگەر چوبا سۆوێت و لەوێ خوێندنی تەواو کردبایە و ئەگەر بیا بە زانای ئاتۆمیش ئێستا یەکێک دەبوو لە بادەرەوەکان و ڕەنگە ڕۆژی

www.kerimhisami.com

هەزار لەعنەتیشی بۆ دۆزینەوەرانی بیری سوسیالیسمی زانستی دەنارد و بێگومان منیشی پاشقول نەدەدا.!!!

لە گەڵ سەید رەسولی بووم و نەدەکرا لە قسەی دەربچم. شەوێ چووینە گاکەش و میوانی مەلاحەسەنی رستگاربووین. شەو لەماڵی مەلاعەولای کە خێزانی و منالەکانی لەوێبوون، چاوم بە یەک دوو دۆستی بەرێزی مەهاباد گەوت هاتبوونەگاگەش چاویان بە کورەکانیان بکەوێ. هەروەها یەک دوو برادەری ئەندامی کۆمەڵەو دۆستی خزمم چاو پێکەوتن کە یادی شیرین و هەر لەو کاتەدا خەفەتاویشم بۆ ماوەتەوە.

بە خۆشیەوە حەمەدی کاک برایمی لەوێ بوو. هەستم کرد بۆ هەرتکمان دیدارێکی خۆش‌و بە کەلک بوو، باسی زۆر شتمان کرد، کە بیرورامان لە سەری یەکبوو. لە نێو ئەو هەموو کارەسات و بەسەرهاتی کوردستان‌دا، مەسەلەی سەیرو سەمەرە ونبوونی جوانەگای حیزب بوو. بەشی کۆمەلایەتی حیزب هێندی جوانەگای بۆ گۆشتی کڕیبوون و ناردبوونیە کن کاحەمەدی‌بلەوەڕێن. یەک لە جوانەگایەکان ونببوو. کاحەمەد دەیگوت: « بیلا هیچ خەتام نیە و لە مەزرایە ونبوە .گاک جەلیلی گادانی دەسەری کردوم کە دەبێ .٤هەزار تمەنی بدەم. ئەوەش پاداشی ژیانی رابردووی منە.!!! من لە پێکەنین بەدەر دەمتوانی چ بێژم. کاحەمەد گوتی : لە تۆڵەی ئەو پێکەنینە هەستە بچین ماینەکەت بۆ ناڵکەم.

– ناڵی چی؟ تۆ کەی ناڵبەند بووی؟

– لەوەی گەرێ هەستە. ماینمان بردە حەسارێکی و بە بەخێر هێنان و فەرموو فەرموو لە کاحەمەد وەدەر کەوتن. بە وەستای گوت: « تکایە ئەو ماینەم وەها بۆ ناڵ کە، پاش تۆپینیش ناڵەکانی لێ نەکرینەوە.» ماینیان ناڵکرد و هیچ پارەشیان لە من وەر نەگرت. بێگومان لە سەر کاحەمەدیان حیساب کردوە. لەوێوە چووینە گوندی هەرمێ، میوانی

براياغای تێگەیشتو ونیشتمانپەروەر بووین. برادەرانی رێکخراوی مەهاباد هاتنە لام و پێکەوە چووینە گوندی (لومجێ)و میوانی سەید رەسولی بووین. سەید رەسوو ماڵەکەی هێنابوە ئەم گوندە. خانوێکی خۆشی دروست کردبوو. لەوەش گرنگترناردبووی چیمەنتوی هێنابوو حەوزو ئاودەستی خاوێن و نمونەی بۆ ژن و پیاوان لەم گوێرە گوندەی مەنگوران ساز کردبوو. لەوێوە چووینەدەفتەری سیاسی ژمارە ٢ کاک جەلیلی گادانی بە سەری رادەگەیشت و خەریکی بارکردنیش بوون بۆ دۆڵی شێخان. کاک جەلیل گوتی :« دەفتەری سیاسی خەبەریان داوە کە لە گەڵ خەرجی سەفەری کاک کەریم موافقین. ئێستا ئەوە خەریکی خۆ کۆ کردنەوەین و سبەینێ پارەکەت تقدیم دەکەم. ئێمە چووینە گوندی چۆمان ماڵە سەیدقادری خزمی سەید رەسولی. سبەی کاک جەلیل گوتی:« زۆر سەیرە. دوکتور سەعید چۆتەوە. خەبەریان داوە کە کاک کەریم سەفەری شەخسی دەکا، حیزب خەرجی رێگای ناداتێ.» گوتم خۆ زۆربەی ئەندامانی دەفتەر بریاری پێشوویان داوەو بە تۆشیان راگەیاندوە» کاک جەلیل هەر ئەوەندەی وەلام هەبوو کە بلێ : جا چت عەرز کەم.

رۆژی ٩٨٣/٩/١٣ فرۆکەکانی حکومەتی عیراق گوندەکانی بەردە قەل و بەردکەمران و کزنەلاجانیان بۆمباران کرد و ٢٢ کەسی بێ تاوان و زەحمەتکێشیان شەهیدکرد. ئەو گوندانە چ پێکەی ئەرتەشی و ئۆردووی ئێرانیان لێ نەبوو. رۆژی ٩٨٣/٩/١٤ چومە (نێلان) چادری سەید تەهای برای سەید رەسولی. لەوێوە نامەم نارد بۆ برادەرێکی خەڵکی خەلیفەلیان کە بچێ لە گوندی دورگە خوشکم و خوارزاینکم بێنێتە دۆڵی شێخان. رۆژی دوایی خوشکم و خوارزام بە ماشێن کەیشتنە ماڵە سەید تەهای. سێ رۆژان لەوێ مامەوە . میوانداری و جوامێری سەید تەها و جوانی ئەم دۆڵ و مەلبەندە لە نوسین نایە. بەتایبەت لەم شوێنە خۆشەو

لەم ماڵە ئاوەدانە کاک عومەری باپیرەیشت بێتە لاو لە قسەی خۆش و ئەزموون و بۆچوونی ئەو کەڵک وەرگری. کاک عومەر لە دەفتەری ژمارە ٢ بوو. لوتفی کردو هاتە لام و تا سەفەرم کرد لە خزمەتی دابووم. لە بارەی قسەی خۆش و نەستەق و هەڵرشتنی داخو دەردی کاک عومەر لە کەموکوری کاروباری سیاسی و ئیداری حیزب هیچم بۆ نانوسرێ. کاک ئەمیری قازیش لەوێ هاتە لام. کاک ئەمیر وەک جاران نارازی و بە گلەیی بوو. مەسەلەی مانەوەی خۆی لە حیزب و رێگا چارەی دیکەی باسکردو داوای بیروڕای لێکردم. وەک لەبیرم بێ هەر ئەوەندەم گوت:
« لام واباشە تا کونگرە بێنیەوە. منیش دەگەرێمەوە بزانین چۆن دەبێ. »
رۆژی ١٥/٩/٩٨٣ کاک هومایونی ئەردەلان هات و هاو سەفەر یەکمان گرتەوە. خوشکم و خوارزام بەرێکردەوەو لە گەڵ کاک هومایون بەرەو کێلێ بنکەی تەشکیلاتی نەغەدە کەوتینە رێ. لە کانی زەرد لەماڵی حاجی سەید عەولای بابی سەید رەسوڵی لاماندا. نانێکی باشیان ئامادە کرد. بلۆزێکی مەرەزی دەستچنی زۆرگەرم وجوانیان دامێ. لەسەرەوەی کانی زەردی بێمارستانی حیزب ساز کرابوو. پێم خۆشبوو لابدەم و سەرێکی دوکتور وبریندارەکان بدەم. بیمارستان لەم کەژ و چیا هەڵەموتە، لە سایەی دوکتور مرادی قادری و هاوکارەکانی ئەوەندە خاوێن و رێکو پێک بوو، لە شارانیش شوێنی وا کەم هەبوو. هەوەڵجاربوو دوکتور مرادم دەبینی. هەرلەو ماوە کورتەو لە چەند پرسیار ووەڵامدا، هەر وەک بریندار و نەخۆشەکانیش باسیان دەکرد، دیاربوو دوکتور مراد نمونەی ئینسانێکی شەریف و دڵسۆز و خزمەتکارێکی نیشتمانپەروەری تەواو عەیاربوە. بەداخەوە دوایە بیستم کە ئەویش وڵاتی بەجێ هێشتوەو ئاوارەی هەندەران بوە. لەگەڵ کاک هومایون چەندرۆژ لە تەشکیلاتی نەغەدەماینەوە، تا پێشمەرگەیان بۆ ئامادەکرد. ئێمە لەوێ بووین

www.kermhisani.com

خەبەری هێرشی ئەرتەش و پاسداران بۆ میشەدێ و پشتی قروچاوێ هات و دەبوایە بیمارستان بگوێزنەوە . دوژمن لە رێگای باگردان و زێوە و میرەسێ و دێبوکرەوە پەلاماری دەست پێکردبوو. دەفتەری ژمارە ٢ی کاک جەلیلی تیلگرافی بۆ تەشکیلاتی نەغەدە ناردبوو، پێشمەرگەیان بۆ بنێرن، لە مەترسی دان.

www.kerimhisami.com

بەرەو شیمال لە گەڵ کاک هومایونی ئەردەلان

رۆژی ١٩٨٣/٩/٢٠ کەوتینە رێ و چووینە بابەکراوێ، دەبوایە بچینە ئەحمەد غەریب بنکەی پێشمەرگەی لێبوو، قەراربوو لەوێوە پێشمەرگەی سەفەری کاک هومایون ئامادە بکرێن. لە ئەحمەد غەریب کاک ئەحمەدی عەزیزی فەرماندەی هێز نانێکی باشی داینێ و پەلێکی پێشمەرگەی قزچاخ و بەکار ئامادە کرد. پاشان دووکوری گەنجی ژیری جیا کردنەوەو بانگی منی کرد و بە کورەکانی گوت:« ئێوە تایبەت لەگەڵ کاک کەریم دەچن، تائەو شوێنەی ئەو مەرەخەستتان دەکا، ئێستا هەمووتان پێکەوە دەڕۆن، بەڵام ئێوە لە بەر دەستی کاک کەریمی دان.» لە هەمووی دژوارتر چوار ماموستای شورش بوون کە کاک جەلیل بە بارێک کتێبی دەرسی کوردی دەیناردن بۆ شیمال منداڵی شکاکان فێرە سۆزانی بکەن.!! جارێ بارگینێکی خوێریان دابوونێ کە بۆ ئەم ڕێگە دوورە، بار هەڵگرێکی تەواو نەبوو. ماموستاکانیش سەریان لە بارکردن و بارهەلبەستن دەر نەدەچوو. بەدەست بارگین و بارەوە ببوونە مەسخەرە، پێشمەرگەش هێندەیان ئاور وێنەدەدان. دوای نانخواردن کەوتینە رێ. بە قەتپاڵی رووبەرووی (لگبن)دا کە پاسگەی ئەرتەش و پاسدارانی لێبوو، تێپەڕین و بە لارێدا لە جادەی مەهاباد - پەسوێ پەڕینەوە گەیشتینە مەزرای (دەشتی قورێ)، هێندێ چادر هەڵیان دابوو لاماندا، چادری(رەسوی حاجی عەولای) بوو. بەم شەوەو لەم بارودۆخە مەترسیدارە دا بۆ چما چ پێشوازیەکیان لێکردین. گورج نانو چایان سازکرد. پورئەستی دەستی کرد بە توک و دوعایان لە خومەینی و جارویاریش ترسێکی دەدرکاند و

www.kerimhisami.com

دەیگەیاند کە مانەوەمان بە رۆژ لەوێ خەتەرە. دوای حەسانەوە کەوتینە ڕێ و شەو لە چیاکانی پشتی شاوەلێ ماینەوە. بەیانی داکشاینەخوارێ بۆ دۆڵی (بابەسەنی)، دەبوایە تا ئێوارێ لەم دۆڵە قوڵو نەدیوەدا بمێنینەوە. لە سەرکانیەکیو لە بن بەردان قۆناخمان بۆ گرت. لای چێشتانی شوانی گوندی خەڵیفان و میهمانداری مەریان هێنا سەر چێشتەنگاوێ. لە شوانەکانم پرسی: مەری کێیە و چادر لە کوێن؟ گوتیان چادری (مارفی ئەمەرئاغایە) و لەو دیوی ئەم بستوە هەڵمانداوە. گوتم یەکتان بچنەوە چادران و بە کاک مارفی بڵێن: کەریمی حسامی لەگەڵ پەلێک پێشمەرگە لە سەر کانێن. نانو پێخۆر و قەندو چامان بۆ بنێرێو هێندێکش جۆ بۆ ماینەکەم بێنن.

یەک لە شوانەکان کەری وەپێش خۆداو ئەویتریان ئاگری کردەوەو چای لێنا، کاک هومایون گوتی : « خاوەنی ئەو چادرو مەرە دەناسی و جێگای بڕوایە وا شوانت ناردەوە؟ »

گوتم : «دۆستی قەدیمەو زۆر پیاو مەردەو چاکی دەناسمۆ جێگای بڕوایە». زۆری پێنەچوو شوان بە بارێک نان و چێشت و پێخۆر و جۆوە هاتەوە و کۆڵێکیشی سلاو هێنابوو. کاک هومایون زۆری پێخۆشبوو، دوای خواردنێکی تێرو تەسەل تا لای ئێوارێ لێی نوستین. نانو پێخۆرێکی زۆرمان بۆ ڕێگا هەڵگرت و بەرەو (گەلوان) شۆڕ بووینەوە.

تاریک داهاتبوو لە پشتی گەڵوانێ پەڕینەوە. بە مەزرای ئاڵیاوە و کاموس دا لە چۆمی گادەری پەڕینەوە. تاریک و ڕوونی بەیانی گەیشتینە پشتی (حەڵبێ)، شوانی یونسلیان لەوێ بوون. گورج چایان بۆ ساز کردین. پێشمەرگەیەکمان لەگەڵ بووبە ناوی سەلاح، شوانێکی ناردەوە گوندی ماڵی خۆیان کە نان و چێشت و جۆش بۆ وڵاخەکان بێنێ. زۆری پێنەچوو دایکی سەلاحی بە نان و جۆو چێشتەوە گەیشتە لامان. بە

دوعاو پارانەوە لە بەر خوداو نان حازر کردن، هیچی تێدا نەهێشتەوە. سەعاتی چواری ئێواریٚ بە هەورازی پشتی کانی سپیدا وە چیا کەوتین. بەلاٚم تا لەو هەورازە سەرکەوتین، بارگین و بارە کتێب زمانیان پیٚ کێشابن. من لە رێگا لە گەلٚ کاک هومایون نۆرەم دەکرد و نیوە نیوە سوارم دەکردو خۆم بە پیٚیان دەرۆیشتم. شەو لە گوندی (چەپان) لە مالٚی حاجی محەمەدی لاماندا، دوای خواردن و حەسانەوە کەوتینە ریٚ. لە گوندی (تەرسە بلاٚغ) پێشمەرگە جادەی ورمیٚ - شنۆ یان خستە ژێر چاوەدێری و کۆنترۆلٚ، تا هەموو پەرینەوە بە لارێدا، هیلاک و شەکەت و ماندوو، سەعاتی چواری بەیانی گەیشتینە گوندی(دۆستەک) و چوینە مالٚی (حاجی عەزۆ) ئاغای گوندی. تەواو دانەنیشتبووین، محەمەدعەلی کوری حاجی دەستی پێکردو گوتی:«ئێرە گەلێک جێگایەکی بە ترسە. پاکسازی نەکراوە. هەموو سەعاتان بە شەووڕۆژ لە وانەیە پاسدار بگەنە ئێرە.» کاک هومایون گوتی :« کاک کەریم چبکەین. هەر چەند پێشمەرگە هیلاک و ماندوون، بەلاٚم باشترە بڕۆین.»

بەکابرام گوت: «تۆ لە جیاتی بە خێر هێنان و سازکردنی نان و چایەک، جاری باسی پاسدارمان بۆ دەکەی. بە گۆری بابی پاسدارانەوە. تا هەموو گوندی ئاگر نەدەن لێرە دەرناکەوین. تۆش برۆ نانو چایەک بۆ پێشمەرگان بێنە، دوایە قسەی لیٚدەکەین.. پێشمەرگە کێشکیان دانا، محەمەدعەلی سەماوەری هێنا، نانو چاییمان خوارد و لێی نوستین. باش بوو نەختیٚ حەسابووینەوە، دەوری سەعات نۆی بەیانی لە گوندی وەدەر کەوتین. محەمەدعەلیمان برد رێگامان بیٚ نیشاندا، تا سەعاتی ١٢لە چیایەکی وشکانی و بیٚ ئاو دەسورراینەوە و تەویشمان هەر لە گەلٚ بوو. تا توشی کانیاوێکی سارد بووین، لە سەر کانی دانیشتین و محەمەد عەلیمان ئێزندا رۆیشتەوە، ئێمەش کەوتینە ریٚ چووینە گوندی (دەشتەک). لە

www.kerimhisami.com

پەنا گوندی خەرمانی نۆکان هەڵدرابۆوە و خەڵکی ئاوایی هەمووی لە نێو خەرمانان بوون. تەراکتۆریان سازکردن، پێشمەرگە سواربوون و ئێواریٚ چووینە گوندی کانی‌سپی و میوانی حاجی مەجیدی بووین. کادری ناوچە پەیدا بوون پێشمەرگەیان دابەش کردن. رۆژی دوایی تەراکتۆریان پەیداکردن. چوینە گوندی (نارەلی) و لەوێوە شەو چووینە گوندی (چەرەش)، لەویٚ دابەشیان کردین، من و دوو ماموستای شورش کەوتینە ماڵی (مستەفا شێتی)، لام وایە هەموو کوردستان گەڕابایەن، لەو کابرایە خوێڕی ترو مرچ و مۆنترمان نەدەدۆزیەوە. رۆژی ٩٨٣/٩/٢٥ دوای نیوە رۆ بەرەو مەندەدۆڵ کەوتینە ریٚ. ئێواری لە مەندەدۆڵ نانمان خوارد وبریارياندا شەو برۆین بۆ کانی سپی. رێگایەکی لاریٚ و ناخۆش و لە دۆڵێکدا تووشی گوندێکی چوار ماڵی بووین بە ناوی (ناسراوا). لە دەرگایەک وەزعی رێگاوبانمان پرسی. خاوەن ماڵ وەدەر کەوت و پێی داگرت دەبیٚ لابدەن و بحەسێنەوە. دراوسێکەشی هات، ٥-٦ پێشمەرگەی لە گەڵ خۆی برد و بەو نیوە شەوە میوانداریەکی پیاوانەیان کرد.. رۆیشتین لای بەیانی گەیشتینە کانی سپی و چووینە مزگەوت. بەیانی دوو برادەری کادری تەرگەوەڕ هاتنە لامان و پێشمەرگەیان دابەشکردن و من کەوتمە ماڵی(حەمەدەمینی عەزۆ)ی. ماڵێکی سەرئاواڵەو رووخۆش و پیاوێکی جوامێر و نیشتمانپەروەرو ماڵێکی شارستانی‌لەم تەرگەوەڕە. هەر دوای قاوڵتی حەمامێکی خاوێنیان ئامادە کرد، خۆم شوشت و لێی نوستم. کەهەستام گوتیان کێت دۆستە بنێرە بۆ فراوین بێتە ئێرە. ناردم کاک هومایون و برادەرێکی دیکە هاتن. کە چووم سەری ماینەکە بدەم، دیتم بە مشە ئاخورەکەیان پرکردوە لە وێنجەو جۆ.

دەبوایە خۆمان بۆ رۆیشتن ئامادە بکەین. پێویستمان بە چاوساخێکی شارەزا هەبوو، چونکە پاسدار پێگەیان هێنابوە خوارەوەی)ئەمبی) و

ڕێگایان گرتبوو. کاک هومایون چوە دەرێ کە پێشمەرگە کۆبنەوەو بڕۆین. دوای تاوێک لە دوای ناردم. کادرەکانی ناوچە دەیانگوت کەسی شارەزامان وەگیر ناکەوێ. تەنیا یەکی شارەزا هەیە، بەڵام ئەندامی حیزب نیە و تێی‌ڕانابینین داوای لێ بکەین. گوتم بچن بانگی بکەن. برادەر هات. گوتم :« براگیان ئێمە دەبێ بڕۆین. خۆ ناکرێ بە ڕۆژ ئاوا لە پەنا ورمێ بێنینەوە. جا یا دەبێ دەربازمان بکەی، یا ڕێگایەکی دیکەمان بۆ بدۆزەوە.»

کابرا بێ سێ‌ودوو گوتی:« چی تێدانیە. تەنیا با بچمەوە داردەستێک هەڵگرم و بڕۆین.» کاک هومایون تا لێک جیا بووینەوە هەر دەیگوت : « سەرم لەوە دەرنەچوو کە بۆچی کادرەکان دەیانگوت ئەو کابرایە نایە؟» گەوتینە ڕێ. بە شوێنی ئەوتۆدا دەڕۆیشتین کە زەلامی پێدا نەڕۆیبوو. لە خوارەوەی ئەمبی بە نیزیک پێگەی پاسداران دا پەڕینەوە. نورئەفگەنیان لە دەوروبەری خۆیان دەگرت. گەیشتینە (ئەمبی)، ئەم گوندە ئاوەدان و خۆشە کە سەفەری پێشوو لێمان لادابوو، سووتێنرابوو ، لە زۆر شوێن دووکەڵ هەڵدەستا. بە دۆڵێکی پشتی ئەمبێ دا سەرکەوتین و برادەری چاوساخ گەڕایەوە. هەرچەندی کاک هومایون ویستی دراوێکی بداتێ وەری نەگرت. بەیانی تاوهەڵات گەیشتینە گوندی(کەڵەکانی)خەڵکی گوندی زۆر پیاوانە پێشوازیان لێ کردین و بردیانین لە چەند ماڵان ناو چایان ساز کرد و دوای حەسانەوە، ڕۆژی ٩٨٣/٩/٢٧ چووینە گوندی (بانی) کە بنکەی هێز لەوێ بوو.

www.kerimhisami.com

جیا بوونەوە لە کاک هومایونی ئەردەلان

ئیتر من لە کاک هومایون و برادەرانی پێشمەرگە و ماموستاکان جیا بوومەوە. دەڵێن سەفەر مەحەکە. لەم سەفەرەدا کاک هومایونی ئەردەلانم زۆر باش ناسی. کاک هومایون لە دەفتەر پیاوێکی بێدەنگ و لە سەرخۆ و کەم دوێ خۆی دەنواندو هەر وەک پیاوێکی بێ لایەن و بێ ئاگا دەهاتە بەر چاو. لە رێگا لە رادە بەدەر حەزی لە باسی سیاسی بوو، دایم پرسیارو موناقەشەی دەکرد. ئەدەبیاتی مارکسی خوێند بۆوە و لە بواری فەلسەفەی ماتریالیستی و مارکسیدا بیروڕای جوان و شارەزایانەی دەردەبری. باسەکانی سەرنجی راکێشام و گوتم:« کاک هومایون تۆ ئەندامی کومیتەی ناوەندی، بۆچی لەم باسانەی شەوی دووشەمزیان لە دەفتەردا بەشداری‌ناکەی؟. »

گوتی :« کاک کەریم لەم حیزبەدا بێدەنگی لە هەموو شت باشترە » ماڵاواییم لە برادەران کرد و پێشمەرگەکانی بنکەی بانی هێندێ پارەیان بۆ گۆڕیمەوە و دوای نیوەرۆ لە گەڵ پێشمەرگەیەک چومە (ئەربیلان) بنکەی تەشکیلاتی ورمێ لەوێ بوو. عەولای عیزەت پور کرابوە بەر پرسی تەشکیلات. سەرم لە کاروباری ئەم دنیایەو ئەم حیزبە سورما کە چۆن خەڵک لەم حیزبە دێموکراتەدا بە غار بە پلیکاناندا سەردەکەوێ و دەگاتە سەرو مەسئولیەتی واگەورەی پێ دەسپێرن. کابرای چریکی چەپی خوار لە گەڵ چریکان لە دەست حکومەتی ئیسلامی خۆ دەربازدەکاو دەگاتە کوردستان، بەو مەرجەی خزمی‌سکرتێری حیزب بێ‌و کوردیش نەزانێ، بە ساڵێک‌دەکرێتە بەر پرسی تەشکیلاتی ورمێ، یەکێ لە گرنگترین ناوچەکانی کوردستانی ئێران. لێرەدایە کە دەگوترێ کاری

خودای بۆ دەست لێدان نابێ.!!

چومە ماڵی عەولای عیزەت پور بەر پرسی تەشکیلات. ماڵەکەی پر بوو لە چریکی ڕاکردوو. لەگەڵ یەک لە میوانەکانی باسی ڕێکخراوەکانی ئێرانیان دەکرد، هاتنە سەر حیزبی دیموکرات. بەرپرسی تەشکیلاتی حیزبی دەیگوت:« حیزبی دیموکرات حیزبێکی پیتی بورژوایە» نانمان لە وێ خوارد و بۆ نوستن چومە ماڵی بارامی. شەو خەلیل و سولەیمان و کادرەکانی ئەندامی کومیتەی شارستان لێم وەکو بوون و نەیانهێشت بنووم. نامەیەکی چوار لاپەرەیان نوسیبوو گازندەو سکالاَ لە دەست بێ سەرەو بەرەیی و فەرماندەی هێزو پێشمەرگەی بەرەلاَ و نابەسامانی کاروباری حیزبی، دایان بە من کە لە ڕێگای دەفتەری پاریسەوە بۆ دەفتەری سیاسی بنێرم. دەیانگوت دوو نامەی دیکەمان نوسیوە، دەفتەر جواب ناداتەوە. لە ئەربیلان ماینەکەم بە ٣هەزار تمەنی بە مرادی دروی فرۆشت. پارەکەم کرد بە لیرەی تورکی و شەوی دوایە لەماڵی کابرایەکی خەڵکی ئەربیلان نوستم و بۆ بەیانی لە گەڵ خەلیل و سولەیمانی چووینە گوندی (ئاوک)، لەوێ تەماشای جانتای دەستیم کرد دەرکەوت بەیانی تا چووینە سەر ئاوێ بەجێم هێشتبوو، .٢هەزار لیرەیان لێ دەرهێنابوو. دەمانچەو لیباسە کوردیەکانم لە کن . . . . .بە جێ هێشت و ڕەسیدێکم لێ وەر گرت کە تەنیا بیانداتەوە بە خۆم.

ماڵاوایی لە برادەرانی حیزبی و لە نیشتمان

برادەرانی تەشکیلات کە لەگەڵ من هاتبوونە(ئاوک) رۆژی ١/ ١٠/ ٩٨٣ دوو لاوی قوچاخیان بە ناوی (تەتەر و میرۆ) ئامادە کردو سەر لە ئێواری کەوتینە رێ بۆ گوندی (ئێللی) یا (کاولەگوند) لە کوردستانی تورکیا بۆ ماڵی عیرفانی. ئەسپاردیان عیرفان بمگەیێنێتە گەوەر. بە تاریکە شەو بە رژدو هەڵدێرێکدا دەرۆیشتین. بزنیشی پێ هەڵنەدەگەرا. نیوە شەو گەیشتینە (کاولە گوند) تەتەرو میرۆ هەر بەو شەوە گەرانەوە، منیش لە ماڵی عیرفان مامەوە. عیرفان لە ماڵ نەبوو، دەبوایە چاوەروانی هاتنەوەی ئەو بم. ماڵێکی دەوڵە مەند و یەک دوو کور وبرای هەبوون، دیاربوو لە تێگەیشتن و سیاسەت دوور بوون تەنیالە باس و مەسەلەی قاچاخچی و پەز و عەجەمی راکردوو کە ناویان نابوون(تروسکە) شارەزاییان هەبوو. کاولە گوند وا دیاربوو گوندی ئەرمەنیان بوە. کلیسایەکی جوان و مودێرن لە پشت گوندی دروست کرابوو، بەڵام ماڵە عیرفانی پەنجەرەکانیان بە قورو بەرد گرتبوو، کردبوویانە هۆڵی حەیوانان و پڕبوو لە پەین و کشپەڵی مەڕ. گوندێکی پڕ لە دارستان و شینایی و ئاو. دارچنار هەڵچوو بوون و لەگەڵ لوتکەی چیا پێش برکێیان بوو. لە دۆڵی پەنا گوندی دارە گوێز سەریان پێکەوە نابوو گوێزی کاغەزی بە دەستی دەشکان. چاوەروان بووم عیرفان بێتەوە. رۆژانە دەچومە نێو دارەگوێزان و خەریکی گوێز خواردن دەبووم. عیرفان هاتەوە. پێم وابوو لە باری سیاسیەوە پێوەندی لە گەڵ برادەرانی تەشکیلاتی ورمێ هەیە. پاشان بۆم دەرکەوت‌کە تەنیا پێوەندی بەرێکردنی قاچاخ و عەجەمی ڕاکردوە بۆ تورکیا. برادەرانی تەشکیلات

www.kerimhisami.com

عەجەمی راکردوویان ناردونە کن عیرفان و ئەویش گەیاندونیە وان و یا گەوەر. چەندیان پارە ئەستاندوەو چۆنیان بەشکردوە، هەرخۆیاندەیانزانی.

عیرفان ناردی لە گوندی (شایی) کەماڵی کوری حاجی سیرتۆ هات. دوو وڵاخیان ساز کردن و کەماڵ و کورێکی دیکەی منداڵکار سواربووین و کەوتینە رێ. سەعاتی دەی شەو گەیشتینە گوندی (خۆرەکان). لە دەرەوەی گوندی وێستاین، کەماڵ کورەکەی ناردماڵی حاجی بەسەر کاتەوە کە قەراربوو بچینە وێندەرێ. هێندەی پێ نەچوو، گەرایەوە هەتیوێکی قۆشمەی وشتی لە گەڵ خۆ هێنابوو، هەر گەیشتنێ و هەتیو دەستی منی گرت و بە فارسی دەستی پێکرد(بیا...بیا..زود..زود) دیاربوو هەتیو لە راکردوی ئێرانی فێری چەند وشەی فارسی ببوو. گوتم هەتیو من کوردم ئەو بیا بیایەت لەچی یە.؟

چوینە ماڵی حاجی. خاوەن ماڵ ئەو رۆژە بە ملی شکاوی لە حەجێ هاتبۆوە. ژوورێکیان بۆ میوانان و ئەوانەی بە حاجیەوە دێن فەرش کردبوو. ماڵێکی دەوڵەمەندی قەوغا و پر لە فەرشی ئێرانی. بەیانی چووینە مزگەوت و دیسان جانتای دەستم لە ژوورەکە بە جێ هێشت. نانو چاییمان خوارد. کەماڵو هەتیوی حاجی تاکسی یەکیان بانگ کرد بە ۳۰.. لیرە بمباتە گەوەر. حاجی جانتای کردەوەو دەسرۆکێکی حیزی هێنادەرێ و گوتی: « ئەوە سوقاتی حەجێ یە بۆ تە » گەیشتمە گەوەر ئوتوبوس بۆ ئەستەمبول ئامادە بوو، بێ وێستان سوار بووم. لە شاری وەدەر کەوتبووین، تەماشای کیفی دەستیم کرد، دیتم ماڵی حاجی دەستی خۆیان وەشاندوە. حاجی مەلا مستەفای مەحمەشەی چەرخێکی سیغاری بە سەعاتی لە رادەبەدەر جوان و نایابی لە حەجێ بۆ هێنابووم. شتێکی عەنتیکە و شازبوو. رامگرتبوو بۆ کەماڵی کورم. ئەو بەیانەی چووبوومە مزگەوت، هەتیوی حاجی و یا کچەکانی چەرخیان دەرهێنابوو.

تازە هیچ نەدەکرا، زۆر لە گەوەر دوور کەوتبووینەوە و گەرانەوەم دژوار بوو.

ئوتوبوس رێگای خۆی درێژە پێداو دوای ٣٢ سەعات گەیشتمە ئەستەمبوڵ. شەو چوومە هوتێل تارانی جاران. هیلاک بووم، زوو نوستم. نیوە شەو شاگرد هوتێل هات داوای پاسپۆرتی کرد، گوتی پۆلیس هاتوە چاو لە پاسپۆرتان دەکا. پاسپۆرتم دایە، بەلاْم تا بەیانی خەوم لێ نەکەوتەوە. بەیانی ڕابووم چوومە خوار بزانم چباسە. داوای پاسپۆرتەکەم کرد، وەرم گرتەوە دیتم مەسەلەیەک نیە. چوومەوە سەرێ خەریکی حەمام و ریشتاشین بووم، عەولاْی برای حاجی خاوەن هوتێل هات‌گوتی:«دوکتور شیرازی لە خوارێیە، دەیەوێ بتبینێ.»

واقم وڕما، دوکتور شیرازی بۆ لێرەیە؟ چۆن بەو شەوە زانیویە من لێرەم؟ چکاری بەمنە؟ گوتم ئەو چوزانی من لێرەم، من ناوێکی دیکەم هەیە؟ گوتی من پێم گوتوە. چار نەما چوومە خوارێ. ئاغای دوکتور ویستابوو. بە خێرهاتن و چاک و خۆشی. دوکتور دەستی کرد بە گازندە کە حیزب خۆ دەکەس ناگەیەنێ و لەو قسانە کە کەسانی وەک دوکتوری دەزانن کەنگێ دەبێ بیانکەن. گوتم :« چت عەرزکەم. حیزب ئەوە لەکوردستانەو منیش لە سەفەردام.» دیدارەکەمان لەوە تێ نەپەری. من لە ئەستەمبوڵ گیر نەبووم. بلیتی ئوتوبوسم کڕی و دوای نیوەڕۆ سواربووم، رۆژی ٧/١٠/٩٨٣ گەیشتمەوە سوفیاو بە دیداری دایکی کەماڵ و منداڵەکان شاد بووم.

جارێکی تر لە ئوروپا

رۆژی ٩/١٠/٩٨٣ نامەی برادەرانی تەشکیلاتی ورمێم بۆ دەفتەری پاریس ناردو بۆم نوسین کە بۆ دەفتەری سیاسی بنێرن. رۆژی ٢٣/١٠/٩٨٣ کاک جەمال رەشید وەک هەواڵدەری رۆژنامەی (مانیفێستی) ئیتالی هاتە لام و داوای کرد وەڵامی هێندێ پرسیاری بدەمەوە کە بۆ رۆژنامەکەی دەنێرێ. ناوبراو وەرگێراوەی وتووێژی کاک یوسفی ئەردەلانی دامێ کە وەک نوێنەری کۆمەڵە لە گەڵ رۆژنامەی ناوبراوی کردبوو. کاک جەماڵ هێندێ پرسیاری ئامادە کردبوون، وەڵامەکانم بۆ نوسیەوە.

رۆژی ١٤/١١/٩٨٣ بە تەلەفون لە گەڵ کاک مستەفای شەڵماشی قسەم کرد کە تازە هاتبوە پاریس و ببوە نوێنەری حیزبو مەسئولی رێکخراوی ئوروپا. دوکتور قاسملو کردبوویە باو هەر شەش مانگ جارێک یەک لە ئەندامانی دەفتەری سیاسی دەناردە پاریس و دەیکردە نوێنەرێکی بێ دەسەڵات و زمانیشی دەبەستن. برادەری‌کە دەچوە پاریس، نەزمانی دەزانی، نە شارەزایی هەبوو، نە شەخسیەتێکی ناسراو ونێو بەدەرەوە بوو، بەشەش مانگ تەنانەت شەقامەکانی پاریسیش شارەزا نەدەبوو. بەڵام بۆ دمچەور کردن دەبوایە لە سەر حیسابی زەحمەتکێشانی کوردستان یەکێک بچێتە پاریس و حیسابی خەرجێکی زۆر بداتەوە بە حیسابداری حیزبی. ئەوەی من ئاگاداربووم یەک لەو نوێنەرە بێ دەسەڵاتانە چووبوو ١٤٠ هەزار فرانگی لە هەقی فێربوونی زمانی فەرەنسی دابوو، جارێکی دیکەش نەچۆوە پاریس کە بە کاری بێت. کاک عەزیزی مامڵێ کە بە ماڵو منداڵەوە ناردبوویانە پاریس، زمانی دەزانی و

شارەزای وەزعی پاریس ببوو، لە نێو کۆڕ وکۆمەڵی فەرەنسی و ئێرانیدا جێی خۆی کردبۆوە، هەر لە بەر ئەوەی کە دەیگوت نوێنەری حیزب دەبێ خۆی کاروباری حیزبی بەرێوە بەرێ و کەسانی غەیرە مەسئول و غەیرە حیزبی نابێ دەست دەکاروباری حیزب وەربدەن، لایان برد و شەش مانگ شەش مانگ سەفەریان بە ئەندامانی دەفتەری سیاسی دەکرد.

کاک مستەفا هێندێ خەبەری کوردستانی باسکردو گوتی:« هۆمل گیراوە. برادەران ئالانیان بە جێ هێشتوەو چوونەتە خاکی کوردستانی عیراق و نازانم لە کوێ گیرساونەوە. لە ناوچەی مەهابادیش خەڵک زۆر گیراوە.»

گوتم : بەو حاڵە رێگای گەرانەوەی منیش گیراوە. گوتی : « جارێ تۆ واز لە گەرانەوە بێنە، تا بزانین چۆن دەبێ.»

وەک کاک مستەفا گوتی کە دەفتەرو دەزگای حیزب کوردستانی خۆمانی چۆڵ کردوە و چۆتە کوردستانی عیراق، ئیتر من نەمدەتوانی بچمەوە بەر دەستی دەسەڵاتی حکومەتی بەعسی ، بە لام بریارم دا هەر چۆنێک بێ بچمەوە کوردستان و لە ناوچەی شیمال بمێنمەوە.

رۆژی ٩٨٣/١١/١٦ تێکۆشەری نیشتمانپەروەر کاک نوری شاوەیس لە لەندەن کۆچی دوایی کرد. بەم بۆنەوە رۆژی ١٨/١١/هێندێ لە خوێندکارانی کورد لە سوفیا لە ماڵی کاک جەماڵ رەشید دانیشتنێکی پرسەو سەرە خۆشیمان رێک خست. رۆژی ٨٣/١١/٢٦ نامەیەکی کاک مستەفای شەڵماشی - م پێگەیشت. کاک مستەفا دوای باسی ناتەواوی کاروبار و نەبوونی کادری نوسین و بلاو کراوە نوسیبووی: « بە تایبەت تۆ دەتوانی لە باری نوسینەوە هاوکاریمان بکەی. یا لەسەر نووسراوەکانی خۆمان مەقالەمان بۆ بنێری. ئەو مەسەلەی ئەو رۆژە لە تەلەفوندا، سەبارەت بە براگەورە باسم کرد ئەمن زۆر هەوڵم داوە و لە نەتیجە نیزیک

www.Kerimhisami.com

بۆتەوە. پێم وایە ئەوان ئامادەییان هەیە. چونکە بەراستی باشیان وەرگرتم. ئەتۆش دەبێ بە شێوەیەک هەوڵ بدەی کە یارمەتی بە پێش خستنی ئەو پێوەندی‌یە بکا. چونکە دەزانی دوا رۆژی گەلەکەمان بەوەوە بەستراوەتەوە. بە نەزەری من ئێمە دەبێ کارێکی وابکەین حەتمەن ئەوکارە سەر بگرێ. جا چاوەروان دەبم کە ئیختیلافاتی جوزئی وەلابنێی و لەو جیهەتەدا حەرەکەت بکەی کە حیزب بە گشتی ئەو رێگایە بگرێ. (لە سەر رێبەرایەتی هەر چیت هەبێ هەلیگرە بۆ دوایە) باشترە، چونکە رێبەرایەتی حیزبی ئێمە بە خۆشیەوە ئەو رێگایەی پەسند کردوە و ئێمەی لایەنگرانی ئەو رێگایە دەبێ کارێکی وابکەین کەلک لەو هەل و مەرجە لەبارە وەرگرین. ئەمن بەش بە حالی خۆم زۆر خۆشحاڵم کە بتوانم لەو بارەوە خزمەتێک بکەم کە هەم‌خزمەت بە گەلی کوردی هەژارە و هەم خزمەت بە سوسیالیزمە لە ئێراندا. هیوادارم سەرکەوتوبی لە ژیانی رۆژانەو سیاسی‌دا. پێم خۆشەنەزەری خۆت لە سەر بەشی ئاخری نامەکەم بنوسی. برات مستەفا شەلماشی ٨٣/١١/٢.»

رۆژی ٢٨ی نوامبری ٩٨٣ ئەم نامەیەی خوارەوەم بۆ گۆڤاری ئاشتی و سوسیالیزم نووسی کە وەک ئورگانی حیزبە کومونیست و کرێکارگەلی جیهان لە پراک پێتەختی چیکوسلۆڤاکیا دەردەچوو. نامەکەم لە گەڵ دوکتور محەمەد کەریم شکاکی کردە بولغاری و پاشان شلێری کچم کردی بە روسی و ناردم. ئەوەش دەقی نامەکەیە کە بۆ گۆڤاری ناو براوم ناردوە.

« بۆ گۆڤاری ئاشتی و سوسیالیزم --- پراک

بە رێز هاورێ سەر دەبیر

هاوری‌یانی بە رێزی نوسەرانی گۆڤاری ئاشتی و سۆسیالیزم!

www.kerimhisami.com

پاش سلاْوێکی شۆڕشگێرانە . وەک کەسێکی کە ماوەی ٤٠ ساڵە لە پێناوی وەدەست هێنانی مافی نەتەوەکەم، لە پێناوی مافی زەحمەتکێشان و لە پێناوی دامەزرانی سوسیالیزم لە ولاتەکەم دا خەبات دەکەم، وەک تێکۆشەرێکی رێگای ئاشتی و ئازادی و دێموکراسی و سۆسیالیزم بە هەقی خۆمی دەزانم بە نوسینی ئەم نوسراوەیە بەکورتی لەوەزعی کوردستان و کەلی کوردی کوردستانی ئێران ئاگادارتان بکەم کە کەوتۆتە بەر پەلاماری حکومەتێکی کۆنەپەرستی ئاخوندی و فتوای خەزای لە دژی دراوە. دەمەوێ چەند پرسیارێکتان لێ بکەم و چاوەروانیش بم وەلاْم وەرگرمەوە.

راستە مەسەلەی بنەرەتی ئەمڕۆی جیهان پاراستنی ئاشتی و دوور خستنەوەی جیهان لە شەری ئاتومی و یەکگرتنی خەباتی دژی ئیمپریالیزمی جیهانیە کە ئیمپریالیزمی هاری ئەمریکا سەرکردایەتی دەکا، بەلاْم نابێ ئەوەشمان لە بیر بچێ کە لە گەلْ بە گرنگ دانانی ئەو مەسەلەیە، کیرو گرفت و دەردو ژانی کەلانی بن دەست و چەوساوەیەش هەیە کە لە ژێردەستی حکومەتانی دیکتاتور و کۆنە پەرست و زۆرداردا دەچەوسێنرێنەوەو سەرکوت دەکرێن و لە هەموو مافێکی ئینسانی و نەتەوەیی بێ بەشکراون. خەبات بۆ لابردنی زوڵم و زۆری و رزگاری کەلانی ژێردەستیش ئەرکی هێزە پێشکەوتوەکانی جیهان و بەشێکیشە لە خەباتی دژی ئیمپریالیستی.

هاورێیانی بەرێز! لە نوسراوەیەکی وا کورت دا، دەرەتانی ئەوە نیە بە دوورودرێژی مەسەلەی نەتەوەی ٢٥ میلیونی کورد کە نیشتمانەکەی بە فیتی ئیستعمار لە نێوان چەند حکومەت دا دابەشکراوە روون بکەمەوە. بێگومان نابێ ئێوە لە سیاسەتی داگیرکەری ئەو حکومەتانە ئاگادار نەبن کە نەتەوەی کوردیان لە هەموو مافێک بێ بەش کردوە. لە سەردەمێکدا

کە سیستمی موستەعمەراتی لە بەر یەک هەڵوەشاوە، مرۆڤ لە سایەی فەنن و تێکنیک دەستی بەسەر ئاسماندا گرتوە، نەتەوەی ٢٥میلیونی کورد لە رۆژهەلاتی نێوەراست و لە سنوری گەورەترین ولاتی سوسیالیستی نەک هەر لە مافی ئینسانی بێ بەشە، بەڵکوو لە هێندێ وڵات حاشا لە بوونیشی دەکەن. بەڵام دەمەوێ وەک نیشتمانپەروەرێکی کوردی ئێران وەزعی ئەمرۆی کوردستانی ئێرانتان بخەمە بەر چاو. لە کەس شاراوە نیە کە لە ساڵی ١٩٨٠وە گەلی کورد لە کوردستانی ئێران تەنیا بە تاوانی ویستی دیموکراسی بۆ ئێران و ئۆتونومی بۆ کوردستان، بەتاوانی ئەوە کە دەیەوێ منداڵی کورد بە زمانی خۆی بخوێنێ، بە تاوانی ئەوەی کە دەیەوێ لە گەڵ گەلانی تری ئێران لە ئێرانێکی ئازادو دێموکراتدا بژی، کەوتۆتە بەر پەلامارێکیدرندانەی رێژیمی کۆماری ئیسلامی ئێران. کوردستانی ئێران نەک هەر لە باری نیزامیەوە کراوەتە مەیدانی کوشتاری بە کۆمەڵی زەحمەتکێشانی کورد، بەڵکو لە باری ئابوریشەوە خراوەتە گەمارۆ و لە هەموو پێداویستیەکی بژیو و کەل وپەلی کشت و کاڵ و سوتەمەنی بێ بەشکراوە. تەواوی قوتابخانەکانی کوردستان لە لایەن رێژیمەوە داخراون. لەم نامەیەدا ئیمکانی ئەوەنیە کە جنایەتی پاسدارانی حکومەتی ئیسلامی لە کوردستاندا روون کەمەوە. بەلام بێجێش نابێ کە هێندێ ئەژماری کوژراوانی خەڵکی بێ دیفاع و بێ چەکی کوردستانتان بخەمە بەرچاو کە تەنیا لە ساڵی ٩٨٢ دا بە دەستی پاسدارانی رێژیمی خومەینی قەتڵ عام کراون.

لە گوندەکانی (سەوزی و قەباکەندی و قەرە گۆل) ٤٩ کەسی بێ دیفاع وبێ تاوان بە دەستی پاسداران کوژراون کە پیرە مێردی ٨٠ ساڵەو منداڵی ٣ ساڵەو ژنی دوگیانیان لە نێو دابوە.

لە گوندەکانی (دیلانچەرخ و کەرێزە) ٤٠ کەسی بێ دیفاع و بێ

تاوانیان کوشتوە کە منداڵی ٧ ساڵەیان لە گەڵ بوە.

لە گوندی پایین،ماڵیکی ١٣ کەسیان قەلاچۆ کردوە. لە گوندی (چەقەڵمستەفا) ١٤ ژن و منداڵ و پیرە پیاویان کوشتوە.

لە گوندی (گوندەوێڵە) پاسداری خومەینی ٩ کەسی بێ تاوانیان کوشتوە.

حکومەتی ئیسلامی ئێران ڕێکەوتی ٩٨٣/٦/٣ لە شاری مەهاباد ٥٩ کەسی گوللە باران کردوە کە زۆربەیان گەنجی ١٢ -١٣ ساڵە بوون. لە ٩٨٣/٨/٢٤ هەر لە شاری مەهاباد ٤٨ کەسی دیکەیان ئیعدام کردوە کە ١٦کەسیان کیژی ١٣-١٤ ساڵە بوون. ئەوە بێجگە لەو کوشتارە بە کۆمەلانەی کەلە ساڵەکانی ٨١ و ٨٠ لە گوندەکانی ئیندرقاش و وسوکەند و قەلاتان و کولیچ و سۆفیان و سەروکانی و قارنێ کردویانە. هەزاران خاو وخێزانی کوردیان لە شوێن و جێگای خۆ دوور خستۆتەوە بۆ ناوچەکانی تریان گواستۆنەوە. هەزاران خاو وخێزانی کورد لە ترسی کوشتار و بۆمباران ئاوارەی کەژ و کێوان بوون. ئەوانە نمونەی پچوکی جنایەتی ڕێژیمی کۆماری ئیسلامی ئێرانن لە کوردستان. لە ڕاستیدا حکومەتی ئێستای ئێران دژی گەلی کورد لە کوردستانی ئێران سیاسەتی ژینوساید بەرێوە دەبات. زۆر جێگای داخە کە گۆڤاری ئاشتی و سوسیالیزم جاریکیش لە لاپەرەکانی خۆیدا باسی جنایەتی کۆماری ئیسلامی ئێران ناکا.

لێرەدا ئەو پرسیارە دێتە پێش ئەگەر حکومەتەکان گیروگرفتی خۆیان لە کۆری نەتەوەیەکگرتوەکان دا دێننە گۆرێ، گەلانی ژێر دەست و بەشخوراو، ئەو نەتەوانەی لە مافی نەتەوایەتی بێ بەشکراون دەبێ سکاڵاو گیروگرفتی خۆیان لەکوێ باس بکەن و لە کام ڕێگاوە بە گوێی گەلانی جیهانی ڕابگەیەنن ؟

بەبیروڕای من گۆڤاری ئاشتی و سوسیالیزم ئۆرگانی ڕەسمی هیچ حکومەتێک نیە. ئۆرگانی حیزبە کومونیست و کرێکارانی جیهانە. ئۆرگانی ئەو حیزبە کومونیست و کرێکارانەیە کە دەبێ لە سەرانسەری دنیادا دژی ئیمپریالیزم و کۆنە پەرستی خەبات بکەن و لە خەباتی ڕەوای گەلانی جیهان بۆ وەدەست هێنانی مافی چارەنوس و بۆ ئازادی و دێموکراسی و سوسیالیزم پشتیوانی بکەن. زەحمەتکێشانی کورد کە بە تاوانی ویست و داخوازی ڕەواو عادلانە، بە تاوانی ویستی خودموختاری کە مافێکی سەرەتاییە لە دێموکراسی دا، کەوتوونە بەر پەلاماری وەحشیانەی کۆنە پەرستترین ڕێژیمی ئەم سەردەمە بە هەق چاوە ڕوانی ئەوەن کە حیزبە کومونیست و کرێکارەکان و هێزە پێشکەوتوخوازەکانی جیهان لە خەباتی ڕەوای ئەوان پشتیوانی بکەن.

زەحمەتکێشانی کورد هەقیانە بیر لەوە بکەنەوە کە وتەبە نرخەکانی لینین چۆن لێک دەدرێنەوە کە دەڵێ:«تەواوی حیزبە کومونیستەکان دەبێ یارمەتی ڕاستەو خۆ بە بزووتنەوەی شۆرشگێری ئەومیللەتانەی کە لە بەرامبەری ماف بێ بەشن، هەروەها بە موستەعمەرەکان بگەیەنن. بەبێ ئەو شەرتە کە گرنگی تایبەتی هەیە هەرجورە خەباتێک دژی زوڵم لەو نەتەوانەی کە ژێردەستن و وڵاتانی موستەعمەرەو بەستراوە، هەر وەها ناسینی مافی جیا بونەوەو پێک هێنانی دەوڵەت بۆ ئەوان، هەروەک ئێمە لە بارەی حیزبەکانی ئینترناسیونالی دووەم دەی بینین، پەردەیەکە بۆ داپۆشینی درۆ.»

ڕەنگە بگوترێ کە کوردستان موستەعمەرە نیە.!! بەڵام ڕاستی ئەوەیە کە پێوەندیی ئەو حکومەتانەی بە سەر کوردستاندا زاڵن، لە پێوەندی حکومەتە ئیستعماریەکان لە گەڵ وڵاتانی موستەعمەرە گەلێک خەراپترە. ڕێژیمێکی ئەمرۆ لە بەر نەبوونی یەکێتی هێزە دێموکراتەکانی ئێران جڵەوی

شورشی گەلانی ئیرانی گرتوتە دەست، سیاسەتی حکومەتەکانی سەدەی نیوەراست لە ئیراندا بە رێوە دەبات. دروشمی دژی ئیمپریالیزمی ئەمریکا کە خومەینی بەرزی کردۆتەوە، درۆیەکی ئاشکراو مەکری مەلایانەیە و بۆ فریودانی کۆمەلانی خەلکە. رێژیمێکی ئانتی کومونیستی بکاتە ئەساسی سیاسەتی خۆی، رێژیمێکی هەموو چەشنە ئازادی و دیموکراسی لەولات دا پێ شێل بکا، هەموو حیزبو رێکخراوەیەکی دیموکرات و پێشکەوتوخواز سەوکوت بکا، رێژیمێکی سیاسەتی ژینوسایدی لە ئاست گەلی کورد بەرێوە بەرێ، ئەو رێژیمە ناتوانێ دژی ئیمپریالیزم و پێشکەوتو بێ.

گۆڤاری ئاشتی و سوسیالیزم هەق نیە لە ئاست جنایەتی حکومەتی کۆماری ئیسلامی لە کوردستان بێدەنگ بێ. نوینەرانی حیزبە کومونیستەکان هەق نیە تەنیا لە بەرانبەر کوشتاری کومونیستەکان لە جیهاندا وەدەنگ بێن. ئەوان دەبێ پارێزەری مافی تەواوی زەحمەتکێشان و لایەنگری خەباتی گەلانی ژێر دەست و ستەم دیدە بن. سیاسەتی ئینترناسیونالیستی پێویستە لە پێوەندی لە پارێزگاری مافی گەلانی بندەست و بەشخوراودا خۆ بنوێنێ.

ئەوەی ئەمرۆ کۆماری ئیسلامی ئیران لە کوردستان دەیکا، هیچ لەوە کەمتر نیە کە ئیسرائیل لە لوبنان و فەلەستین، ئەفریقای جنوبی لە نامیبیا و خونتای نیزامی لە سالوادور و لە شیلی دەیکەن.

بێدەنگی و چاوپۆشین لە جنایەت و زولمی حکومەتی کۆماری ئیسلامی لە کوردستان، نەک هەر لە گەلْ سیاسەتی لێنینی دیفاع لە مافی میللەتان رێک ناکەوێ، بەلْکو زەحمەتکێشانی کوردیش لە ئاست راستی و دروستی دروشمی ئینترناسیونالیستی حیزبە کومونیستەکان دەخاتە شک و گومانەوە. کەریمی حسامی. بولغاریا سوفیا نوامبری ١٩٨٣»

www.kerimhisami.com

سەفەر بۆ ئەستەمبوڵ

رۆژی ٩٨٣/١٢/٢ مەلامحەمەدی خزری لە ئەستەمبوڵەوە تەلەفونی کردو هاواری لێ هەستا کە : پاسپۆرت و پارەیان لێ دزیوە دەفریای کەوم. چم لە دەست دەهات ؟ کۆنە پاسپۆرتێکی ئێرانیم هەبوو بۆیە دەبوو بەدەستکاریەکەوە سەفەری پێ بکرێ. چارنەبوو، کابرا لێی قەومابوو دەبوایە دەفریای کەوم. رۆژی ٩٨٣/١٢/٤ لە گەڵ کەماڵی کورم چوومە تورکیاو لە ئەستەمبوڵ میوانی ناسری . . . بووم. مەلا محەمەدم دیتەوە و پاسپۆرتەکەم دایەو شوکر بەکاری هات و پێی گەیشتە سوید. دیارە ناوبراو هەزار مارکی بە زۆری بەستۆدا بریم کە بە هیچ جور چاوەروانی نەبووم. بەڵام خاڵی کەماڵیش ٤٠٠ مارکی بۆ کەماڵی ناردبوو بە مەلامحەمەدیدا. لێم وەرنەگرت و گوتم بۆی بنێرەوە. گوتی دەنوسم لە نەغەدە بیدەنەوە کە ئێستاش پێی نەگەیشتەوە. لە ماڵی خانەخوێکەم بووم، کاک قاسمی نورانی و کاک ئەبوبەکری وەزیری و جەمیلەی کەریمی هاتنە لام. کاک قاسمی نورانی و جەمیلەی کەریمی پاسپۆرتەکانیان ماوەی تەواو ببوو، بێ درێژ کردنەوە سەفەریان پێ نەدەکرا. کەسی باوەڕ پێکراویشیان وەگیر نەدەکەوت کە بۆیان درێژ کاتەوە. ناچار تەلەفونم بۆ ناسیارێکی خۆم کرد، هاتە لام. پاسپۆرتەکانم دایە وەک پیاوان چاری کردبوون و ئەوانیش شوکر دەرباز بوون. سوپاسی ئەو برادەرە دەکەم.

لە ماڵە خانەخوێیەکەی من دانیشتبووین، محیدینی حاجی رەشیدی کە لە تورکیا دەیخوێند هاتە لامان. ریشێکی کۆرپەی پاسداری دانابوو. کیژی کاک قاسمی نورانی لام وایە لە تەمەنی سێ ساڵیدا بە ناوی (شیرین) کە چاوی بە سەروریشی محێدینی کەوت، دەرپەری و خۆی هاویشتە

پشتی باوکی و هاواری کرد: « ئەوە پاسدارە بۆ هاتۆتە ئێرە. وەدەری نین، با بڕوا لەماڵی ئێمە. ئەوە پاسدارە کوردان دەکوژێ، فارسیش دەکوژێ، پاسدار برۆ وەدەر کەوە » ترس و هەستی ئەو منداڵە شتێکی سەیر نەبوو. لە دیاردەیەکی بابەتی هەڵقوڵیبوو. هەر ئەو دەم وتەکانی شیرینی جوانم لە دەفتەری ڕۆژانەدا یادداشت کردن.

برادەرێکی دیکەی کوردیش لێی قەومابوو بە ناوی ناسری سەیدئەحمەدی. لە وڵات نەدیبوم و نە دەمناسی. لەگەڵ کێشەی بزربوونی پاسپورت و هەرای ئەو لەگەڵ مەلامحەممەدی خزری توشی هاتم. لێقەومانی ئەو سێ سەرەبوو. ئەو پاسپۆرتی خۆی و مەلامحەممەدی دابوو بە کابرایەک کە بۆی چابکەن. کابرای ناپیاو پاسپۆرت و پارەی بردبوو ڕۆیشتبوو. ئێستا ئەو پاسپۆرت و پارەی خۆی ڕۆیشتبوو هیچ، مەلا محەممەدیش بۆ پاسپورت هەڵپێچابوو، ئەوەی بە ناسری دەکرد کەس بە کەسی نەکردوەو هەرناسر دەتوانێ باسی بکا. تاوانی لەوانەش گەورەتری ئەوە بوو کە ناسر تودەیی بوو نەشی دەشاردەوە. بە ڕاستی ناسر ڕەزیل بوو، پیاو بەزەیی پێدا دەهات. بەڵام زۆر بە هێدی و بە قەولی خۆیان بە(سەبری انقلابی)ئەو هەموو هێرش و کوتان و تەوس و پلاری مەلا محەممەدی قبوڵ دەکرد. ئەویش گوتی:« کاک کەریم خۆت ئێستا وەزعەکەم دەبینی. کەسیش ناناسم. پاسپۆرتیشم ڕۆیشتوە. پارەشم هەر ئەوە بوە کە لە جیاتی پاسپۆرتی داومە بە مەلا محەممەدی. بەڵکو یارمەتیەکم بدەی لە تورکیا بێمە دەرو لە بولغارستان بگیرسێمەوە. لەگەڵ مەلامحەممەدی چومە سەفارەتی بولغاریاکە ڤیزای بۆوەربگرم، نەیانداوە گوتیان دەبێ لە سۆفیاوە پێمان بڵێن.

ڕۆژی ٩٨٣/١٢/١٢ گەرامەوە بولغارستان. دوای چەند ڕۆژ چومە کومیتەی ناوەندی حیزبی کومونیستی بولغاریا و لە گەڵ بەرپرسی بەشی

رۆژهەڵاتی نیوەراست مەسەلەی راگرتنی مەلامحەمەد و ناسری سەیدئەحمەدیم هینا گۆرێ. دوای هینانەوەی هەزار شیروڕێوی کابرا گوتی:« رایان دەگرین، مەلامحەمەد لەبەر نەخۆشی کە پیشتر لەوێ موعالەجەی کردبوو، ناسریش ئەندامی (حیزبی برا) بوو، هەر دەبوایە رایگرن.

خەبەرم دانێ کەوا کاری هەرتکان جێ بەجێ دەبێ و چاوە روانی ڤیزا بکەن. دوای پینج رۆژ کابرا ویستی بچمە لای. کە چووم تۆزێک بە خەجاڵەتیەوە گوتی: « لە بارەی مەلا محەمەدەوە لە دوکتورمان پرسیوە، گوتوویە نامەی گەرانەوەمان بۆ کونترۆڵ نەداوەتێ. وەک پەنا بەریش ئیمکانی راگرتنمان نیە. لە بارەی ناسرەوەگوتی: لە نوێنەری حیزبی تودەمان پرسیوە، گوتویە کەسێکی وا ناناسم. خۆت دەزانی کەسانێکی ئەوتۆ دەبێ حیزبی برا بیانناسێنێ.»

گوتم ئاخر نوێنەری حیزبی تودە کە ٣٠ ساڵە لیرە دەژی. چ ئاگای لە ئیرانە و چۆن ئەندامی حیزب دەناسێ؟ گوتی :«راست دەکەی، بەڵام ئاوەکە وارژاوە .» من زۆر نارەحەتبووم. بەڵام بۆ ئەوان وەخیرگەرا. هەرتک کەیشتنە سوید. محەمەدی خزری وەک لە نامەی ٢٢/٦/١٩٩٠دا بۆ رۆژنامەی(سەردەمی نوێ)ی نوسیوە:«بە خۆشیەوە هەتا ئیستا قانون و یاسای ئەم وڵاتە ئابرو وحەیسیەتی منیان وەک گیانم پاراستوە.» ئەوە شوکرئابرو وحەیسیەتیلە سوید پاریزراوە. ناسری سەیدئەحمەدیش شوکر بۆتە دوکتور و نەک هەر لە حیزبی تودە بەڵکوو لە رەگ و ریشەی بیروباوەرەکەشی بایداوەتەوە.!

لە سەر نامەی کاک مستەفای شەڵماشی جارێکی دیکەش چوومەوە باڵیوزخانەی سوڤیێت و پاش باسێکی زۆر لە گەڵ سکرتیری یێکەم، داوای پیوەندی و یارمەتیدانی حیزبی دیموکراتم کرد. کابرا بە عادەتی

www.kerimhisami.com

هەمیشەییان گوتی: « داواکانی تۆ بە موسکو رادەگەیێنم و وەڵامت لیٚ دەگێرمەوە. »

##ساڵی ١٩٨٤

دوای نیزیکەی ٦ساڵ جارێکی دیکە لە سەر ساڵی تازەی زایینیدا لێک کۆبووینەوەو بەڵاٚم لە شەوی گۆیا جێژن و خۆشی ساڵی تازەدا، باسی بارو دۆخی کوردستان و پەژارەی هەژار و لێقەوماوانی کورد، تارمایی خستبوە سەر جێژن وشادیو دانیشتنەکەمان. پەرۆشی رێگا نەدانی مەلامحەمەدو ناسری سەیدئەحمەدیشی لیٚ زیاد ببوو. بە راستی منداڵەکانی من کە لە ئورووپا گەورە ببوون، هەستیان بە چرژاوی بیر و ماتی من دەکرد و ئەوانیش وەک عادەتی سەرساڵی ئورووپاییان بە داخەوە شەوەکەیان بۆ نەچوە سەر.

رۆژی ٩٨٤/١/٤ لە باڵیوزخانەی سۆڤیتەوە تەلیفونیان کرد بچم. کابرای سکرتێری باڵیوزخانە گوتی :« کومیتەی ناوەندی ئێمە بریاری داوە کە هەشت کادری حیزبی دێموکرات بۆ خوێندن لە مەدرەسەی حیزبی وەربگریٚ. ئەوە هەنگاوێکە بۆ ناسین و پێوەندی لە گەڵ حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران. دیارە ئەوەش بە خۆیانە کیٚ دەنێرن و رادەی خوێندەواریان چۆنە. » من سوپاسم کردو گوتم کەوایە با باڵیوزی ئێوە لە پاریس نوێنەری حیزب کە ئەندامی دەفتەری سیاسی و کورێکی تێگەیشتوە ئاگادار بکا. ناوی کاک مستەفای شەلماشیم بۆ نوسی. کابرا گوتی : « باڵیوزخانەی ئێمە لە پاریس بەر پرسی کاروباری فەرانسەیە. وامان پیٚ باشە تۆ ئەو پەیامەیان پیٚ رابگەیەنی. »

هەر ئەو رۆژە تەلەفونم کرد بۆ پاریس و بە کاک رەسوڵی قادریم گوت :رۆژی شەشی مانگ دێمە پاریس، تکایە برادەرێک بێتە فرۆکەخانە.

سەفەر بۆ پاریس

رۆژی ٦/١/٩٨٤ کاک محەمەدی مەدەنی لە فرۆکەخانەی پاریس چاوەروانم بوو. سواربووین چووینە هوتێل(دیوسیلاس) کە کاک محەمەد جێگای بۆ گرتبووم. شەو کاک مستەفا تەلەفوونی بۆ کردم، دوای بە خێرهێنان گوتی :« ببورە نەمتوانی بێمە فرۆکەخانە.» لام وابوو داوای لێ بوردنەکەی جێی‌خۆی نەبوو. چونکە لە فەرهەنگی حیزبی‌دێموکرات‌دا شتی‌وا قەت‌نەبووە کە ئەندامێکی تازە بەسەرداکەوتووی دەفتەری سیاسی و نوێنەری حیزب لە ئوروپا، بێتە فرۆکەخانە بۆ بە خێر هێنانی کەسێک کە لانی کەم .٤ ساڵ تەمەنی بە خەبات و بەربەرەکانی دژی کۆنەپەرست و زوڵم و زۆری بردۆتە سەر و چەند ساڵ جێگری سکرتێری حیزب و ئەندامی دەفتەری سیاسی بوە. !!

رۆژی دوایی کاک محەمەدی مەدەنی هات و چووینە دەفتەری حیزب. کاک مستەفا هات و پێشنیاری کابرای روسم پێ‌راگەیاند. گوتی : « هەنگاوێکی گەورەیە. بەڵام نایکەن و کەسیش نانێرن. ئەو هەلەش لە کیس دەچێ.»

چەندرۆژێک لە پاریس مامەوە. کاک محەمەدی مەدەنی پتر لەپێویست پێمەوە ماندوو بوو سوپاسی دەکەم . رۆژی ٩/١/٨٤ چومە ئەنیستیتوی کورد لە گەڵ کاک کەنداڵ باسێکی درێژ و دۆستانەمان هەبوو. باسی سەفەری خۆی بۆ ئەمریکای لاتین کرد و گوتی قەولیان داوە

کە یارمەتی بە ئەنیستیتو بکەن. من کتێبی دایک وەرگێراوەی خۆم و کاروانی شەهیدان و جەلدکراوێکی رۆژنامەی کوردستانم پێشکێش بە ئەنیستیتو کرد. کاک کەندالْ بۆ شەو داوەتی کردم لە گەڵ کاک موزەفەری شافیعی میوانی کاک کەندالْ بووین. رۆژی دوایی بۆ فراوین میوانی کاک عەزیزی ماملێ بووم. تەواوی ئەونامانەی نیشان دام کە لە سەر بێ ئوسوڵی دەفتەری سیاسی و خۆ تێهەڵقوتاندنی خەڵکی بێ مەسئولیەت لە کاروباری حیزب، بۆ کومیتەی ناوەندی نوسیبوون. بەڵام بەداخەوە تا ئێستاش ئەو نوسراوانەو ئاگاداریەکان لە لای خۆی حەبس کراون.

رۆژی ٨٤/١/١٢ کاک مستەفادەگەراوە بۆ کوردستان. دیاربو شەش مانگەی تەواو بوەو گونگرەی شەشیش لە پێش بوو دەبوایە بەشداری بکا. دەرفەتێکی باشبوو کە بەبۆنەی بەستنی کونگرە و ە نامەیەک بۆ دەفتەری سیاسی بنوسم. کاک مستەفاش هەر پێی باشبوو پیرۆزبایی کونگرە بکەم. ئەم نامەی خوارەوەم بۆ دەفتەری سیاسی نارد کەوا لێرەدا بڵاوی دەکەمەوە.:

«بە رێز دەفتەری سیاسی حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئیران.

پاش سڵاوێکی برایانە. هەر چەند بە هۆی کاک مستەفاوە لە نامەیەکدا بە بۆنەی پەسندکردنی گەلاڵەی خودموختاری پیرۆز باییم کردبوو، بەڵام بە پێویستی دەزانم جارێکی دیکەش بەم بۆنەوە لە ئێوەو لە هەموو ئەندامانی حیزب و خەڵکی کوردستان پیرۆز بایی بکەم. پەسند کردنی ئەم گەلاڵەیە کە بەرهەمی تێکۆشانی‌حیزب و فیداکاری پێشمەرگەو گەلەکەمانە، بە هەنگاوێکی پیرۆزو بە سەرکەوتنی دەزانم.

لە بارەی وەزعی خۆمەوە مانگی دیسامبر بۆ گەرانەوە خۆم ئامادە دەکرد، بەڵام لە بەر بەفرو سە رمای سەر سنوور دەرباز بوونم زەحمەت

www.kerimhisami.com

بوو. ناچار جاریٚ وا لیٚرە ماومەوە. لە لایەکی تریش ئیٚستا بەداخەوە جیٚگای کاری من لە ولاٚت دا نیە. لە بەر ئەو هۆیەی کە خۆتان دەیزانن من بە هیچ جور ناتوانم لەو شویٚنە دانیشم کە لە ژیٚر دەسەلاٚتی بەعس دایە. بیٚجگە لەوەش بە گویٚرەی هەلٚسەنگاندنی ماموستا مەلا عەولاٚ هەروەک لە نامەیەکدا بۆ هاوریٚ سکرتیری گشتیم نوسیوە، من لەو جیٚگایە رۆژیٚ نیو سەعات کار بۆ حیزب دەکەم. من پاش ٤٠ سالٚ تیٚکۆشان ئەوەی بۆ خۆم بە شەرم دەزانم کە کاری من بۆ حیزب رۆژی نیو سەعات بیٚ. لە بەر ئەم دووهۆیە دوو پیٚشنیارم بۆ برایانی دەفتەری سیاسی هەیە و تا وەلاٚمی دەفتەرم پیٚدەگات لە سوفیا دەمیٚنمەوە.

١ - بیٚجگە لە شویٚنی کاری پیٚشووم، لە هەر شویٚن و نوختەیەکی کوردستان کارم پیٚ بسپیٚرن، ئامادەم بە دلٚەوە ئەنجامی بدەم.

٢ - بە لە بەر چاو گرتنی وەزعی خانوادەو ریٚگای دوور و پر لە مەترسی، پیٚم خۆشە دەفتەر موافەقەت بکا لە باری نوسین وەرگیٚرانەوە لە گەلٚ ریٚکخراوی ئوروپا هاوکاری بکەم. لام وایە لیٚرەش بەهەر دەتوانم نیوسەعات کار بۆ حیزبئەنجام بدەم.

لە کۆتاییدا پر بەدلٚ لە کونگرەی شەشەمی حیزب پیرۆز بایی دەکەم. هیوادارم بە سەرکەوتنەوە ببەستریٚ و لە هەموو باریٚکەوە بەرەو چوونە پیٚش و باشتر کردنی خەبات و تیٚکۆشان هەنگاوی گرنگ باویٚژریٚ. چاوەروانی وەلاٚم و بریاریرێبەرایەتی حیزبم. سەر کەوتوو بن. کەریمی حسامی. ١٩٨٤/١/١.»

گەلاٚلەی خودموختاری کوردستان کە لە ٩٨٣/١١/٨ لە شورای بەرگری میللیدا پەسند کرابوو، لە رۆژنامەی موجاهید ئورگانی ریٚکخراوی موجاهیدینی خەلٚکدا بلاٚو کرابۆوە، لە پاریس کردم بە کوردی و بۆ مانەوە لە میٚژوودا، لەپاشکۆی ئەم بەرگەدا بلاٚوی دەکەمەوە.

رۆژی ٨٤/١/١٥ کاک جەماڵی کوری ماموستا شیخ عیزالدینی تەلەفونی کرد و ئیسراری کرد کە بچم سەری بدەم. لە نێو شار وادەمان داناو پاشان چووینە ماڵەکەی. ماڵ چماڵ! کە چومە ژور حەبەسام و تاوێک هەر لەسەر پێ ڕاوەستام و سەیرم دەکرد. کاک جەماڵ گوتی : « بزوا حەبەساوی؟ ئێرە وڵاتی فەرانسەیە و سەرمایەداری پێشکەوتوەو حیزبی سوسیالیستیش لە سەر حوکمە. ئەوەش بزانە ئێرەشم بە هەزار حاڵ وەگیر کەوتوە. »

ماڵەکە وەک لیسە مریشک دەچوو. تاقە کوژخێک بوو لە قاتی ١١. دەبوایە بە پێیان بۆی وەسەرکەوی. بەرینایی ژوورەکە راست بە باڵای زەلامێک بوو کە راکشابایە سەرولاقی بە دیواریەوە دەنوسا. درێژایی لام وایە چوار میتر دەبوو. تەنیا لە نێوەراستی ژوورەکە زەلام دەیتوانی راست بێتەوەو سەری وەبەری میچی نەکەوی. لە باقیتر دەبوایە خۆی نەوی بکا. کاک جەماڵ بەتانیەکی راخستبوو، کتێب و هێندێ شرەوبرە و تەلەڤیزیونێکی پچوکی لە سەر عەرزی دانابوو. شتێکی وەک هێلانەی داعبا لە حەوا هەلاوەسیبوو قاپو شتی دیکەی تێنابوون. دەبوایە بچێ بۆ چێشت و چایی ئاوێ بێنێ. بەوحاڵەش نانو چێشتێکی فرە بە تام وچێژمان دروست کرد. بەلام نەک هەر ئەودەم، بەڵکو تاماوەیەکی زۆریش بیرم لەوە دەکردەوە کە چۆن دەتوانێ لەم لیسە خەرتەلەدا بژی. بە راستی لە قسەو قسەلۆکی خەڵکیش وەشک کەوتبووم کە کردبوویانە قاو لە بارەی یارمەتی وەرگرتنی ماموستا لەملاولاوە. دەمگوت باشە ئەگەر ئەوە راستە، ئەدی بۆ دەبێ تاقە کوری ماموستا لەم حاڵەدا بژی؟

٨٤/١/١٦ میوانی کاکە حەمەی فەرشچی بووم. تەلەفونی کرد کاک باقری موئمینی - ش تەشریفی هات. باسێکی زۆرمان لە سەر وەزعی کوردستان و ئێران هەبوو. بۆ چوونەکانی کاک باقری موئمینی یەکجار

بابەتی ، مەنتیقی بوون. بەداخەوە ئەو کەسە زاناو تێگەیشتوانە لە بزوتنەوەی کورد دوور بوون و قەت نەکرا لە زانین و لێهاتوویی ئەوان کەلک وەر بگیرێ. ئەو شەوە بە تەلەفون لەگەڵ صارمخانی صادقوەزیری قسەم کرد، ئیسراری کرد کە لەگەرانەوەدا بەلای ئەودا برۆمەوە. رۆژی ٨٤١١٧ بە سوپاسێکی زۆرەوە لە زەحمەت و میوانداریەکانی کاک محمەدی مەدەنی و سوپاسی کاک مەنافی پاریسم بە جێ هێشت و بەرەو لۆزان سواری قەتار بووم. دووڕۆژان لە خزمەت صارمخان بووم. بە دوورو درێژی تێکۆشانی خۆی لە حیزبی تودەدا و پێوەندی لە گەڵ حیزبی دێموکرات بۆ باسکردم. گوتی من لە حیزبی تودەدا بەرپرسی پێوەندی بووم لە گەڵ حیزبی‌دێموکرات. لە پێشدا کرێکارێکی کارخانەی چیت سازی تارانمان بە ناوی (جەوهەریان) ناردە مەهاباد و پاشان ئەو هاتەوە رەحمانی قاسملومان نارد کە یارمەتی بە کادرەکانی حیزبی دێموکرات بکا.گوتم بۆچی لە رۆژنامەی کوردستان‌دا دەنووسن: دوکتور قاسملوو هەر لە سگی دایکی‌دا ئەندامی حیزبی دێموکرات بوە ؟ گوتی : « خۆم وەک کادری حیزبی تودە نارتگمەتە مەهاباد. » پاشان هاتە سەر گیرانی رەحمانی قاسملو گوتی: لە تاران گیرا و قەولی هاوکاریدا بە زیبایی و ئازادکرا. دوایە ئیتر دەربازبوو. صارمخان گوتی : دوای شورشی گەلانی ئێران داوایان لێ کردم کە لە حیزبدا کار بکەم، گوتم من حیزبیم، بەلام باشترە لە لاوە بمێنمەوە بۆ حیزب بە کەلکتر دەبم. پاشان ئەو نوسراوانەی نیشان دام کە بۆ حیزبی دێموکراتی نوسیبوون. گوتی: بە نوێنەری حیزبی دیموکرات لە شورای بەرگری میللی‌دا دیاری کرام، پاشان دوکتور قاسملو خەبەری نارد کە بۆ بەشداری لە گۆبوونەوەی شورادا دێتە پاریس. ئیتر من بە جێم هێشت. بە تایبەت کە ژنی قاسملو دەستی لە کاروباری حیزبی وەردەدا. »

www.kerimhisami.com

کەلکی زۆرم لە وتەو بۆچوونەکانی صارمخان وەرگرت. بریارمان دا کە پێوەندیمان بەردەوام بێ. رۆژی ٨٤/١/١٢ هاتمە بیرلین،(یەکێتی لاوان و خوێندکارانی کوردستان)داوەتیان کردم کە لە کۆبوونەوەیەکیاندا بەشداری بکەم کە بۆ باس و لێکدانەوەی وەزعی کوردستان پێکیان هێنابوو. لە سەر وەزعی حیزبی دیموکرات و پێوەندی بە حکومەتی عیراق و دروشمی خودموختاری و سەر بەخۆیی و پێوەندی لە گەڵ حیزبە کوردستانیەکان و دەوری حیزبی دیموکرات لە وتوویژی یەکێتی نیشتمانی و حکومەتی عیراق وهتد پرسیاری زۆریان لێکردم، بە گوێرەی ئاگاداری خۆمو لە چوارچێوەی سیاسەتی حیزبدا وەڵامم دانەوە. باسێکی بە پێز و بەکەلک بوو.

رۆژی ٨٤١/٢٦ گەرامەوە بۆ سۆفیا. نەخۆشیەکی کوتو پرم بەسەرداهات و لە نەخۆشخانە کەوتم. باشبوو هەموو رۆژێ بێ نێو بوێر کاک رەفیق سابیر دەهاتە لام و لە تەنیایی و وەرەزی نەجاتی دەدام.

٨٤/٣/١ کاک ئەمیری قازی لە سویدەوە تەلەفونی کرد لە کوردستان گەرابۆوە. دەنگوباسی کونگرەی شەشی حیزبی دیموکراتم لێ پرسی. گوتی:« حکایەتی درێژە بە تەلەفون لە گوتن نایە. لێرە هێندێ کارم هەیە تەواویان بکەم بۆ لای بیرلین دێم و پێم خۆشە چاوم پێت بکەوێ.» ئیتر من لە ئەنجامی کاری کونگرەو بریارەکانی بێ خەبەر مام بەڵام هەستم دەکرد کە کورتەباسی دوکتورقاسملو پەسند دەکرێ. کورتە باس مەسەلەیەکی ئیدئولوژی بوو دوکتور قاسملوو سەرەرای ئەوەێ کە بروای پێ نەبوو، بەڵام لەبەر ئەوەی پێویستی پێ هەبوو، هێنابوویە گۆرێ و دەیکردە بیانوو بە قەولی مەسعودی رەجەوی(بۆ تصفیەی درونی حیزب). من بێ ئەوەی چاوەروانی خەبەری کونگرە بم دەستم کرد بە نووسینی (لێکۆڵینەوەی کورتە باسێک لە سەر سۆسیالیزم)و ویستم بۆ

www.kerimhisami.com

چوونەکانی دوکتور قاسملوو لە بارەی (سوسیالیزمی دیموکراتیک) و خاپاندنی ئەندامانی حیزب لەم باسەدا روون کەمەوە. نەورۆزی ئەو ساڵەمان لە گەڵ کوردە خوێندکارەکانی دانیشتوی بولغاریا بە خۆشی (بەقەولی برادەرانی کرمانج) پیرۆز کرد. وەک دیاری نەورۆز نامەیەکی پر لە لوتف و موحیببەت و وشەی رەنگین و رازەوەی صارمخانم بۆ هات کەوا منیش لاپەری ئەم بەرگەی پێ دەرەنگینم و لێرەدا بڵاوی دەکەمەوە: نامەی صارمخان بەم نیوە شیعرە دەست پێکرابوو:« ای وقت تو خوش کە وقت ما کردی خوش. بەبێ تعارف بە دیدارت فرە کەیف خۆش بووم. بە تایبەت پاش چەند ساڵ دەرفەتی کورت پێک هات کە گەلێک بیرەوەری رابردومان باسکرد. بەم بۆنەوە وەبیری‌دەخەمەوە کە دیداری تۆو دۆست و خزمی دیکە کە بە داخەوە هەلو مەرجی نالەباری وڵات، بە پێچەوانەی ویستی خزمان لێکی هەڵبریوین گەلێک مایەی دڵخۆشی‌یە. چەندە باش دەبێ ئەم براو خزمانەی باست کردبوون کەرەم بکەن و من بە دیداری خۆیان شادبکەن. یا کارێکی وابکەن کە لە رێو رەسمی جێژنی لە دایکبوون و جێژنەکانی تر کە خزم و دۆست کۆدەبنەوە، منیش دە نێویاندابم و لە دیدارو گفتگۆ لە گەڵیان بەهرە وەرگرم. بەوە هیوادار بووم کە ئەو دۆستانە بۆ چوونێکی باشیان لە نوسراوەکانی من هەیە لە بارەی نیشتمانی پچڕ پچڕ کراو و پێشێل کراودا. هیوادارم هەودای دۆستایەتی بنەماڵەیی تا دێت قایمترو پایدارتر بێ. چونکە لەسەر ئەو باوەڕەم کە ئەمە تاقە رێگای رزگاری خەڵکی بندەستی ئێمەیە. لەوڵاتەوە خەبەرێکی زۆرم نیە. بیستوومە جەلیل بۆ شەش مانگ وەک نوێنەر دێتە پاریس و تەیفووریش وەک کادری شورا دێتە پاریس. نازانم ئەو شێوە منداڵانەیە چی‌یە کە سکرتێری گشتی حیزبی دێموکرات گرتویەتە پێش. ئاخر کەسانێکی وەک ئەو دوومستەفایەو یا یەکی وەک جەلیلی شەش

www.kerimhisami.com

مانگیان کات پێویستە تا بزانن لە دەوروبەریان چ رادەبرێ. لە ماوەی شەش مانگدا ناتوانن هیچ بکەن . دوور نیە دستە گوڵیش بە ئاو دادەن، هەروەک دوو مستەفاکان هەر یەک بە نۆرەی خۆیان دەستە گوڵیان بە ئاودادا. موجاهیدینی هاوپەیمانیان لانی کەم سەت کادری تەواو وەختیان هەیە، ئەودەم ئەوانە پێنج کادریشیان نیە. ئەم جەماعەتە کەم وبێ دیسیپلینە چکارێکیان لەدەست دێ. دەکرێ چاوەروانی چی لە نوێنەری کاتی بکەی ئەویش لە شەش مانگدا.؟ وادەردەکەوێ کە ئەو مەسەلەیەش وەک مەسەلەکانیتر، بە وردی لێی نەکۆڵراوەتەوە، دەنا ئەم شێوەنالەبار ونادروستە درێژەی پێ نەدەدرا. هەروەک نوسیبوت من جەلیلی باش دەناسم . دەزانم کەسێکی نیەت پاکە، ئەوەندی بکرێ وەک رابردوو پێوەندیی لە گەڵ رادەگرم. بەڵام راستیەکەی ئەوەیە کە پێوەندی من لە گەڵ حیزبی دیموکرات جادەیەکی یەک لایەنەیە. لەولاوە هیچ جوڵەو تێکۆشانێک نیە، هەرچی بوە لە لای منەوە بوە. لەم دوایەدا کاک کەماڵی داودی ئەساسنامەی تازەی پەسندکراوی کونگرەی دوایی بۆ هێنام. نازانم پێشەکیەکەی کە لێکۆڵینەوەی سیاسیە، تازە بوو یا قەدیم. هەر چۆنێک بێ، تازە یاکۆن، زۆر لاواز و لەراستیدا منداڵانە بوو. هێندێ بۆچوونی بە شێوەی حیزبی تودە کلیشە کرابوو. هێندێکی بە شێوەی موجاهیدین و ئاخرەکەشی هێندێ مەتڵەبی تەواو نادروست. بۆ نمونە درێژەی هەڵدانی بەرهەمی سەرمایەداری، بێ باسکردنی قەیرانی تەشەنە کردوو. پاشان راست کردنەوەی ئەساسنامە بە گوێرەی نامیلکەیەک کە گویا لەم دواییەدا لە بارەی سوسیالیزمی دیموکراتیک نوسیویانە و لە گونگرەش سەپاندوویانە. وەک زانراوە ئەو مەسەلەیە هەرایەکی زۆری سازکردوە. ئاخرەکەی بە ١٠٨ دەنگ لە بەرانبەر ١٠٠ دەنگی دژدا پەسند کراوە. من لە بناخەوە پێک هێنانی کۆنگرە لەم هەل و مەرجەدا بە

نادروست دەزانم. بە درێژی کاتی چاو پێکەوتن بۆتم باسکرد. ئەمە لەبەر چاو گرتنی یاسای دیموکراسی نیە، بەڵکوو لاساکردنەوەی دیموکراسیە. داخوا بەراستی لەسەر ئەم نامیلکەیە باسی قوڵ و وردبە ڕنوە چوون. داخوا شانەو ڕێکخراوی حیزبی کە بەزۆری لەگەڵ ڕێژیمی خومەینی لەشەردان، کاتی خوێندنەوەو موتالای ئەو نامیلکەیان هەبوە.؟ داخوا ئەوانەی موخالیف بوون، ئیمکانی نوسین و بلاوکردنەوەو دەربڕینی بیروڕای خۆیان هەبوە.؟ بێگومان نا. بێجگە لەوە لە بارودۆخێکی ئاوا قەیرانیدا هێنانە گۆڕی مەسەلەیەکی ئاوا، جگە لە دووبەرەکی و ناکۆکی چ سودی دیکەی هەیە. مەسەلەی بنە ڕەتی لە هەل و مەرجی ئێستادا بریتی‌یە لە درێژە پێدانی بەربەرەکانی و ڕێکخستنی شێوەی تازەی بەرگری لە هەل و مەرجی تازەی دەسەلاتی دوژمندا. بزووتنەوەی نەتەوەی ئێمە ڕۆژ بەڕۆژ مەترسی تازە هەڕەشەی لێدەکا. لە بارەی ئەو مەترسیانە نەکەس بیری کردۆتەوەو نەباسیش کراوە. ئەگەر کات هەبێ لە دوارۆژدا کەمێک لەو بارەوە بۆ تۆی برای خۆشەویست دەنوسم. جارێ بەم ئەساسنامە تازەیەو بەم بۆچونانە، زەحمەتە گوێ بدەنە بیروراو بیرخستنەوەکانی من. بڕیاری خزم و کەسانمان بۆ یاریدەدانی بزووتنەوە جێگای دڵگەرمی‌یە. بە قەو لی حافظ نیت خیر نگردان کە مبارک فالی است. بەلأم نازانم بەم وەزعی تازە بارودۆخەکە چۆن ڕێک و پێک دەکرێ. ماڵتەکاندنێکی تەواو، بە پێویست دێتە بەرچاو. ئەودەم زەمینە بۆ یارمەتی‌دان ئامادە دەبێ. هیوادارم نەورۆز لە ئێوە پیرۆز و بۆ نەتەوە بێ بەشەکەشمان پەیامی سەرکەوتن بێنێ. چاوەڕوانی وەرگرتنی نامەکانی ئەو برا خۆشەویستەم. ارادتمند صارم‌الدین »

ڕۆژی ٨٤/٣/٢٤ کاک عەزیزی ماملی چەند دانە نوسراوەی کاک(موکری) بۆناردبووم بە ناوی(ڕێگا ڕێگای‌دیموکراسی‌یە)

کە لە وەڵامی حاجی ئەسغەری سەید جەوادی دا نوسیبووی و بە قەولی کاک عەزیزی(کاک صارم لەو نوسراوەدا هیچ ئابرووێەکی بۆ کابرا نەهێشتۆتەوە، چ لە سەر مەسەلەی کورد و چ لە سەر مەسەلەی ئێران بە گشتی وچ لە سەر مەسەلەی چەپ، ئەوەی پێویستە هێناویەتە سەر کاغەز.

کاک عەزیز لە نامەکەیدا نوسیبووی:«موهەندیس ئاریا گەڕاوەتەوە.... گۆیا بۆ هەڵبژاردنی ئەندامانی کومیتەی ناوەندی مەجبور بوون شەش جار هەڵبژاردن بکەن... حەتمەن دەزانی کە (سوسیالیزمی دێموکراتیک) ئێستا لە ناو پێڕەوی حیزب دا وەک ئامانجی دوارۆژی حیزبمان ناسراوە. بە گێرەو کێشەیەکی زۆر دوکتور وەلاعەولاو دوکتور سەعید ئەو تێزە چەوتەیان بە سەر کونگرەدا سەپاندوە. ئەوە چوار رۆژە کاک جەلیل گەیشتۆتە ئێرە. لە نامەکەت دا نوسیبوت کە نابێ دەست لە حیزب بکێشمەوە. لە گەڵ کاک صارمیش باسی ئەو مەسەلەمان کرد. ئەمن خۆم لە حیزب ناکێشمەوە، بەڵام بەراستی بەو تەرکیبەی ئێستای ڕێبەرایەتی حیزبمان ئیمکانی هیچ ریفورم و کارێکی ئوسوڵی پێک نایە. تەنیا یەک کەس بریار دەدا، کومیتەی ناوەندی بە قەولی فارسان شتری بی یاڵ و دوم و ئەشکەمە. بە داخەوە کاک جەلیل لەو ماوەیەدا نیشانی داوە کە دەیەوێ خۆی بپارێزێ و بەرانبەر بە دوکتور یەکجار زەعیفە ....»

کاک ئەمیری قازی رۆژی ٨٤/٣/٢٧ لە بیرلینەوە تەلەفونی کرد و گوتی:« بەداخەوە ڤیزایان نەدامێ ونەمتوانی بێم سەرت بدەم. چوم صادق وەزیریم دیوە. کاک ئەمیر گوتی :لە حیزبی دێموکرات دا نەماوم. چونکە پێم وایە ئەو حیزبە هیچی لێ شین نابێ. باشترە جەرەیانێکی کوردستانی رێک بخەین خەڵکیش لە گەڵمان دەبێ ...»

دوای نامەی کاک عەزیزی ماملێ و تەلەفونی کاک ئەمیری قازی، بۆم

دەرکەوت کە رێبەرایەتی حیزبی دیموکرات دەفتەر و پێگەو بارەگای بردۆتە کوردستانی عیراق وبەتەواوی کەوتۆتە ژێر سێبەری رەحمەتی حکومەتی بەعسی. لەم حاڵەدا پێویستی بە دەستکاری بەرنامەی‌حیزب هەیە ، هەرچەندی بڕواشی بەو دەستکاری‌یە نەبێ. بەڵام کە خەبەرم زانی کە کاک جەلیل نۆرەی شەش مانگ رابواردنی لە فەرانسە وەبەر کەوتوە، چاوە روان بووم کە وەڵامی نامەکەی منی هێنا بێتەوە کە بۆ دەفتەری سیاسیم نوسیبوو.

سێزدە بە دەر لە سۆفیا

رۆژی ٨٤/٤/٢ خوێند کارە کوردەکانی سوفیا کۆ بووینەوە، لاسای عەجەمان بکەینەوەو بیکەینە سێزدە بەدەر. چوین لە گوندێک شەکێکمان کڕی و لە گوندێکی نیزیک سۆفیا، لە خانووی خێزانی برادەرێکمان کۆ بووینەوە. لەبەر هەتاوی خۆشی بەهاری لە چیمەنی بەر خانوەکە ئاگرمان کردەوەو دەستکرا بە کەباب و گۆشت برژاندن و خواردنەوە. هەروەک لە نێو لاوانی کورد باوە کە ئارەق وسیاسەت تێکەڵ دەکرێ. تازە دووپێک پێداکرابوون، بیسمیلا سەلاحەالدینی قارەمانی ئیسلام کەوتە بەر پەرەی هەلاج و بە جوانی تاروپۆی لە بەریەک هەڵوەشێنرا. منیش نازانم کەنگێ و لە کوێ وتارێکم خوێند بۆوە کە مەسەلەی ئەفسانەیی کاوەو ئەژدەهاکی ئاواژو کرد بۆوە وگۆیا ئەژدەهاک لایەنگری فەقیروهەژاران بووە. فەرەیدون کودیتای لەسەر کردوە و دەوری کاوەش دەورێکی پیرۆز و پێشکەوتوانە نەبوە. قسەیەکی خۆشی ماموستا هەژاری رەحمەتی زاناو شاعیر و نوسەر و زمانزانی کوردیشم لە بیربوو، ساڵی ٩٥٩ کە تازە شۆرشی کوبا سەر کەوتبوو فیدل کاسترۆ کابرایەکی دیکەی کردبوە

سەرکۆمار. رۆژێک لە کن سەرۆک بارزانی رەحمەتی دانیشتبووین و باسی کاسترو کرا. ماموستا هەژار رەوانی شادبێ گوتی:« کاسترۆ کوردە.» گوتیان لە کوێ کوردە، کورد لە کوێ و کوبا لەکوێ؟ گوتی: «کاکە کوردە. ئەگەر کورد نەبێ چۆن خۆی ئەو هەموو چەرمە سەریە دەکێشێ و شۆرش دەکا و دوایەش یەکی دیکە دەکاتە سەرکۆمار. ئەدی کورد لە کاوەی را هەر وای نەکردوە .؟» منیش بە زمانی سوتاو گوتم: هەر باسی سەلاحالدین دەکەن، خۆ لە بارەی کاوەی ئاسنگەریش هێندێ نوسین سەریان هەڵداوە . کاک جەماڵ رەشید گوتی: « کاک کەریم ئەوەی هەمانبێ کاوەیە. تۆ ئەم خوایەتکات لێدەکەم با دەست لەو نەدەین.» زۆر پێکەنین و وازمان لە باسەکە هێنا و منیش ئیتر باسم نەکردەوە. بەلام پاش چەند ساڵ شاعیرو نوسەری بەناوبانگی ئێرانی (احمدشاملو) لە لێکۆڵینەوەیەکی قوڵی زانستی‌دا جەرگ و هەناوی فیردەوسی و کاوەی بە گۆڕێ وەرکرد و باس و دمەتەقەیەکی بەر بلاوی لە سەر ساز بوو.

رێکەوتی ٩٨٤/٤/٤ نامەیەکم بۆ کاک جەلیل ناردو لە گەڵ بە خێر هێنان بۆم نووسی : تکایە با دەفتەری سیاسی وەلامی نامەکەم بداتەوە و جێگای کاریشم بۆ دیاری بکا تا خەریکی بە جێ گەیاندنی ئەرکی پێ ئەسپێراو بم.»

پسولەی کومیسیونی تەشکیلات

رۆژ ی ٨٤/٤/٦ کاک محەمەدی مەدەنی هاتە سوفیا. هێندێ کتێبی دەستنوسی کە لە کن پۆلام بە جێ هێشتبوون لە گەڵ نامەیەکی پۆلای

بۆی هێنابوومەوە. پۆلاً لە گەڵ ناردنی ناوی ئەندامانی کومیتەی ناوەندی هەڵبژێراوی کۆنگرەی شەش لە نامەکەدا لەگەڵ سڵاو و دەربرینی هەستی برایانە و یادی ڕۆژانی خۆشی دراوسیەتی، نووسیبووی: « ...کاک کەریم کیان پێم وایە بێ مەیل نی هێندێک باسی خۆمانت بۆ بکەم !

هێرشی ئالان دەستی پێکرد. هەلات هەلاتێکمان وێ کەوت باب ئاگای لە کوری نەما. (سەگ ساحیبی خۆی نەدەناسیەوە) .هێرشەکە وانیزیک بۆوە، ئەرتەش گەیشتە دولکان جا ئێمە وەخۆ کەوتین و ئەو کاتەش ولاغ وەگیر نەدەکەوت بۆیە بریار درا هەر کەسەی ساکێکی وەسائیلی شەخسی خۆی هەڵگرێ و بروا. ئەمن ئەو کاتە تەنیا ئەمانەتەکەی تۆم هەڵگرت و رۆیشتین. دیارە لە دولکان را تا گەیشتە مەزناوێ دوو رۆژی خایاند و لەم دوو رۆژەدا توانیمان بەشێکی زۆر لە وەسائیلەکەمان راگوێزین. بەلام بەداخەوە کتێبەکانی من هەمووی وەدەست دوژمن کەوت. بە هەر حاڵ دوو رۆژ دەنگی رادیۆکەمان نوست، پاشەکشەکەمان(یاباشتر بڵێم هەلاتنەکەمان) بە واقیع لە هەموو رێکخراوو سازمانەکانی دیکە باشتر و رێک و پێکتر بوو بێ تەعارف وپێ هەڵ گوتن. لە شوێنی تازەمان بریاردرا هەر کەسەی بۆ خۆی خانو ساز کا، هەر واشمان کرد. ئەمن ئێستا لە ئەشکەوتێک دام لە زارکەکەی دیوارێکم هەڵچنیوە، دەرک و پەنجەرەم تێ گرتوە و ژوورەکەیم واخۆش کردوە کە بە قەولی حوسێنی مەدەنی دەڵێ لە خۆشترین کافەتریای ئوروپاش خۆشترە.!

کاک کەریم کۆنگرەکەمان سبەینێ پاش ٩رۆژ کۆتایی بە کاری خۆی دێنێ. کۆنگرەیەکی زۆر زیندو بوو، سەتحی زۆر لە سەرێ بوو. جەوێکی وا بەسەر کۆنگرەدا حاکم بوو کە بە ئیتمینانەوە دەتوانم بڵێم ئەگەر لێرە بوایەی حەتمەن دەنگی زۆر باشت دەهێناوە و تەئسیرێکی زۆر باشیشت

دەبوو. کورتە باس بە هەزار فیلْ و تەلْەکە بە ١.٨ دەنگ لە بەرانبەر ١٠٠ دەنگ دا تەسویب بوو. ئامانجی دوا رۆژمان بوو بە کۆمەلْێکی دیموکراتیکی سوسیالیستی. دیکتاتوری پرولتاریا رەت کرابەوە. زۆر لە ئەندامان و ئەزجوملە بۆخۆم دادەنیشین و ئەو رێبازەمان قەبولْ نیە. لەوە زیاتر سەرت نایەشینم. هەموو برادەران و خوشکان سلاْوت لێ دەکەن. خێزانم زۆرت لێ دەپرسێ هەروەها اقبالی حاجی و فەرهاد ... برا چوکەت پۆلاْ٩/١١/٦٢.»

پۆلاْ لەگەلْ نامە و کتێبەکانم، راپۆرتی کومیتەی ناوەندیشی بۆ نارد بووم کە بۆ کۆنگرەی شەش نوسرابوو. بە وردی خەریکی خوێندنەوەی راپۆرتی کومیتەی ناوەندی بووم. هەروەک صارمخان نوسیبوی ،بەراستیبە بۆچوونی رەمەکی و راوە رێوی و لاواز لاپەرەکان رەش کرابوونەوە. لە راپۆرتی کونگرەدا لە باری کاری تەشکیلاتی و کۆمەلاْیەتی و کولْتوری و بە گشتی هەلْسورانی حیزبەوە ئەم رستەو زاراو وشانە بەرچاو دەکەون : « لە باری تەشکیلاتیەوە ئالْقەی پێوەندی حیزب و کۆمەلْ کە تەشکیلاتە زۆر بەهێزنیە. بۆ تە ئەنارشیزم و هەرکەس هەرکەس.... کەم بوونی کادر....تێکەلْ کردنی شێوەی کاری حیزبی و نیزامی...بلاْو نەبوونی بلاْو کراوەی تیئوری(مەعلومیش نەبوو کام تیئوری؟) نەبوونی کاری تەشکیلاتی لە نێو ژنان.... ناتەواوی و کەم و کوری لە بەشی مالْی دا زۆرە.... تەدارەکات لە نێو پێشمەرگەدا لاوازە ....وهتد» ئەوانە تۆزقالْێک بوون لەو ناتەواویانەی کە لە راپۆرت دا هاتبوون. بەلاْم لەجیاتی دۆزینەوەی رێگای چارەسەرکردنی ئەو گیروگرفتانە و پتەوکردنی ریزەکانی حیزب، ڕێبەرایەتی حیزبی دیموکرات رێگای پەرش و بلاْوی ولاوازکردنی حیزبو شێوەی دزێوی (تعهد و دەرکردنی) ئەندامانی خاوەن بیرورا ودلْسوزی گرتە بەر. (ئەم باسە

رادەگرم بۆ بەرهەمێکی تایبەتی و ئێستابا بێمەوە سەر بیرەوەری ڕۆژانە).

کاک محەمەدی مەدەنی چەند ڕۆژ لە سوفیا مایەوە. ڕۆژی ١١/٤/٩٨٤ نامەیەکی پچوکی دامێ و داوای ڕەسیدی لێکردم. چاکم لە بیر نیە ڕەسیدم دایە یان نا. نامەکەم وەرگرت لە لایەن کومیسیونی تەشکیلاتەوە نوسرابوو. والێرەشدا دەقی نامەکە بڵاو دەکەمەوە:

« بە ڕێز کاک کەریمی حیسامی. لە گەڵ سلاو

بەم هۆیەوە پێت ڕادەگەیەنین بە تاوانی لە ژێر پێنانی دیسیپلینی حیزبی و جولانەوە بە پێچەوانەی نیوەڕۆکی پیرەوی نیو خوی حیزب بە یەکجاری لە حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئیران دەر دەکرێی.

کومیتەی ناوەندی حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئیران کومیسیونی تەشکیلات ١٣٦٢/١٢/٢ »

نامەی کومیسیونی تەشکیلاتم پێ سەیر نەبوو. یەکەم لە لایەک زەبوونی و ترسەنۆکی نووسەرانی نامەکەی دەردەخست. کە پاشملە و لە کاتێکا بە ئیجازە لە سەفەردابووم بە دەرفەتی دەزانن و بە کوتە کاغەزێک خۆیان لە گێرەو کێشەی ڕووبەڕوو ڕزگار دەکەن. لە لایەکی تر سەیر ئەوەیە باسی پیرەو وپرۆگرامی حیزب دەکەن کە هەمیشە پێ‌شێلیان کردوە. لە پیرەووپرۆگرامی حیزبی دیموکرات دا گوتراوە:« هەموو ئەندامێک مافی ئەوەی هەیە لەم کۆبوونەوەیەدا ئامادە بێ کە ڕێکخراوەکەی لە بارەی تێکۆشانی ئەو بڕیار دەداو یا لێی دەکۆلێتەوە. یان ئەندامێکی کە سزا دەدرێ دەبێ لە لایەن ئەو ڕێکخراوەیەوە بێ کە ئەندامەکە تێیدا بەشدارە.» هەروەک گوترا من لە سەفەر بووم و داواشم کردوە جێگای کارو تێکۆشانم بۆ دیاری بکەن، بەلام بێ ئەوەی ڕوونی بکەنەوە کە کام دیسیپلینی حیزبیم شکاندوەو (جولانەوەی پێچەوانەی

www.kerimhisami.com

نێوەرۆکی پیرەوی نێو خۆی حیزب) چیە، بریاری دەرکردنم دەدەن. ئەوە بەشێکی پچوکی ئەو دێموکراسی‌یە کە رۆژنامەی کوردستان ژمارە ١٨٧ لە قەولی دوکتور قاسملووە دەنووسێ:«تاحیزبی‌دێموکرات ماوە دێموکراسی مەبەست و ئامانجیەتی». لەوانە لە هەمووی سەیرتر رۆژنامەی کوردستان هەر لەهەمان ژمارەدا، بە بۆنەی سالرۆژی شەهیدبوونی دوکتور قاسملو لە زمانی ناوبراوە باسی« ئەخلاق لە سیاسەت دا » دەکاو دەنوسێ: « ئێمە بێ ئوسولی و جنێو فرۆشی لە سیاسەت دا رەت دەکەینەوە. بۆ جێگر کردنی ئەخلاق لە سیاسەت دا تێ دەکۆشین و یەکەم رێکخراوی ئێرانی بووین(نەک کوردی و کوردستانی) کە ئەخلاقمان واریدی سیاسەت کردوە. » من هەر چەند لێکۆلینەوەی قولی ئەم باسەم بۆ بەرهەمێکی تایبەتی راگرتوە، بەلام بێ جێ نابێ بە کورتی دووغونەی پچوک لەو «ئەخلاقە» باس بکەم کە دوکتور قاسملوی شەهید« واریدی سیاسەتی» حیزبی دێموکراتی کردوە. یەکەمیان سەبارەت بەخۆمە. لە سالی ١٩٤٥ وە ئەندامی حیزبی دێموکرات بووم. لە سالی ١٩٥١ وە کە رەحمانی قاسملوو وەک کادری حیزبی تودە هاتۆتە مەهاباد ناسیارو دۆست و هاوکاری بووم. ماوەی چەند سال جێگری سکرتێر و ئەندامی دەفتەری سیاسی بووم، بۆ چەند وتووێژ لە گەل حیزبی بێگانەو پێوەندی نوێنەری حیزب بووم. پاشان وەک لە بریاری کومیسیونی تەشکیلاتی حیزبدا گوتراوە:« بە تاوانی لە ژێر پێ نانی دیسیپلینی حیزبی و جولانەوە بە پێچەوانەی پیرەو پرۆگرامی حیزبی» لە حیزبی دێموکرات دەر کراوم. هەر بەدوای مندا چەند برادەری دیکەش هەر بە عەینی تاوانی بێ جێ لە حیزب دەرکراون. بەلام لە ٩٨٤/١١/١٩ کاتێک دوکتور قاسملو دێتە ستوکهۆلم لە کۆبوونەوەی ئەندامانی حیزبی دا باسی دەرکردنی من دێتە گۆرێ و پرسیاری لێ

دەکەن کە کەریمی حسامی بۆ لە حیزب دەرکراوە؟ دوکتور قاسملو وەک سکرتێری گشتی حیزبی دێموکرات، بەو(ئەخلاقەی کە واریدی حیزبی دێموکراتی) کردبوو، لە وەلامدا دەڵێ :« جاسوس بوە.» جا ئەگەر لە نێو هەموو ئەندامانی ئەودەمی کومیتەی ناوەندیدا، تاقە کەسێک نەبوە ئەوەندە ویژدانەی هەبێ داوای لێکۆلینەوەی ئەم بریارە بکات، لە کومیسیونی تەشکیلات بپرسێ:« ئەو بریارە بۆ چی و لە سەر چ ئەساسێک دراوە؟» لە نێو ئەندامانی حیزبی‌دا کەسێکی ئازاوبەشەرەفی وەک کاک حەسەنی قازی پەیدا دەبێ دەپرسێ:« جاسوسی کێ بوە؟ لە کەیەوە بۆتە جاسوس؟ بۆ سەنەدو بەڵگەی لەسەر بلاو ناکەنەوە ؟ خۆ هەروا بە قسەو بوختان کەسێک نابیتە جاسوس». جەنابی سکرتێری حیزب وەلامی کاک حەسەنی قازی بۆ نادرێتەوە و تەنیا نەختێ ئارەقە دەکات. تۆ بلێی لە ویژدانی خۆیدا تۆزێ نارەحەت نەبووبێ؟!!

نمونەی دووەمی« ئەخلاق» کە دوکتورقاسملو« واریدی سیاسەتی‌کردوە» مە سەلەی جیابوونەوەی دەستەیەکی ئەندامانی کومیتەی ناوەندی‌یە لە کۆنگرەی هەشتەم دا. ئەو ئەندامانەی دەفتەری سیاسی و کومیتەی ناوەندی کە جیا دەبنەوە، ماوەی ١٠ ساڵ هاوکار و گوێ لە مستی ئەو بوون. لە فەرمایشات و فەرمانی سکرتێر قەت لامجومیان نەبوە. ماوەی ١٠ ساڵ هەموو کارو کردەوەی لادەرانەی سکرتێریان تەئیید کردوە و بۆ یان لە ملی داوە. بەلام کاتێک لە سەر هیچ جیا دەبنەوە، گوتە کاعەزی بێ ئابڕوانەی پێش ٣٠ ساڵ بۆ بەدناو کردنی هاوکارو هاورێیانی لە لایەن دەزگای سکرتێرەوە بلاو دەکرێنەوە. یان ئەوانەی کە جیا دەبنەوە ماوەی ١٠ ساڵ لە مەکتەبی سکرتێر پەروەردە دەکرێن و ماوەی ١٠ساڵ وەک مۆرەی شەترنج لە بەر دەستیدا هەڵدەسورێن و بۆی لە ملی دەدەن، بەلام کاتێک جیا دەبنەوە لافاوی تۆمەت و بوختان و قسەلۆکان

هەڵدەبەستن. ئەوانە نمونەی پچوکن لە(ئەخلاق و دیموکراسی و هومانیستی) کە دوکتور قاسملو لە حیزبی دیموکرات دا بناخەی دارشتوون.

بە کاک محەمەدی مەدەنیدا وەرگێراوەی کتێبی (ئینجە مەمەد)م بۆ ئەنستیتوی کورد ناردو ئەم نامەیەشم بۆ کەندال نووسی:« بۆ برای بەرێز کاک کەندال! لە گەڵ سلاوێکی گەرم. لە بەر ئەوە دامەزرانی ئەنستیتوی کورد لە پاریس بۆ ناساندن و پەرە پێدانی مێژو وکولتوری نەتەوەی کورد بە هەنگاوێکی بەرزو بە خزمەتیکی مەزن دەزانم، بۆ ئەوە کە بە شێکی زۆر پچوک لە شانازی خزمەت بە فەرهەنگ و زمانی کوردی بە من ببڕێ، ئەوا هەروەک بەڵێنیم دابوو، وەرگێراوەی کتێبی«ئینجە مەمەد» شاکاری ئەدەبی و شورشگێری نوسەری بە ناوبانگی کورد یاشارکەمال پێشکێش بە ئەنستیتو دەکەم کە چاپی بکاو بلاوی بکاتەوە. پێم خۆشە ئەم نوسراوەشی لە گەڵ چاپ بکرێ و رێزمان و رێنوسی کتێبەکەش هەر وەک هەیە هەر ئاوا لە چاپ بدرێ و دەستکاری نەکرێ. سەرکەوتنی بەرێوە بەرانی ئەنستیتوی کورد ئاواتە خوازم. براتان کەریمی حسامی.

کەریمی حسامی. ١/٤/٩٨٤.

لەو بەینەدا یەک دوو نامەم پێگەیشتن و بە تەلەفون خەبەریان دەدا کە زۆر کەس لە حیزب کشاونەوە و نارازی زۆرن و چاویان لەو کەسانەیە کە لە ئوروپا دەژین و پێویستە بۆ پێکهێنانی رێکخراوێک بیرێک بکەیەوە . ئەو نامە و تەلەیفونانە لە گەڵ قسەکانی کاک ئەمیری زۆر لێک نیزیک بوون. ٨٤/٤/١٧ نامەیەکم بۆ صارمخان نوسی و هێندێ دەنگ و باسی کوردستانم بۆ نووسی کە هێرشی پاسداران زۆر بۆوە و سەرشاخانیان گرتوە. هەروەها لە سەر وتووێژی یەکێتی نیشتمانی لە گەڵ حکومەتی بەعسی هێندێ پرسیارم لێکرد و رای خۆشم بۆ نووسی. نامە گۆرینەوە

لەگەڵ صارمخان ببوو بە بەشێکی گرنگ و خۆشی ژیانم. چونکە بێجگە لە وە کە لە ڕێنوێنی و بۆ چوون و بیروڕای کەڵکی زۆرم وەر دەگرت، قەت نەبوو جارێک نوسراوەیەکم بێ وەلام بێڵێتەوەو جاری واهەبوو وەڵام دانەوەی من وەدوا دەکەوت، ئەو نامەیەکی دیکەی بۆ دەناردم. لە هەمو نوسراوەکانیدا هەستم پێدەکرد کەلە نووسینەکانم و لە نامەگۆڕینەوەنەک هەر وەڕەز و بێزار نیە بەڵکوو بە تاسەوە چاوەڕوانی نامەکانیشم دەکات.

لە لایەن ئەنستیتوی کوردەوە ٩٨٤/٤/٢٤ ئەم نامەیەی خوارەوەم پێگەیشت:

برای خۆشەویست کاک کەریمی هێژا. سلاوی گەرمتان پێشکەشە. زۆر سوپاستان دەکەین بۆ پێشکەش کردنی وەرگێراوەی کتێبی(ئینجە مەمەد) بە ئەنستیتوی کورد. کە دەستمان بروا، تی ئەکۆشین بە زووترین کات لە چاپی بدەین. دیارە هەر وەکو باستان کردبوو بە پێی ڕێنوس و ڕێبازی خۆی. شایانی باسە کە بەردەوامی و پەرە پێدان و پێشکەوتنی ئەرکە گرنگەکانی ئەم مەڵبەندە، پێویستی بە لایەنگری و یارمەتی هەموو کوردی پێشکەوتنخواز و وڵات پەروەرەکانەوە هەیە، بۆوەدی هێنانی ئەم مەبەستانە چاوەڕوانی یارمەتی بەردەوام لە لایەن بەرێزتانەوە ئەبین و هەر وەها هیواداریین خزمەتی ئێوەی بەرێز لە باری مێژو وکولتوری گەلەکەماندا، وەکوو خزمەتی تێکۆشەرانەتان بەردەوام و سەر کەوتو بێ. بە هیوای سەر بەرزیتان. کەندال نەزان.»

ڕۆژی ٨٤/٤/١٢ نامەیەکم بۆ صارمخانی صادقوەزیری نووسی و بڕیاری کومیسیونی تەشکیلاتی حیزبی دیموکراتم پێ ڕاگەیاند. هەروەها لەم بارەوە نامەیەکیشم بۆ کاک عەزیزی مامڵێ نوسی.

صارمخان ڕێکەوتی ٩٨٤/٤/٢١ لە وەڵامی نوسراوەکەی من دا نوسیبووی:« ... لەو دەستە گوڵی تازە کە حضرات بە ئاویان داداوە

www.kerimhisami.com

مەتڵەبێکم نوسیبوو. مەبەستم نێوەرۆکی ئەو نامەیە کە کاوە هەڵگری بوە. ئاشکرایە کە دەرەجەی داخی من تاچ‌رادەیەکە. لە راستی‌دا بێ ئەندازەیە. بەڵام لە بارەی ئەو پرسیارەی لەم بارەدا کردبووت، زۆر بە کورتی بیروڕای خۆمت بۆ دەنوسم:

۱ - بێگومان ئەم هەنگاوانە ئاڵقە زنجیری تێکخراون کە بە دوای یەک ئامانج‌دا وێڵن.

۲ - بەر پەرچدانەوەکان پێویستە لە رادە بەدەر قرساو وحیساب کراوبن. بە چەشنێک کە حضرات کەلکی خەرابی لێ وەرنەگرن.

۳ - ئێوە وەک یەکێ لە قەدیمترین کادرەکانی دەرەجە یەکی‌حیزبی دێموکرات بێگومان مافی تایبەتی‌ئەفرادی حیزبیتان هەیە. لە راستیدا ئەگەر ئەو حضراتە پچوکترین بڕوایان بە دێموکراسی مابێ، لە بیرکردنەوەی ئەم هەنگاوە دەبێ بلەرزن، جا چەکا بەوەی کە بە بێشەرمی کارێکی ئاوا بکەن. بەرپەرچدانەوەی تۆ ئەشێ لە چوار چێوەی پیرەوی حیزبی دابێ. من هەر ئێستا پێرەوی پەسندکراوی کونگرەی شەشم لە لایە، مادەی شەشی پێرەو لە بارەی سزادانی ئەندامی حیزبە. خاڵ دووەمی ئەو مادەیە دەڵێ ئەندامی حیزب لە لایەن رێکخراوێکەوە سزادەدرێ کە ئەندامی ئەو رێکخراوەیە بێ. کومیسیونی تەشکیلات هەر لەخۆوە ناتوانێ‌ئەندام سزا بدات. مەگەر ئەوە کە تۆ ئەندامی ئەو کومیسیونە بوو بیت......»

کاک عەزیزی ماملی-ش لە وەڵامی نامەی مندا، رێکەوتی ۲/۵/۹۸٤ دوای سڵاو ودەربڕینی هەستی دۆستانە نوسیبووی:

« ... بەراستی سەبارەت بە بڕیاری کومیسیونی تەشکیلات زۆر چوم دەباڵ خۆمەوەو خۆم خواردەوە. خۆم خواردەوە کە ئەندامێکی وەفادار بە ئامانجەکانی حیزبی دێموکراتی کوردستان لە بەر بوونی هەستی پاک و

www.kerimnisani.com

بیری پێشکەوتن خوازانە ئەوتۆ دەکەوێتە بەر پەلاماری ئینسانیناساڵح و کۆنە پەرست. وەختێک بیر لەوە دەکەمەوە.کە ئەو ڕۆ ئەوە قاسملوو شەرەفکەندی خەریکن خەباتی میللەتێک لە ڕێبازی پێشکەوتوانەی خۆی لادەن و خوێنی ئەو هەموو شەهیدانە بە فیڕۆ بەرن. لە هەل و مەرجێکدا کە میللەتەکەمان، حیزبەکە مان ڕێگای دروست و دژ بە ئەمپریالیستی هەڵبژاردوە و دوست و دوژمنی خۆیان ناسیوە و ڕوژ بە ڕوژ زیاتر بۆ نزیک بوونەوە لە دۆستانی ناو نەتەوایەتی خۆیان تێ دەکۆشن، ئەو حەزەراتە زۆر ناپیاوانەو کۆنە پەرستانە حەوڵ دەدەن تێزی چەوتی سوسیاڵ دێموکراسی بە سەر حیزبەکەماندا سەپێنن، دیارە بەو شێوەیە کە بیستوومە بە شێوەیەکی زۆر دیکتاتورانە«ئەکثریت»یان بەدەست هێناوە!! «بەلاَم بەرخ هەتا سەر سەری لە بن سەوەتەدا نابێ. خەبەرم هەیە کە ماهیەتی پیسی ئەو گورگانەی کە چون لە پێستی مەڕەوە لە کۆنگرەی شەشەم دا زۆر چاک روون بۆتەوە. وەزعێکی نالەبار پێک هاتوە پاش داسەپاندنی سوسیاڵ دیموکراسی. کادرەکان وروناکبیرەکان لەو مەسەلە زۆر نارەحەت و قەلسن. جا وەزعەکە دەگاتە کوێ نازانم.

.... پێم خۆشبوو ئەوەتان عەرز بکەم کە ئێوە خۆتان بەو بریارە نالەبارە کە بە تەواوی دژایەتی هەیە لە گەڵ پیرەوی حیزب، نارەحەت مەکەن و بیری لێ مەکەنەوە. ئێوە بۆ پێ خۆشبونی قاسملو وشەرەفکەندی و مەلاعەولاَ نەهاتوونە نێو حیزبی دێموکرات. هەموو کەس رابردووی ئێوە و خەباتی درێژ خایەنی ئێوە دەناسێ. هەموو کەسیش وردە وردە گەیشتونە ئەو نەزەرە کە قاسملوو داروودەستەکەی خەریکن حیزب لە رێبازی ڕاستەقینەی خۆیان لادەن. کە وابوو ئەو بریارە دژی ئێوە نیە، دژی هەموو ئینسانێکی بە بیروباوەر و پێشکەوتویە. دڵنیا بن ئێوە ئاخرین کەس نابن. ئەمن هەر پاش کونگرەی شەشەم کاتێک کاک ئەمیر

باسی چۆنیەتی کونگرەی بۆ کردم، بیرم لەوە کردەوە کەئەو عالی جەنابانە «تەسفیە»یەک بکەن و بە تەواوی حیزبە کە «یەک رەنگ» بکەن. هەر چاوەرێ بووم و هەم کە دەست لەو کارە بدەن. لە ئێوەرا دەستیان پێکردوەو جابزانین خەبەری داهاتو چۆن دەبێ...بە هیوای سەرکەوتنی گەلەکەمان.» براتان عەزیزی ماملێ ٢ی مانگی مای ١٩٨٤»

رۆژی ٩٨٤/٥/٥ ئەم نامەیەی خوارەوەم بۆ دەفتەری سیاسی حیزبی دێموکرات نوسی و لە گەڵ نامەیەک بۆ کاک جەلیلی گادانی، ناردم بۆ دەفتەری پاریس. ئەمەش دەقی نامەکانە.:

نامە بۆ کاک جەلیلی گادانی :« برای بە رێز کاک جەلیلی گادانی! هیوادارم سلامەت و بە سەرکارو تێکۆشاندا سەرکەوتو بی. برا زۆر بێ لوتفی. خۆ ئەگەر ئەو بریارەی کومیسیونی تەشکیلاتیش لە لایەن ئورگانی سەرەوەتر چاوی پێدا نەخشێتەوە، دۆستایەتی شەخسی هەر دەمێنێ و نابێ بارێکا. لە ئەخلاقی تۆم بە دوور دەزانی کە لانی کەم دوو دێر وەلامی نامەی بە خێر هاتن نەنوسیەوە. بە راستی هەقی گلەییم هەیە. نامەیەکم بۆ دەفتەری سیاسی نوسیوە، واله پاکەتی جەنابت دایە. تکا دەکەم بە هەوەڵێن وەسیلە بینێرەو خۆشت وەک ئەندامی دەفتەری سیاسی بە ویژدانەوە بیر لەو بریارەی کومیسیونی تەشکیلات بکەوە و نەزەری خۆشت بنوسە. کاک جەلیل گیان لام وایە بریاری ئەوتۆ ناعادلانە هیچ یارمەتیەک بە کاری حیزب ناکا و دەفتەری سیاسی دەبێ پێشی ئەو جورە کارانە بگرێ. سلاو بۆ برایانی تەشکیلات و سوپاسیان دەکەم. برات کەریمی حسامی. ١٩٨٤/٥/٥

نامە بۆ دەفتەری سیاسی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران.:

« بە رێز دەفتەری سیاسی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران. لە گەڵ سلاوێکی شورشگێرانە. سلامەتی و سەرکەوتنتان ئاواتە خوازم. لە

وەڵامی نامەی پێشودا کە بە کاک مستەفای شەلماشی‌دا ناردبووم و داوام کردبوو کە لە ئوروپا یا لە هەر شوێنێکی کوردستانی ئێران کارم پێ دەسپێرن بۆم دیاری بکەن بۆ ئەنجامدانی ئامادەم، لە جیاتی دیاری کردنی جێگای کار رۆژی ١١/٤/٩٨٤ بە هۆی هاوڕێ محەمەدی مەدەنیەوە نامەیەکم بە مۆری کومیسیون تەشکیلات بۆ هات کە (بە تاوانی لە ژێر پێنانی دیسیپلینی حیزبی و جولانەوە بە پێچەوانەی نێوەرۆکی پێڕەوی نێو خۆی حیزب لە حیزبی دیموکرات دەر دەکرێی) بە راستی جێگای داخە هەروا بە ئیشتیا کۆنترین ئەندامی حیزب بە یەک دووخەت پاش ٤٠ساڵ تێکۆشان دەر بکرێ. من هەرچی بیر دەکەمەوە نە دیسیپلینی حیزبیم لە ژێر پێ ناوە، نە بە پێچەوانەی نێوەرۆکی پێڕەوی نێو خۆی حیزب جولاومەوە، نە کارێکی ئەو تۆم کردوە بە زیانی حیزب بێ. دەبوایە لانی کەم پچوکترین شوێنی دیموکراسی لە بەر چاو گیرابایە و بە پێی بەندی یەک روون کراباوە چکارێکم کردوە کە سزای دەرکردن بێ. من ئەندامی بەشی تەبلیغات بووم. بە گوێرەی بەندی ٢ لە مادەی ٦ دەبوایە سزای من لەو رێکخراوەی حیزبی دا دیاری بکرێ. هەر تۆزێک بڕوا بە دیموکراسی، نیشانی دەدا کە بڕیاری کومیسیونی تەشکیلات لە ژێر پێ نانی سادەترین یاسای دیموکراسی و مادەی شەشی سزادانی ئەندامە.

بەو بۆنەوە داوا لە دەفتەری سیاسی حیزبی دیموکرات دەکەم کە رێگا نەدەن هەروا بە هەوا هەموو رێ و شوێنی دیموکراسی و پێڕەوی نێو خۆی حیزبی لە ژێر پێ بنرێ وئەندامی حیزب دەربکرێن. داوا دەکەم بە لەبەر چاو گرتنی پاراستنی مافی ئەندامێکی حیزبی ئەم بڕیارە نارەوایە هەڵوەشێننەوەو جارێکی تر شانازی تێکۆشانی ئەندامەتی حیزبیم بۆ بگێرنەوەو جێگای کارو شوغلم بۆ دیاری بکەن تا هەروەک رابردوو بە فیداکاری ئەرکی حیزبایەتی خۆم بە جێ بگەیەنم. ئەگەر دەفتەری سیاسی

ئەم بریارە نا رەوایە هەڵنەوەشێنێتەوە ، داوا لە سکرتێری گشتی حیزبی دێموکرات دەکەم کە ئەو سکاڵاو تکایەی من لە پلێنۆمی کومیتەی ناوەندیدا بێنێتە گۆڕێ و بە پێی بەندی چواری مادەی ٦ بە ویستی من رابگەن.

دڵنیام کە دەفتەری سیاسی بە رێز لە گەڵ ئەو بریارە ناعادلانە و پێشێل کردنی دیموکراسی حیزبی موافەقەت ناکا. سەر کەوتنتان ئاواتە خوازم. کەریمی حسامی ٥/٥/١٩٨٤.»

رۆژی ٥/٥/٩٨٤ کاک ئەمیری قازی هاتە لامان. دووسێ رۆژ مایەوە. کاک ئەمیر لای وابوو کە حیزبی دێموکرات وەک ئیدارەیەکی حقوق بگیری لێ هاتوە. لە سەر ئەو باوەرە بوو کە پێویستە رێکخراوەیەکی کوردستانی دروست بکرێ و واز لە دروشمی خودموختاری بێنێ. چونکە خودموختاری نەدەدرێ و نە هیچیشی بۆ کورد لێ پەیدا دەبێ» لەم بارەوە باسێکی زۆرمان بوو، هاتینە سەر ئەو باوەرە کە راوێژ و چاو پێکەوتن و ئاخافتن لە گەڵ برادەرانی دیکەش درێژە پێ بدەین. کاک ئەمیر ٩/٥/٨٤ گەرایەوە. من خەریکی نوسین و تەواو کردنی (نامیلکەی لێکۆلینەوەی کورتە باسێکی دوکتور قاسملو بووم لە سەر سوسیالیزم) رۆژی ١/٦/٨٤ ئامادەم کرد بۆ چاپخانە. ئەودەم چاپکردنی کتێب و رۆژنامە لە بولغاریا کاری حەزرەتی فیل بوو. دەبوایە لە حەوت خوانی روستەمی بگوزەرێ و ئیجازەی کومیتەی ناوەندی لەسەر بێ. ئەویش هەر نەدەکرا. کابرایەکم دیتەوە لە چاپخانەیەک کاری دەکرد. سەت لێوام دایە و کابرا وەک پیاوان بە بێدەنگی هەرتک بەرگی کوردی و فارسی چاپکردو ئێوارەیەک بۆی هێنامەوە ماڵێ. سەیر ئەوەبوو کاتێکی دوو نوسخەی فارسیەکەم بۆ بەر پرسی بەشی رۆژهەڵاتی نیوەراست لە کومیتەی ناوەندی حیزبی کومونیستی بولغاریا برد، هەوەڵین

www.kerimhisami.com

پرسیاری ئەوەبوو که لە کوێ چاپکراوە.؟!! گوتم لە کوردستان چاپکراوە و هێناویانەتەوە ئێرە.

ڕۆژی ٩٨٤/٦/١٥ نوسخەیەکم لە نامیلکەی (لێکۆڵینەوە) لە گەڵ دانەیەکیش لە (کورتە باسی) نوسینی دوکتور قاسملو بۆ صارمخانی صادق وەزیری‌نارد. چەند نوسخەشم بۆ کاک ئەمیری قازی و کاک عەزیزی مامڵێ و کاک جەلیلی گادانی و موهەندیس ئاریا و کاک جەمالی ماموستا و دوکتور کەماڵ میرئاوەدەلی و چەند کەسی دیکەش نارد که پێویست نیە ناویان بێنمە نێو ناوان و وەک وەڵامی نامیلکەی برادەرێک بکەومە بەر تیرو توانجی ڕەخنە کە بۆچی ناوم هێناونە نێو نوسراوە و نامیلکان.

بە دوای ئەوەدا خەریکی تایپکردنی نامیلکەی (کورد و فەرهەنگی بێگانە) بووم. نامەیەکی صارمخانم پێگەیشت کە ٨٤/٥/٧ نوسیبووی. کاک صارم دوای موحیبەت و سڵاو دەنووسی:« ... نازانم لە ئاست بۆچوونی من لە نامەی پێشوودا کە لە بارەی بڕیاری کومیسیونی تەشکیلاتی حیزبی دیموکرات لە سەر تۆ بۆم نوسیبووی چت کردووەو بەر پەرچدانەوەت چۆن بوە؟ نازانم چەندەت ئاگا لە وەزعی کوردستان هەیە. من لە سەفەری دواییدا بۆ پاریس کاک جەلیلم دیت، بۆم دەرکەوت کە هەر چەندە چەند ساڵە ئەندامی دەفتەری سیاسی‌یە، هیچ ئاگای لە نێوەرۆکی ئەو نامانە نیە کە من بۆ حیزب ودەفتەری سیاسیم نوسیون. هێندێ خەبەر لە کوردستانەوە دەگەن کە جێگای نیگەرانین. بەڵام لەبەرانبەر واقعیەت دا هەڵاتن ناکرێ. ئەوە خۆی هەڵەیەکی سیاسی‌یە. جەلیل جۆرێک لە گەڵ من قسەی دەکرد، دەتگوت تەبلیغات بۆ بێگانەیەکی نا شارەزا دەکات. لە پتەوی ڕیزەکانی حیزب و بەربەرەکانی پێشمەرگەو لایەنگری خەڵک چی تێدا نەدەهێشتەوە. من لە دلم دا بەو

هەموو ساکاری و خۆش باوەڕیە پێدەکەنیم و هەر لەو کاتەشدا بەزەییم پێدا دەهات. لەو نیگەرانیانەی کە تۆ لە نامەی ٤/١٧/دا باست کردوون باش ئاگادارم. ئەمانە بەشێکی ئەو مەترسیانەن کە لە نامەکانی پێشوودا باسم کرد بوون. لە بارەی جەرەیانی مام جەلال، بێگومان تۆ باشتر لە رابردووی ئەو ئاگاداری. ئەوەی من دەتوانم بیڵێم ئەوەیە کە لە ئەسڵ دا هەنگاو ورێگایەکی کە گرتویەتە پێش کوێرە ڕێ نیە. مەبەستی وتوویژ لە گەڵ سەدامە) بە لاَم لە شێوەی تەبلیغاتەکەیاندا زۆر بە پەلە بوون. دەبێ بڵێم هێندێ نەزانیشی تێدابوو. ئەو پیاوە گەورەی کە بوو بە هۆی بناخەی گەورەترین ئاڵوگۆر لە مێژووی سەردەم دا، لە بارەی تەبلیغاتەوە وتەیەکی فرە جوانی هەیە. ئەو دەڵێ: تەبلیغات وەک شیری دوودم وایە. کاتێکی نەزانن چۆن و لە چ ڕێگایەکدا بەکاری دێنن، زەبرەکەی بۆ لێدەرەکە دەگەڕێتەوە. لەجیاتی نەتیجەی پۆزیتیڤ ئاکامی نیگاتیڤی دەبێ. ئەم وتەیە هەزارجاریش وەراست گەراوە. نازانم ئەگەر ئەو جۆرەی ئەوان ئیدیعا دەکەن هەموو شت ڕێک و پێکە، بۆ چی ڕاگەیاندنی ڕەسمی ڕێک کەوتنیان وەدرنگی خستوە؟!

کاک کەریمی خۆشەویست لە بارەی ئەو بەشەی نوسراوەکەتکە گۆیا زۆر کەس لەو کەسانەی لە کوردستانن، چاویان لەو کەسانەیە کە لەئوروپا نیشتە جێن، پێویستە وەبیری خەمەوە کە ڕەوەندی ڕووداوەکان بە تایبەت لەو مانگانەی دواییدا زۆر لە فاکتۆرەکانی حیسابی تێکداوە. دەبێ بە چاوێکی واقیع بینانەتر بڕوانینە مەسەلەکان. درێژتر و وردتر لەم بارەوە باس دەکەین. جارێ بەوەندە کۆتایی پێ دێنم .... ارادتمند صارم‌الدین دوشنبە هفدهم اردیبهشت ١٣٦٣ »

کاک سەلاح بدرالدین هات دەچوە سوید، گوتی :« ئێمە ئیمکانمان هەیە ئەو نامیلکەت بۆ چاپ دەکەین. نامیلکەی (کورد و فەرهەنگی بێگانە)

www.kerimhisami.com

لەگەڵ خۆی بردو٨٤/٦/١٧ هاتەوە سوفیا هاتە لام‌گوتی:« برادەران گوتویانە لەبەرئەوەی لەجێگایەک رەخنەی لەسەرجەماعەتی‌بارزانی تێدایە چاپی ناکەین. خۆشم هەر نەزەرم ئەوەیە و پێمان مەسڵەحەت نیە.» گوتم قەی ناکا، ئینسانی (خاوەن مبدا) پێویستە بە گوێرەی رۆژ کار بکات!!

رۆژی ٨٤/٦/٢٩ رادیوی بی.بی.سی. خەبەری هێرشی هێزەکانی ئێرانی بۆ سەر ناوچەی شیمال بڵاو کردەوە و گوتی ..٨ کەس لە کوردەکان ئاوارە بوون و گەیشتوونە تورکیا. خەبەرێکی تاڵ و داخدار بوو، بەڵام هیچیش نەدەکرا. لەم بەینەدا نامەیەکی دیکەی صارم‌خانم پێگەیشت. نوسیبووی:« نامەی ٨٤/٦/١٥ لە گەڵ نامیلکەی نوسراوەی دوکتور قاسملو ونامیلکەی وەڵامی ئەو گەیشت. بە دیقەت و بە وردی هەر تک نامیلکەم خوێندنەوە. کاتێکی زۆرم بۆ خوێندنەوەی هەرتک نامیلکە تەرخان کرد. ئیرادی من سەبارەت بە نامیلکەی هەوەڵیان زۆرە. ئەگەر چاومان بە یەکتر کەوت ، حەتمەن باسیان دەکەین. بەڵام بە گشتی دەتوانم بێژم کە پلەی نوسینەکە فرە نەزمە. بە هیچ جور شایانی نوسراوەیەکی تیئوریکی نیە. ئەویش بە جورێک کە دەیەوێ ببێتە بناخەی گۆڕینی ستراتیژی جەرەیانێکی خاوەن پێشینە. بەڵام گیرو گرفتی بنچینەیی شتێکی دیکەیە. ئەویش ئەوەیە چ شتێک بۆتە هۆی ئەوە کە لەم هەل و مەرجە دژوارەدا، ئەو مەسەلەیە بێتە گۆڕێ و لە کۆنگرە ببێتە جێگای باس و دەنگ وەر گرتن؟!. حیزبێکی سیاسی لە سەر خەیاڵ و فانتزی پۆلیمیک وەرێ ناخات، ئەویش پۆلیمیکی ئەوتۆ کە ببێتە هۆی دووبەرەکی و تێکچونی ریزەکان، لە کاتێکا یەکێتی ریزەکانی حیزب گرنگترین هۆکاری درێژە پێدانی مانەوەی حیزب بێت. تۆ باسی ئەو مەسەلەیەت کردوە و بە دروستی ئاماژەت بۆ کردوە.

بەڵام نوسراوەکەی تۆ بە پێچەوانەی ئەو نوسراوەی دیکە رەوان و

www.kerimhisami.com

سەنگینە. پرە لە مەتلەبی ئوسولی و فێر کردە. دیارە من نوختەکانی جێگای سەرنج وباسکردنم نیشانە کردوون، لام وابوو کە لە ڕێکوپێک کردنی نوسینەکەدا گۆڕانێک پێک بێ. بەڵام لە سەر یەک مەبەستەکان باش و ورد دانراون. لام وایە لەم نامەیەدا ئەوەندە قەبڵاندنە بۆ هەرتگ نوسراوە بەسە..... نوکتەیەکی زۆر دقیق لە نامەکەت دا هەبوو ئەویش ئەوەیە ئەگەر لە کونگرەی چواردا من و چەند کەسیتر لە نێو حیزب دابانین، وەزعی کوردستان جۆرێکی تر دەبوو، راستە و دەیسەلمێنم ئەگەر ئەو دەم هاتبامەوە نێو حیزب، دەمتوانی تەئسیرێکی زیاترم لە سەر ڕوداوەکان هەبێ، ئەم ڕەخنەیە راستە. چونکە دەرکەوتوە نوسراوەکانی من تەنانەت ئەندامانی دەفتەری سیاسیش نەیان خوێندونەوە.... چاوەڕوانی خەبەرتانم . داخوا ئەو وادەی داوتە دەبیەیە سەر یان نا؟.... ارادتمند صارم‌الدین دوشنبه دهم تیرماه ١٣٦٣»

بەدوای نامەی صارم‌خاندا، کاک عەزیزی ماملێ نامەیەکی ڕێکەوتی ٨٤/٦/٢٨ بۆ نارد بووم و نوسیبووی :« کاک ڕەحیمی ئەمیری و پژلاو حامیدی گەوهەری و فەرەیدونی میتران لە حیزب دەرکراون... کومیتەیەک پێک هاتوە بۆ «تصفیە»ی ئەو کەسانە کە دژی بەرنامەو پیرەوی حیزب قسەدەکەن. ئەندامانی ئەو کومیتەیە بریتین لە: مەلاعەلای حەسەن زادە، حەسەنی شەرەفی، ابوبکری هیدایەتی و سەلیمی بابانزادە. تا ئێستا غەیری ئەو چەند کەسە کە دەریان کردوون لە چەند کەسی دیکەش«تعهدیان» وەر گرتوە کە بە دژایەتی کونگرەی شەشەم تەبلیغ نەکەن. دیارە برادەران قورس و قایم راوەستاون. بەڵام کاتێک کومیتە دەبینێ کەسێک بەربەرەکانی دەکا، دەینێرن بۆ دەفتەری سیاسی، لەوێ بە هۆی مەسئولی کومیسیونی تەشکیلات کە مەلاحەسەنی رستگارە دەری دەکەن ...»

www.kerimhisami.com

سەفەر بۆ ئوورووپا

بە دوای بڵاو بوونەوەی خەبەری دەرکردنی کادرەکانی حیزبی و بە رواڵەت پاکسازی لە کەسانی چەپ و خاوەن بیروڕا بە باشم زانی سەفەرێکی ئورووپا بکەم. چاوم بە صارمخان و کاک عەزیزی ماملێ‌و کاک ئەمیری قازی بکەوێ. بە تایبەت کە کاک ئەمیر لە نامەیەکدا بۆی نوسیبووم: ئومێدەوارم کە بتوانی سەرێکمان لێ هەڵێنی. بێجگە لە وەش کاک ئەمیر مەسەلەی پێک هێنانی رێکخراوەیەکی کوردستانی هێنابوە گۆڕێ و لە گەڵ صارمخان و عەزیزی ماملێ‌و خەڵکی دیکەشی باس کرد بوو. من بەش بە حاڵی خۆم دەمویست صارمخان جڵەوی ئەم کارە بگرێتە دەست و لە ژێر رێنوێنی و رێبەرایەتی ئەودا پتر بیر لەو کارە بکرێتەوەو هەنگاوی بۆ باوێژرێ.

چەند رۆژ پێش ئەوەی بۆ لای صارمخان سەفەر بکەم، لە باڵیوزخانەی سۆڤیتیەوە تەلەفونیان کرد کە بچمە وێندەرێ. کە چووم سکرتێری یەکەمی سەفارەت چاوەروانم بوو. دانیشتین و باسی کوردستانمان هێنا گۆڕێ. من بڕیاری کومیسیونی تەشکیلاتی حیزبی دێموکراتم باس کرد. کابرا تاوێک مات بوو، بێ ئەوەی لەم بارەوە هیچ بێژێ گوتی:

« کومیتەی ناوەندی داوای لێکردووین کە لێکۆڵینەوەیەکی خەست لە سەر بارودۆخی کوردستان ئامادە بکەین. تکامان ئەوەیە شتێکمان بۆ بنووسی. گوتم ناتوانم لێکۆڵینەوەیەکی زانستی و هەموو لایەنە لە سەر کوردستان ئامادە بکەم. بەڵام دەمەوێ بیروراو بۆ چونی خۆم وەک نامەیەک ئاراستەی کومیتەی ناوەندی بکەم. من لەم چوار چێوەیەدا

نامەیەکیشم بۆ گۆڤاری ئاشتی و سۆسیالیزم نوسیوە. بەڵام چونکە ناتوانم بە روسی بنووسم ناچار بە فارسی دینوسم و چەند رۆژێکش دەخایەنێ. کابرا گوتی چاوەڕوان دەبم. دەکرێ لەو نامەی بۆ گۆڤاری ئاشتی و سوسیالیزمت نوسیوە، نوسخەیەک بدەی بە ئێمە؟. گوتم ئەو نامەیەم کردوە بە روسی و نوسخەیەکتان بۆ دێنم.

هاتمەوە دەستم کرد بە نوسین. بەڵام هاتمە سەر ئەو باوەڕە کە لە ناردنی تالۆکەی نەکەم، لەگەڵ خۆم بیبەم و نیشانی صادق وەزیری بدەم کە شتێکی باشی لێ بێتەدەر. رۆژی ١٢/٧/٩٨٤ بە قەتار بەرەو لوزان کەوتمە رێ. لە ڤینیزیا لام داو شەو لەوێ مامەوە. دیتنی ئەم شارە جوان و مێژوویبە ئەوەدێنێ ئەگەر خودای تەعالا دەستت بگرێ، چەند رۆژێکی لێ بمێنیەوە. خۆ ئەگەر بۆ چەند رۆژێش خودا دەرفەت نەدا و مرۆ رێگای بەویدا تێپەڕێ، چ قەیدی نیە شەوێک لابدەی و تەماشای جوانی ئەو شارە بکەی. لە قەتار هاتمە خوارێ و چوم لە هوتێلێک جێکام گرت و هاتمە نێو شار دەسورامەوە لە پێش بینایەکی گەورەو جوان، وەک تیاترو موزە دەچوو، گوێم لە دەنگی ئاخافتنی کوردی بوو. چوومە پێش چەند لاوی کورد لێک کۆ ببونەوە، باسێکی گەرم و توندی سیاسیان هەبوو. چوم لە پەنایان راوەستام بێ ئەوەی هەست بکەن من کوردم و یا گوێ بدەنە ئەوەی کەس لە لایان وێستاوە یان نا. باسەکەیان لە سەر (ئاکسا) و کۆمەڵەی خوێندکارانی کورد لە ئوروپا و یەکێتی نیشتمانی کوردستان بوو. بە لایەنگر و بەرهەڵست دابەش ببوون. باسەکەیان شیرین بوو، بەڵام بۆ دەنگ هەڵێنان کوردانە بوو. تاوێک هەروا وێستام و گوێم دانێ.

پاشان رەنگە وەک خەسڵەتی کوردانە بێ، خۆم پێ رانەگیرا گوتم:

« باسەکەتان سەرنج راکێشە و خۆشە، ئەگەر ئەوەندە دەنگ بەرز نەکەنەوە.» تێکرا قوت بوون، وازیان لە باسەکە هێناو دەوری منیان

دا. گوتیان دەمێکە تۆمان دیوە، بەلاَم نەمانزانی کوردی. دەستیان کرد بە پرسی ناو ونیشانم ناوی خۆم پێگوتن. دوو سێ‌یەکیان بەناو دەیانناسیم. بە خێر هێنانێکی گەرم و دۆستانە. کەمێکی دیکەش وِنستاین، بلاَوەیان کرد. دوو برادەر بە ناوی فەرەیدون و سەردار لە گەلْ من مانەوە. پێکەوە نانمان خواردو سوراینەوە. زۆریان ئیسرار کرد لە هوتێل نەبم و بچمە لای ئەوان. بەلاَم من هوتێلم گرتبوو، نەمویست مزاحیمی ئەوان بم. ئادریسیان دامێ، بە داخەوە هەلْنەکەوت جارێکی تر بیان بینمەوە.

رۆژی ١٤/٦/ گەیشتمە لوزان، صارمخان هاتبوە ئیزگەی قەتار و دوو رۆژان میوانی بووم. بە درێژی باسی رابردوی تێکۆشانی خۆی بۆ کردم. بە لاَم لە سەر ئەسلْی مەتلەب کە مەبەست و ئامانجی من بوو، هیچم دەسگیر نەبوو، چونکە ئەو ئەوەندە بە قولْی‌دەچوە بناوانی مەسەلەکەو بە شێوەی زانستی لێکی دەدایەوە، بە ناچاری ملم بۆ رادەکێشا لە گەلْ پاراستنی هێندێ بۆچوون و هەلْوێستی خۆم. ناکۆکی بیرورامان لەو نامانەدا دەردەکەوی کە بۆ یەکترمان نوسیون ودەگەنە نێزیکەی ١٠٠ لاپەرە و ناشکرێ لەم بەشەی بیرەوەریەکانمدا هەموان بلاَو کەمەوە. بەلاَم ئەگەر تەمەن مەودا بدات، بە تەمام تەواوی ئەونامانەی لە.١سالی دواییدا بۆم هاتوون و راگیراون. لە بەرگێکدا بە ناوی « نامە بلاَوەکان» بلاَو بکەمەوە. لام وایە وەک شێوەی نوسینی بیرەوەریەکانم ئەگەر ئەم کارەش بکەوێتە بەر رەخنە، لە کوردەواریدا داب و ئیبتیکارێکی نوێ دەبێ. دیارە ئەوە بەومانایە نیە کە نێوە نێوە ئاورۆەسەر هێندێ‌بەشی‌نوسراوەکانی صارمخان نەدەمەوە . چونکە نوسراوەکانی ئەو بێگومان بۆ خوێنەرانی کورد تام و چێژی خۆیان هەیەو کەلکیان لێ وەردەگیرێ.

ئەونامەیەی بۆ کومیتەی ناوەندی حیزبی‌کومونیستی یەکێتی سوڤێتی -م نووسیبوو دام بە صارمخان تەماشای بکاو دەستی لێی‌بدا. بە

خۆشیەوە ئەسلی کارەکەی بە کەیفیٰ بوو. بە دیقەت خوێندی‌یەوەو دەستکاری کردو لام وایە پەرێکیشی لیٰ زیاد کرد.

نامە بۆ برادەرانی ولاٌت

رۆژی ٨٤/٧/١٦ چوومە پاریس و میوانی کاک عەزیزی مامڵیٰ بووم. کاک جەماڵی‌کوری ماموستا شێخ عیزالدینی دەگەراوە بۆ کوردستان، بە دەرفەتم زانی ئەم نامانەی خوارەوە بۆ مەلاحەسەنی رستگارو بۆ فەریدونی مبتران بنووسم و نامیلکەی لیکۆڵینەوەشم بۆ فەریدون نارد.

نامە بۆ مەلا حەسەنی رستگار : « براو هاورێی بەرێز کاک حەسەنی رۆزگار رۆژتان باش!

دەزانم شوکر رۆژتان باشە. زۆربەی دەنگت هێناوە. بوی بە بەرپرسی تەشکیلاتی حیزبی دیموکرات. مەعموری دەرکردنی ئەندامانی پێشکەوتنخوازو خاوەن بیروباوەر. یانی ماران بە دەستی سەید ئەحمەدی دەگرن.

دەی هیوام وایە ساخ و سلامەت بی. منداڵەکان سلامەت بن. بە راستی لە سنوری تورکیا بووم کە خەبەرم زانی گاکەش گیراوە. زۆر بیرم لە منداڵەکانی تۆو ماموستا کردەوە. دەڵێن دڵ ئاگای لە دلاٌنە. وادیارە هەر ئەو دەم ئێوەش(بەلاٌم تۆ ئەودەم مەردی دەرەجە دوو بووی) لە گەڵ ماموستا بیرتان لە دەر کردنی کەریمی حسامی دەکردەوە. بەلاٌم دەرکردن لەچی؟ دەڵێن لە کرماشان کابرایەک کاتی عاشورا رەگەڵ دەستە دەکەوت ، بە زنجیران لە خۆی دەداو سەری خۆی بریندار دەکرد ودەیکردە هەراو خۆی هیلاک و شەکەت دەکرد. سەردەستە بانگی کردو گوتی :

« حسین خیلی شلوقی میکنی بیرونت میکنم ها!!» کابرا کەخۆی بریندارو هیلاک کردبوو گوتی:« از چی‌چی بیرونم میکنی، مگر از شرکت نفت بیرونم میکنی؟» کاک حەسەن لاتان وایە ئێوە خەڵک لە شیرکەتی نەوت دەر دەکەن؟ شیرکەت هی‌خۆتانە. ئێستا ئێوە دەستتان کردوە بەدەرکردنی خەڵک لەچی؟ لە شیرکەتی نەوت؟ پاش دەربەدەری و ئاوارە بوون لە حیزبیان دەر دەکەن!!

کاک حەسەن زۆر باسی (استقلال) دەکرێ لە نوسراوەی حیزبدا. بەڵام ئێستا راستی قسەکانی تۆم بۆ دەردەکەوێ کە لەسەر بەرزایی زمزیرانکە بە پێیان دەچووینە خواری بۆت باس دەکردم و دەتگوت:« شکم لەوەدایە تعهداتێکیان داوە» ئێستا دەرکەوت (شک و گومان) نیە، بەڵکو راستە تعهداتە بۆ«تصفیە» لە ئەفرادی بە بیرو باوەڕوبە شەرەف‌ونیشتمانپەروەر. لەئەفرادی ئەوتۆ کە خۆ مەلاس نادەن و بۆ ژیانی سەرشۆری مل کەچ ناکەن.

من لە گەڵ تۆ قسە دەکەم. داخوا تۆ دەزانی بەتاوانی چی من دەرکراوم؟ چونکە هەوڵم داوە رێگایەکی یارمەتیدان بە گەلی کورد، بە میللەتی لێقەوماو بدۆزمەوە. هەوەڵێن هەنگاوم بۆ یارمەتی بە مستەفای شەلماشی راگەیاندوە. هەر بلێن ولاتانی سوسیالیستی یارمەتیمان نادات، با سوسیال دیموکراسی یارمەتی بدا کە تۆش دەنگت بۆداوەو هەر بۆیەش بووی بە (ئەشتەکێک) لام وایە هیچ کەس ئەمرۆ دژی ئەوەنیە کە لە هەر لایەک یارمەتی بە کوردستان بکرێ، بەڵام نان بە قەرزدانی فەرانسە نە کورد رزگار دەکاو نە حیزب بەرەو پێش دەبات، میللەتی کوردو حیزبی دیموکرات پێویستیان بە یەکگرتن هەیە نەک بە تصفیە. ئێوە کە دەڵێن دیموکراتین، لە حیزبی دیموکراتدا بیرو باوەری جیاواز هەیە، باشتر نیە رێگا بدەن بیرو باوەری جیاواز بێنە گۆرێ و بە لام لە باری سیاسیەوە

تایبیعی رێبەری بن. ئەوەیە رێگا نەک دەر کردن. کاک حەسەن من رک‌وراست لە گەڵ تۆ قسەدەکەم و بە بەر پرسی ئەم وەزعەت دەزانم. سەرەرای ئەوە کە (بەشی بێ ناموسی) توندە، لە هەموو وەزع ئاگادارم و تۆش بە مەسئولی دەرکردنی ئەندامانی حیزب دەزانم.»

«خۆشیتان برات کەریم.١٨/٧/٩٨٤»

لە ٢٤/٧/٨٤ دا ئەم نامەیەم بۆ کاک فەرەیدونی میتران نوسی: «
برای زۆر بە رێزو خۆشەویستم کاک فەریدون رۆژ باش! بە گەرمی دەستەکانت دەکوشم. هیوادارم ساخ و سلامەت بی‌و لە بای ساردو گەرمی زەمانە نەلەرزی.

چەند رۆژ پێش بە هۆی کاک جەمالی کوری ماموستادا نامەیەکم بۆ نوسیبووی، لام وایە تۆزێ بە پەلەم نوسیبوو. ئێستا هەلێکی دیکەم بۆ هەڵکەوتوە کە لە دورەوە لە گەڵتان بدوێم. ئەم جارەش لە کانگای دڵمەوە بە داخ و پەرۆشم کە لێتان دوورم، لە گەڵتان نیم و دەرفەتی ئەوەم نیە لە سەر هەمو کاروبارو مەسەلەیەک لە گەڵتان راوێژ و تەگبیر بکەم.

ئاسۆیەکی روناک بەداخەوە بۆ کوردستان نایەتە بەر چاو. رێبازی بەردەلان و کوێرە رێگای کە رێبەرایەتی ئێستای حیزبی دیموکرات گرتویەتە پێش، کاروانی خەباتی خوێناوی گەلەکەمان ناگەیەنێتە قۆناخی حەسانەوەو سەر کەوتن.

ئێستا روون بۆتەوە کە جولانەوەی کوردیان ئاخرەکەی بەستەوە بە سوسیال دیموکراسی و بە رۆژئاوا. بەلام بۆ عەوام فریوی و

لە ژێر تەئسیری نفوزی سوسیالیزم دا، هێشتا لە نوسراوەکانیان دا خۆ بە دۆستی ولاتانی سوسیالیستی دەزانن !! بەلام ئیتر ماهیەتی ئەم رێبەرایەتیە بۆ ولاتانی سوسیالیستی روون بۆتەوە. راست ئەو دەمەی کە

دۆستانی گەلی کورد هاتبوونە سەر ئەوە کە یارمەتی بە جولانەوەو بە لیقەوماوانی کورد بکەن، بۆ ئەوەی خەلک هەست بە یارمەتی مادی و مەعنەوی دۆستانی گەلی کورد نەکا، حیزبی دیموکراتیان بەستەوە بە سوسیال دیموکراسی کە نابێتە هۆی رزگاری میللەتی کورد ....

بۆ ئەوە نیشان بدەن کە لەو کارەدا راستن، دەبوایە(ئەوامری) کاک مەسعودی رەجەوی لە بارەی (تصفیەی) حیزبەوە بە جێ بگەیەنن. دیارە کەمێک وەدرنگی کەوتن. رەجەوی لە پەیامی خۆیدا بۆ کونگرەی پێنجەم داوای کردبوو کە دەبێ حیزبی دیموکرات تصفیە بکرێ. ئەو دەم دەیانویست دەست پێ بکەن. بەلام نەیاندەتوانی. چونکە خەلک لە کوردستان بوو، لە ولاتی خۆیان بوون. ئیمکانی مانەوە لە کوردستان بۆ هەموو کەس هەبوو. ئیمکانی چاو پێکەوتن و کۆبوونەوەی برادەران هەبوو. زاتیان نەدەکرد کوتو پر فەرمانی رەجەوی بە جێ بگەیەنن.

بێجگە لەوە دەبرا... بە دۆستەکانیشیان نیشان بدەن کە حیزبی دیموکرات ساخ بۆتەوە و ئەفرادی چەپ وگۆیا کومونیست و تودەیی و سەر بە شورەوی تێدا نەماوە. ئاوایە مەبەست و ئامانجی تصفیەی حیزب. بەلام داخوا کورد بەوە ئازاد دەبێ. بە نەزەری من نە جەلال تالەبان بە کوشتنی کومونیستەکان دەتوانێ هەقی کورد بستێنێ و نە قاسملو بە خۆ بەستنەوە بە سوسیالدیموکراسی و وەدەرنانی باشترین تێکۆشەرانی کورد لە حیزب دەتوانێ بە ئامانج بگات.

من هەر چەند لەولات، لە خەلک و لە هاورێیان دوورم و بە داخەوە رێگای گەرانەوەم لێ گیراوە، بەلام بێکار نیم. لە باری فیکری و ئیدەئولوژیەوە ئەم نامیلکەیەم نوسیوە هیوادارم پێتان بگات و هەر چەندەی بکرێ بلاو بکرێتەوە. دیارە نوسین بە رێک و پێکی درێژەی دەبێ. لە رێگای تریشەوە بۆ ولاتم ناردوونەوە. لە باری سازمانی یا بە

قەولی کاک رەحیمی ئەمیری (تەشەکولەوە) لێرەوە ناتوانم هیچ بڵێم. من بەر لە هەموو شت لە هیچ تەشەکولێکی سیاسی‌دا بەشدار نابم کە جیهان بینی و بناخەی ئیدەئولوژی و ستراتیژی روونی نەبێ. هەن کە بۆ بەربەرەکانی قاسملو یا حیزبی دیموکرات دەیانەوێ سازمانی سیاسی ساز بکەن، بەڵام نەک لە بەر چەوتی ڕێباز ر بۆ چوونی سیاسی و ئیدئولوژی قاسملو، تەنیا لەبەر ئەوە کە بە کەیفی‌یان نیە. جا ڕێکخراوێکی ئەوتۆچەندە سەر دەکەوێ خودا دەزانێ.

ڕێگای خەباتی گەلی کورد بۆ ئازادی و گەیشتن بە بەختەوەری، دوورو درێژە. بۆ تاڵوکەو پەلە پەل نابێ. من ئێستا لە ئورووپاو لە لای سارمخان بووم. برادەرانی دەوروبەری تۆ نامەیان بۆ ئورووپا دێت. بەڵام کەس نامەی بۆ من نەنوسیوە. من لە نامەو مەبەستی ئەوان ئاگادارم.

پێم خۆشە بە درێژی لە سەر وەزعی خۆتان ، لێکدانەوەتان، هەڵوێستی برادەرانی دوورخراوە و... نامەم بۆ بنوسی. لە یەکتر ئاگاداربین. پێم خۆش نیە هاورێیانی بە بیروباوەر جارێکی تر بکەونەوە داوێک کە یارمەتی بە ئامانجی گەلی کورد ناکات.

ڕەنگە مەلاسمایل وکاک رەحیمی ئەمیری و مەلارەسول لێت نیزیک بن سڵاویان لێ دەکەم. ... برات کەریم.٨٤/٧/٢٤»

نامەیەکیشم بۆ ماموستا شێخ عیزالدین نوسێ و نامیلکەیەکی لێکۆڵینەوەشم بۆ نارد. ماموستا لوتفی کردبوو، ئەم نوسراوەی خوارەوەی لە وەڵامدا بۆ ناردبوومە وە کەوا بۆ تەبەروک لێرەدا بڵاوی دەکەمەوە.

نامەی ماموستا شێخ عیزالدین :

« برای بەرێز کاک کەریمی حیسامی هاورێ لە گەڵ سڵاوێکی کوردانەو شورشگێرانە لە ٨٤/٧/١٦ نامەیەکی شیرین و پرمەعنام بە دەست گەیشت سوپاست دەکەم. ئەوا منیش دەڵیم وەک کوردێکی دڵسۆز

خۆشم دەوێنی بێ ئەوەی چاو ببڕمە بیروباوەڕی شەخسی بەڵکو پیاوی چاک و ئینسان دۆست و نیشتمان پروەر جێی ریزو ئیحترامە بە باوەڕی من ئەگەر نوێژیش نەکا بە باوەڕی توش ئەگەر نوێژیش بکا. گوڵ هەر گوڵە جا هەر رەنگێکی هەبێ. دەستنوسەکەت گەیشت خوێندمەوە پێم خۆش‌بو هەم کوردیەکەی و هەم فارسیەکەی دموکراسی راستە قینە ئەوەیە کە تودەی خەلک بتوانی ئازادانە و بی ترسولەرز بیروباوەری خوی دەربری ئەوەش کاتێکە کە رشدی سیاسی هەبی هەستی کرابیتەوە و مەوجودیەتی خوی هەست پێ بکا و وەک قورئان دەفەرموی تا خەلک لە خوی دا ئالوگور پیک نەهینی روی دەرەوەی کومەل ناگوری. ئەمنیش بە راستی هەر بیروباوەری خومم هەیە. روژ بە روژ ئوفوقی فیکرم بەرزترو پیش چاوم روناک تر دەبیتەوە گەلی چەوساوەی کورد وەک میللەتیکی بەشکراو وبەشخوراو دەبینم هەر بو رزگاری لەو کلولیەش خەبات دەکا بی شک ئاسوی رون دیارە سەرکەوتن لە ئەسرەوتنە قسە زورە و دەردی دل کەم نیە خوت دزیوەتەوە گیچەلەکەت لە سەری ئیمە بەرداوە. سەر کەوتو بەختەوەر بی سلاو سید عزالدینی حسینی ٦٣/١٢/١٧»

(رێنوسی نامەی مامۆستای دەستی لێ نەدراوە)

لە پاریس رۆژی ٨٤/٧/٢٠ کەندال لە چێشتخانەی ئەنستیتو بۆ فراوین داوەتی کردم. بە خۆشیەوە دوکتور مارف خەزنەداریش لە وێ‌بوو. دیدارێکی خۆش و دانیشتنێکی فرە دۆستانەو بەچێژ بوو. دوای نانخواردن تەلەفونم بۆ کاک جەلیل کرد و گوتم ئێستا ئەوە لە ئەنستیتوم، دەمەوێ چاوم پێت بکەوێ. زۆر بە گەرمی جوابی داوە و گوتی: سەعاتی ٣ دێمە لات. من پێم خۆشبوو لە کن کەندال لە گەل کاک جەلیل بدوێم. چووینەوە دەفتەرەکەی کەندالو تا سەعاتی پێنج چاوەڕوان بووین نەهات. کەندال گوتی :« ببورە من کارم هەیە و پتر گیر نابم. ئەوە کاری هەمیشەی کاک

www.kerimbisani.com

جەلیلە.» ئەو رۆژی، من مامەوە، کاک جەلیل دوای پێنج و نیو هات. دوای چاک و خۆشی گوتم : کاک جەلیل تۆ ئەندامی دەفتەری سیاسی. ئەو بریارە چی‌یە لە سەر من دراوە؟ من ٤٠ساڵە ئەندامی ئەو حیزبەم، چۆن پاشملەی من بریاری وا دەدرێ.؟

کاک جەلیل گوتی:«من هیچ ئاگام لێ نیە. ئەم نامەیە بۆ ئێمەش هاتوە. من موخالیف بووم. بە تایبەت نوسیویانە بە یەکجاری. یانی چی، بەڵکو یەکی دی هات و ئەو بریارەی هەڵوەشاندەوە» گوتم کەوابو تۆ لە گەڵ یەکجاریەکەی موخالیف بووی!! کاک جەلیل دەستی پێکرد کە گۆیا وەزعی دەفتەری ڕێکو پێک کردوە و بۆ هەمو شتێک پەروەندەی جیاوازی ساز کردوەو ئەو قسانەی کە بۆ گوتن نەدەبوون و بۆ من ناسراو بوون. پاشان گوتی:« کاک کەریم خۆت دەزانی من لە سەرەتای دەبیرستانمەوە لە گەڵ تۆ کاری حیزبیم کردوە. زەحمەتێکی زۆرم کێشاوە. لەم ڕێگایەدا توشی زیندان و کوێرەوەری بووم. ئێستا وەک نوێنەری حیزب هاتومە ئێرە. زۆرم پێخۆشە هیچ نەبێ لە بەر پرستیژی من کە ئێستا مەسئولی ئوروپام کارێکی وات کردبایە لە بالیوزخانەی سوڤیێتی چاوم بە کاربەدەستێکی سەفارەت کەوتبایە و هەوڵێکم دابایە بۆ بەرقەراری پێوەندی نێوان حیزبی ئێمەو ئەوان.» بەراستی لە قسەکانی کاک جەلیل واقم وڕما. بە داخێکی قوڵەوە چاوێکم لێکردو گوتم: کاک جەلیل خۆ من دەتوانم ئێستا تەلەفون بکەم بۆ سەفارەتی سوڤیێتی کە ماشێنت بۆ بنێرن و بچی. بەلام هیچ یەک لە ئێوە بۆیە نابن بچنە سەفارەتی سۆڤێت. جابۆیە کاری واناکەم. من لەو بۆچوونەی کاک‌جەلیل سەرم سور ما و بیرم لە چارەنوسی ئەو میللەتە لێقەوماوە دەکردەوە.

ئێوارەی ٨٤/٧/٢٢ بەرەو سوید سواری قەتار بووم. ڕۆژی دوایی لەگەڵ کاک ئەمیر و سالاری حەیدەری مەسەلەی دەرکردنی ڕۆژنامەیەکی

کوردیم هێنا گۆڕێ. دیارە کاک ئەمیر هەر پێشتر بیروڕای ئەوەبوو کە ڕۆژنامە ئەگەر ڕێکخراوەیەکی سیاسی لە پشت نەبێ بەکار نایە. ئەو لایەنگری پێکهێنانی ڕێکخراوەیەکی کوردستانی بوو. سالاری حەیدەری دەیگوت من ئێستا لەگەڵ حیزبی دێموکراتم. بەلاّم لە سەر ئەو باوەڕەم کە پێکهێنانی ڕێکخراوەیەکی تازە پێویستە بەو مەرجە ڕێبەرایەتی بەدەست کەسانی مارکسیستەوە بێ و بەلاّم دەرگای بۆ هەموو ئەفرادی گەل ئاواڵە بێ. من دەمویست لە هەڵوێست و بۆچوون و ڕادەی ئامادەیی ئەو برادەرانە ئاگادارێم. دەنا دوای چاو پێکەوتنی صارمخان ونوسینی نامەکانی تێبینی و مەرجدانانی بۆ سازکردنی ڕێکخراوەیەکی سیاسی، مەسەلەی سازکردنی ڕێکخراو لە دەرەوەی وڵات بۆ من مونتەفی بوو، هەرچەندە لە وڵات ولە دەرەوەش بلاّو دەکرایەوە کە من لەگەڵ برادەران حیزبم دامەزراندوە. هەرچەندە بە دەیان نامەی برادەرانم لە لایە کە بۆیان نوسیوم و بەرەو پێکهێنانی ڕێکخراوەیەکی سیاسی هانم دەدەن و هەمووشیان لە سەرئەو باوەڕەن کە دەبێ ڕێکخراوێکی مارکسیستی دروست بکەین و ..... لە بەر ئەوەی نامەوێ نامەی ئەوتۆ بلاّو بکەمەوە کە پڕن لە باسی یەکتر و مەتڵەبی جیاواز و نامەوێ نوسراوەی ئەوتۆ بلاّوبکەمەوە کە ببێتە هۆی دڵێشی و ناخۆشی نێوان برادەران، هەر چەندەش دەبێ کاتی ئەوە هەر پێ بگات کە پەردە لەسەر دم هەراشی و قسەی زل و سنگ ڕەپێش دان و بادانەوەو فیشاڵ لابدرێ. بەلاّم جارێ تەنیا بێ ناو هێنانی خاوەنەکەی چەند ڕستە لە مەر بۆچوونیان سەبارەت بە پێک هێنانی ڕێکخراوێک و یا ڕێبازی حیزبی دێموکرات و ڕێنوێنی بۆ دوارۆژگوڵبژێر دەکەم. لە نامەی برادەرێکی: ٨٤/٨/٢٧ :«...ئەو قسانەی لەگەڵ سارمخانت کردون پێم خۆشە. بە تایبەتی بۆ ئەو خاڵەی کە حازر نیە لە گەڵ هەموو کەس بیکات. زۆر زۆر شتێکی باشە. هەر بەوەی

دەڵێن ئەمن بە دژی بیروباوەری ئانتی کومونیستی هەلستم ولە گەڵ ئانتیکومونیستیش کەوم زۆر ناراستە. لە کۆڵکە هەڵبەزینەوە و بە سەر بەرازدا کەوتن راست ئەو مەسەلەیە.... کاک کەریم تکات لێ دەکەم بە هیچ جور فیکری ئانتی کومونیستی و سوسیال دیموکراسی رێگا نەدەی. ئیجازە بە خۆت نەدەی کە دەگەڵیان بڕۆی. کاکە گیان ئەمن ئیجازە بە خۆم نادەم لە گەڵ جەرەیانێک بڕۆم کە ئاقیدەم پێ نیە.....»

لە نامەی برادەرێکی دیکە... ٨٥/١/١٥:« ....بە بڕوای من بۆ رزگاری گەلی بەشخوراوی کوردستان تە نیا سازمانێکی مارکسیستی لینینستی دە توانی خەلکی کوردبەدوای خوی راکیشیو نەهیلیتوشی چالاوو هەلدیر بی... دەبی خومان بو خەباتیکی دوورودریژ بە جیهان بینیکی بەر فراوانەوە ئامادە بکەین. بە تایبەتی بوتە نزیم کردن و هێندی شتی گرنک کوبونەوەیەک زەروورەتی رەنگە هەبی....» لە نامەی برادەرێکی دیکە... ٨٤/٤/٣: « ....بەلای منەوە هەرچی دەکری تاوانەکەشی هەر لە خوتی دەزانم. چونکە سەراری ئەو هەموو خەبات و فیداکاری و مەحبوبیەتەی تو لە ناو خەلکیدا هەتە کاریکت نەکرد لە گەل ئەوەش کە زوربەی برادران لە گەلت بوون و هەر دهستت لە سەر دەست دانا نازانم چلونت بیر دەکردەوە. بە هەر حال رویشتو رویشت دەبی لیرە باشتر تەجروبە وەرگری و لیرەرا خەریک بی چونکە خەبات هەر ئەوە نیە کە لەگەل کاک بەدەلی بی بەدەل بکری. وابزانم وەختی هەنگاو هەلینانەو نابی زوری ساوە ساوە لی بکەی خوت دەزانی و ئاگاداری وەزعی کوردستان هەی نارازی زورترن لەوانەی ئیستا حاکمیت دەکەن. جادەبی بونەو کارە سورعەتی عەمەل بەکار بهینری.....»

لە نامەی برادەرێکیدیکە... ٨٤/٩/١٣ :« .... بۆ بلاو کردنەوەی بیروباوەری علمی و زانیارەکانی شورشگیری روژنامەمان هەبێ. ئیمە

هەر دەبی بەرۆژنامەوتیکوشان بیروباوەری خومان بلاوکەینەوە....پیم وایە کوردستان و گەلی کورد پیویستیان بە ریکخراوەیەکی شورشگیری کە لە سەر زانیارنکی عیلمی سوروسەقام گیربیت هەیە. دیارە ئەوەش بە هیمەتی هاوریانی شورشگیری وەک تووەو چەند برادەری دیکە پیک دەبی بیت . یەکەتی بیروباوەر مەرجی ئەساسی ئەو شتەیە. .... . بەلام هاوریی بەریز ئیمە هەمومان دەورانی وەک ئەحمەد توفیق و ئەوانەی لە سەر ئەو رنبازە دەرون دیتومانە و تەجروبەمان کردوە. ئەوانەی کە دە ر دەکرین ئەوانە خەبات گیری راستینی ولاتی کوردەوارین. ئەگەر ئیمە خویان لیٰ دور خەینەوە هەروەک ئەوە دەچیت کە ئیوە لە زەمانی سمایلی شەهیدخوتان لە ئیمە دوور کردەوە جا با جاریکی دیکە ئەو شتە تکرار نە بیتەوە. ولات پرە لە کوری نەبەزو بە بیرو باوەر ئەوانە پیویستیان بە ئیمە هەیە ئەتو دەبی بە راستی خزبدەیەمەیدانی بۆ ئەوە بتوانین بە ریوە بەرایەتی‌کی کە خومان پیمان وایە دەبیٰ پیک بی....... »

ئەوەش لە نامەی برادەرنکی دیکە:« .... کاک کەریم گیان چۆنی. ئەو رۆژەم لە بیر ناچیٰ کە لە ساڵە بەفرە زۆرەکەی‌دا نەخۆش کەوتبووی، دەفتەری سیاسی‌و دوکتور قاسملو هاتو چۆی زۆرە ئەندامەکانی حیزبیان لیٰ قەدەخە کرد بووی‌و کەس نەیدەویرا بیتە لات.

(هەلبەت زۆرە ئەندامەکان)

با یەک راستیت پیٰ بلیم کاک کەریم. ئەتو زور لە میژە لە گەل ئەو دارو دەستەی کە ئەو رۆ بە غەلەت رنبەرایەتی حیزبیان دەگیر کەوتوە ئاشنای، زۆر لە میژە ماهیەت و نیوەرۆکی ئەوانەت بۆ دەر کەوتوە، بۆچ ئەو جورەی کە هەن بە خەلکت نەدەناساندن؟ بۆچ دەتهیشت مەیدانداری بکەن؟ ئەتۆ لە کۆنەوە دەتزانی کە ئەوانە بۆ لە مەیدان دەرکردنی موخالیفەکانیان هەموو تەوتیئەو پیلانیک دەگیرن، بۆچی ئەو مەیدانەت

www.kerimhisami.com

پیێ دەدان و بۆچ ئەتوش بۆ لە مەیدان دەر کردنی ئەوان حەولت نەدەدا؟ راستە، نالێم لە مەیدان چوویە دەر، بەلام راستی ئەوەیە ئەورۆ مەیدانداری ئەسلی ئەوانن. ئەوانن کە بە کەیفی خۆیان لە مەیداندا رمبازێن دەکەن. ئەوانن کە شۆرشەکەیان بردوە لە باوەشی یەکێک لە سەرەکی ترین و گەورە ترین دوژمنانی میللەتی کورد، یانی لە باوەشی سەدام حوسێن و رێژیمی بەعسی عیراقەوە. ئەوانن کە گاڵتە بە خوێنی ٤٠.٤ هەزار شەهیدی سەر بەرزی کوردستانی ئێران دەکەن. ئەوانن کە ٦سال قارەمانەتی پێشمەرگە، لە خۆ بوردوویی خەڵک، ماڵوێرانی، برسیەتی، دەربەدەری خەریکن بەرەو ئاش بەتاڵ دەبەن. خەریکن مێژویەکی ناخۆش دوو پات دەکەنەوە. ئێمە هەموومان مەسئولین، هەمومان بەر پرسین. راستە ئەتۆ لە گەڵ رێژیمی عیراق دوژمنایەتیت هەیە و چوونەوەت بۆ بولغارستان بەشی زۆر لەبەر ئەوە بوو نەک لە بەر تەسادوفی منداڵەکەت. بەلام هەل و مەرجەکە زۆر حەساس بوو، ئەتۆ دەبوایە لە کۆنگرە بای. یەکێک لە هۆیە ئەسلیەکانی شکانی بەرەی موخالیفی کورتە باس، نەبوونی سازماندەهی و نە بوونی مەرکەزی سیقلێک بوو دەزانم ئەتۆ لەوێ بای بەشێکی زۆر لەو نوختە زەعفەت حەل دەکرد. دوکتور قاسملو کاتێک پاش رەد بوونەوەی تێزەکەی دەیگوت: «دەرۆم و ئیستعفایە دەدەم و حیزبایەتی ناکەم» ئەتۆ هەبووی بلێی :« دەبڕۆ بەغدا نیوەی رێ‌یەت بێ» بەلام ئەمن و حامیدی گەوهەری و فەرەیدونی میتران نەمان دەتوانی ئەوەی بلێێن چونکە ئێمە هیچمان بەدیلی دوکتور قاسملو نەبووین، بەلام ئەتۆ بووی. بە هەر حاڵ وەدوای چوان نەکەوین ، ئەورۆ دەبێ چ بکەین؟........»

ئەوانەی کەمێک و کورتەیەک لەو نامانەن کە دوای دەر کردنم لە حیزبی دیموکرات بۆم هاتوون. بەلام شتێکی تریش هەیە، جاوەرە ئێستا

دیکەوە درێژە بە تێکۆشانم بدەم، بەلاّم سەبارەت بە پاراستنی یەکێتی بۆ مانەوە لە حیزبی دیموکرات دا هانم داون. دیارە تا ئەو کاتەی لە نێو حیزبی دیموکرات دا بووم، کاتێک رێکای دەربرینی بیروڕای بەئاشکرا یان تەنانەت لە شانەی حیزبیشدا کوتاوە و بیانووی پێگیراوە، من لە سەر هەموو کەمو کوڕی و هەلوێستی چەوت و ناتەواو بیروڕای خۆم بە نووسین دەر بریوەو لە گەلْ رێبەرایەتی باسم کردوە، بەلاّم برادەری ئەوتۆ کەم نەبوون کە لە گەلْ ئەوەش کە زۆر باش ئاگاداری پێ شێل کردنی دیموکراسی نێو حیزب و سەپاندنی دیکتاتوری و هەلوێستی غەیرە ئوسولّی رێبەرایەتی بوون و نوسین و روونکردنەوەیان لە وانەبوو لە رەوەندی خەبات و لە نێو برادەراندا تەئسیری هەبوایە، لە نووسینی دێرێک بە بیانوی ئەوەی گۆیا (کزبوونی رێبەرایەتی وورەی پێشمەرگە کز دەکات) خۆیان بواردوە . ئەوەتا یەک لە برادەران لە نامەیەکدا بۆم دەنوسێ:« لە سەر نەزەری ئێوە کە دەبێ شتێک لە سەر نەبوونی دیموکراسی بنووسم، کورتەی نەزەری من ئەوەیە کە لە هەل و مەرجی ئێستادا هیچ بە پێویست نازانم ئێمە ببینە هۆی ئەوە کە ئەندامان و پێشمەرگانی حیزب لە مەیدانی خەبات دوور کەینەوە. ئەو رێبەرایەتیە هەر چێکی بێ و هەر رێبازێکی گرتبێتە پێش، لە جولاّنەوەکەدا بەشی هەیەو خەلّک چاویان لەوە . بە پێوێستی نابینم کە تەنانەت لە نێو خۆی حیزبیش شت بنوسم و بلاّوی بکەمەوە.» جا هەر ئەو برادەرە لەسەر لادانی حیزب لە رێبازی راست و دیکتاتوری سکرتێر و جێگر و ناتەواوی حیزب چەند نامەی بۆ نوسیوم . ئەو برادەرە خۆ دەیزانی لە ژێر پێ نانی دیموکراسی و سەپاندنی دیکتاتوری و تعهد وەرگرتن و دەرکردنی ئەندامان زیانی بە جولاّنەوە گەیاندوە، نەک روونکردنەوەی مەنتیقی و رەخنەی داهێنەرانە. رێبەرایەتی حیزبی دیموکراتیش هەر بە بیانووی

www.kerimhisami.com

ئەوەی کە (لە شەر داین و قۆناخێکی ناسکە و ورەی پێشمەرگە کز دەبێ...) پێشی هەموو رەخنەو دەر برینی بیروڕای دەگرت و سەر کوتیان دەکرد. ئەم سیستمە دزێوە هەموو بزووتنەوەی کوردی گرتۆتەوە . بۆ لە نێو حیزب و ڕێکخراوە کوردستانیەکانی دیکەدا کادرو ئەندامی حیزبی بە تاوانی دەربڕینی بیروڕای جیاواز دەر نەکراون، نەگیراون، هەزار تۆمەت و بوختانی نارەوایان بۆ ساز نەکراوەو تەنانەت کوشتنیشی بە دواوە نەبوە..؟

ئەگەر هەوراز تر بڕۆین و یان بۆ دوایە بگەڕێینەوە، ئەم سیستمە لە نێو حیزبی دیموکراتیشدا دەگەڕێتەوە بۆ سیستمی ڕێبەرایەتی ستالینی کە وا ئێستا گەندی دەرهاتوەو بە هەق دنیا زاری لێ کردۆتەوە. چونکە قەوارەی حیزبەکە تەنانەت دوای سەپاندنی ناوی سوسیال دیموکرتییش هەر (سانترالیزمی دیموکراتیە) واتە ئەو یاسایەی کە دیموکراسی پێ سەر کوت دەکرێ. ئەمە لە لایەن ڕێبەرایەتیەوە. بەڵام لە لایەن ئەندامانی دڵسۆزەوە ، پاراستنی یەکێتی بوە لە سەر حیسابی پێشێل کردنی دیموکراسی.

فیلەسوفی روس « ئیگور کلیامکین» لە وتارێکی خۆیدا دەنوسێ :

« سەرکوتکردن لە حیزبی کومونیستی سۆڤیتیدا، لە گەڵ پەسند کردنی مەفهو می وشەی(تەبەعیەتی ئەقەلیەت لە ئەکسەریەت)واتە ملڕاکێشانی کەمایەتی بۆ زۆرایەتی کە ئەسڵ و بناخەی قەوارەی حیزبی کومونیستی سۆڤیتییە دەست پێکرا. ئەوە ئەنجامی قانونمەندی سەرکوتکردنی کەمایەتیە، چونکە دەبێ مل بۆ وتەو بڕیاری ئەو رابکێشێ. ئەو قانونمەندییە دە بێتە هۆی کەلک وەر گرتن لەو مافەو دیکتاتۆری شەخسیش سە قامگیر دەکات. ستالین تا لە ئورگانی سەروی دەسەلات دا، زۆرایەتی وەدەست نەهێنا، وا باسکی لە خەڵک هەڵنەکرد.

www.kerimhisami.com

من لەو کەسانەم پرسی کە سالآنی ۲۰ پشتی ستالینیان دەگرت (وەک لە حیزبی دیموکرات دا هەبوو) و لە پاشان ڕێیان کەوتبوە ئۆردوگاکانی ستالین کە بۆ چی لە بەرانبەر بوخارین دا ، لایەنگریان لە ستالین دەکرد.؟ ئەوان لە وەلأم دا گوتیان: چونکە ئەو زۆرایەتی لە گەڵ بوو. بەم جورە دیکتاتۆری ستالین بەرهەم و ئەنجامی قانونمەندی ئەسڵی یەکیتی بوو بە سەر ئەسڵی دیموکراسی دا. ئینسانی بە ویژدانی دیموکرات لە حیزبدا مابونەوە کە خاوەنی بیروڕای سەر بەخۆ بوون و لە بەرانبەر نۆکەریدا بەر بەرەکانیان دەکرد. بەلأم قەت نەیانتوانی ئۆپوزیسیۆنی کەمایەتی پێک بێنن و بیروڕای خۆیان بە ئاشکرا ڕابگەیێنن. ئەوان بە هۆی گوشاری جۆر بەجۆر بێدەنگ دەکران. گوشارو هەڵ و مەرجی باسکراو ، خەڵکی بۆ لای« ڕیایی و مەرایی و دووڕوویی» پاڵ پێوە دەناو بیروڕای خۆیان دەشاردەوە. زۆربەی ئەندامانی کومیتەی ناوەندی مەحکوم بە لە ژێر پێ نانی دیموکراسی و زەبر لێدان لە کەمایەتی دەبوون. سزای تاوانی قەزایی لەسنور بەدەر بوو. نەک هەر موخالیفەکانی ستالین ، بەڵکو بەرەیەک ، وچەیەکی تەواو قەلأچۆ کران. لە هەر کەسێک وەشک کەوتبان کە نایەوێ نۆکەری بکا و یا کەسایەتی خۆی هەبێ، ڕەگەڵ ئەو کەسانە دەکەوت کە سزا دەدران. بەم شێوەیە ئەسڵی دیموکراسی لە ژێر ئەسڵی یەکیتیدا پێ شێل کرا، چونکە بیانوی پێویستی یەکیتی و یەکگرتن و هەل و مەرجی چی و چی.. ڕێگای دەدا بە ڕێبەرایەتی کە موخالیفانی خاوەن بیروڕا سەر کوت بکا.....»

ئێستا خاوەنی ئەو نوسراوانەو تەواوی ئەو دۆست و برادەرانەی ڕەخنەم لێدەگرن کە بۆ چی لە کاتی خۆیدا وەدەنگ نەهاتوم ، با بە ویژدانەوە ئەم کورتە باسەی فیلەسوفی سۆڤیەتی بخوێننەوە و بە تۆزێک پچوک کردنەوە لە گەڵ بارودوخی نێو حیزبی دیموکرات پێکی بگرن و هەڵی سەنگێنن و

بەراوردی بکەن و جا دەزانن سەرچاوەکەی لەکوێ ئاو دەخواتەوە.

٨٤/٧/٢٦ چومە سەردانی کاک حەسەنی قازی. من کاک حەسەنم لە تەمەنی حەوت ساڵیدا دیبوو. ئێستا لە گەڵ لاوێکی ژیر و تێگەیشتوو بەرەو روو دەبووم. شەو باسێکی دوور ودرێژ و دۆستانەمان هەبوو. بۆ شەخسی من دانیشتنی ئەو شەوە لە گەڵ کاک حەسەن بەکەلک بوو. رکوراست بیرورای خۆی لە سەر مەسەلە سیاسیەکان دەردەبری. زانیمەوە کە دیداری منیش لە شانی کاک حەسەنی گران نەهاتوە. چونکە صارمخانی صادق وەزیری لە نامەیەکدا رێکەوتی ٨٤/٨/١٢ بۆی نوسیبووم :« حسن قاضی نامهای به من نوشتهبود وازدیدار باشما نوشته بود اینکه پس‌از چند ساعت بحث نقطه نظرهایش درمورد شما تصحیح گردیده‌است. باو یاداوری کردم که این نمونه خوبی‌است برای ارزیابیهائی که بر پایەی تبلیغات دروغ در داخل حزب صورت گرفته و میگیرد...»

کاک سعدالدین نامیلکەی (کوردو فەرهەنگی بێگانە)ی بۆ چاپ کردبووم. هەر لە وێوە بۆ چەند کەسم نارد. دوکتور مارف خەزنەدار لە نامەیەکدا وێرای راگەیاندنی گەیشتنی نامیلکەکەئەم نوسراوە شیرینەی خوارەوەی بۆ نارد بووم:

« Annaba Algerie ۱۹۸٤/۹/۲. بۆ برای بە رێز ماموستا کەریم حسامی پێشکێشە. رۆژتان

سوپاسی هەستی بەرزتان دەکەم. لە گەڵ گەڕانەوەمان بۆ ئێرە دیاری‌یە بە نرخەکەتانم بە دەست گەیشت«کورد وفەرهەنگی بێگانە». دەستتان خۆش بێ، رەنگە گەلێ لە رۆشنبیرانی کورد لە سەرانسەری کوردستان ئەوەی‌ئێوە ووتووتانە ئەوانیش بیڵێن، بەڵام جیاوازی لە نێوان ئێوەو ئەوان ئەوەیە ئەوان لەبەر هەر هۆیەک بێ نایننووسنەوە، بەڵام ئێوە نوسیوتانەو بڵاوتان کردۆتەوە. گومانم لەوەدانیە کە ئەم قسانە زمانی حاڵی هەموو

www.kerimhisami.com

خوێندەوارێکی دڵسۆزی کوردن.

زۆر بەختیارم و سوپاسی ئەو رێکەوتە دەکەم کە جارێکی تریش لە پاریس چاومان بە یەکتری کەوتەوە، دایکی میدیاو بنیاد رێزو سڵاویان هەیە، سڵاوی بێ پایانمان بۆ ئەو هاوسەرە خۆشەویستەتان کە منداڵەکانی لە ئەوروپا لەدایک بوون و لە ئەوروپا زمانیان کردۆتەوە و بەڵام بە کوردی لە گەڵیان دواوە و فێری کوردی کردوون. چاوی منداڵەکانتان ماچ دەکەم. بۆ جەمالی برام نوسیوە چاپەمەنیتان بۆ بنێرێ، خۆشتان پێوەندی لەگەڵ بکەن. پێم خۆشە ئاگاداری هەواڵتان بم. دووبارە سوپاستان دەکەمەوە. بژین. براتان »

هەر لەسەر نامیلکەی (کورد و فەرهەنگی بێگانە) برادەرێکی تر نامەیەکی شیرینی بۆ نوسیوم، رەنگە خوێنەری بەرێزیش چێژی لێ وەرگرێ. ئەو برا خۆشەویستە دەنووسێ:«... کتێبەکەم خوێندەوە. لام وایە هەنگاوێکی بە کەلکتان بو خزمەت بە فەرهەنگ و زمانی کوردی هەڵگرتوە. بە تایبەت بە شێوەیەک نوسراوە کە هەموو کوردێک لە نێوەرۆکی تی دەگات و ئەو راستیانەی لەو کتێبەدا گوتراون بە چاوی خۆی دیوە و لە نیزیکەوە لەمسی کردوە بەلام شایەد بیری لی نەکردبیتەوە. بە تایبەتی نێوی زۆر جوانت هە لبژاردون و هەروەک دەزانن ئەمنیش ماوەی سی و چەن ساڵ لە مەو پیش لە لایەن مەلای پاوە ناوێکی عەرەبیم پێوە چەسپاوە گوایا بە رەحمان رازی نەبوە چون سیفەتی خودایە و دەبی ئەمن عەبدی رەحمان بم. دیارە بۆ عەرەبێک دە توانیت ناوێکی زۆر جوان بیت بەلام بۆ منی کوردی ئیرانی کە هاتو چوی شارە فارسەکانی شیعەم دەکرد وەکو قاتلی حەزرەتی عەلی تواشایان دەکردم!

دەگێرنەوە کوردیک کە ناوی عمران دەبیت دەروات بو ئەسپەهان. وەک دەزانن ئەسپەهانی شیعەیەکی زور توندو تیژن. عمران ناوی بەد بەخت

www.kerimbisarani.com

دەگرن و تێلا کاری دەکەن و دەڵێن نە تەنیا ناوی عمری پێوەیە بەڵکو ا و ن واتە (ئەلف و نون)ی عثمانیشی بە خزیەوە چەسپاندوە. سەر کەوتنتان لە خزمەت بە فەرهەنگ و زمانی گەلی چەوساوەی کورد ئاواتە خوازم»

تا زۆر لە مەتڵەب لام نەداوە با بێمەوە سەر دۆخی نوسینەکەم :

لە ستوکهۆڵم چومە کن کاک کەماڵ بورکای. نامیلکەی (لێکۆڵینەوە)م دایە. بە توندی رەخنەی لە هەڵوێستی دوکتور قاسملو و لە کونگرەی شەش گرت. گوتی ئێمە ئەم نامیلکەیە دە کەین بە کرمانجی و لە نێو حیزبدا بڵاوی دەکەینەوە. قسەکانی چەندە وەراست گەران بێ خەبەر بووم و قەتیشم نەدیتەوە.

www.kerimhisami.com

گەرانەوە بۆ سوفیا

یەکێتی لاوان و خوێندکارانی کوردستان لە ئوروپا کە جیاواز لە کۆمەڵەی خوێندکارانی کورد، بۆ لەتکردنی هێزو ریز و تێکۆشانی خوێندکارانی کورد دامەزرابوو، رۆژی ١٩٨٤/٨/١ لە بیرلین کونگرەی دەبەست. داوەتنامەیەکیان بۆ ناردبووم کە بەشداری بکەم. رۆژی ٨٤/٨/٣ هاتمە برلین. تەلەفونم بۆ کاک ئەکبەری وەیسی کرد کە تازە دوکتور قاسملوو کردبوویە ئەندام وبردبووی لە دەفتەری پاریس کردبوویە بەرپرسی(پێوەندی نێوان رێکخراوەکانی حیزبی). کاک ئەکبەر چەند ساڵ لە نێو کونفیدراسیۆنی جیهانی خوێندکارانی ئێرانی‌دا کاری کردبوو، رووناکبیرێکی خوێندەوار و لێهاتو بوو. کاک ئەکبەر هات و

ماوەیەک لە سەو بارودۆخی سیاسی وڵات و تێکۆشانی حیزبی دیموکرات باسمان هەبوو. کاک ئەکبەر دەیگوت :« ڕێبەرایەتی حیزبی دیموکرات بۆ تاکتیکی سیاسی لە کونگرەی شەش ڕێبازی حیزبی گۆڕیوەو هاتۆتە سەر ڕێبازی سوسیال دیموکراسی. دەنا ڕاست ناکەن . ئەوان هێشتا هەر بەلای کومونیستی و سۆڤیتیدا کەوتوون. ئەگەر ڕاست بکەن ،کارێکی باشەو ئەشێ هاوکاریان بکرێ، بەڵام ڕاست ناکەن . »

ڕۆژی ٨٤/٨/١٠ کونگرەی یەکێتیلاوان و خوێندکارانی کوردستان دەستی بە کار کرد. دیاربوو حیزبی گەل بە سەرۆکایەی کاک سامی عبدالرحمان ئەو بەشەی خوێندکارانی بۆ خۆی گل دابۆوە . کاک سامی لە وتاری خۆیدا زۆر بە جوانی ڕێبازی پێشکەوتوخوازی بزوتنەوەی کوردی ڕوون کردەوەو ئەوەندەش بە لای مارکسیستی دا کەوت کە دەستی هەموو کومونیست و چەپێکی لە پشتەوە بەست. دوو کەس لە برادەرانی حیزبی کومونیستی عیراق داوەت کرابوون. لە کاتی وتاری کاکسامیدا پێم گوتن:«کاکە ئێوە ئیتر دەبێ دامودەزگای خۆتان کۆ بکەنەوەو ئەگەر حیزبی کاک سامی وەرتان بگرێ، بچنە ناوی.» چەند کەس لە نوێنەری حیزبە کوردییەکان بە ناوی (الطلیعە الشعب الکردی) وتاریان دا. من لە کورتە وتارێکدا لە گەڵ پێداگرتن لە سەر یەکێتی و یەکگرتنەوەی بزووتنەوەی خوێندکاری گوتم:« زۆر سەیرە. لەم جیهانەدا هیچ نەتەوەیەک بە قەدرایی نەتەوەی کورد(طلیعە)ی نیە، هیچ میللەتێکیش ئەوەندە بێ (طلیعە) نیە.» لە گەڵ کاک سامی و برادەرانی پێکەوە فراوینمان خوارد. لە سەر مەسەلەی کورد و ڕێبازی بزوتنەوەکەی باسێکی خۆشمانکردو بیروڕامان لێک نیزیک بوو. چونکە هەرتکمان (چەپ) بووین!!. لەو ماوەیەدا کەماڵی کوریشم هاتبوە بیرلین. ڕۆژی ٨٤/٨/١٢ پێکەوە گەڕاینەوە بۆ سۆفیا.

www.kurdistanica.com

٨٤/٩/٩ نامەیەکی صارمخانم بۆ هات لەبەر ئەوەی بەشێکی پێوەندی بە بزوتنەوەی کوردەوە هەیە چاپکردنی بێ گەلک نازانم.« ..... ئەوەی لە بارەی خۆمەوە نوسیوتە، بێگومان راستە. لەم بارەوە ئەشێ بێژم من تارادەیەکی زۆر تووشی کەم و کوری بووم. بەومانایە بۆ پاراستنی ئوسوڵ وەهاچاوم لە شەخسی خۆم پۆشیوە کە جاری واهەیە بیردەکەمەوە کە زوڵمم لە خۆم کردوە. بەهەڵکەوت ئەم لە بەر چاو نەگرتنەی خۆم ئەوەندە جیددی بوە کە لە زۆر مەسەلەدا بۆتە هۆی تێگەیشتنی خەراب)سو تفاهم). من هەر وەک لە دانیشتنی خۆماندا باسم کرد، هەر لە هەوەڵ رۆژەکانی کە قاسملو هاتبۆوە ئێرانێ و هاتە چاو پێکەوتنم بە بێ دوورویی و راست وەک رابردو لە هەمو بوارێکەوە لە روونکردنەوەی مەسەلەکان و رێنوێنی و رێ‌نیشاندان دریخیم نەکرد و نەمویست لەم بابەتەوە باسی‌جێگایەک بکەم کە بەهەق دەبوایە لە نێو بزوتنەوەدا هەمبایە. راستی ئەوەیە بەخەیاڵمدا نەدەهات ئەو کەسانەی لە نیزیکەوە دەیانزانی لە رابردودا لە زیندوکردنەوەی حیزب و بزوتنەوەدا چ نەخشێکم هەبوە لە ئاست من ئەوەندە هەق نەناس بن. هەر لەو رۆژانەی کە روخانی رێژیم مسۆگەر بوو چونکە لە تاران ولە ناوچەکانی تری ئیران جڵەوی کار بە دەست مەلاکان بوو، منیش نەمدەویست لە کوردستان ئەم دیاردە مەترسیدارە سەرهەڵبدا، هەر لەو کاتەش دا سازبوونی ناکۆکیم بە راست نەدەزانی لە کن شەرەفکەندی بە قاسملوم گوت: ئێوە بچن لە کوردستان شێخ عیزالدین بە رێبەری ئایینی دیاری بکەن کە دیارە هەر لەقەبێکی تەشریفاتی‌یە. منیش وەک نوێنەری سیاسی کوردستان ناو بەرن کە لە وتووێژ لە گەڵدەسەلاتی ناوەندی‌دا توشی پەریشانی وپەلە پەل نەبێن و کارەکان بکەونە سەر خەتێکی راست. پاشان چون ئەو بەیاننامەی هەشت مادەیی‌یان نوسی و نەک هەر وەک نوێنەری سیاسی ناوی منیان نەهێنا، بەڵکو تەنانەت

هیچیشیان پیٚ نەگوتم. لە کاتێکا پێشتر قەرار دانرابوو دەبوایە ئەو ئەم بریارانە ئەنجام بدا. من لەو بارەوە قەت پرسیارێکم نەکرد ، دیارە دەبیٚ دان بەوەدابنێم کە کارێکی باشم نەکردوە. لە جەرەیانی دەستەی نوێنەرایەتیشدا خۆت ئاگاداری کە ئەگەر من نەبام هیچ نەدەکرا. لە گەڵ ئەوەش من قەت نەمویست لە شوێنێ ناوی من ببریٚ. رەنگەئەوانە بەس بن بۆئیسباتی ئەوەی کە من لە فەرامۆشکردنی کەسایەتی خۆم چەندە چاوم پۆشیوە. بەلاٚم ئەوەی لە بارەی پیٚشێلکردنی ئوسوڵ نوسیوتە، بەتەواوی هەقی تۆیە. لەو رۆژەوە بە ناچاری لە ئوروپا نیشتە جیٚ بووم، بە هەوڵدانێکی زۆر لە گەڵ حیزب پێوەندیم گرت، لە هەموو بارێکەوە ئەوەی بۆ گوتن دەبو گوتومە. ... لە بارەی ئەم لادانەوە کە تۆ پێت وایەلەم دواییانەدا سەری هەڵداوە، من هەر وەک پێشتر نوسیومە بە ریشەداری دەزانم و لەرابردووە رەگی داکوتاوە. لەو ماوەیەدا لە گەڵ تەواوی ئەو کەسانەی قسەم کردوە بە ئاشکرا گوتومە کە لە هەل و مەرجی جولاٚنەوەو حیزب دا بەستنی کۆنگرەی شەشەم کارێکی نادروست بوە. هەروەها هێنانە گۆری ئاوای سوسیالیزمی دیموکراتیک ئەویش بەم شێوەیەو بەم چۆنیەتیەی کە لە نامیلکەی «کورتە باس»دا گەلاڵە کراوە ناراست بوە. بەلاٚم قسەلەوەیە کە بۆ بەربەرەکانی ئەم لادانە، کام شێوە ئەشیٚ بگریە پێش؟ من لە قۆناخی ئەم دواییەی تێکۆشانی حیزب ، لە دەرەوەی ریزی ئەودا هەڵکەوتوم. ئەو پەری لەقەبێکی کە حضرات بە منیان داوە« شخصیت ناسراوی کورد » بوە، باشە لە هەڵو مەرجێکی ئاوادا بۆ چونی من لەگەڵ مەسەلەکانی نێو خۆی حیزبی دێموکرات دەبیٚ چۆن بیٚ؟... لە بارەی چاو پێکەوتنی کاک عەزیز محەممەدی زۆر بە غەنیمەتی دەزانم و بە جیددی پێشوازی لیٚ دەکەم. زۆر سوپاست دەکەم کە نامەکان هەروا بە کوردی بنوسی، چونکە فرەباش و رەوان کوردی

دەنووسی و من لەم نامە گۆرینەوە بەهرەی زیاتر وەردەگرم کە کوردی باشتر فێر دەبم. ... ارادتمند صارم‌الدین سەشنبە سیزدهم شهریورماه ١٣٦٣»

وەک صارم‌خان لە نامەکانی من کوردی باشتر فێر دەبوو، منیش لە نوسراوەکانی ئەو نەک هەر فارسی باشتر فێر دەبووم، بەڵکو ئەزمونی سیاسی و کۆمەلاَیەتی فرە بەکەلک و سودم لیٚ وەردەگرتن.

وەک لە پێشەوە باسکرا، نامیلکەی (کورد وفەرهەنگی بێگانە) و (لێکۆڵینەوەی لە سەر کورتە باسی دوکتور قاسملۆ) بۆ کاک کەمالْ میراودەلی نارد بوو. کاک کەمالْ رێکەوتی ٨٤/٩/٢٥ لە نامەیەکی فرە شیرین و دۆستانەدا دوای سلاَوی برایانە نوسیبووی: «... بە هۆی کاک شێرکۆ فەتحولاَوە ئەم دوو نامیلکەی ئەم دوایەتم دەستگیر بوو، خوێندمنەوە.(کوردو فەرهەنگی بێگانە) ئازایانەو لێزانانە بەرەو روی کێشەیەکی قوڵ و مێژوویی گەورە دەبیتەوە. گەر چی سادەو بیٚ قوڵبوونەوە مەسەلەکەت خستۆتە روو. بە تایبەتی بۆ ئەوەی جەماوەری خەڵک بە ئاسانی تێی بگا و یەکسەر دەستەو یەخەی مەسەلەکەی بیٚ هێشتا قەناعەت بەخش زانستانەیە. لێکۆڵینەوەی تر سەبارەت بە سوسیالیزمی قاسملو بەلاَی منەوە بەنرخە بە تایبەتی کە پێویستمان بەوە هەیە. ئەو مەسەلە ئایدیولوژیە گرنگانە هەروا بە سادەیی و ساکاری نەخرێنەروو، نەبنە مونوپولی بەرنامەی وشک و بیٚ گیانی حیزبەکان. گەرچی لەم کارەشدا لێکۆڵینەوەکەت لە سنوری (جەدەل) بەو لاوە نەرۆیشتوە. زۆر نوختەو لایەنی گرنگت هارۆژاندوە و هەوڵت داوە لە روانگەیەکی زانستانەوە چارە سەریان بکەی. بە راستی زۆر دڵم بەم کارە خۆشبوو، بۆیە هەر بە نیازی بەردەوامکردن و پەرە پێدانی ئەم جورە دەمەتەقەیی و لێکوڵینەوانە نیازمە منیش (موناقەشەیەکی)هەر دوو

www.kerimbisani.com

بۆچوونەکان بکەم.....» زۆرم پێخۆشبوو کاک کەماڵ میراودەلی بێتە نێو ئەم باسەو لە سەریان بنووسێ، بەلاَم بە داخەوە نەپرژا سەر بەجێ گەیاندنی بەڵێنیەکەی.

سەفەر بۆ ئەستەمبوڵ

لە ئەستەمبوڵەوە کوردێکی ئێرانی تەلەفونی کردو گوتی: « لە مەهابادەوە هاتووم و نامەیەکی سوڵتانی شێخ‌ئاغاییم بۆ هێناوی. کاک سوڵتان یەکێ لە دۆست و برادەی قەدیم و خۆشەویستی من بوو. یەک لەو کەسانەبوو، هەروەک لە بەرگی یەکەمی بیرەوەریەکانمدا باسم کردوە، دوای تێکچونی کۆماری کوردستان لە زیندوکردنەوەو پەرە پێدانی تێکۆشانی حیزبی دیموکرات لە ناوچەدا دەورێکی گرنگی هەبوو. نامەی ئەو لە هەر شوێنێک بایە دەبوایە بە دەنگیەوە بچم.

رۆژی ٨٤/٩/٢٦ چومە ئەستەمبوڵ و کابرام دیتەوە. خۆی ناساند بە ناوی عومەری مەحمودی ئازەر کە گویا کادرێکی حیزبی دیموکراتی کوردستانە. من هەموو ئەندام و کادری ناوچەی مەهابادم دەناسی، کەسی وام نەدیبوو. گوتی لە گەڵ یەکێتی لاَوان بووم، لە ناوچەی هەوشار کارم کردوە. گۆیا« لە ناوچەی مەهاباد تەشکیلاتی حیزب گرتویە و پاشان نۆهەزار تمەنیان لێ ئەستاندوەو بەریان داوە. هەرەشەیان لێ کردوە کە ئەگەر لە کوردستان دەرنەچێ دەیکوژن.» هەرچەند قسەکانی جوان هۆندبوونەوە، من بەراستی تەواو باوەرم پێ نەکرد. بەلاَم کە نامەی کاک سوڵتانی دامێ و لە گەڵ گەلێک باسی دیکە نوسیبووی:« هەڵگری نامە برایەکانی دۆستی منن، هەرچی بیڵێ راستە تکایە ئەوەندی دەکرێ

www.kerimhisami.com

یاریدەی بدە بەڵکو لە وڵاتێک بخوێنێ.» لە بەر خاتری کاک سوڵتانی هیچم بۆ نەکرا. یارمەتیم دا لە گەڵ دووکەسیتر لە کوردەکانی ئیرانی بچێ لە موسکو بخوێنێ. لە باڵیوزخانەی سوڤیێتی داوام کردبوو کە ساڵێ چەند کوردی لینقەوماو وەر بگرن لە زانستگاکانی موسکو دەرس بخوێنن. قەولیان پێدابووم کە ساڵێ ٣ کوردی کوردستانی ئێران وەر بگرن. باشبوو دووکەسەکەی تر بە راستی موستەهەق بوون خالید ئاشتابم دە ناسی کە کادرێکی لاوانی حیزبی دیموکرات بوو. لە ناوچەی شیمال و لە مەهاباد کاری تەشکیلاتی دەکرد. بە تاوانی بیروباوەری چەپ کەوتبوە بەر پەلامارو ناچار ببوو روی کردبوە تورکیا و لە وێوە بە پاسپۆرتی ساختە هاتبوە بولغارستان و لەویش رایان نەدەگرت و لێرو لەوێ و یا لە کن کەمالی کورم دە گیرساوەو لەراستیدا بە ئەستۆم داهاتبوو کە چاری بکەم. ئەوی تر خوارزایەکی خۆم بوو کە دێهاتیەکی فەقیری خوێندەواری روناکبیر، یەک لەو لاوانەی نیشتمانپەروەرو بێ دەرەتان بوو. سێیەم ئەو عومەرە بوو کە بەنامەی کاک سوڵتانی شێخ ئاغایی فریوم خوارد و جێگای یەکی موستەهەقی گرتەوەو هەڵەیەکی گەورەی من بوو لە تێکۆشانی دەرەوەمدا. ئیتر تۆبەم کرد کە هەتا بکرێ تووشی هەڵەی ئاوا نەبمەوە .

لە ئەستەمبوڵ لە رێگای کوردێکی لای خۆمان کە لە تورکیا دەیخوێند لە گەڵ دوکتور ساجید گونەش خەڵکی قارس بوومە ئاشنا. ئەم برادەرە کوردەی لای خۆمان پێشتر باسی منی بۆ دوکتور ساجید کردبوو. ئێوارەیەک هێنایە ماڵێ. دوکتور ساجید کوردێکی تۆخی نیشتمان پەروەر و لە سیاسەت دا کرچ و کاڵ. کرمانجی باش دەزانی. ئەو شەوە نەچۆوە ماڵی خۆیان و نەیهێشت منیش بنوم. لە سەر مەسەلەی کورد، رێگای رزگاربوون، ئەرکی کوردەکانی تورکیا، شێوەی حیزبایەتیوحیزبە

کوردیەکان وگەلێک مەسەلەی تر دەستیکرد بە پرسیاران. رۆژی دوایی منی برد بۆ لای دوکتوری دڵ و ١٧ هەزار لیرەی تورکی دا، رەسمی رەنگی‌یان لە گورچیلەی هەڵگرتم. رۆژێکی دیکە بردمی بۆ شاری (سیلوبر) برایەکی بەناوی دوکتور (بیهجەت گونەش) سەرۆکی نەخۆشخانەی دەوڵەتی و پسپۆری نەخۆشی دڵبوو.

دوکتور ساجید نوسراوەی رۆژنامەکانی تورکی بۆ دەگێرامەوە کە نوسیبوویان:« لە تراکیا چەند هەزار زارۆکی تورک هەنە، دەوڵەتی یونان بە زمانی تورکی مەدرەسەیان بۆ دانانێ. موفتی تورک لەم بارەوە بەیاننامەی بلاو کردبۆوە. بەلام رۆژنامەو موفتی تورک لە ئاست بێ بەشی و حاشالێکردنی ١٢میلیون کوردی کوردستانی تورکیا هیچیان نەدەنوسی.

دوکتور ساجید هەر دەیپرسی: « ئەم چبکەین؟» منیش لە گەڵ یەک دووبرادەری ئەندامی پارتی (پێشەنگ) نێوانم خۆشبوو، گوتم تێکۆشانی بەتەنیا بەرهەمێکی نیە. باشترە بچنە نێو پارتی (پێشەنگ)و ئەم پارتی‌یە بە هێز بکەن. تا ساڵی ٩٨٦ لە گەڵ دوکتور ساجید پێوەندیم هەبوو، دوای هاتنی سوید و دوور کەوتنەوە لە تورکیا ئیتر ئاگامان لێک برا.

رۆژی ١١/ ١٠/ ٨٤ گەرامەوە بۆ سۆفیا. کە هاتمەوە نامەیەکی کاک حەسەنی قازیم بۆ هاتبوو لەنامەکەدا وادەردەکەوێ کە لەوەلامی نامەی مندا نووسراوە و بێجگە لەوە نامەی دیکەشی بۆ نوسیوم کە لەم نامەیەدا ئاماژەی بۆ کردوە. بەداخەوە نە روونوسێکی نامەی خۆم لە لاماوە نە نامەی پێشوتری ئەویشم لە نێو نامەکاندا دەستکەوت کە هەرسێکان بلاو بکەمەوە. بەلام بلاو کردنەوەی ئەم نامەیەم هەم لە باری‌شیرینی و جوانی ئەدەبی و هەم لە باری بۆ چونی مەنتقیەوە بە پێویست زانی. ئەمەش

دەقی نامەی کاک حەسەنی قازی ، ۲۰ی سیپتامبری ١٩٨٤ :

« برای بەریز کاک کەریم! وێرای سلاوی گەرم، ساخ و خوشی خوت و مندالەکان ئاواتە خوازم. پیری نامەکەتهات، زور سوپاست دەکەم. بەر لەوەی بیمە سەر قسەکردن و تویژینەوەی ئەو مەبەستانەی باست کردبوون پیم خوشە بەر لەهەمو شت مەسەلەیەک رون بکەمەوە، ئەویش ئەوەیە کە مەبەستی من لە هینانە گوری باسەکانی نامەی پیشوو، ئاڵ و گوری بیروراو موناقەشەی خولقینەرە، جا بویە پیم خوشە ئیوەش بو چونتان ئاوا بی، وئەگەر ئەوەش بە مەیسر نازانن دەکری نیوەروکی نامەکان هەر بە چاک و خوشی و هەوال پرسین پر بکرینەوە.

مەبەستم لە بۆچونی «دوگماتیک و ئولگوو هەلگرتن ئەوەیە» کە ناکری هەمو دیاردەیەکی کومەلایەتی و سیاسی بە رەی رەش یا سپی بپیوری. واقعیەتی بەر چاو، تەجروبەی زیندوی کومەلگای ئینسانی، تەجروبەی میژوویی خەباتی چینایەتی، لانی کەم لە دوای شورشی ئوکتوبرەوە، نیشان دەدا کە چارە نوسی نەتەوە ژیر دەستەکان وەک ئەوەی فیر کرده‌ی رەسمی ولاتانی سوسیالیستی باسی دەکا، تەنیا وتەنیا بە پیرەوی و چاو لەدەستی سیاسەتی رەسمی و قازانجی روژانەی ستراتژی ئەو ولاتانەوە و لە سەرویانەوە یەکیتی شورەوی نەبەستراوەتەوە.

زور بزوتنەوەی کریکاری، زور جولانەوەی رزگاری خوازی میللی، لە ژیانی خویان دا ئەوەیان تاقی کردوتەوە و بە رەگ و پیستەوە هەستیان پیکردوە کە قازانج و ئاواتیان بوتە قوربانی قازانج و مەسلەحەتی سیاسەتی روژی و ستراتژیکی ولاتانی سوسیالیستی مەوجود. ئەگەر ئەو بوچوونە راست نیە، سیاسەتی حیزبی تودەو سیاسەتی حیزبی شیوعی عیراق چون لیک دەدریتەوە.؟ چونە حیزبی تودە روژیک پشتیوانی لە ریفورمەکانی شا دەکا، روژیکی دی شیعاری روخانی هەلدەگری، روژیک

www.kerimhisami.com

دەلی نیوەروکی کومەلایەتی سوسیالیزم و ئیسلام یەکە و ئیمامی جەلادان قەلغانی خەباتی دژی ئیمپریالیستی‌یەو روژیکی دیکە بە کونە پەرست و زالمی دەزانی؟

چونە روژیک حیزبی شیوعی عیراق دەگەل حیزبی بەعس دەکەویتە بەرەیەک و روژیکی دی لی‌ی هەلدەگەریتەوە؟چونە روژیک بە حەق بارزانی(نەک شەخسی بارزانی، بەلکو دامەزراوی بارزانی) بە بالی راستی جولانەوەی کورد ناو دەبا و روژیکی دی دەگەلی دەکەویتە سەنگەریکەوە و پاکانەی بو دەکا؟ چونە، چون؟

نەتەوە ژیر دەستەکان، چینی کریکارو زەحمەتکیش چون لە مەنتیقی ئەو سیاسەت و ریبازە بگەن. کی‌هەیان بە دروست بزانن؟ چونی بو خویان تەوجیە بکەن ؟

ئەمن لە نامەی پیشودا نوسیبوم کە وەک دیاردەیەکی پیویست لەو باوەرەدام کە دەبی روناکبیرانی کورد سەرەرای جیاوازی ئیدئیولوژی و بە سترانەوەی تەشکیلاتی دەبی پیکەوە بدوین و لە قسەی یەک نەپرینگینەوە و قسەی دروست و ریبازی دروست بو یەکتری بسەلمینن، بەلام مەرج و سەراوەردیکیشم بۆ ئەوە دانا بوو، ئەویش ئەوە بوو کە هەموویان فکرەکەیان لە بەستینی قازانج و مەسلەحەتی‌زەحمەتکیش و بەشخوراوانی کورد دابی. جابویە، بە هیچ جور کار کردی کەسانی وەک سامی‌و حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئیران وەک یەک هەلناسەنگینم.

(مەبەستم لە روخسارو کومەلایەتی حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئیرانەو نەک رابەری یان کەسانیک لە رابەری ئەو حیزبە یان ئەو مەجموعەیەی کە بەم ناوە ناوبانگی بلاو بوتەوە.) ئەگەر لە سەر زەین بم ئەو وتارەی ئیوە باستان کردوە و رەخنەتان لە« سەروکەکانی کورد » گرتوە کاتی خوی لە گۆڤاریکی عەرەبی‌دا دیوە، ئەو دەمیش و ئیستاش

www.kerimhisami.com

ئەو جورە بو چونەم پی هەلەیە بوچی؟ چونکو قسەکە وەک فارس دەلین کولی کوئی‌یە. چی لی دەرناکەوی. مەبەست لە هینانە گوری «مەسەلەی کورد وەک نەتەوەیەکی ٢٠ میلیون کەسی » چیە؟ ئایا پیشنیار ئەوەیە کە ریکخراوە سەرەکی‌یە مەوجودە!! کانی کوردستان دروشمی پیکهینان و دەسەر یەک کردنەوەی بەشە دابراوەکانی کوردستان هەلگرن ؟ ئەگەر مەبەست ئەوەیە بو بەراشکاوی ئەو قسەیە نا هیندریتە گوری؟ ئایا ئەگەر ئەو پیشنیارە لە دلی بزوتنەوەی کورد دا فرچکی گرتوە و دروستە، بو ئەو زەمانی کە بو وینە کەسیکی وەک خوت لە هەرە کار بەدەستە پایە بەرزەکانی حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئیران بوی و دژی دروشمی خودموختاری رانەوەستای، لە وانەیە بفەوموی تەجروبەی خەبات نیشانی داوە کە هینانە گوری دروشمی کوردستانی بەکگرتو زیاتر کورد لە ئامانجی ماف و ئازادی نزیک دەکاتەوە، کە وایە گەرەک هەمە لایەنە مەسەلەکە بتویژریتەوەو شانەکەی لە سەری ئەفراددا نە شکیندری.

وەک دەزانن ریکخراوە سیاسیەکانی کوردستانی تورکیا، بە وردو درشت، چەپ و زرە چەپ، تورک و نیوە کوردەوە!! لە میژە ئەو شیعارەیان هەلگرتوە، بەلام کە نوسراوەو بەرنامەکانیان دەخوینیەوە، دەبینی چەندە ساویلکەن و دەردەکەوی لە خواستنەوەی هیندی قسەی زانایانی هەندەران نەبی لە میژووی کورد چ نازانن. - دیارە لیرو لەوی بوچونی دروستیشیان بوە - و ئەو حوکمە بە هیچ کلوەجی بە مانای بەر پەرچ دانەوەی خەباتیان نییە.

وەئەما ! ئەمن نوسیبوم کە ئیوە لە بوچونەکانتان‌دا سەبارەت بە وەزعی ئینستای کوردستانی ئیران و حیزبو لە سەتحی لاوەیی‌دا (دەرەوەی حیزب) دەبی باس و مەسائیل بە شیوەیەکی وا نەهیننە گوری کە کەسانیکی ئاگاداری وەزعی نیو خویی نین وای بو بچن کە ئەو قسانە لە بەر ئەوە

www.korimhisami.com

دەکرین کە لە حیزب دا نەماون. ئەوە لایەکی باسەکەیە. دەنا وەکوو ئەندامیکی حیزبی دیموکرات کە بە توندی بروام بە زابیتەی حیزبی هەیەو نەک رابیتەو خزم خزمین وفەرهەنگی سابلاغی گەری یان « حاجی خانم». دەلیم کە دەبوو لیتان روون بکەنەوە کە مەبەست لە «لەژیر پی‌نانی دیسیپلینی حیزبی» چییە؟ وبە کورتی دەبوو ئەگەر «ئیخراج» دەرمانی‌دەردان بی هەموو پلەکانی ئەساسنامەی حیزبی بەریوە بچی. شتیکی دیش دەلیم کە زور جار گوتومە، ئەویش هەبوونی ئەسالەت لە خەباتی سیاسی دایە، ئەمن هەر چەندی بە هەق یا ناهەق دەگەل بیروراو بۆ چوونی ئیوە یەک یا موخالیفیش بم، پیم وایە کەسیکی وەک تو لە لایەن رابەریەک را دەبی حوکمی لە سەر بدری کە خوی لە خەباتی گەلی کوردو حیزب دا ئەسالەتی هەبی. ولە رابەری مەوجودی حیزب دا، کە سانی واهەن کە سەیری روداوەکانی ئەو چەند سالانە، وەک بلقی ئاو هیناونیە روو وئەوەی نەیان بی ئەسالەتە. ئەوەش دەگەریتەوە بو کەم کاری یان هەلەی کەسانیکی کە لەو خەباتەدا ئەسالەتیان هەیەو موویان لە ئاشی سپی نەکردوە.

ئیسحاق دویچر، میژوو نوسی گەورەی مارکسیست لە تویژینەوەی سیاسەتی ستالین زدایی مەرحومی خوروشچوف دا قسەیەکی جوانی هەیە دەلی:« ستالین وەکو پیتری گەورە ئامرازو کەرەسەی زور وەحشیانەی بو نەهیشتنی وەحشیەت لە روسیا بەکار هینا. جی نشینەکانی ستالینیش بو پاک کردنەوەی شوینەواری ستالینیزم لە روسیا لە میتودی ستالین کەلک وەر دەگرن.»

بەم ئیعتیبارە وەک زورجار میژووی حیزبە سیاسیەکانی روژ هەلاتی نیوە راست و بە تایبەتی ئیران نیشانی داوە «ئیخراج» دەرمانی دەردان نیە. بە بو چونی من میژووی بزوتنەوەی کورد و بە تایبەتی تاقی

کردنەوەی حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئیران کە ناموتەجانیس‌ترین حیزبی مەوجودی!! هەموو بەشەکانی کوردستانە دەی درکینی کە هەلگرانی بیرو باوەری جیاوازی ئیدئیولوژی هەر یەکەی‌دەبی لە قالبی ریکخراوی سیاسی سەر بەخویان دا خو ریک خەن و جا دوایە پیکەوە عەرەب کوتەنی « تەعاونی مەیدانی» یان هەبی، دەنا ئەو .... قەت سەر ناگری. ... بە سلاونکی دووبارە بو خوت و مال و مندالت نامەی ئەو جارەم دادەکوژینم . برات : حەسەنی قازی. »

لە بالیوزخانەی سوڤیتەوە سکرتیری یەکەمی سەفارەت داوای کرد بچم ببینم. کە چوم گوتی بەلینت دابوو لە سەر مەسەلەی کورد شتیکمان بو بنوسی. گوتم نوسیومە و بوم نەکراوە بە روسی، بەلام بە فارسی بوتان دینم. رۆژی ١٩/١/١٩٨٤ ئەم نوسراوەی خوارەوەم بە زمانی فارسی دا بە بالیوزخانەی سوڤیتی‌لە سوفیا. ئەمەش کوردی‌یەکەیەتی کە والیرەدا بلاوی دەکەمەوە.:

« بو کومیتەی ناوەندی حیزبی کومونیستی یەکیتی سوڤیتی .

دوای سلاونکی شورشگیرانە. بە پیویستی دەزانم بە کورتیش بی سەرنجتان بو گرنکی مەسەلەی کورد رابکیشم. مەسەلەیەک کە بیگومان یەکی لە مەسەلە گرنپوچکەکانی رۆژهەلاتی نیوەراستەو سەرنجی کور و کومەلە سیاسی و دەولەتانی ناوچەو جیهانی بو لای خو راکیشاوە. لەو بوارەدا کتیب و نوسراوەی جوراوجور نوسراون وبیروورای جیاواز دەربراون. نامەوی لەم کورتە نوسراوەدابیمە سەر لایەنگەلی میژوویی و رەگەزی‌و بنەچەکەیی‌نەتەوەی کورد. ئەوەندە بەسە سەیرنکی وتاری دوکتور لازەریڤ بکەین کە لەم دواییانەدا لە بواری مەسەلەی کوردا لە گوڤاری (ئاسیاو ئەفریقا) دا بلاو کراوەتەوە تا گەلیک لایەنی جوربەجوری مەسەلەی کوردمان بو روون بیتەوە.

دەمەوێ با بەکورتیش بێ لە سێ خاڵدا مەسەلەی کورددتان بخەمە بەر چاو، هەر چەندە پێم وانیە کە مەسەلەیەکی ئاوا گرنگ لێتان شاراوە بێ.

١- بارودۆزی خەباتی ئێستای مەسەلەی کورد لە پێناو وەدەست هێنانی مافی رەوای نەتەوایەتی بە مافی دیاری کردنی چارە نوسیشەوە. هەڵوێست و بۆ چوونی حیزبەسیاسیەکانی غەیرە کورد لە ئێران و عیراق و تورکیاو سوریا.

٢ - سیاسەتی وڵاتانی سەرمایەداری ئیمپریالیستی رۆژئاوا لە بارەی کوردستان

٣ - هەڵوێستی وڵاتانی سوسیالیستی لە سەر مەسەلەی کورد.

ئەلف - خەباتی نەتەوەی کورد بۆ وەدەست هێنانی مافی نەتەوایەتی و مافی دیاری کردنی چارەنوس بە دەستی خۆ. لە سەدەی نۆزدەوە بە شێوەی جۆر بەجۆر ولە هەل و مەرجی جیاواز دادرێژەی هەبوە. گەلی کورد لەم خەباتەدا فیداکاری کردوە، قوربانی داوە. مێژووی سەدەی بیستەمی نەتەوەی کورد دەکرێ بە هەق بە مێژووی خوێناوی ناو ببرێت. خەباتی نەتەوەی کورد بە شێوەی کاتی و لانی کەم لە روانگەی نێونەتەوەییەوە دوای شەڕی یەکەمی دنیاگر، سەرکەوتنی وەدەست هێنا و لە پەیمانی سیڤەردا، سەرکەوتوەکانی شەڕ و نوێنەرانی دەوڵەتی وەسمانی. پێکهێنانیدەوڵەتی سەربەخۆی کوردیان لە بەشێکی کوردستانی بەردەستی تورکی وەسمانی دا پێش بینی کرد. هەرچەندە پاشان ئەم پەیمانە بە پەیمانی لۆزان خرایە پشت گوێ. بەلأم پێویستە دان بەم راستیەدا بنرێ کە بۆ هەوەڵین جار لە مێژووی سەردەم و لە روانگەی حقوقی نێو دەوڵەتانەوە بە رەسمی بوونی نەتەوەی کورد و مافی ئەو بۆ دیاری کردنی چارەنوسی بە دەستی خۆی پەسندکراو دانی پێداهات.

لە رەوەندی شەڕی دووەمی دنیاگرو دوای شەڕدا، لە ژێر کارکردی

سەرکەوتنی سۆڤیێت بەسەر فاشیزمی هیتلەری‌دا، خەباتی خەڵکی کوردیش پێی نا قۆناخێکی تازەوبزووتنەوەی رزگاریخوازی گەلی کورد بوو بە بەشێک لە جوڵانەوەی دژی ئیمپریالیستی و ئازادیخوازی گەلانی جیهان لە پێناوی دیموکراسی و سوسیالیزم و رزگاری لە کۆیلەتی و لەچەوسانەوە. دامەزرانی حیزبی دیموکرات و پێک هاتنی کۆماری دیموکراتی کوردستان لە کوردستانی ئیران، بە خاڵی لوتکەی بزوتنەوەی نیشتمانی و رزگاریخوازی نەتەوەی کورد دەژمێردرێت.

بە دوای ئەودا بە ئیلهام وەرگرتن لە بزوتنەوەی دیموکراتی کوردستانی ئیران. لە کوردستانی عیراق و تورکیاو سوریا حیزبی دیموکراتی کورد دامەزران. هەر چەند ئەو حیزبانە لە سەریەک بە گوێرەی هەل و مەرجی زەمان و بارودۆخی وڵاتەکەیان خاوەنی پرۆگرامی پێشکەوتنخواز بوون، بەڵام لایەنی نەتەوەگەریان هەمیشە بە هێزتر بوەو هەر ئەم هەڵوێستەش تارادەیەکی زۆر بۆتە کۆسپی هاوکاری پتەو لەگەڵ حیزبە کۆمونیستەکانی ئەم وڵاتانە. دیارە حیزبە کۆمونیستەکانی ئیران و تورکیاو سوریاش نەیانتوانیوە بە باشی لە مەسەلەی کورد تێبگەن و سیاسەتێکی راستی لێنینی سەبارەت بە چارەسەرکردنی مەسەلەی کورد بە رێوە بەرن. نەک هەر ئەوە، بەڵکو جاری واهەبوە لە چارە سەر کردنی مەسەلەی میللی‌دا بە لای بورژوازی حاکم داکەوتوون. هەربۆیەش نەیانتوانیوە کۆمەڵانی خەڵکی کورد بۆ لای خۆیان رابکێشن. حیزبی کۆمونیستی عیراق سەبارەت بە سیاسەتی دروستی مەسەلەی میللی، سەرەرای کەمو کوریش لە پراتیکدا، توانیویە نەک هەر لە کوردستانی عیراق، بەلکو لە بەشەکانی تری کوردستانیش رێزێکی تایبەتی وەدەست بێنێ.

حیزبە میللی و دیموکراتەکانی کوردیش لە سیاسەتی خۆیاندا گەلێک جار توشی هەڵە بوون و زۆر جار بێ ئەوەی لە سەو ستراتیژی‌یەکی روون

پێدا بگرن، ستراتیژی‌یان فیدای تاکتیک کردوە. لەم رێبازەدا گەلی کورد توشی زیان و سەدەمەی گیانی و مالی زۆر بوە. سەرهەلدانی حیزبگەلی جیاواز لە کوردستان لە جیاتی پێشکەوتنی خەبات، بۆتە هۆی پەرش و بلاوی و ناتەبایی و چەند دەستەیی خەلک و بزوتنەوەی رزگاریخوازی کوردی توشی لەتبون کردوە. دوژمنانی کورد لەم ناکۆکی و لەتبوونە بە قازانجی خۆیان کەلکیان وەرگرتوە. هەربۆیەش هیچ یەک لە حیزبە سیاسیەکانی کوردی بێجگە لە پارتی دیموکراتی کوردستانی عیراق بە سەرۆکایەتی مستەفا بارزانی تا سالی ٧٤ و حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئێران دوای شورشی گەلانی ئێران، نەیانتوانیوە بەشی هەرە زۆری زەحمەتکێشانی کورد لە دەوری خۆیان کۆ بکەنەوە. یەکی تر لە حیزبە کوردی‌یەکانی گۆرە پانی خەباتی کوردستان یەکێتی نیشتمانی کوردستانە کە لە باری نیزامی‌دا دەوری خۆی نیشان داوە. ئەم هۆکارانەو هەلو مەرجی جوغرافیایی و پشتیوانی دەولەتە مەزنەکان لە حکومەتانی داگیرکەری کوردستان و سیاسەتی پاسیفی ولاتانی سۆسیالیستی و هتد، بوون بە هۆی ئەوە نەتەوەی ٢٥ میلیونی کورد لە هەموو مافێکی ئینسانی و نەتەوایەتی بێ بەش بێ.

ب - سیاسەتی ولاتانی ئیمپریالیستی لە کوردستان.

ولاتانی ئیمپریالیستی لە شەری یەکەمی دنیاگرەوە و بەلکوو پێشتریش چ‌لەباری هەلکەوتی نیزامی و یا لە باری کانگای ژێر زەوی و زێری رەشەوە، چاوی تەماعیان بریوەتە کوردستان و بە لەبەر چاوگرتنی بەرژەوەندی خۆیان بوونەتە هۆی دابەشکردنی کوردستان و نەتەوەی کوردیان لە مافی رەوای نەتەوایەتی بێ بەشکردوە. ئیمپریالیستەکانی ئینگلیزو ئەمریکا لە یارمەتی‌دانی حکومەتی ئێران بۆ سەرکوتکردنی بزووتنەوەی کوردستانی ئێران و تێکدانی کۆماری کوردستان دەوری

www.kerimhisami.com

بنچینەییان یاری کرد. دنەدان و بە گرێگیراوانی ئیمپریالیزمی ئەمریکا، بە هاوکاری ئیسرائیل و جاسوسەکانی توانیان ناوەندی بریاردانی شۆرشی کوردستانی عیراق و بە تایبەت سەرۆکی شۆرش توشی هەڵەو لارێی بکەن. وادەو بەڵێنی بەدرۆی کاربەدەستە گەورەکانی حکومەتی ئەمریکاو بەستنەوەی شورشی کورد بە حکومەتی ئێران و بە حەمەرەزاشاوە کە دوژمنی کورد و نەیاری شەخسی مەلامستەفابوو، فیداکاری خەباتی خوێناوی ١٤ساڵی خەڵکی کوردستانیان بە فیرۆ داو هەزاران خاوخێزانی کورد دەربەدەر و ئاوارەی هەندەران بوون.

دەوڵەتە ئیمپریالیستەکان، دژی خەباتی رزگاریخوازانەی گەلی کورد، هەمیشە لە حکومەتگەلی ئێرانو عیراقو تورکیا پشتیوانیان کردوە. دەزگای تەبلیغاتی دەوڵەتانی رۆژئاوا لە ئاست بزووتنەوەی رەوای گەلی کورد هەڵوێستی بێدەنگیان گرتۆتە پێش. ئەگەر جارووباریش دەنگو باسێک لە رۆژنامەو هەواڵدەرەکانی رۆژئاوادا بڵاو دەکرێتەوە، لە چوار چێوەی بەرژەوەندی و سیاسەتی دیاریکراوی سەرمایەداری دایە.

بەردەوامی خەباتی کۆڵنەدەرانەی گەلی کورد و بەرزبوونەوەی خەباتی توندوتیژی کورد لەم ساڵانەی دواییدا، سەرنجدەرو سیاسەتمەدارە دوور بینەکانی سەرمایەداری تووشی بیرکردنەوە کردوە و دەست بە کاربوون لە رێگای جور بەجور و لە کاناڵی جیاوازەوە دەست بخەنە نێو بزووتنەوەی رزگاریخوازی کورد. و جێ پێیەک بۆ خۆ بکەنەوە. هاسانترین رێگاش بۆ گەیشتن بەو ئامانجە پێوەندی حیزبە سوسیالیست و سوسیال دیموکرات و سوسینتەرە لەگەڵ رێبەرانی حیزبە کوردی‌یەکان. دیارە ئەم هەوڵدانەش بێ ئاکام نەبوە. دامەزرانی دەفتەری حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئێران لە فەرانسە، نوێنەرایەتی یەکێتی نیشتمانی کوردستان لە پاریس، وەرگرتنی خوێندکاری کورد لە پاریس و ئوتریش، داوەتی دوکتور قاسملو لەلایەن

بورنو کرایسکی، دامەزرانی ئەنستیتوی کورد لەپاریس و ...هتد، نیشانەی تێکۆشانی ئەو حیزبانەیە بۆ راکێشانی بزووتنەوەی گەلی کورد.

ئەوان لە رێگای دیکەشەوە ، وەک یارمەتیە ئینسانیەکان کە بریتین لە : ناردنی دوکتور ودەرمان و برین پێچ و جلو بەرگ و خواردەمەنی و شتی تر دە توانن لە نێو زەحمەتکێشانی کورد پێگە بۆ خۆیان ساز بکەن. کردەوەی توندو تیژی فاشیستی حکومەتەکانی تورکیاو ئیران وعیراق دژی گەلی کورد، بۆتە هۆی دەربەدەری و ئاوارەیی هەزاران خاوخێزانی کورد. ئەوان بە ناچاری روودەکەنە ولاتەکانی ئەڵمان و هولەندو دانمارک و سوید و نیرویژ و فەرانسەو ئینگلستان و کانادا و ئوستralیا وهتد و لە لایەن ئەم ولاتانەوە وەر دەگیرێن و یارمەتی دەدرێن. دیارە ئەم یارمەتی و هەنگاوە خێرخوازانەی ئەم ولاتانە، ناتوانی نە بێتە جێگای سوپاس و قەدرزانی و رەزامەندی خەڵکی کوردستان. ئاشکرایە لەگەڵ ئەم یارمەتیە ئینسانیانە دەزگا تایبەتیەکانیشیان بۆ بلاوکردنەوەی پروپاگاندەی تایبەتی بێکار دانانیشن .

ج - سیاسەتی ولاتانی سوسیالیستی

ولاتانی سوسیالیستی، بە تایبەت یەکێتی سۆڤیەتی کە بە گوێرەی سروشتی چینایەتی و کۆمەڵایەتی و بە پێرەوی لە سیاسەتی لینینی ، دەبوایە لایەنگری مافی دیاری کردنی چارەنوسی میللەتان و پشتیوانی خەباتی رزگاریخوازی گەلانی بن دەست و بەشخوراو بن، بە داخەوە لە ئاست بزووتنەوەی رزگاریخوازی گەلی کورد، نەک هەر هەڵوێستێکی ئینترناسیونالیستیyان نیشان نەداوە، بەڵکوو لە ئاست جنایەتی حکومەتە زۆردارە و دیکتاتورەکانی عیراق و ئێران و تورکیا دەرهەق بە گەلی کورد خۆیان مات و بێدەنگ کردوە. نەتەوەیەکی ٢٥ میلیۆنی لە رۆژ هەلاتی نێوەراست و لە دراوسیەتی یەکێتی سۆڤیەتی کەوتۆتە بەر سیاسەتی

www.kerimhisami.com

ژینوسایدی حکومەتە کۆنە پەرستەکانی داگیرکەری کوردستان ، بەڵام بەداخەوە لە لایەن وڵاتانی سوسیالیستی‌یەوە هیچ ئاوڕی وەسەر نادرێتەوە. ڕەنگە وابێتە بەرچاو کە بێژن کوردستان موستەعمەرە نیە کەوابوو دەبێ کەلی کورد هەروا لە ژێر زەبروزەنگی ئەو دەوڵەتە دیکتاتورانەدا بتلێتەوە. ئاشکرایە پێوەندی حکومەتەکانی ئێران و عیراق و سوریاو تورکیا لە گەڵ گەلی کورد، گەلێک لە پێوەندی ئیستیعماری زاڵمانەترە. ئەوەی ئەمرۆ لە کوردستانی عیراق و ئێران دەکرێ، لە هیچ وڵاتێکی موستەعمەرە نەکراوە. خەڵکی کورد بە هەق جاوەڕوانی ئەوەیە کە وڵاتانی سوسیالیستی ئەرکی ئینسانی و سوسیالیستی خۆیان لە ئاست دەردوپەژارەی ئەو میللەتە بەجێ بکەیەن. دوورنیە کە وڵاتانی سوسیالیستی لە بارەی مەسەلەی کوردەوە بروانە هەڵوێستی حیزبە کومونیستەکانی ئەم وڵاتانە. ئەگەر شتێکی ئاوا هەبێ، بە بروای من بۆچوونێکی هەڵەیە و دوورە لە واقعیەت. چونکە هەروەک گوترا حیزبە کومونیستەکانی ئەم وڵاتانەی کوردستانیان کەوتۆتە نێو، نە ئەوەندە لە نێو کوردا نفوزیان هەیەو نە لە بارەی مەسەلەی نەتەوایەتیەوە سینگێکی ئاواڵەو تێگەیشتنێکی تەواویان هەیە. بە بیروڕای من مەسەلەی کورد پێویستە ڕاستەو خۆ لە گەڵ ڕێبەرانی ڕێکخراوە سیاسیەکانی کوردستان ڕێگای چارە سەرکردنی بۆ بدۆزرێتەوە. بۆ دەبێ کۆنە پەرستی کورد بە نیشاندانی پشتیوانی و یارمەتی وڵاتانی ڕۆژئاواو سوسیال دێموکرات، دەست بخاتە نێو بزووتنەوەی کوردی و دیپلوماسی وڵاتانی سوسیالیستیش تەماشاچی بوێستن.؟

لە نێو بزوتنەوەرزگاریخوازی کوردا، حیزب و ڕێکخراوی میللی پێشکەوتو خواز و لایەنگری سوسیالیزم کەم نین، بە داخەوە یارمەتیان پێ ناکرێ و پێوەندی‌یان لەگەڵ ناگیرێ. ئەم سیاسەتە دەبێتە هۆی ئەوە

کە ناوەندی بریاردان بکەویتە دەست کەسانی هەلپەرست و بزووتنەوەش بەرەو رۆژئاوا بکشێ.
بە پیویستی دەزانم کوردستانی ئیران وەک نمونەیەکی کونکریت باسبکەم. لە سالی ١٩٧١ وە کە حیزبی دیموکرات بە پرۆگرامیکی پیشکەوتنخوازانەوە تیکۆشانی خۆی زیندو کردەوە، سەرەرای ئەوەی هەولیکی زۆر درا کە لەگەلْ حیزبی کومونیستی سۆڤیتی پیوەندی بگیری، هیچ ئاکامیکی نەبوو. دوای روخانی رژیمی شا لە ئیران، حیزبی دیموکرات بوو بە گەورەترین حیزبی سیاسی ناوچە. دەبوایە یەکیتی سۆڤیتی بۆ ناسین و یارمەتی دان و راوێژ کردن لە گەلْ حیزبی دیموکرات هەنگاوی نابایە. بە داخەوە سیاسەتی چەوتی حیزبی تودە، کاربەدەستانی سۆڤیتیشی توشی هەلوێستی چەوت کرد و مەسەلەی ناسین و یارمەتی دانی حیزبی دیموکراتیان خستە پشت گوێ. نەک هەر ئەوە رێبەرایەتی حیزبی تودە بۆ پشتیوانی لە حکومەتی کۆنە پەرستی ئاخوندی، ریگای دوژمنایەتی لە گەلْ حیزبی دیموکراتی گرتە پیش و چەند کەسی بی ئەزمون‌وساویلکەو فریو خواردووی لە حیزبی دیموکرات جیا کردەوەو رێبەرایەتی حیزبی دیموکراتی بۆ لایەکی دیکە پالْ پیوە نا. لەم بارودۆخە دژوارەدا کە خەلکی کوردستانی ئیران توشی هاتبوو، ولاتانی سوسیالیستی دە فریای ئەم میللەتە لیقەوماوە نەکەوتن. یارمەتی بە ئاوارەو دەربەدەری کورد نەکرا. دەزگای خەبەری ولاتانی سوسیالیستی لە ئاست جنایەتی حکومەتی خومەینی لە کوردستان دەنگی لە بەر نەهاتە دەر. چاپەمەنی ولاتانی سوسیالیستی خەبەری کوشتاری زەحمەتکیشانی کوردستانیان بلاو نەکردەوە. تەنانەت گۆڤاری ئاشتی و سوسیالیزمیش کە ئورگانی حیزبە کومونیست و کریکارنی جیهانە و ئەرکی ئینسانی و راستەقینەی دیفاع لە مافی میللەتانی ژێردەست و خەبات دژی زولمو

وزۆرداریە. تاقە جارێکیش جنایەتی رژێمی خومەینیان لە قاو نەدا. تەنانەت نامەیەکی منیشیان لە بارەی بارودۆخی کوردستان و گەلی کوردەوە بلاو نەکردەوە. ئاشکرایە کە زەحمەتکێشانی کورد ناتوانن رەزامەندی خۆیان لە ئاست ئەم سیاسەتە دەربڕن.

ئەنجامی سیاسەتی ناراست و لالوتی سۆڤێت سەبارەت بە بزوتنەوەی کوردستانی ئێران بو بە هۆی ئەوە کە رێبەرایەتی حیزبی دیموکرات بەرەو عیراق و بەرەو رۆژئاوا و بەرەو سوسیال دیموکراسی بروا، کە بۆ گەلی کورد لە نامرادی بەدەر ئەنجامێکی نابێ.

بەداخەوە بزوتنەوەی ئێستای رزگاریخوازی کورد توشی قەیران بوە. ناکۆکی دوژمنانە لە نێوان هێزە کوردستانیەکان، شەری براکوژی، فشاری لە رادە بە دەری حکومەتە جنایەتکارەکانی ئێران و عیرق و تورکیا، یارمەتی نەدانی ولاتانی سوسیالیستی بزوتنەوەی کوردیان توشی نسکۆ وهەڵەنگوتن کردوە. ولاتانی سوسیالیستی و بە تایبەت یەکێتی سوڤیتی بە گوێرەی سروشتی دادپەروەرانەیان، لە بەرانبەر چارە نوسی نەتەوەی کوردا بەرپرسیاریان لە ئەستۆیە. کاتی ئەوەی هاتوە کە لە گەڵ رێبەرانی حیزب و جولانەوەی رزگاریخوازی کورد پێوەندی بگیرێ و یارمەتی ماددی و مەعنەویان پێ بکرێ و لە م رێگایەوە رێبازی پێشکەوتنخوازی و سوسیالیستی نەک هەر لە کوردستان، بەڵکوو لە رۆژهەلاتی نێوەراست بەرەو پێش بەرن. نەتەوەی ٢٥ میلیونی بن دەست و بەشخوراوی کورد لەم قۆناخە ناسکەدا هەقیەتی ئەم نوسراوەی رۆژنامەی پراڤدا وەبیر رێبەرانی ولاتانی سوسیالیستی بێنێتەوە کە لە ٢٨ی یونی ١٩٦٥ دا نووسیبووی:« یەکێتی سوڤیتی بە هەموو شێوەیەک یارمەتی بە خەباتی رزگاری خوازی میللەتان دەکات، مافی نەتەوەکان لە پێناو ئازادی و سەربەخۆییدا، چلە رێگای هێمنانەو چ لەرێگای خەباتی

چەکدارانەوە، خەباتێکی پیرۆزە. یەکێتی سوڤیێتی بە تەواوی بەو گەلانەی کە دژی ئیستعمارو سەرەڕۆیی چەکیان دەست داوەتێ و خەبات دەکەن، یارمەتی هەموو لایەنە دەکات.»

بێگومان خەباتی ئەمڕۆی میللەتی کورد و بارو دۆخێکی کورد تێیدا دەژی لە چوارچێوەی ئەم نوسین و بۆ چوونەی ڕۆژنامەی پراڤدا بەدەر نیە. لە گەڵ ڕێز و سلاو کەریمی حسامی ١٩/ ١٠/ ١٩٨٤ سوفیا.

دوای نوسینی نامە بۆ حیزبی کومونیستی یەکێتی سۆڤیێتی، ڕاپۆرتی کومیتەی ناوەندی حیزبی دێموکراتم پێگەیشت لە گەڵ پێرەو وپرۆگرامی پەسندکراوی کونگرەی شەشەم. بە پێویستم زانی بۆ ڕوونبونەوەی ئەندامانی حیزب باسێکی تایبەتی لە سەر کۆنگرەی شەش بنوسم.

سەفەو بۆ لۆزان

ڕۆژی ٨٤/١١/٤ کاک ئەمیری قازی لە سویدەوە تەلەفونی کرد و گوتی :«بە تەمام سەفەرێکی عیراق بکەم. پێویستە چاوم پێت بکەوێ. پێشنیاری کرد لە لوزان لە گن صادقوەزیری یەکتر ببینین.»

من ڕۆژی ٨٤/١١/٧ سواری قەتار بووم بۆ لوزان. دووڕۆژ میوانی صارمخان بووم. ڕۆژی ١١/١٠ کاک ئەمیر پەیدابوو، حەسەنی شەتەوی خوارزایدوکتور قاسملوشی لە گەڵ خۆی هێنا بوو. فراوینمان لای صارمخان خوارد و بە قسەی عادەتی و ڕەمەکی کاتمان ڕابوارد. لە بارەی سەفەری کاک ئەمیر، یا بۆچی چوبووینە کن صادقوەزیری، یا دەبێ چ بکەین، هیچ باسو ڕاوێژێکمان نەبوو. هەر دەتگوت ئەم ڕێگادوورەمان بۆ

نانخواردن بریوە. دوای نیوەرۆ لای ئیواریٰ کاک ذەمیر و حەسەنی شەتەوی هێنایانمە لوزان. من سواری قەتار بووم بۆ ستوکهولم و کاک ئەمیریش گەرایەوە بۆ پاریس. کاک سەننای مەمەدی کە تازە هاتبوە سوید دووسیٰ جار تەلەفونی کردو داوای دەکرد کە سەری بدەم. من نیزیکەی نیوەی رێگا رۆیشتبووم، رۆژی ١١/١١/ گەیشتمە وینستروس و میوانی کاک سالاری حەیدەری بووم. میواندارییەکی گەرم و رۆژی دوایی چوومە لای کاک سەننار لە کەمپی سورە هامر، باسێکی دورو درێژمان هەبوو لە سەر بارودۆخی کوردستان و پێوەندی ئەو لە گەلٰ حیزبی دیموکرات و هاتنی بۆ سوید. کاک سەننار بە درێژی باسی شەری قوتوری کرد و پێوەندی خۆی لەگەلٰ حیزبی دیموکرات. ئەویش لە سەر ئەو باوەرەبوو کە پێویستە رێکخراوێکی تەواو مارکسیستی سازبکریٰ و رێگای رزگاریش تەنیا رێگای سوسیالیزمە. لە سورە هامر بووم کاک سەلاحی موهتەدی هاتە لام. رۆژی ٨٤/١١/١٣ چوومە ئوپسالا سەردانی کاک سەلاح و کاک سەعدی موهتەدی. من کەمتر بە خزمەت کاک سەلاحی گەیشتبووم، بەلام لە کوردستان چەندجار کاک سەعدی رەحمەتیم دیبوو، باسی سیاسیمان پێکەوە کرد بوو، تێگەیشتوویی و لێکدانەوەی سیاسی و بۆچوونی لە مەسەلەی کورد رێز و ئیحترامێکی زۆری لە لای من پێک هێنابوو. تازەکردنەوەی دیداریش چێژێکی تایبەتی هەبوو. چەند رۆژ لە ستوکهولم لە گەلٰ دوکتور جەمشید و دیداری کاک جەوهەر نامیق و کاک کەریم سەنجاری و دوکتور کەمالٰ عەلی و دیتنەوەی عەلی شیر و مراد، رۆژم بردە سەرو هەر دیدارو دانیشتنەش تامی خۆی و بابەتی خۆی هەبوو. ناکریٰ بەم بۆنەوە سوپاسی برایەتی هەموویان نەکەم.

٢٦/١١/ گەرامەوە بۆ سۆفیا کە هاتمەوە نامەی‌صارم‌خانم بۆ هاتبوو

که ۸٤/۱۱/۸ دا بۆی نوسیبووم:«...... اقامت دوروزه‌شما لااقل ان حسن‌را داشت که سو تفاهم‌تان درمورد مندرجات نامه قبلی من برطرف گردید. سوتفاهمی که متاسفانه ناشی از عدم دقت در ظرافت زبان فارسی بود. طبعا همانگونه که حدس زدید درحضور کاک امیر بعلت حضور ان شخص دیگر نتوانستیم در باره بعضی مسائل لازم گفتگوئی داشته باشیم. واین البته اسباب تاسف بود .....»

بەدوای ئەودا نامەیەکی کاک سەناری مامەدی-م پێگەیشت.نامەی کاک سەناری لەبەر ئەوەی بە فارسی نوسرابوو، منیش هەروا بە فارسی بڵاوی دەکەمەوە.:

«رفیق بسیار ارجمندم کاک کریم حسامی

بادرود انقلابی ! با تشکر از شما رفیق عزیز، که دعوتم‌را پذیرفته وبه سوئد امده‌اید.(که متاسفانه نتوانستم از شما پذیرائی نمایم.) اما از جهاتی پربارو سودمند بود. بگذار به صراحت بگویم:تا قبل‌از امدن شما باینجا، بعلت عدم تماس وبحث و گفتگو باشما، ان رفیق ارجمندرا انچنانکه هست، نشناخته بودم. بلکه تنها ازاینکه دارای افکار سوسیالیستی هستید برایتان احترام قایل بودم. ولی وقتیکه باینجا امدید اگرچه دیدارتان بسیار کوتاه بود ودر مسائل علمی بحثی نگردید معهذا، من به شخصیت بزرگ انسانی شما پی بردم و پس‌از ملاقات اولیه انچه‌را که احساس کرده‌ام دردفتر یادداشتم نوشتم. نوشته شما(لێکۆڵینەوەی کورتە باسێک لەسەر سوسیالیزم)را بدقت مطالعه کردم. دراینجا بود که به اشنائی کامل شما از فلسفه علمی، عظمت فکری ان رفیق در امر سوسیالیزم و شیوائی واقع بینانه قلم‌تان پی بردم. واز دوستی و رفاقت با شما افتخار میکنم.

www.kerimhisami.com

اما درباره پاسخ گوئی شما به -کورته باسی - قاسملو - نتیجه گیری از جمعبندی ان میتوان گفت: قاسملو با سرهم بند کردن مشتی پر پوچات خیالی و پرت و پلاگوئی که درمقام دفاع از سرمایەداری برامده بود، ماهیت خویش‌را اشکار ساخته بود. وشما رفیق عزیز با استدلال علمی، حقش‌را بدستش دادید، ومن بشما تبریک میگویم. ازدور دستت‌را می فشارم. رفیق شما سنار مامدی ٢٤ نوامبر ١٩٨٤ سوئد - سوره هامار»

٨٤/١٢/٩ برادەرێک لە کوردەکانی گورجستان بە ناوی (کەرەم ئانقوسی)کە بەر پرسی رادویۆ کوردی تفلیس بوو، هاتە لام. ناو براو لە گەڵ گروپێکی توریستی هاتبو بۆلغاریا و تەلەفون و ئادریسی منی لە کوردەکانی ئێرەوان وەر گرتبوو. کوردیەکی باش و رەوانی دەزانی، بەڵام لەباری ئاگاداری سیاسی و تێگەی مەسەلەی کورد، دەتگوت تازە لە گوندەکانی بن چیای قەندیلی هاتۆتە خواری. هەمو سەروبن قسەکانی ئەوەبوو:« خودێ کاری مە چێ بکا» ژن خوشکێکی دەگەڵ بوو دەیگوت :« ئاواتم ئەوەیە پێشمەرگەیەکی کورد لە کوردستان ببینم. » کەرەم سرودی کوردیشی دانابوو، دووسرودی بە دەنگ گوتن و لە نەواردا تۆمارم کردن.

رۆژی ٨٤/١٢/١٠ ئەم نامەیەی خوارەوەم لە لایەن (کومیتەی بە ڕێوە بەری کۆمەڵەی خوێندکارانی کورد لقی ئینگلستانەوە پێگەیشت:

« بۆ بەرێز ماموستا کەریم حسامی سلاوێکی شۆڕشگێرانە

وەک ئاشکرایە بۆ بەرێزتان کە تێکوشانی میللەتەکەمان بە قۆناغێکی زۆر ناسک و سەختا تێ ئەپەری لە ئەنجامی ئەو هێرشە درندانە خوێناویانەی رژێمە فاشیە کۆنەپەرستەکانی عیراق و ئێران و تورکیا بەردەوامن دژی تێکوشانی رەوای میللەتەکەمان لە پێناوی ئاشتی و دیموکراسی و مافی چارە نوسی خوی.

www.kerimhisami.com

کۆمەڵەکەمان، کۆمەڵەی خوێندکاریانی کورد لە ئوروپالقی ئینگلیستان بەردەوام بوە لە پەرە پێدانی کەمپەینی هاوکاری لە گەڵ تێکوشانی رەوای میللەتەکەمان، وە لە بەردەوامی ئەم کەمپەینە، کۆمەڵەکەمان هەڵئەستی بە رێکخستنی« هەفتەی کوردستان » لە سەرەتای مانگی ئازاری ١٩٨٥ کە پێک دێت لە پیشانگای هونەری، کۆڕی ئەدەبی و روشنبیری، کۆڕی سیاسی وە چەند کارێکی تری تیا رێک ئەخرێت، وە ئەوەی شایانی باسە کە ئەم هەفتەیە بە پاڵپشتی زۆر رێکخراوی پێشکەوتوخوازی بریطانی و بێگانە ئەکرێت کە لە بەشداری چەند ئەندامێکی پەرلەمانی بریطانی، هەر لەبەر ئەوەیە کۆمەلەکەمان زۆر بە شانازیەوە داوای بەشداری کردنت ئەکات لەم هەفتەیەدا کە ئەبێتە هەفتەی هاوکاری لە گەڵ تێکوشانی میللەتەکەمان وە کۆتایی دێت بە ئاهەنگی نەوروز، وە بێ گومان کۆمەلەکەمان هەڵئەستیت بە هەموميواندارێک. ئیتر زۆر بە پەرۆشەوە چاوەروانی وەڵامی بە رێزتانین، وە بۆ ئەوەی لە نامەی داهاتودا، زیاتر بە درێژی ئەم مەسەلەیە باس بکەین لە گەڵ بە رێزتان.

ئیتر گشت کات سەرکەوتو وبەختیار بن. کومیتەی بەرێوە بەری کۆمەڵەی خوێندکارانی کورد لە ئوروپا لقی ئینگلیستان.١٩٨٤/١٢/١ »

ساڵی ١٩٨٥

شەوی ٨٤/١٢/٣١ لە بێ خەبەری وڵات دا، لەگەڵ کاک رەفیق صابیر و خالید ئاشتاب دانیشتین و ساڵی کۆنمان بەرێ کردو پێمان نا ساڵی تازەی ١٩٨٥. مژدەی خۆشی ساڵی تازە ئەوە بوو کە نامەی

ماموستا شێخ عیزالدین و کاک فەرەیدونی میتران و کاک حامیدی گەوهەریم بۆ هات. هەر چەندە نامەی ئەم دوو برادەرە خەبەری ناخۆشی ژیان و گوزەرانی برادەران و باسی کردەوەی ناحەز و نا ئینسانی و دژی دیموکراتی ڕێبەرایەتی حیزبی دیموکرات و دەرکردنی کادرو ئەندامانی حیزبیان تێدا بوو و لە رادە بەدەر خەفەتباریان کردم، بەلاّم لە لایەکی تر باشیەکەی ئەوەبوو کە تارادەیەک لە وەزعی ولاّت و حیزب ئاگادار بووم. نامەی ماموستام لە لاپەرەکانی پێشەوەدا نوسیوەتەوە، وا لێرەشدا نامەی فەرەیدونی میتران و حامیدی گەوهەری بلاّو دەکەمەوە:

نامەی کاک فەرەیدونی میتران ١٦/٩/٦٣(٧/١٢/٩٨٤):

« برادر محترم و گرامی کاک کریم حسامی.

ضمن ارائه سلام و درود فراوان صحت و سلامتی و کامیابی الجناب را ارزو مندم. امیدوارم که در زندگی همواره موفق و سر بلند باشی. خدمت همگی اهل خانواده محترم عرض سلام دارم و برایشان ارزوی سعادت و موفقیت می نمایم.

پس از مدتها انتظار و چشم براهی نامه مبارک توسط کاک جمال حسینی بدستم رسید. ازاینکه مارا ازیاد نبردەاید بسی مسرور و خوشحالم. دوستان همگی ازامدن نامه شما خوشحال شدند و در واقع نامه شما هم دلگرمی داد و همەرا امیدوار کرد که اینکار در اینده هم ادامه داشته باشد. چند روز قبل کاک امیر قاضی بااینجا امدەبود و ازایشانهم جویای سلامتی شما شدیم. من نتوانستم توسط ایشان نامه بفرستم چون کاک امیر خیلی عجله داشت و جمعا در حدود ٢٠ دقیقه نزد مابود. اینروزها کاک جمال حسینی عازم اروپا هستند و امکان ان هست که نامەای بخدمت ارسال دارم. انزمان که تازه به اروپا رفته بودی بین رفقا این مسئله مطرح شدەبود که ایا کاک کریم به اینجا برخواهد

www.kerimhisami.com

گشت یا نه ودراین مورد اختلاف نظر وجود داشت عدهای گفتند که حتما برخواهد گشت وعده‌ای نظرشان عکس بود، متاسفانه نظر دسته دوم درست از اب درامد ونتیجه ان شد که شما مراجعت نکردی. این امر برای ما مایه‌تاسف بود. زیرا که بودن شما دراینجا بسیار ضروری بود و باعث میشد که ما درجریان مبارزات درون حزبی موفقیتهای بزرگی کسب نمائیم. بویژه که در جریان کنگره ٦ غیبت شما خلا بزرگی و محسوسی ایجاد کرده‌بود و من با اطمنان می گویم که وجود شما خیلی مسائل‌را عوض میکرد. اگر تا حال جریانات کنگره‌را برایت باز گو کرده باشند خودت به اهمیت مسئله پی برده‌ای نیاز به ذکر ان نیست. لازم به تذکراست در جریان کنگره طرفداران سوسیال دموکراسی بیش از هر زمانی افشا شدند و مچشان باز شد و دیدیم ان باصطلاح مدعیان دموکراسی تا چه حد از برخورد افکار واهمه دارند و چه زبونانه و مذبوحانه به تلاش افتاده‌اند که بیش ازان رسوا نشوند.

از نظرما کاملا قابل پیشبینی بود که انان بعداز کنگره علیه عناصر انقلابی دست به اقدام ناجوانمردانه خواهند زد. ودیدیم که دیری نپائید تصمیم خودرا عملی نمودند و بیشرمانه از ما خواستند که کتبا متعهد شویم که سیاست تازه حزب را قبول داشته و در جهت تبلیغ ان بکوشیم. وبعداز مقاومت ما در مورد عدم پذیرش این درخواست غیر اصولی مدافعین سوسیال دموکراسی مارا ازحزب اخراج نمودند. رهبری حزب تصور میکرد با ان کار یعنی اخراج ما و اعلام ان از رادیو مورد پشتیبانی اعضا حزب و خلق کرد قرار خواهد گرفت، خوشبختانه واقعیت غیراز ان تصوررا نشان داد و نشان داد که ان عمل ناشایست نه تنها مورد پشتیبانی واقع نشد بلکه مورد تنفر وانزجار اکثریت قرار گرفت. درواقع رهبری حزب اشتباه بزرگی‌را مرتکب شد و با ان عمل نه اینکه اعتباری

www.kerimhisami.com

کسب نکرد بلکه به بی اعتباری خود کمگ نمود. رهبری حزب فکر می‌کرد که می توان برای همیشه با فریب و نیرنگ اعتماد توده‌هارا بخود جلب کرد. رویدادهای پس از کنگره تا کنون گواه بارزی‌است بر پوچی ان ادعاها. و می بینیم چطور روز به‌روز از وجهه‌و اعتبارشان در میان توده مردم وتوده تشکیلاتی کاسته می شود. ودیگر زمان ان گذشته که بتوانند سوار بر عدم اگاهی اعضا حزب شوند.

پس‌از اخراج ما راهی نداشتیم جز اینکه در منطقه ماندگار شویم و سعی نمائیم با تمام توان خود به افشا ماهیت رهبری منحرف بپردازیم. طبیعی‌است دراین راه موانع و مشکلات زیادی وجود داشته ولی با انوجود ما کار خودرا ادامه داده‌ایم. چند جلد نقد« بحث کوتاه» را که شما فرستاده بودی کمگ بزرگی‌را به ما نمود و ما هم بنحو شایسته‌ای توانستیم انرا درحد امکان منتشر کنیم و خوشبختانه همچنان که انتظار مبرفت مورد استقبال قرار گرفت و هر روز چندین نفر مراجعه می کنند وخواستار مطالعه ان هستند. ماهم اکنون دراینجا ماندگاریم. تصور خیلی‌ها اینست که ما در صدد تشکیل‌سازمان سیاسی هستیم و یا بعبارت دیگر عده زیادی خواهان انند که ما هرچه زودتر اقدام به تشکیل آن سازمان نمائیم که بتواند عناصر شایسته و انقلابی‌را در هم جمع نماید. ما ضمن اینکه بارها خواستیم با شما تماس بگیریم موفق نشدیم و سعی نمودیم از طریق کاک امیر قاضی و کاک عزیز ماملی شمارا در جریان بگذاریم به این امید که شاید شما بتوانید بیشتر مارا در جریان مسائل بگذارید. ولی متاسفانه تا کنون از رهنمود شما بی بهره بوده‌ایم. بهر حال ما هنوز این امکانرا داریم که در اینده نقش مونثری در جهت پیشبرد اهدافمان داشته باشیم شما باید بیشتر ازاین احساس مسئولیت بکنی و سعی نمائی مرتب باما در تماس باشی. مادراینجا ازنظر زندگی وضع

www.kerimhisami.com

چندان خوبی نداریم. از شما خواهش می کنیم که ضمن تماس با سایر رفقا و احزاب انقلابی رهنمودهای لازم‌را برای ما بفرستی تا ما برنامه‌ای روشن برای کار داشته باشیم. واگر ماندن ما بیش ازاین دراینجا ضروری بنظر نمی رسد کاری کنید که ازاین وضعیت رهائی یابیم و نزد شما ایبم. در مورد برخی مسائل در رابطه با رژیم جمهوری اسلامی لازم‌است با کاک امیر و کاک عزیز تماس بگیری. رژیم اخیرا تصمیماتی اتخاذ نموده که حتما باید ازان مطلع شوی. تمام رفقا و دوستان عرض سلام دارند. کاک رحیم امیری هم ٣ماه قبل در (کوران) منطقه مهاباد از طرف رژیم دستگیر شد ولی خوشبختانه اکنون ازاد شده درمهاباداست. تمام رفقاو دوستان عرض سلام دارند. برادرت فریدون ٦٣/٩/١٦ »

ئەمەش نامەی کاک حامیدی گەوهەری‌یە کە ٨٤/١١/٦ نوسیویەتی :(لە بەر ئەوەی وشەکان لە وەرگێراندا توشی دەستکاری نەبن. نامەی کاک حامیدو کاک فریدونم هەر وەک خزیان بە فارسی نوسیەوە)

« رفیق بسیار عزیزم کاک کریم حسامی !

اجازه میخواهم قبل از هر چیز گرمترین سلام خودرا بحضورتان تقدیم دارم، سلامت و سعادت برایتان ارزو میکنم. وخدمت خانواده محترم و عزیزتان نهایت عرض سلام وادب دارم. مدتی بود در نظر داشتم‌با شما تماس بگیرم لیکن بدلیل نبودن امکانات پستی این توفیق حاصل نشد و اکنون که کاک جمال عازم اروپا هستند این سعادترا یافتم تا بار دگر در برابرتان عرض ادب نمایم. پس از اینکه برای رفع نگرانی و گرفتاری خانوادگی به اروپا تشریف بردید انتظار داشتم برای شرکت در کنگره مراجعت فرمائی لیکن ارزوی من و سایر رفقا بی اثر ماند و نبودن شما در کنگره انچه‌را ببار اورد که با بودن شما انتظارش غیر ممکن بود. بعداز خاتمه کنگره منتظر بودیم که مدافعین دمکراسی و پلورالیسم برای

www.kermihisami.com

خنثی ساختن جو موجود باما برخورد کنند لیکن تصور نمیرفت بر خورد انان چنان خسمانه باشد. انان ازما خواستند تا کتبا تعهد بدهیم از خط تحمیلی انان بدون هیچ گونه نظرو انتقادی دفاع وپشتیبانی کنیم، انان مبارزه درون حزبی را برای ما ملغی کردند. انان به خود اجازه دادند در بین کنگره ٥ و٦ بحث کوتاه را بنویسند و بر علیه برنامه حزبی بنفع سوسیال دمکراسی تبلیغ کنند. لیکن این حق‌را ازما گرفتند و حتی اجازه ندادند در جلسات حزبی و شانه‌یی نیز در مورد سوسیال دمکراسی نظر بدهیم. خبیثانی که تظاهر به دمکراسی می کنند نتوانستند چند نفر مخالف را در حزب ببینند، انان عقیده داشتند با اخراج چند نفر از حزب خواهند توانست بر افراد حزبی تسلیط شوند لیکن در عمل ثابت شد، نه اینکه بر افراد حزبی مسلط نشدند بلکه بیش از پیش نیز ماهیت انان افشا گردید و مورد تنفر اکثریت قرار گرفتند. ملاحظه فرمودید بعداز خواندن اسامی ٦ نفر اول از رادیو دیگر این کاررا تکرار نکردند. بعداز اخراج ما از حزب که من در سری دوم قرار داشتم یعنی بعداز٦ انتظار کار اخراج شدم. افراد بیشماری بما مراجعه کردند و ضمن اظهار همدردی پیشنهاد میکردند تا سازمان، حزب، یا یک تشکیلات سیاسی را با جهان بینی مترقی تشکیل دهیم تا انان نیز با پیوستن به این تشکیلات مبارزه خودرا با جمهوری اسلامی ادامه دهند و خلق کردرا در راهی سالمتر به اماج و امال خود نزدیک سازند. نامه ونقد بحثی کوتاه شما به کاک فریدون در همان روزها رسید که بسیار مورد استفاده ما وسایر رفقا قرار گرفت. مراجعه مکرر دوستان مارا وادار ساخت تا برای اخذ راهنمائی به رفقای سابق و قدیمی مراجعه کنیم، رفقا ضمن محبت و راهنمائیهای فراوان و مثبت منافع و مضرات چنین اقدامی‌را برای ما روشن ساختند. دراخر چنین نتیجه گرفته شد که فعلا بدلائل سیاسی و

www.kerimhisami.com

اقتصادی اقدام چنین کاری به منفعت جنبش نمیباشد در ضمن توصیه کردند با توجه باینکه هم شما و هم اکثریت رفقای انان در بیرون بسر میبرند شما در مورد این جریان و سایر جریانات با رفقای بیرون تبادل نظر فرمائید تا معلوم شود که ما چه باید بکنیم. برای اگاهی بیشتر شما بعداز کنگره ٦ تعداد ناراضیان به چندین برابر سابق رسیده و بیش از هزار نفر بدلائل مختلف خودرا به رژیم تسلیم کرده‌اند. ضمنا بر اثر فشار انان به ما تا کنون چندین نفر از رفقای ما نیز خودرا به رژیم تسلیم کرده‌اند یا به عراق رفته‌اند. انان در رادیو ومطبوعات رسمی علنا بما حمله میکنند مارا در ردیف خائنین و هزیمت کرده‌گان و دزدان و ترسوها و بزدلها قرار میدهند. بدلیل تهدید و تحقیرهای مداوم انان (بخاطر ترس و وحشتی که از ما دارند) و وضع بد مادی چند نفر دیگر ازرفقا در نظر دارند خودرا به جمهوری اسلامی تحویل دهند که در حال حاضر در معذورات اخلاقی قرار دارند. از طرف دیگر .... پس از دستگیری ...... مسائلی مورد نظر رژیم‌است دراین مورد گویا دکتر خسروی نامه‌ای به کاک عزیز ماملی نوشته و کاک امیر قاضی نیز در جریان کاراست. برای اطلاع دراین مورد با کاک امیر صحبت فرمائید و نظر خودرا اعلام فرمائید. با توجه به نکات نامهِ فکر میکنم وجود ما دراینجا لازم باشد و گر نه افراد دیگری نیز خودرا به رژیم تحویل میدهند و چیزهای دیگر لذا لازم‌است هم شما و هم رفقای دیگر وضع مارا در نظر بگیرید از یک طرف نداشتن امنیت و ازطرف دیگر وضع بسیار بد مالی. اگر بعقیده شما باید مقاومت کنیم و در اینجا بمانیم لازم‌است برای بهبود وضع مالی اقدام کنید و اگر بیش ازاین نباید ابنجا باشیم خودتان به طریقی باید مارا بیرون ببرید، چون کاک فریدون نیز مسائلی در نامه‌اش برایتان روشن میکند من به نامه‌ام خاتمه میدهم. در خاتمه به کاک

www.kermihisami.com

عزیز نهایت عرض سلام دارم و خدمت مادرش و خانمش و برادرش نیز سلام میرسانم. ارادتمند شما حمید گوهری.»

بەدوای هاتنی نامەی ئەو برادەرانە من لە نوسین و تەواو کردنی نامیلکەی (تایبەتی کۆنگرەی شەش) پەلەم کرد و١٩٨٥/١/١٥ نوسخەیەکم بۆ صارمخان نارد و بۆ چەند برادەری دیکەشم نارد و هەمووشیان بیروڕای خۆیان و دەستخۆشانەیان بۆ نوسیوم و بە پێویستی نازانم بڵاویان کەمەوە.

کۆمەڵەی خوێندکارانی کورد لقی بولغاریا ساڵوەرگەری دامەزرانی کۆماری کوردستانی یاد کردەوە. ئاهەنگێکی جوان سازکرابوو. دوای ئاخافتن لە سەر ئەو ڕوداوە گرنگە وەڵامی پرسیاری بەشدارانم دایەوە لە سەر کۆماری کوردستان و بزووتنەوەی ڕزگاریخوازی کورد لە کوردستانی ڕۆژهەڵات. لەم بەینەدا نامەیەکی صارمخانی صادق وەزیریم پێگەیشت کە وەک نامەکانی دیکەی پڕبوو لە قسەی جوان و ئامۆژگاری و مەبەستی جۆر بەجۆر. بە پێویستی نازانم دقی نوسراوەکە بڵاو بکەمەوە. بەڵام زۆر پێویستە بەشێک لە چاو پێکەوتنی دوکتور قاسملو لە گەڵ صارم خان و هێندی لە گفتو گۆیەکانیان بڵاو بکرێنەوەو ئەوانەی ئاگاداری نێو بزووتنەوەی کوردستانی ئیران و حیزبی دیموکراتن و بەرەی تازە پێگەیشتوی میللەتەکەمان لەم بەشەی کوردستان کەڵکی لێ وەر گرن. پێویستە ئەوەشی لێ زیاد بکەم کە لە نوسینی ناوی ئەو کەسانەش خۆ دەبوێرم کە سکرتێری حیزبی دیموکرات بە دز و بێ ئەخلاق و سوا أستفادە چی ناو بردون . دوکتور قاسملو لە قسەکانیدا مەبەست و ئامانجی پێک هێنانی کونگرەی شەشی حیزبی دیموکراتیشی بە جوانی دەرخستوە. ئەمەش هێندێ بەشی نوسراوەی کاک صارمخانی: یکشنبە بیست و سوم دی ماه ١٣٦٣ (١٩٨٥/١/١٣)

www.kerimhisami.com

« برادر عزیزو ارجمند کاک کریم .... لە بارەی سەفەری ..... چۆنیەتی و هۆیەکانی هەر وەک لە نامەی پێشودا ئاماژەم بۆ کردوە، هەقی تۆیە لە بارەی سەفەری خۆی، چۆن بڕیاری ئەو سەفەرەی داوە، بۆ چی چوە، لە وێ چی کردوە، هیچی بە من نەگوت. ئەو مەسەلەیە جێگای باس و لێدوانە .

لە بارەی ئەوەی کە بیروڕای منت لە بارەی ڕێکخراوی تازە قبوڵ کردوە و پەسندت کردوە پێویستە وەبیری بێنمەوە کە بەم وەضفە ئیتر نوختەی هەرەکەت دیار و ڕونە. لە نامەی ڕێکەوتی نۆیەمی سەرماوەزدا لەم بارەوە زیاترم نوسیوە و هیوادارم سەرنجی بدەیەی. ..... لە مابەینی دوو نامەی مندا ، واتە نامەی نۆهەمی سەرماوەز وئەم نامەیەدا دوکتور قاسملو کە بۆ چاو پێکەوتنی ڕێکخراوی خاچی سوری جیهانی هاتبوە سویس، هاتە لای منیش. دەرفەت بوو کە لە بارەی بارودۆخی ئێستای کوردستان بیروڕای خۆمی لەگەڵ باس بکەم. بۆ ئەوەی بە وردی ئێوە لە ڕەوەندی ئەم گفتوگۆیە ئاگادار بکەم بە شێوەی مەعمولی خۆم کورتەی وتو یژ ە کەتان بۆ دەنوسم.:

الف – لە بارەی گەلاڵەی « کورتە باس» لە کۆنگرەی حیزب دا، هەروەک زۆرجاران بیروڕای خۆم بە هەمو دۆستان گوتوە. بەویشم ڕاگەیاند و وەبیرم هێناوە کە بێجگە لە نێوەڕۆک‌و نرخی ئەم نوسراوەیە، هێنانی گۆڕی ئەو بەم چۆنیەتیە بە دوو دەلیل نادروست بوە. یەکەم ئەوەیە کاتێک مەسەلەیەک دێتە گۆڕێ کە دەبێتە هۆی ئاڵو گۆڕ لە سیاسەتی چەندین ساڵەی حیزبدا، پێویستە ئەم نوسراوەیە لە ماوەیەکی کاتیی زۆردا، کە دەرەتانی باس و لێکۆڵینەوەی تەواو هەبێ، لە نێو حیزب دا، لە شانەوە بگرە تا تەواوی ئۆرگانەکان بخرێتە بەر باس و لێکۆڵینەوە. لانی کەم ..٢ مەقالە بە لایەنگری و دژایەتی لە

بلاوکراوەی ئۆرگانی حیزب و یا بلاو کراوەی تایبەتی کۆنگرەدا بنوسرێن. تەواوی نوێنەرانی کۆنگرە سەبارەت بەو پێشینەی زەینیان هەبێ. بتوانن لە سەر بناخەی باس و لێکۆڵینەوەکانی پێشوو بیرورای خۆیان دەر ببڕن. بێگومان لە بارەی کورتە باسەوە ئەم کارانە نەکراوە. کوتو پڕ هێنراوەتە کۆنگرە.

دووەم ئەوەیە لە کاتێکا کە حیزب زیاتر لە هەموو کاتێ پێویستی بە یەکێتی و بتەو بوونی ریزەکانی هەیە، بۆ دەبێ کارێکی وا بکرێ بە هێنانە گۆڕی مەسەلەیەکی ئاوا زیان بە یەکێتی ریزەکانی حیزب بگات؟

ناوبراو لە وەلامی ئیراداتی من دا گوتی: ئیرادی هەوەڵیانم قبوڵە.بەلام نامیلکە لە کومیتەی ناوەندیدا باسی لێ کراوەو جگە لە یەک کەس ئەوانی تر هەموویان لە گەڵی بوون. بەلام بە پێچەوانەی چاوەروانی لە کۆنگرەدا بێجگە لە چوار پێنج کەس ئەندامانی کومیتەی ناوەندی دەنگیان بۆ نەدا. کەسانی وەک کاک جەلیلی لە دژایەتیدا وتاری توندیان دا. بەلام بە پێچەوانە ..١ کەس دژ دەنگیان نەداوە. ٧٥ کەس دژ بوون، ٢٥ کەس هەر دەنگیان نەدا. ئەوەشی لێ زیاد کرد کە بۆ چونی کومیتەی ناوەندی لە کۆنگرەدا سەبارەت بە کورتە باس بە توندی رەخنەی لێ گیراوە و لە پلینۆم دا باسی لە سەر کراوەو بریارواية بلاو بکرێنەوە . (کە کەس چاوی بەم باسە نەکەوت) بەلام ئیرادی دووەمی رەد کردەوە و گوتی: ئێمە دەبوایە لەگەڵ بیروباوەری تودەیی سنوربەندیمان کرد بایە. باشترین فرسەت بۆ ئەم کارە هەر ئەو کاتە بوو کە کۆنگرە لە دەرەوەی سنوری کوردستانی ئێران ببەستین و لە سەرهەڵدانی پەشێوی و هەلگەرانەوەو جەوسازی بە هاسانی پێشگری بکەین . (بە داخەوە لە حیزبی دیموکرات دا ئەم سوننەتە تا پیرۆزە قەت کۆتایی پێ نەهات کە هەر لە دەرەوەی خاکی کوردستانی ئێران کۆنگرە

www.kerimhisami.com

بگرن و لە بەر ناکۆکی بیروڕا ئەندامانی حیزب تاوانبار بکرێن و دەر بکرێن. ساڵی ٩٦٢ ئەحمەد توفیق لە خاکی کوردستانی عیراق بۆ وەدەرنانی هێندێ لە ئەندامانی حیزب و تاوانبار کردنی هێندێکیان بە جاسوسی و دزی و خەیانەت کۆنگرە دەگرێ و دوای ٢٢ساڵ ئەمجار دوکتور قاسملوو دیسانەوە لە خاکی کوردستانی عیراق وەک خۆی دەڵێ بۆ (سنور بەندی لە گەڵ بیروباوەڕی تودەیی) و لە ئەسڵیش دا بۆ تاوانبارکردن و وەدەرنانی تێکۆشەرانی خاوەن بیرو ڕاکۆنگرە دەگرێ. تۆ بڵێی ئەم سوننەتە نا پیرۆزە لە حیزبی دیموکرات دا کۆتایی بێ و ببڕێتەوە؟ یا خوا وابێ. نوسەر)

ب - ئیرادم لێ گرت بەر فەرز کە هەمووی ئەو دەلیل هێنانەوەت ڕاست بن، دوای کۆنگرە بۆ چی لە گەڵ موخالیفگەلی کورتە باس بە شێوەی غەیرە دیموکراتی جولاونەوە و گرتوتانن و لە حیزب دەرتان کردوون. کومیسیونی تایبەتیتان بۆ ئەو کارە پێک هێناوە. لە وەڵام دا گوتی ئەوە ڕاست نیە، کومیسیون بۆ تەشکیلات پێک هاتوە. هیچ کەسیش لەبەر دژایەتی لە گەڵ کورتە باس لە حیزب دەر نەکراوە. لەسەر یەک نیزیکەی هەشت کەس لە حیزب دەرکراون. یەکیان لە بەر جاسوسی بۆ شورەوی و بولغارستان کە مەعلومە کێیە، کەسێک بە ناوی ڕەسولی ڕەسول پور بە تاوانی جاسوسی بۆ عیراق دوو کەس بە ناوی ڕەحیمی ئەمیری و فەرەیدونی میتران بە تاوانی ئەوەی لە نێو پێشمەرگان دا دژی حیزب کاریان دەکردو لە جەبهە ورەی پێشمەرگەیان کز دەکرد. ئەوانی دیکە بە تاوانی سوأ أستفادەی ماڵی و پارە وەر گرتن و لە جورە شتانە........

ج - گوتم اعدام انقلابی زاراوەیەکە موجاهیدین و گرۆی تیروریست بە کاری دەبەن. ئێوە لە ئەدەبیاتی خۆتاندا بۆ چی بە کاری دێنن کە

www.kerimhisami.com

لایەنگری دیموکراسین . وە بیرم هێناوە پێش دوو ساڵ کە لە ئەدەبیاتی حیزبدا ئەوەم دیوە، بە توندی لەم بارەوە بۆتانم نوسی. جگەلەوە هەر لە رۆژەکانی هەوەڵی هاتنەوەتان دا وەبیرتانم هێنایەوە کە ئەو تیرور بازیەیە وەک مێروولە ریشەی بزووتنەوە دەخوا. دەبێ لێی دوور کەونەوە. ئەم قسانەم وەبیرئەو کەسانەش هێناوەتەوە کە دەیانویست کۆمەڵەدابمەزرێنن. بە تایبەت تورکیەم بە نمونە دەهێناوە کە کارێک نەکەن کارەساتی تورکیا لە ئێرانیش دوو پات بێتەوە.

گوتی بیرورای تۆ راستە. ئێمە تێکۆشاوین کە ئەم جورە کوشتنانە کەم بکرێن یا نەکرێن . بەلام شەر مەنتیقی خۆشی هەیە. ناکرێ بە تەواوی پێشی پیاو کوژی بگیرێ. نمونەی دیاریکراوم لە بارەی کوشتار بۆ هێناوە ..... گوتی ئاگام لەوە نیە. بەلام دەستوری حیزبی ئەوەیە کە لە بارەی ئیعدامەوە فەرماندەی نیزامی و مەسئولی حیزبی و مەسئول قەزائی بە تێکرایی بریار بدەن نەک یەک بە تەنیا.

د - لە بارەی وەزعی بزوتنەوە دەیگوت پێشمەرگە کەم نەبوونەوە. لە هێندێ شوێن زیاتریش بوون. وورەی پێشمەرگە بەرزە و بزووتنەوە بە هێزە. بۆ هەر ناوچەیەک بەرنامەی تایبەتیمان هەیە. لە بارەی شیمالەوە دەیگوت کۆسپی گەورە لە پێش چالاکی پێشمەرگەدا سەنار بوو، بە رۆیشتنی و نەمانی تەشکیلاتی دەوروبەری ئەو کۆسپەش هەڵگیرا.

ه - لە بارەی شەر لە گەڵ کۆمەڵە ، کۆمەڵەی خەتا بار دەکرد. من وەبیرم هێناوە کە بریاری پلینۆمی ئێوە لەبارەی شەری سەرانسەری بریارێکی چەوت بوە. ئەوەش نیشانەی ئەوەیە کە ئێوە سیاسەتی درێژە پێدانی شەر دەگرنە بەر. ئەو گوتی ئەوە تێخورینێکی کۆمەڵەی بوو. لە سەر ئەو باوەرە بوو کە کۆمەڵە لە مەو دوا حیسابی کاری خۆی دەکات. ئەوەشی بە دوور نەدەزانی کە هێندێ کادری هەورامان خەتابار بن.

www.kerimhisami.com

دەیگوت سیاسەتی حیزب ئەوەیە کە ئەوانە سزا بدات.......»
نامەی صارم خانی درێژەو هێشتا خاڵی(و، ز ، ح ، ط ، ی) ی هەیە و ناوی کەسانی تێدایە کە دوکتور قاسملو بە دەست پیسی ماڵی تاوانبار کردوون هیچ پێویست بە نوسینی تەواوی نامەکە ناکات . ئەوەندەیە ئەم چاو پێکەوتنەی دوکتور و صارم خان پەردە لەسەر گەلێک مەبەست و سیاسەت و رەفتار و بۆچونی رێبەرایەتی حیزبی دیموکرات لادەدا و تا رادەیەکی زۆر پیچمی راستە قینەی ئەو رێبەرانە دەردەخات. لە بەر ئەوەی تەواوی ئەم روداو وبە سەرهاتانەی نێو بزووتنەوەی کوردستان پێویستیان بە شیکردنەوەی زانستی هەیە و ئەم بابەتەشم بە یەکێ لە بەرنامەی کاری خۆم داناوە، لێرەدا لە هەڵسەنگاندن و لێکۆڵینەوە و راست و ناراستی قسەکانی دوکتور قاسملوی شەهید لادەدەم و دێمەوە سەر رچەی بیرەوەریەکانم.
رۆژی ٨٥/٢/٤ نوێنەری کۆمەڵەی خوێندکارانی کورد لقی ئینگلستان تەلەفونی کرد و گوتی:
« داوەتنامەیەکمان بۆ ناردووی کە بەشداری «حەفتەی کوردستان» بکەی. دامان ناوە لە سەر مەسەلەی کوردو باری سیاسی کوردستان وتارێک پێشکێش بکەی. تکایە ئامادەیی خۆتانمان پێ بڵێ تا بلێتی فرۆکەتان بۆ بنێرین.
رۆژی ٩٨٥/٢/٢٥ لە سەر لێگێڕانەوەی کۆمەڵەی خوێندکارانی کورد لقی ئینگلیستان سواری فرۆکە بووم و لە فرۆکەخانەی لەندەن دابەزیم. دوای سەیری پاسپۆرت و پرسیاری پارەو بەرنچون، ڤیزای مانگێکیان دامێ. چەند برادەر هاتبوونە فرۆکە خانە و چوومە ماڵی قادری حەمەقالەی قەڵادزەیی دۆست و برادەری قەدیمی جوامێر و مەردو رەند. ئیتر تا گەڕانەوەم لە ماڵی ئەوان بووم و میوانداریشی هەر وەک قەڵادزە

باسی ناکرێ. هەموو شەوێ برادەر و دۆست و ناسیار کۆدەبوونەوەو باس و دمەتەقەی دۆستانە و سیاسیش بەردەوام بوو.

بە گوێرەی بەرنامەی کۆمەڵە «حەفتەی کوردستان» لە ٣/١٣ دەستی پێدەکرد و بریتی بوو لە سیمینارو کۆری ئەدەبی و روشنبیری و سیاسی و پێشانگای هونەری و ئاهەنگی نەورۆز و هتد.

ئێوارەی ٣/١٣/ کۆرێکی ئەدەبی بۆ کاک رەفیق صابیر پێکهێنرا بوو، بەڵام ئەو لە بەر ڤیزا دوا کەوتبوو. ئاخافتنەکە لەم کۆرەدا کە خەڵکێکی زۆر بەشداریان کردبوو بە ئەستۆی مندا هات کە لەم بارەدا ئامادەییم نەبوو. ناچار لە سەرەتاوە کورتەیەک لە سەر شارستانی کۆنی کورد و کولتوری شورشگێری کورد دوام. باشبوو برادەرانی بەشدار زوو نەجاتیان دام و خستیانمە بەر پرسیاری جۆر بە جۆری سیاسی و بارودۆخی کوردستانی ئێران و ژیانی تایبەتی خۆم و بە گوێرەی توانا وەڵامیان درایەوە. ئێوارەی ٣/١٦ کۆرێکی گەرم و گەورەی سیاسی سازگرا و لام وایە وەبەر نەورۆزیش کەوت. چونکە نان و چێشتێکی مشەی خۆشی کوردەواری سازکرابوو. نوێنەرێکی پارلمانی ئینگلیز لە باڵی چەپی حیزبی کرێکاری ئینگلیستان و نوێنەری گەلێک رێکخراوی سیاسی و کولتوری ئینگلیزو بێگانە بەشداریان کرد بوو. کۆرەکە بە وتاری سیاسی من دەستپێکرا کە کرا بوو بە ئینگلیزی و بەدوای من دا دە خوێنرایەوە . ئەمەی خوارەوەش دەقی وتارەکەیە بە کوردی:

« خوشک و برایانی خۆشەویست ! میوانانی بە رێز!

لە کاتێکا بە بۆنەی پێکهێنانی حەوتوی کوردستان و هەر وەها لێگێڕانەوەم بۆ بەشداری لەم ئاهەنگەدا سوپاسی کۆمەڵەی خوێندکاران لە ئوروپا لقی ئینگلیستان دەکەم، پڕ بە دڵ بە خێر هاتنی هەموو خوشک و برایانی بەشداربووی ئەم ئاهەنگەش دەکەم، دەمەوێ ئەوەش بڵێم کە

www.kerimbisani.com

ئەرکێکی قورس خراوەتە سەر شانی من ، ئەویش ئەوەیە کە دەبێ سەبارەت بە مەسەلەی کورد، یا باری سیاسی ئەمرۆی کوردستان قسە بکەم. واتە سەبارەت بە مەسەلەی نەتەوەیەکی٢٥ میلیونی کە بە شاهیدی مێژوو، یەکێ لە نەتەوە هەرە کەوناراکانی ناوچەی رۆژهەڵاتی نێوە راستە و بە درێژایی مێژووش لە م کوردستانە لە سەر زێدو نیشتمانی خۆی دا ژیاوە.

باسی مەسەلەی نەتەوەیەک بکەم کە خاوەنی کولتور و زمان و ئەدەب و داب و شوێنی تایبەتی خۆیەتی و سەرەڕای دابەشکردن و چەوسانەوەو ستەمی نەتەوایەتی، کولتور و زمان و بوونی خۆی پاراستوەو تەقەلای دوژمنان بۆ تواندنەوەو لە بەین بردنی سەر نەکەوتوە.

لە سەر مەسەلەی نەتەوەیەک بدوێم کە بە گەڵەک و دەۆی ئیستیعمارو ئیمپریالیزم لە نێوان چوار دەوڵەتی شۆڤێنیست و دیکتاتوردا، بەش بەش کراوە و لە ئاخری سەدەی بیستەم دا کە سیستمی ئیستیعماری لە بەر یەک هەڵوەشاوە و لە سەر دەمێکدا کە مرۆڤ وا دەست بەسەر ئاسماناندا دەگرێ و سیستمی سوسیالیستی بۆتە هێزێکی ئەوتۆ کە ڕێچەو ڕێبازی پێشکەوتنی دوارۆژی جیهان دیاری دەکات، نەتەوەی ٢٥ میلیونی کورد لە هەموو مافێکی نەتەوایەتی بێ بەشە، نەک هەر ئەوە بەڵکو حکومەتە شۆڤێنیستەکان بە تایبەت ئێران و تورکیا لە بوونی ئەم نەتەوەیە حاشا دەکەن. سیاسەتی تواندنەوەو لە بەین بردنی گەلی کورد، بۆتە بەشێک لە سیاسەت و بەرنامەی ئەم دەوڵەتانە. جا بۆیە باسی ئەم مەسەلەو شیکردنەوەی بە راستی و زانستی لە کورتە وتارێکی ئاوادا کارێکی هاسان نیە.

نامەوێ بێمە سەر باسی لێکۆڵینەوەی رەگەز و مێژو وکولتور و زمان و ئەدەبی نەتەوەکەمان، گەلێک زاناو نوسەرانی بێگانەو خۆماڵی لەم

www.kerimhisami.com

بوارەدا نووسیویانە. بەلاّم بە داخەوە هیچ یەک لەو زاناو نوسەرانە نەهاتونە سەر باسی بارودۆخی ئەمڕۆی نەتەوەی کورد و خۆیان لە قەرەی باسێکی قوڵی سیاسی نەداوە کە ئەم میللەتە تا کەی دەبێ ژێر دەست و بەشخوراو بێ؟ تا کەی ولاّتانی بە ناو دیموکرات و ئیشکەوتوخواز و لایەنگرانی‌مافی مرۆڤ، کۆمەڵی نەتەوەیەکگرتوەکان و حیزب و ڕێکخراوە دیموکراتیەکانی جیهان لە ئاست جنایەت و تاوانی‌ئەم حکومەتانە، لە ئاست بێ بەشی و بندەستی گەلی کورد بێدەنگ دەبن و خۆ مات دەکەن.

دیارە بە بۆچوونی من ئەمە دیاردەیەکی پڕ سەیرو سەمەرە نیە. چەرخەکانی دنیا لەسەر قازانج و بەرژەوەند دەگەڕێن. گەلی کورد خۆی دەبێ ڕێگای ڕزگاری و سەر بەستی خۆی بدۆزێتەوەو دۆست و دوژمنی خۆی باش بناسێ و دیاری بکات.

لێرەدا ئەم پرسیارە دێتە پێش، سەرەڕای ئەوەش کە نەتەوەی کورد ڕۆژێک لە خەبات و تێکۆشان و فیداکاری نەویستاوەو سەرە ڕای ئەوە کە زەحمەتکێشانی کوردستان بە درێژایی سەدەی دوایی لە خەباتی خوێناویدا ئەو پەری فیداکاریان کردوە و لە بەخشینی گیان و سەروماڵ لە پێناو ئازادی و سەر بەخۆیی دا سڵیان نەکردوە، بەلاّم دیسان نەگەیشتون بە ئامانج و گەلی کورد نەیتوانیوە وەک گەلانی تری جیهان چارە نوسی خۆی بەدەستی خۆی دیاری بکات.؟

بۆ وەلاّمی ئەم پرسیارە ڕەنگە بتوانین دوو هۆی سەرەکی دەست نیشان بکەین.

یەکەم هەڵکەوتی ستراتیژی جوغرافیایی و دابەشبوونی کوردستان بە سەر چوار دەوڵەتی دیکتاتور و شۆڤینیست، بە پیلان‌و نەخشەی ئیمپریالیزم، دەوڵەمەندی کانگا سروشتی‌یە ژێر زەویەکانی کە دەمێکە

www.kerimhisemi.com

ئیمپریالیزم و نۆکەرەکانی چاوی تەماعیان تێ بریوە و دەستی لێ بەر نادەن.

دوهەم دواکەوتوویی و نەخوێندەواری گەلی کورد و نزمیی پلەی کولتوری کوردەواری و سیاسەتی ناتەواوی حیزب و ڕێکخراوە سیاسیەکانی کوردی. هەر چەندە لە دوای شەری یەکەمی دنیاگرەوە حیزب و ڕێکخراوی سیاسی لە کوردستان پێک دێن و ڕێبەرایەتی تا ڕادەیەک دەکەوێتە دەستی ڕوناکبیرانی پێشکەوتو خوازوبورژوازی کوردیش تارادەیەک لەبزوتنەوەی میللیدیموکراتی کوردا دەوری خۆی دەبینێ، بەڵام بەداخەوە ئەم ڕوناکبیرو یا حیزب و ڕێکخراوانە نەیانتوانیوە خەباتی ڕزگاریخوازی کورد بە ڕێبازێکدا بەرن کە وەڵامدەرەوەی بارو دۆخی ئەمڕۆی جیهان و کوردستان بێ.

لە کوردستانی ئەمڕۆدا دوو دیمەنی لێک جیاواز و ناتەبا دێنە بەر چاو. لە لایەک ڕاپەرین و خەبات و فیداکاری کۆمەڵانی خەڵکی کورد و بەر بەرەکانی قارەمانانە لە بەرانبەر هێرشی دڕندانەو سیاسەتی ئاپارتایدی حکومەتە دیکتاتوروو شۆڤێنیستەکانی حوکمڕەوا لە کوردستان دا، خەبات بۆ وەرەست هێنانی مافی سەربەخۆیی و پچڕاندنی یەکجاری زنجیری کۆیلەتی و بندەستی.

لە لایەکی ترەوە هێرشی وەحشیانەی داگیرکەران و کوشتاری خەڵکی بێ تاوان و خاپور کردنی کوردستان و ڕاگواستنی خەڵکی کورد لە سەر زێد و نیشتمانی خۆی. لە تورکیا دوای کودیتای فاشیستی ژەنراڵەکان، گەلی کورد کەوتۆتە بەر پەلامارێکی دڕندانەی نەدیتراو و کوشت وکوشتارێکی بێ وێنە. لە ماوەی پێنج ساڵ دەسەڵاتی شوم دا، حکومەتی تورک پتر لە دەهەزار کوردی بێ تاوانی بە بیانوی پروپوچ زیندانی کردوە. هەزاران کەسیان لە ژێر ئەشکنجەو ئازاردا کوشتوە. کوردستان

www.kerimhisami.com

کراوەتە ناوچەی عەسکەری و لە سەرانسەری کوردستان حکومەتی نیزامی بەڕێوە دەچێ.

فاشیستەکان تورک تەنیا بە کوشتاری گەلی کورد لە کوردستانی تورکیا، وازیان نەهێناوە. لە هاوینی رابردودا هێرشیان بردۆتە سەر جولانەوەی رزگاریخوازی کوردستانی خواروش. بە گوێرەی نوسراوەی هێندێ چاپەمەنی، لەشکری تورک جارێکی دیکەش خۆی بۆ پەلاماردانی کوردستانی عیراق ئامادە دەکات. تورکەکان لەشکرێکی زۆریان لە سنوری کوردستانی عیراق و ئێران کۆ کردۆتەوە. هیچ دوور نیە کە هێرش نەبەنە سەر هێزەکانی بزووتنەوەی کوردستانی خوارو کە لە پێناو ئازادیدا خەبات دەکەن.

لە عیراق دوای شکانی بزوتنەوەی کورد سالی ١٩٧٥ سەرانسەری سنوری کوردستان چۆل کراوە. کوردەکانیان لە شوێن وجێگای خۆیان هەلکەندوەو بۆ خواروی عیراقیان گواستونەوە. بە هەزاران کوردی بێ تاوان و نیشتمانپەروەریان لە زیندانە سامناکەکانی عیراق دا بەندو ئیعدام کردوە. لە راستیدا حکومەتی بەعسی عیراق سیاسەتی قەلاچۆ کردنی گەلی کورد بەڕێوە دەبات.

لە ئێران دوای روخانی رژێمی پاشایەتی گۆر کراو، گەلی کورد کەوتۆتە بەر پەلاماری درندانەی پاسدارانی حکومەتی ئیسلامی. رژێمی خومەینی کە هەموو شوێنەوارێکی ئازادی و دیموکراسی لە ولات دا کوێر کردۆتەوە، بۆ دامەزرانی دەسەلاتی ئیسلام لە کوردستان گەلی کوردی خستۆتە بەر پەلامار و ئەوا جارێکی دیکەش ئەو میللەتە بە ناوی ئیسلام قتل عام دەکرێ. ئێستا پتر لە ٢٠٠ هەزار چەکداری ئەرتەش و پاسدارو بەسیج و ژاندارم و جاشی زۆلە کرد بە کوردستان وەر بوون و جنایەتەکانی لەشکری مەغول و شاعەبباس لە کوردستان وەبیر دەخەنەوە. لە ماوەی

www.kerimlisani.com

شەش ساڵی رابردودا پتر لە ٣٠ هەزار کەس لە کوردستانی ئێران بە دەستی جنایەتکارانی حکومەتی ئیسلامی بە تاوانی داخوازی مافێکی سەرەتایی میللی کوژراون. بە هەزاران ماڵو خێزانی کورد لە بەر بۆمباران و لە ترسی کوشتار ئاوارەو پەریوەی هەندەران بوون.

لە سوریا هەر چەندە کوردەکان وەک مەری خودای ملیان بۆ دەسەڵاتی حکومەت راکێشاوە، بەڵام حکومەتی بە ناو نە فاشیست، کوردەکانی تەنانەت لە مافی هاو وڵاتیش بێ بەش کردوە و هەموو شوێنەوارێکی نەتەوەیی و میللی کوردەکانی سریوەتەوە. سیاسەتی بە عەرەبکردنی کوردستان و نە هێشتنی کوردەکان لە سەر ئاخی خۆیان ، جەوهەری سروشتی حکومەتی بەعسی سوریە یە کە زۆر هێزو کەسی کوردی بە پێشکەوتوی دادەنێن.

دوژمنانی گەلی کورد سەرەڕای ناکۆکی و ناتەبایی نێو خۆیان، لە ئاست سەرکوتکردنی بزوتنەوەی رزگاریخوازی کورد، هەمیشە گەیشتونە یەک و هاو دەنگ بوون. پەیمانی شومی سەعداباد، پەیمانی بەغدای گۆر کراو، پەیمانی کوردخنکێنی جەزایر دەیان پەیمان و رێک کەوتنی نهێنی، گشتیان بۆ لێدان و بەربەرەکانی کورد هاتوونە کایەوە. عیراق رێگا دەدا بە لەشکری تورک بۆ لێدانی شورشگێرانی کورد بێتە نێو خاکی عیراقەوە. دۆستایەتی حکومەتی شیعەی خومەینی و تورکی سوننی لە سەر لێدانی جولانەوەی کورد دامەزراوە. پەیمانی شومی ئەلجەزایر بە ئاشکرا هەر تک دەوڵەت لە لێدان و گرتن و کوشتنی کورد لە خاکی یەکتردا ئازاد دەکا.

جا لەو حاڵەدا کە دوژمنانی گەلی کورد سەرەرای هەموو ئیختیلافێکی نهێنی و ئاشکرا بۆ سەرکوتکردنی بزووتنەوەی کورد یەک دەگرن، جێگای داخە کە رێبەرانی حیزبە سیاسیەکانی کوردستان بەبێ لە بەر

چاو گرتنی قازانج و مەسلەحەتی نەتەوەکەیان بە بێ دەرس وەرگرتن لە ئەزمونی تالی رابردوو، هەر یەکە خۆی بە ستۆتەوە بە حکومەتێکی کورد کوژو شەری براکوژیان کردۆتە رێباز و دوژمنی سەرەکی خۆیان لەبیر بردۆتەوە. ئەوەی ئەمرۆ لە کوردستانی ئێران وعیراق لە نێو خۆی کوردەکاندا دەکرێ گاڵتەیە بە خوێنی شەهیدان و فرێ بە نیشتماپەروەری و ئازادیخوازی‌یەوە نیە.

زەحمەتکێشانی کورد لە پشتی جنایەتی حکومەتە دیکتاتورەکان و کارەساتە داخدارەکانی کوردستاندا. دەستی رەشی ئیمپریالیزم دەبینن. گەلی‌کورد جنایەتەکانی ئیمپریالیزم دەرهەق بە نەتەوەکەی لە بیرناباتەوە. هەر دەوڵەتە ئیمپریالیستەکان بوون لە لوزان پەیمانی سیڤەریان لە بارەی سەربەخۆیی کوردستانەوە هەڵوەشاندەوە. هەر ئیمپریالیزمی ئینگلیز بوو حکومەتی نەتەوەیی شێخ مەحمودی نەمری بە بۆمباران و بە لەشکر تێک روخاند. بە پیلان ویارمەتی راستەو خۆی ئیمپریالیزمی ئەمریکاو ئینگلیز بوو هەوەڵێن کۆماری دیموکراتی‌کوردستان تێکدراو سەرکۆمار و پێشەوای لە دار درا. هەر بە پیلان و نەخشەی ئیمپریالیزمی ئەمریکا بوو پەیمانی شومی ئەلجەزایر بەستراو شورشی چاردەساڵەی کوردستانی عیراق سەرکوت کرا. ئێستاش هەر بە پشتیوانی ئیمپریالیزمە کە گەلی کورد لە هەمو لایەکەوە کەوتۆتە بەر هێرشی درندانەی حکومەتگەلی سەر بە ئیمپریالیزم وو لاتەکەی وێران وکاول کراوە.

لە سەر دەمی ئەمرۆدا لەم ناوچانەی کە ئیمپریالیزم ناتوانێ راستەو خۆ بە تانگ و تۆپ بزوتنەوە رزگاریخوازەکان تێک بشکێنێ، تاکتیکی تر بە کار دەهێنێ. بە دەستی نوکەرو بە کرێگیراوەکانی ئاژاوە دەنێتەوە. لە رێگای جۆربەجورەوە دەست دەخاتە نێو جولانەوەی میللی و شورشگێری میللەتان و لە رێبازی راست و شورشگێری هەتڵەیان دەکات. لە رێگای

www.kermahisani.com

سازکردنی شەری نێو خۆیی، بلاو کردنەوەی بیروباوەری چەوتی دژی سوسیالیستی دەیەوێ جولانەوەی کورد لە بزووتنەوەی جیهانی دژی ئیمپریالیستی جیا کاتەوە. بەلام گومانم لەوەدا نیە کە گەلی کورد سەرەرای هەموو تەنگ و چەلمەو پیلانی کۆنەپەرستی، لە سەر خەبات و تیکۆشانی خۆی بۆ گەیشتن بە سەربەخۆیی و رزگاری بەردەوام دەبێ. ئەوەی ئەمرۆ لە کوردستان بەناوی خودموختاری خەلکی بۆ بە کوشت دەدرێ، لانی یەکجار زۆر کەمی ویست و داخوازی میللەتی کوردە . ئامانجی سەرەکی و پیرۆزی نەتەوەی کورد، مافی دیاری کردنی چارەنوسە بە دەستی خۆی، واتە پێک هێنانی دەولەتی میللی و ژیانێکی ئازادو سەربەخۆ و لە ئاشتی و هێمنی دا لەگەل دراوسێکانی.

لێرەدا بە پێویستی دەزانم باسی مەترسیەکی دیکە بکەم کە بەلای منەوە بۆ کوردستان لە مەترسی حکومەتە شۆڤێنیستەکان کەمتر نیە. ئەویش پەرەوازە بوون و نیشتمان بە جێ هێشتنی روناکبیرو لاوانی کوردە. ئەوە دیاردەیەکی پر مەترسیدارە بۆ دوارۆژی میللەتەکەمان. هەزاران لاوی کورد کە لەم بارودۆخە ناسک و دژوارەدا دەبێ لە ولات و لە نێو خەلک و لە کۆری خەبات دابن، هەلوەدا بوون و روویان کردۆتە ئوروپا. بە داخەوە بەشێکی زۆر کەم دەتوانن لە ژیانی دەربەدەری و لە هەوای ژیانی ئوروپادادەرس بخوێنن و فێری رشتەوکارو شوغلێک بن‌کە بۆدوارۆژی‌گەل و نیشتمان و تەنانەت بۆ ژیانی خۆشیان بە کار بێ. زۆربەی زۆریان بە ناچار و تەنیا بۆ بەرێچوون خەریکی کاری رەش و دژوار و ناحەز دەبن. ئەوە هیچ کە لە باری ژیانەوە بە زەحمەت رایدەبوێرن، لە باری سیاسیشەوە توشی بێ بەرنامەیی و سەر لێ‌شێواوی دەبن. بمانەوێ و نەمانەوێ کولتوری رۆژئاواو زەرق و بەرقی کۆمەلی سەرمایەداری پێشکەوتوو، کاردەکاتە سەر لاوی تازە پێگەیشتووی

www.kerimhisami.com

کورد، پتر بە باری نێگاتیف دا. دەردی بێ دەرمانی ناکۆکی و ناتەبایی ڕێبەرانی حیزبە کوردستانیەکان، روناکبیرو لاوانی کورد لەئوروپاش دەگرێتەوە و هەر کەس روو دەلایەکی دەکاو بە هەوای لایەک هەڵدەپەڕێ.

ئەم هێزە بە تەوژمەی روناکبیرو خوێندەوارانی کورد لە ئوروپا ئەگەر بتوانێ خۆ لەم نەخۆشیە تەشەنەدارە رزگار بکا و لە سەر بەرنامەیەکی روون بۆ ژیان و خەبات و تێکۆشان یەک بگرێ. دەتوانێ بۆ ناساندنی خەباتی رەوای گەلی کورد، بۆ هێنانە گۆڕی مەسەلەی کورد وەک نەتەوەیەکی ٢٥ میلیونی دابەشکراو، هەنگاوی گرنگ باوێژێ. دەتوانێ پشتیوانی مادی و مەعنەوی هێزە پێشکەوتنخوازو ئینسانیو خێرخواکانی جیهان بۆ بزووتنەوەی رزگاریخوازی نەتەوەکەی رابکێشێ. تەنانەت دەتوانێ کار بکاتە سەر رەوتی رووداوەکانی ژوورەوەی وڵاتیش و نەخشی خۆی لە بە رێوە بردنی ڕێبازی راستی خەبات دا نیشان بدا.

کۆمەڵەی خوێندکارانی کورد لە ئوروپا کە بە داخەوە لە ژێر تەئسیری سیاسەتی ڕێبەرانی حیزبە سیاسیەکاندا، وەک نیشتمانەکەی لەت و پەت بوە و کراوەتە چەند پارچە. پێویستە بۆ یەک گرتنەوەو کۆکردنەوەی خوێندکارو لاوانی کیژو کوری کورد لە ئوروپا بە شێلگیری تێبکۆشێ و لەم رێگایەدا ئەرکی پیرۆزی خۆی لە ئاست گەل و نیشتمان بەباشی بە جێ بگەیەنێ.

با روناکبیرو خوێندکارو لاوانی کورد لە ئوروپا بە بیرو سنگێکی فراوانەوە بڕواننە مەسەلەی نەتەوەکەیان و با بزانن بۆچی و لە سەر چی دەربەدەر بوون و رۆڵەی چ میللەتێکن و نەتەوەکەیان لە چ حاڵ دایە.

با یەکگرتو بێ کۆمەڵەی خوێندکارانی کورد لە ئوروپا. سەرکەوی بزووتنەوەی رزگاریخوازی کورد.»

www.kerimhisami.com

دوای تەواو بوونی حەفتەی کوردستان، تا رۆژی ٨٣/٥/٢٣ لە لەندەن مامەوە. ئێوارەیەکیش ئەندامانی حیزبی تودەی دانیشتوی لەندەن بۆ دانیشتنێکی دۆستانەو وتو وێژێکی گەرم و پرس و بەرسیڤێکی درێژ داوەتیان کردم. ئەویش هەلێک بوو تا بە گوێرەی توانا هەڵوێستی چەوتی رێبەرانی حیزبی تودە سەبارەت بە مەسەلەی کورد و حیزبی دێموکرات -یان بۆ روون کەمەوە . سوپاسیان دە کەم هێندێ کتێبی باشیان دامێ و تا ساڵی هەشتاو حەوتیش رۆژنامەیان بۆ دەناردم.

لەو چەند رۆژەدا لە گەڵ کاک عەلی بۆسکانی بوومە ئاشنا. لە رادە بەدەراظهاری لوتفی‌دەکرد و لە مەیدانی چەپدۆستی و پێشکەوتنخوازیشدا ئەسپی لینگ دەدا. نوێنەری کۆمەڵەی خوێندکاران‌کە حەفتەی کوردستانیان رێک خستبوو،گوتی : « کاک کەریم کاک عەلی بۆسکانی فرە لەگەڵ‌تۆ یەکە و شوکر لە سایە خوداشەوە دەستی چاک دەروا، بەڵکو بە گوێی‌هەڵێنی‌یارمەتیەکی ماڵیمان بکا، خەرجێکی زۆرمان هەبوە. رۆژێک بە کاک عەلیم گوت. وەک پیاوان گوتی بەچاوان. من زۆر بەوە خۆشحاڵ‌بووم لانی کەم ئەوەندەم لە دەست هاتبێ کە یارمەتێک بە کۆمەڵەی خوێندکارانی کورد بکرێ. پاشان کە پرسیم، گوتیان:« کاک عەلی دەستی دەماڵی خۆی ناوەو وەک پیاوان ٥. پاوەنی یارمەتی بە کۆمەڵەی خوێندکارانی کورد کردوە !! نەک هەرئەوە ، قەڵەمێکی زۆر جوانیشی پێ‌بوو، دور بە دوور بۆ کابرای نەدی‌و بدی وە شتێکی نایاب دەچوو. رۆژێک لە ماڵی کاک سەباح غالب میوان بووین، قەڵەمەکەشی هێنا دەرو وەک یادگارێک لە پێشی دانام. بەراستی پێم خۆشبوو. جگەلەوەش من قەت دەستی کەرەمی دۆست و برادەران ناگێرمەوە.! تا چوومە ئەڵمان هەر پێم وابوو قەڵەمێکی بەنرخ و عەنتیکەم هەیە. کە چومە بیرلین دیتم ئەوە بە دوومارک و نیو دەیفرۆشن.!!

www.kerimhisami.com

لەو باسە خۆشتر دوکتور شێرکۆ فەتحولاَ کە لە سۆفیا خوێندبووی و دۆستێکی نیزیک بوو، گوتی لێرە هێندێ لە پوڵدارە کوردەکان شتێکیان ساز کردوە کە یارمەتی بە چاپ و بڵاوکردنەوەی کوردی دەکات. دەڵیی چی پێیان بڵێم بەڵکوو یارمەتی بدەن بیرەوەریەکانت چاپ بکەی.؟ زۆرم پێ سەیربوو، کورد پارەی هەبێ و لە کاری ئاوا یارمەتی بدا.!! گوتم لە کاری خێردا ئیستیخارە پێویست نیە. ئەگەر کارێکی وابکەی دیارە کۆیی بەراستی! کاک شێرکۆ هاتەوە و گوتی قسەم لەگەڵ کردون، ئەوان گوتویانە با نامەیەکمان بۆ بنووسێ، نامەم نوسی و دوای رۆژێک گوتی گوتویانە:« با نوسراوەکان بنێرێ ئەگەر بە دڵمانبوو چاپیان دەکەین » گوتم تەک خوا موبارەکی نەکا بیرەوەری من دەبێ بە دڵی کێی پوڵداری کورد بێ تا چاپ بکرێ. بەر لەوەی بگەرێمەوە بۆ سوفیا، رۆژێکیان لە گەڵ چەند برادەران چووینە سەر گڵکۆی کارل مارکس، بەو نیەتە تا باشتر لە مارکسیزم تێ بگەین!! ئەو هەستەشمان لە نەقڵێکی خۆشی کاک حەسەنی قازی تێدا بە هێز ببوو کە لە زمانی ئەو بۆیان گێرابوومە، گوتبووی : « برادەرانی کوردی کوردستانی خوارو، ئەگەر موناقەشەی مارکسیزمیان لە گەڵ بکەی، دەڵێ: « کاکە تۆ ئەڵێی چی؟ من خۆم چوومە سەر قەبری مارکس !!»

٣/٢٣/ گەرامەوە بۆ سوفیا، دەستم کرد بە نوسینی کتێبی :« کۆماری دیموکراتی کوردستان یا خود موختاری؟» بۆ چی ئەم ناو ونیشانەم هەڵبژارد؟ چونکە حیزبی دیموکرات لە ئەدەبیاتی خۆیدا کۆماری کوردستان بە (کۆماری خود موختار) ناو دەبا. لە کاتێکا بە بۆچوونی من ئەوە کۆماری کوردستان بوو ،نەک خودموختار. لە هیچ بەڵگەو دوکومێنتی ئەودەمی کۆماردا، ناوی (خودموختار) نابینرێ. بە پێچەوانە لە نوسراوەو بەڵگەو دروشمەکاندا (حکومەتی میللی کوردستان) هاتوە

نەک (خود موختاری). راستە کە حیزبی دێموکرات لە بەرنامەی خۆیدا لە دروشمە سەرەتاییەکانی کۆمەڵەی(ژ . گ) پاشگەز بۆوەو خودموختاری کردە دروشم و بەرنامەی خۆی، بەڵام قەوارەو کەیانی کۆماری کوردستان خودموختاری نەبوو. مەبەستم ئەوەبوو کە ئەم پاشگەز بوونەوەو ناتەباییە روون کەمەوە. بەڵام بەداخەوە لە بەر نەبوونی فاکت و بەڵگەی پێویست خۆم پێم وایە تێیدا سەرنەکەوتووم. چونکە دەوری سۆڤێت و ئازربایجان و کارکردی ئەوان لە سەر حیزبی دێموکراتم روون نەکردۆتەوە. بەو هیوایە لەچاپی دوەمی دا بتوانم ئەم ناتەواویە پڕکەمەوە.

شەوی ٨٥/٣/٢٧ کاک عەزیز محەمەد لە پراگەوە تەلەفونی کرد و فەرمووی :« ئێستا لە پراکم، پێم خۆشە چاوم پێت بکەوێ. »

رۆژی ٣/٢٩ چوومە پراک. دوو رۆژان لە خزمەت کاک عەزیزی بووم. هیچ مەسەلەو کۆن و کاژێرێکی کوردستان نەما کە باسی نەکەین. مەسەلەی دەرکردنی رۆژنامەیەکی کوردی و کوردستانیم لە گەڵ باس کرد، گوتی کارێکی پیرۆز و گەورەیە ئەگەر بۆت بکرێ.

بەیانیەک لە هوتێل پراک لە گەڵ کاک عەزیز دانیشتبووین، کاک عەلی خاوەری و مامە غەنی پەیدا بوون. من پێشتر عەلی خاوەریم نە دیبوو. باسی مەسەلەی کوردمان هێنا گۆڕێ. بە توندی رەخنەم لە هەرتک حیزبی کومونیستی عیراق و ئیران گرت کە بۆچی لە کۆبوونەوەی حیزبە کومونیستەکان لە قیبرس باسی کوردیان نەکردوە.؟ یان بۆچی نامەی منیان لە گۆڤاری ئاشتی و سوسیالیزمدا چاپ نەکردوە کە ئەوان هەرتک لەم گۆڤارەدا ئەندامن؟ پاشان هاتمە سەر هەڵوێستی چەوت و هەڵەی حیزبی تودە سەبارەت بە جوڵانەوەی کوردو حیزبی دێموکراتی کوردستان. مامە غەنی لە تەواوی باسەکەماندا بێدەنگ بوو. عەلی خاوەری زمانی تێک دەهاڵاو دەیگوت :« ئێمە لە ئاست حیزبی دێموکران

هێندێ بە هەڵە چووین.» ویستبوویان بەوەی قەرەبو بکەنەوە کە حیزبی دێموکراتیان بە ڕێبەری بزووتنەوەی کوردستانی ئێران ناو بردبوو. بە کورتی سەر لێ شێواوی لە سیاسەت و قسەکانیشی دا دیار بوو. کاک عەزیز گوتی: « چاکت بۆ هەڵکەوتوە، بە کەیفی خۆت بیان کوتە.»

پاشان لەگەڵ مامە غەنی چووینە نێو شاری و لە چایخانەیەک دانیشتین. مامە غەنی دەستی پێکرد دەیویست هەڵوێست و هەڵەی رابردوو پینە بکە. من ئەوەندەم بە کزو کەوتوو هاتە بەرچاو، دڵم نەهات هیچ باسێکی لەگەڵ بکەم و برینی بکولێنمەوە. کە لێک هەڵبراین تەلەفون و ئادریسی نەدامێ، منیش داوام لێ نەکرد چونکە بە تەمابووم بەیانی بگەڕێمەوە. بەلام لەبەر نەبوونی بلیتی فرۆکە ٣رۆژ لە پراک مامەوە نەمتوانی مامە غەنی بدۆزمەوە کە پتر پێکەوە بین.

رۆژی ٨٥/٤/٤ گەرامەوە بۆ سوفیا. دوای ٣رۆژ کاک عەزیز محەممەد تەلەفونی کردو گوتی: « ئەوا لە سوفیام نایە لام. هەستام چوم. پێشترلەگەڵ صارمخانی صادق وەزیری باسمان کرد بوو پێی خۆشبوو ئەگەر هەڵکەوێ چاوی بە کاک عەزیز بکەوێ. دیارە من پێشنیاری ئەو چاو پێکەوتنەم کرد بوو. لە گەڵ کاک عەزیز باسم کرد. کاک عەزیز زۆری پێ خۆشبوو، گوتی : دەمێکە حەز دەکەم صارمخان ببینم. حەیفە پیاو کەسێکی وای چاو پێ نەکەوێ. هەر لێی رامەوەستە. تەلەفونم کرد بۆ صارم خان گوتی زۆرم پێ خۆشە. بەلام نامەوێ پاسپۆرتەکەم مۆری وڵاتانی سوسیالیستی وێ بکەوێ. کارێکی وابکەن کە ڤیزام لەسەر وەرەقەی جیواز بدەنێ. بە کاک عەزیزم گوت. دیار بوو بە بولغارەکانی گوتبوو، گوتی : «خەبەری بدەیە بچێتە بێرن لە باڵیوزخانەی بولغاریا مۆری لە پاسەکەی نادەن و لێرەش هەر وەتر. ئەوە گوتومە لە هوتێلیش ژووری بۆ رادەگرن.» هەر چەند گوتبووم میوانی من دەبێ.

ئێوارەی ٨٥/٤/٩ تەلەفونم بۆ صارمخان کرد و تێم گەیاند. بەڵام بە داخەوە گوتی: « ناصرخانی برام نەخۆشەو ناتوانم بێم» هەڵوێستی صارمخان بۆ من و کاک عەزیزیش فارس گوتەنی خوشایند نەبوو.

٨٥/٤/٢٥ ئەم نامەیەی خوارەوەم بۆ کاک عەلی خاوەری سکرتێری حزبی تودەی ئێران نوسی. چونکە نامەکەم بە فارسی نوسیوە و ڕەنگە فارسیە کێویلکەش بێ لێرەشدا نایکەم بە کوردی و هەروا بە فارسی بڵاوی دەکەمەوە.:

« رفیق خاوەری محترم ! پس‌از سلام امیدوارم در مبارزه دشواری که در پیش دارید موفق باشید.

دربارەی شعار اخیر حزب توده ایران(جنبش خلق کرد بەرهبری حزب دموکرات کردستان ایران) درملاقات گذشته با حضور رفیق عزیز محمد، چند مطلبی‌را بعرض رساندم. بدقت به دلائل و سخنان شما هم گوش دادم. بدون شک طرح این شعار از طرف رهبری جدید حزب توده ایران به منظور رفع اشتباهات گذشته و جبران سیاست عدم توجه به مبارزەی خلق کرد. و همچنین برای نزدیکی با رهبری حزب دموکرات کردستان و تشنج زدائی بین دو حزب بوده‌است.

نمیتوان گفت در اصل گامی غیر منطقی میباشد. ولی به جرأت میتوان گفت طرح این شعار به این فورمول و به این شتابزدگی زیاده روی ویک نوع اپورتونیسم بەحساب می ایدو درقبال مسئله کرد گامی‌است ناقص و ناپیگیر. ضروری‌است بیشتر بەتشریح ان بپردازم. رهبری حزب توده ایران هیچ وقتی دربارەی مسئله ملی درایران بطور کلی،وبویژه درقبال مسئله کرد سیاستی پیگیر و روشنی نداشته‌است. هر چند در برنامەی حیزب بطور مختصر فورمولی گنجانده شده وگاەو بیگاه از طرف کسانی نا اشنا به مسئله کرد مطالبی در نشریات حزب توده نوشته شده‌استو لی

در مقابل گنجاندن و تکرار مرتب شعار (تمامیت ارضی) در برنامه و نوشتجات حزب، صرفنظر ازاینکه با تئوری لینینی(حق تعین سرنوشت) مغایرت کامل دارد، ترس حزب طبقه کارگر ایرانرا از بورژوازی حاکم به خوبی نشان میدهد. نمیخواهم درانیجا وارد این بحث بغرنج بشوم، لیکن شعار تمامیت ارضی نه تنها با این گفته لینین که:(هر ملتی حق دارد دولت مستقل تشکیل دهد و یا با میل خود دولتی‌را انتخاب نماید که دران زندگی کند) منافات دارد، بلکه درست شعار رژیم مرتجع حاکم می باشد که می خواهد به اجبار خلقهای غیر فارس‌را تحت سلطه بورژوازی حاکم نگه‌دارد. سیاست اشتباه امیز حزب توده ایران درباره مسئله کرد هم ناشی ازاین برخورد میباشد. حالا شما میخواهید با جبران ان اشتباه، اشتباه دیگری‌را مرتکب شوید، وان اینکه با طرح این شعار خودتانرا از مبارزه رهائی بخش خلق کرد دور نگه دارید و به عنوان (حزب طبقه کارگری سراسر ایران) از دور شاهد جریان و دنبال رو ان باشید. این هم ناشی از سیاست ناپیگیر حزب توده ایران درمسئله ملی‌است. ایا بهتر نبود در مبارزه عادلانه خلق کرد شرکت کنید، و بطور پیگیر از خواست مشروع خلق کرد دفاع نمائید و با تمام امکان و ازراههای مختلف و مناسب با ان یاری رسانیدو واز این طریق، اشتباه گذشته‌را جبران نمائید.؟ شما درست زمانی رهبری حزب دمکرات را در جنبش ملی کرد به رسمی میشناسید، که رهبری حزب دمکرات از جهانبینی و برنامه و سیاست سابق خودش عدرل نمودە و سوسیال دموکراسی‌را ارمان خود قرار داده‌است و حزبرا به بهانه (مرزبندی با افکار توده‌ای) تصفیه نموده‌است. ایا بهتر نبود به‌جای از چپ به راست گرویدن، از حزب دموکرات و جنبش خلق کرد به دفاع می پرداختید، جنایات رژیم آخوندی و پاسداران(نهاد انقلابی بقول شما) در کردستان فاش می ساختید. افراد خودتانرا به

شرکت در مبارزه مسلحانه علیه رژیم وا میداشتید. به مجروحین و آوارگان کرد از طریق حزب دموکرات یاری می رساندید، با حزب دموکرات به مثابه یک حزب ملی و مترقی راه آشتی و مذاکره در پیش میگرفتید و ازاین راه تا حدی اشتباهات گذشتەرا جبران می نمودید. اگر شما این رهبری‌را که زمانی انرا (ضد انقلاب) قلمداد می کردید و حالا به رهبر جنبش خلق کرد می شناسید، هستند نیروها و افراد و گروه که آنهارا به رهبر حزب دموکرات کردستان ایران می شناسند و بس‌نه رهبر جنبش ملی خلق کرد. واگر بخواهید با این اقدام از نظر تاکتیکی رهبری فعلی حزب دموکرات راه سازش و دوستی‌را با حزب توده درپیش گیرد، این کاررا نخواهد کرد. چون مساعدات حکومت عراق وخط مشی سوسیال دموکراسی غرب آنهارا از دست زدن به چنین اقدامی مستغنی ساختەاست. با تقدیم احترام حسامی ٨٥/٤/٢٥»

لیرەدا ئەم بەشەی بیرەوەریەکانم دادەکوژێنم. خوێنەری بە ڕێزی کورد لە چاوەروانیدا ڕادەگرم تا لە بەرگی ٩دا لە بەشێکی دیکەی سەر بردەی ژیان و تێکۆشانم لەدەرەوەی وڵات و لە دەر بەدەریدا ئاگا دار بکەم.

پاشکۆ

گەلاڵەی شورای بەرگری نیشتمانی بۆ خود موختاری کوردستانی ئیران.

دەقی گەلاڵەکە:

« لە بەر ئەوەی کە خەڵکی ئیران بە شۆرشی خۆیان « ئازادی و سەربەخۆیی‌یان» وەک دوو ئەسڵی گشتی لیک هەڵنەبڕاو هیناوەتە گۆڕێ.

لەبەر ئەوەی کە شورای بەر گری نیشتمانی ، روخانی ڕێژیمی خومەینی و دامەزرانی نیزامی ئەوتۆی کردۆتە ناوەندی تێکۆشانی خۆی کە بناخەی لە سەر ئیرادەو دەسەلاتی خەڵک دامەزرابێ.

لە بەر ئەوەی دامەزرانی حکومەتیک کە بناخەی لە سەر ئیرادەو

www.kermihisami.com

دەسەلاتی خەلک بێ لە ئێراندا، بریتی‌یە لە دابینکردنی پتری دەرەتان و ڕێگای دەست تێوەردان و بەشداری هەموو کەسە لە بریاردان و بەجێ گەیاندنی بریارەکان‌دا.

لە بەر ئەوەی کە بەشداری خەلک لە بڕیاردانی سیاسی و ئابوری و فەرهەنگی و کۆمەلایەتی مەرجی پێویستی بە جێ گەیاندنی دیموکراسیە لە ولاتێکدا.

شورای بەرگری نیشتمانی بۆ دابینکردن و بە هێزکردنی پتری دەسەلاتی خەلک و تەواویەتی عەرزی و یەک پارچەیی و یەکێتی میللی ولات و بە لە بەر چاو گرتنی خەباتی رەوای خەلکی کوردستان و بۆ دابینکردنی دیموکراسی لەئێران و خود موختاری لە کوردستان، وە بۆ نەهێشتنی زولمی دووچەندان لە نەتەوەی زولم لێکراوی کورد، وە بۆ دابینبوونی خودموختاری کوردستانی ئێران ئەم گەلاڵەیە رادەگەیەنێ.

ئەم گەلاڵەیە لە چوار چێوەی بەرنامەی شورای بەرگری نیشتمانی و دەولەتی کاتی کۆماری دیموکراتی ئیسلامی ئێران‌و ئەرکە گرنگەکانی دەولەتی کاتی‌دا جێبەجێ دەکرێ و لە سەر بنچینەی بەندی ۳ی ئەرکە گرنگەکانی دەولەتی کاتی ڕێکخراوەو پەسند کراوە کە بریتی‌یە لە : «کۆتایی پێ هێنانی شەری دژی گەلی دژی خەلکی کوردستان لە گەل ڕاگەیاندنی خودموختاری لە چوار چێوەی تەواویەتی عەرزی ئێران و تێکۆشان بۆ نەهێشتنی شوێنەواری ئەم شەرە.»

ئەم گەلاڵەیە دەبێتە ڕێنوێنی کردەوەی دوارۆژی دەولەتی کاتی لە بارەی خود موختاری کوردستان.

دەولەتی کاتی کۆماری ئیسلامی ئێران ڕێک و پێکی و شێوەی بە جێ گەیاندنی ئەم گەلاڵەیە دیاری دەکات. دەولەتی کاتی ئەرکی سەر شانیەتی کە بۆ بە جێ گەیاندنی ئەم گەلاڵەیە هەول و تەقەلای پێویست

بدات.

١ - ناوچەی خودموختار تەواوی کوردستانی ئیران دەگریتەوە. مەلبەندی جوغرافیایی ئەم ناوچەیە لە رێگای دەنگدانی گشتی خەلکی ناوچەی کورد نشینی ولاتەوە دیاری دەکری.

٢ - ئورگانی قانون دانان بۆ کاروباری نیو خۆی ناوچەی خود موختار، شورای بەرزی کوردستانە کە نوینەرەکانی لە رێگای هەلبژاردنی ئازادەوە، بە دەنگی گشتی، راستەو خۆ بە شیوەی بەرانبەر و نهینی هەلدەبژیردرین. یاسا گشتییەکانی کۆمار لە ناوچەی خودموختاردا پیویستە ئیجرا بکرین. یاسا پەسند کراوەکانی شورای بەرزی کوردستان نابی بە پیچەوانەی یاسا گشتییەکانی کۆمار بن.

٣ - بەرێوە بردنی تەواوی کاروباری ناوچەی خودموختاری کوردستان، بێجگە لەو کارانەی کە لە سەلاحیەتی دەولەتی ناوەندیدا دەناسرین لە سەلاحیەتی ئورگانەکانی خودموختار دایە. دیاری کردنی ئورگانە هەرە بەرزەکان، بۆ بەرێوە بردنی ئەم کاروبارە و چاوەدیری بە سەر تیکۆشانی ئەواندا لە ئەستۆی شورای بەرزی کوردستانە.

٤ - پاراستنی نەزمی ژورەوەی ناوچەی خودموختار، لە ئەستۆی ئورگانەکانی خودموختارییە کە بە گویرەی مادەی ٢ی ئەم گەلالەیە هیزی لەبار بۆ ئەم کارە ریک دەخات.

٥ - کاروباری سیاسەتی دەرەوەو پیوەندییەکانی دەرەوە ، ئەمنیەتی سەرانسەری کۆمار و بەر گری میللی(پاراستنی سنورەکان و تەواویەتی عەرزی و یەکیتی کۆمار دەگریتەوە) لە سەلاحیەتی دەولەتی ناوەندی دایە. ئەرتەش لە ناوچەی خودموختاری کوردستانیش وەک ناوچەکانی تری ئیران مافی ئەوەی نیە دەست لە کاروباری نەزمی نیو خۆ وەر بدات.

٦ - کاروباری بازرگانی دەرەوەو گومرگات، دیاری کردنی نیزامی پولی

www.kerimhisami.com

و ماڵی وڵات، بە جێ گەیاندنی ئەرکەکانی بانگی ناوەندی، دیاری کردنی بودجەی گشتی و بەرنامە ئابوری‌یەکان کە گرنگی سەرانسەریان هەیە و یا پێویستنی‌یان بە سەرمایە دانانی قورس هەیە، لە سەلاحیەتی دەوڵەتی ناوەندی دایە.

بەرێوە بردنی کاروباری ئابوری ناوچەی خودموختار لە سەلاحیەتی ئورگانەکانی خودموختار دایە. کەلک وەرگرتن لە کانگا سروشتیەکان و سەروەتە گشتیەکانی وڵات کە گرنگی سەرانسەری‌یان هەیە، لە سەلاحیەتی دەوڵەتی ناوەندی دایە کە بە قازانجی تەواوی خەڵکی ئێران بەکار دەهێنرێن. لە ناوچەی خودموختار ئورگانەکانی خودموختاری یارمەتی بە دەوڵەتی ناوەندی دەکەن کە لەم کانگاو سەروەتانە کەلک وەر بگرێ.

٧ - زمانی کوردی لە ناوچەی خودموختار زمانی رەسمی دەرس و نامە نوسینە.لە تەواوی قۆناخەکانی خوێندندا، مافی فێربوونی زمانی کوردی بۆ دانیشتوانی ناوچە بە رەسمی دەناسرێ. زمانی فارسی لە ناوچەی خودموختاریش وەک ناوچەکانی تری ئێران زمانی رەسمیەو لە گەڵ زمانی کوردی لە مەدرەسەکان دەخوێندرێ. نامە گۆرینەوەی ئیدارەکانی ناوچەی خودموختاری کوردستان لە گەڵ ناوەندو ناوچەکانی تری ئێران و هەر وەها لە گەڵ ئیدارەکانی سەر بە دەوڵەتی ناوەندی لە ناوچەی خودموختار بە زمانی فارسی ئەنجام دەدرێ. تەواوی دانیشتوانی کوردستانی خودموختار کە کورد نین، مافی ئەوەیان هەیە فەرهەنگی خۆیان بڵاو بکەنەوەو بە زمانی خۆیان بخوێنن.

٨ - تەواوی ماف و ئازادی‌یەکانی باسکراو لە بەیاننامەی جیهانی مافی مرۆڤ و پەیمانە نێو نەتەوەییەکاندا، وەک ئازادی قسەو بیروباوەڕ، ئازادی چاپەمەنی، ئازادی پێکهێنان‌و تێکۆشانی حیزب و رێکخراوی

www.kerimhisami.com

سیاسی ، یەکێتی‌یەکان و شوارگەلی کرێکاری، وەرزێری‌وپیشەیی، ئەنجومەنە دیموکراتیەکان، ئازادی هەڵبژاردنی کارو شوێنی دانیشتن و ئازادی مەزەب لە کوردستانی خودموختار وەک ناوچەکانی تری ئێران دابین دەکرێن. تەواوی دانیشتوانی کوردستان بە ژن‌و پیاوەوە، هەر وەک دانیشتوانی ناوچەکانی تری ئێران، بێ هەموو فەرق و جیاوازی جنسی، قەومی، رەگەزی و مەزهەبیو مافی بەرانبەری کۆمەڵایەتی، ئابوری، سیاسی و فەرهەنگی‌یان دەبێ.

٩ - نیزامی قەزایی کۆمار یەکە و لە ناوچەی خودموختار، دادگاکان بە گوێرەی یاساکانی کۆمار و یاسا پەسندکراوەکانی شورای بەرزی کوردستان بە شکایەت و داخوازەکان ڕادەگات.

هێزە ئینتزامیەکانی کوردستانی خودموختار، هەروەک هێزە ئینتزامیەکانی ناوچەکانی تری ولات ، مەئموری دادگان وپێویستە فەرمان‌و بڕیارەکانی دادگاو کاربەدەستەکانی‌قەزایی بە جێ بگەیەنن.

١٠ - ئورگانگەلی خوزموختاری نابێ دەست لەو کارانە وەر بدەن کە لە سەلاحیەتی تایبەتی دەوڵەتی ناوەندی‌دان. پێویستە یارمەتی دەوڵەتی ناوەندی بدەن تا ئەرکەکانی خۆی لە ناوچەدا بە جێ بگەیەنێ. هەروەها دەوڵەتی ناوەندی‌و ئورگانگەلی ئیجرائی ئەو، دەست لەو کاروبارە وەرنادەن کە لە سەلاحیەتی تایبەتی ئورگانەکانی خودموختاردا ناسراون و دەبێ یاریدەی ئورگانەکانی خودموختاری بدەن کە ئەرکەکانی خۆیان بە جێ بگەیێنن.

١١ - دەوڵەتی ناوەندی بۆ دابینکردنی خێرای پێشکەوتن و پەرەگرتنی گشت ناوچەدواکەوتوەکانی ولات ئەرگی سەر شانیەتی کە لە داهاتە گشتی‌یەکان بەشی پتر بۆ لابردنی دواکەوتوویی ناوچەی خود موختاری کوردستان تەرخان بکا.

www.kerimbisami.com

١٢ - خەڵكی ناوچەی خودموختاری كوردستان، وەك هاو نیشتمانەكانی سەرانسەری ئێران لە رێگای قانون و بێ فەرق‌و جیاوازی لە بەرێوە بردنی كاروباری وڵات دا بەشداری دەكەن.

ئەم گەلاڵەیە لە پێشەكیەك و ١٢ مادەدا، ١٧ی رەزبەری ١٣٦٢ لە شورای بەرگری نیشتمانی‌دا بە تێكڕایی دەنگ پەسند كرا. جێگای ئیمزاكان ..... بەر پرسی شورای بەرگری نیشتمانی ... مەسعود رەجەوی.

«تەواو»

www.kerimhisami.com

بەڵگە

و

وێنەکان

www.kerimhisami.com

بەغدا و باو

هەندێ

نامەی ژمارە - ١

دەڵێن: "ئەگەر دەتەوێ لە ڕەخنە دوور بی، هیچ مەڵێ، هیچ مەکە، هیچ مەبە!". لەوەتی بیرەوەرییەکانی کاک کەریمی هێژا بڵاو بوونەوە ڕەخنەی خوێنەرانیشیان بە دواوە بووە. بێجگە لە هێندێک ڕەخنەی دۆستانەی دڵسۆزان ڕەخنەکانی دیکە هەر قسە و قسەڵۆک بوون و هیچی دی.

ئەوانەی بە خوێندنەوەی بیرەوەرییەکان دەسنوێژیان شکاوە و سەریان لێ ئەستوور بووە، بە پرێسکەی بەندوباوان سەری ئەستووریان شەتەک داوە و بێ هێور بوونەوە.

ئەوەی ئاشکرایە ئەوەیە کە بیرەوەرییەکان ڕووناکییان خستۆتە سەر پەناوپەسیوی چەند قۆناغی بزووتنەوەی نەتەوە بندەستەکەمان کە نووسەری بیرەوەرییەکان لە نزیکەوە ئاگاداریان بووە. ئەوانەی سبەی ڕۆژێ بیانەوێ بەو قۆناغانەدا بچنەوە و قووڵ و گرێکانی هەڵبکەنن، دەتوانن بیرەوەرییەکان بکەنە پاڵپشتی لێکۆڵینەوەکەیان.

ئەو زەنگانەی لە بیرەوەرییەکاندا دەزرینگێنەوە وریاکەرەوەی ئەو خوێنەرانەن کە گەرمکیانە لە ڕابردوو ورد بنەوە و چەپکێک ئەزموون بچنن. و زیرانەتر بەرەو داهاتوو هەنگاو هەڵێننەوە.

لە جەنگەی خوێندنەوەی بیرەوەرییەکاندا زۆر جاران لەبەرخۆمەوە گوتوومە: بریا، هەر نەبێ، ئەو بیرەوەرییانەی کە پێوەندییان بە ڕەوتی سیاسی سەردەمەوە هەیە، زووتر نووسرابان و بە هەراوی بیری خوێنەرانیان پێگابا، هەتا بووبانە بەرهەڵستێک لە بەرامبەر زرە دێموکراسی ڕێبەرایەتی حیزب دا. بەڵام پاشان کە هەڵوێستی سەرکوتکەرانەی ڕێبەرایەتیم هاتۆتەوە بەرچاو و هەل و مەرجی سەردەمم هەڵسەنگاندووە، خاو بوومەوە و گوتوومە: ئەودەم کە هێشتا کوڵی ڕێبەرایەتی کێچی تێنەکەوتبوو بە ڕەخنەیەک تامی زاری دێموکراسییەکەیان تاڵ دەبوو و گلۆڵەی بەختی ڕەخنەگر دەکەوتە لێژی. لەوانە بوو هەر ئەودەمیش بە تاوانی خوێندنەوەی بیرەوەرییەکانی کاک کەریمی تاڵاوی زرە دێموکراسییان بە زۆر کەسان چێژتبا.

ئێستاش ئەوە هەلی بڵاوکردنەوە بۆ نووسەر ڕەخساوە و بیرەوەرییەکانی بە کۆڵێک ئەزموونەوە سەر بە ماڵی خوێنەران دادەکەن و چیرۆکی تێکۆشانی دڵسۆزانەی نووسەر دەگێڕنەوە. ئاشکرایە سبەی ڕۆژێ سەر بە ماڵی مێژووش دا دەکەن و جێی خۆیان دەکەنەوە.

ئەوەی شایانی ڕێزە هەڵسووڕان و ماندوویی نەناسی و تێکۆشانی بێ وچانی نووسەری بیرەوەرییەکانە لە پێناو خزمەت بە نەتەوەکەماندا. پێم وایە لە کاک کەریمی ئازاتر هەر قەڵەمەکەیەتی. بریا وێنەی زۆر بایە. هیوامە خۆی و قەڵەمەکەی هەروا ئازایانە و دڵسۆزانە بازوێن و بە ئامانج بگەن.

حەز دەکەم لێرەدا لە دوایین بەرگی بیرەوەرییەکان ورد بمەوە و سەر لە هێندێک هەڵەی زمانەوانی هەڵێنم. دیارە بێجگە لە کۆمەڵێک هەڵەی ڕێنووسی کە ئاشکرایە هەڵەی نووسەر نین و هەڵەی چاپین، هێندێک هەڵەی ڕێزمانیش وەبەر چاو دێن کە بە لەبەرچاو گرتنی زمان پاراوی و لێزانی نووسەر وێدەچێ ئەوانیش لە ئەنجامی پێدانەچوونەوە دا سەریانهەڵدابێ. بۆ وێنە:

www.kerimhisami.com

بەرگی حەوت ـ لاپەڕەی ٢١ : "لە ٥٣ کەس، ٥٢ کەس بۆ من دەنگی دابوو." لەو ڕستەیە دەبوایە ئاوا دابڕێژرابا: "لە ٥٣ کەس، ٥٢ کەس بۆ من دەنگیان دابوو." چونکە (٥٢ کەس) تاک نییە و کۆیە.

بەرگی حەوت ـ لاپەڕەی ٦٤ : "بە پێشمەرگەکانم گوت تفەنگەکەی لێ وەرگرێ." لەو ڕستەیەشدا تاک و کۆ لێکدراون. "پێشمەرگەکان" کۆیە و دەبوایە ڕستەکەش بە کۆ بڕاباوە. واتە ئاوا دابڕێژرابا: "بە پێشمەرگەکانم گوت تفەنگەکەی لێ وەرگرن."

بەرگی حەوت ـ لاپەڕەی ٢٣٢ : "ئەوەندە نان و پەنیر و قەند و چا و سیغار و شقارتە و گۆرەوی و سەرکڵاو و دەستەوانە و پێڵاو و کراس و شتی تر کۆ کرابۆوە.." لێرەشدا دەبوایە ڕستەکە بە "کۆ کرابوونەوە" بڕاباوە نەک بە "کۆ کرابۆوە".

بەرگی حەوت ـ لاپەڕەی ٢٧٤ : "من وبستی خەڵکم پێ لە فەرمانی وشکی بێتام پێ گرنگتر بوو." لەو ڕستەیەدا یەکێک لە "پێ" یەکان زیادییە.

لە کۆتاییدا سڵامەتی و سەرکەوتنی کاک کەریمی بەڕێز بە ئاوات دەخوازم و هیوامە قەڵەمی لە کەر نەکەوێ.

. . . .

ئاڵمان/١٩٩٢

نامەی ژمارە- ٢

هیوادارم تۆ بەرکارێت بێ و توانیبێت بە نووسینی بەرگی شەشەم و حەوتی بیرەوەریەکانت
لاپەڕەیەکی تر لە مێژووی گەلەکەمان بڕازێنیتەوە.
هەرچەندە من ئەو شێوە نووسینە بە بیرەوەری نووسینێکی سادە نازانم. ئەوەی تۆ دەتەوێ
بە نووسینی شێوەیەکی تازەیە لە نووسینی بۆ ناساندنی مێژووی نەتەوەیێک. لە هاوسوار یەکی وە
بە بەڵگەی زیندووە ناساندنی سەرکەوتن و شکست. کەند و کۆسپ. بیروڕا و زۆر خاڵی -
گرنگی دەورانی حەساسی گەلەکەمان. هەروەها بوونی بەرژەوەندیی گەلی کورد لە ئەزەمانێک و -
لە چیەکانێک گرنگترینیان [illegible] بوونە وەی وصیتی نەڕوونی خۆت سەبارەت -
بە گەلی کورد و بە کوردستان.
تۆ بە نووسینی ئەو بیرەوەریانە توانیوتە زۆرێک لە خوێنەرانی ژن و خەباتی چل و پەنجا ساڵی [illegible]

بخوێنیە بەرچاوی خوێنەرێکی کورد و هەموو ئەو کەسانەی دەیانەوێ ئاگاداری پێشڕەوی ئەو نەتەوەیە بن:

هەرچەندە هەموو کەس ناتوانێ هەموو شتێک بێ کەم و کوڕی بنووسێ بەڵام دنیا زۆر شێوەیەکی جوانە و زۆری شتی وورد و درشت تێدایە کە لە داهاتوودا بەرەوپێش بە [illegible] نرخ بۆ داهاتووانی داهاتوو. هیوادارم بەردەوام بی لە سەر ئەم رێگەیە و تر نووسین بیرەوەرێکانت هەروەها ئەگەر کەسانی تر هەڵکەون بەو شێوە نووسینە گوێی ئەو گوتارە پیتر کەن - زۆر باشتر دەبێ.

نامەی ژمارە- ٣

کاکی لە ڕێی خۆشەویست، لەنامەکانی ناردووت گەیشتە دەستم، [illegible] دیارییەکی زۆر بە نرخ، زۆر خۆشحاڵ بووم بە ژمارەی دنیایە [illegible] لە شاهەوە، هەڵیم دەیانخوێنمەوە، کە لێی پێوە دەکەم. بە خوێندنەوەیان! دەست دەکەم خۆت لە نزیکەوە داستان و سەرگوزەشتی تێکۆشانی [illegible] باس دەکەی، [illegible] نامەی بیرەوەرییە بەڵام پێم وایە هیچ کات خۆی [illegible] نەکردۆتەوە لە بەسەرهاتی تێکۆشانی [illegible] و [illegible] بەرزی بە شێوەی راستەقینە لە [illegible] خەباتی ئەم سەردەمە.

[illegible] خۆی نەکردۆتە پاڵەوان [illegible] چیرۆکەکەی، [illegible] خۆی لە [illegible] نیشانی [illegible] [illegible] شتێک لە [illegible] کوردی [illegible] هەرچەندە [illegible] [illegible] [illegible] لەگەڵ [illegible] [illegible] [illegible] کە [illegible] لە [illegible] [illegible] هەرچەند [illegible] [illegible] [illegible] تێکۆشانی [illegible] [illegible] هەرچەند [illegible] [illegible] هەرچەند [illegible] [illegible] ئێستا کە نامەکەی [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

نامەی ژمارە - ٤

۱۸/۲/۱۹۹۳

کاک کریم حسامی محترم

شش جلد خاطرات و چند کتابهای دیگر شما را مطالعه کرده‌ام. بی شک تحلیل های سیاسی، تمایلی در رابطه با رویدادها و تبیین ماهیت اشخاصی که در آن رویداد و جریانات نقش داشته باشند نه تنها مورد تأیید همگان قرار نمی‌گیرد بلکه خصومت کسانی را نیز به بار می‌آورد. نوشته‌های شما شامل چند قسمت است:

۱- بدیهی است که خوب و بد اعمال، رفتار و کردار دوران جوانی هرکس، مادامیکه اثر مثبت یا منفی بر جامعه نداشته باشد امری است مربوط به خودش.

۲- احتمال عدم صحت مطالبی که بر مبنای شایعات و یا نقل قول باشد - که بیشتر نویسنده‌ها بکار میگیرند - همیشه وجود دارد. در نوشته‌های شما نیز.. دو مطلب از این نوع هست:

الف- در صفحه (۹۷) کتاب کاروانیک له شهیدانی کوردستان نوشته شده:

«کاک محو که به (باپیر شکاک) ناسراوه... ساڵی (۱۹۵۹) کاک محوش وەک سەدها رۆڵەی تێکۆشەری دیکەی کوردستان، کەوتە بەر پەلاماری سازمانی امنیت و گیرا. پاش ئازار و جەزرەبەدانێکی زۆر، و مەحکوم کردنی بە پێنج ساڵ حەپس، لە بەندیخانەی حکومەتی شادا مایەوە، پاش ئەوە دەرچوو بە مەحکومیەتی ژیانی بردرا.»

البته نمی‌دانم مطلب فوق را از چه شخص شنیده و یا از چه منبعی کسب کرده اید. به هر حال، محو (باپیر) مبارزی صادق و ناسیونالیستی دلسوز بود. ولی هرگز از طرف ساواک بازداشت و شکنجه نشده بود.

محو را من در سال ۱۳۴۴ به حزب معرفی کردم. او عضو تشکیلاتی بود که مسئولیت آن با من بود.

بنابراین او همیشه با من در تماس بود.

تابستان سال ۱۳۴۸ - سالی که بآن اشاره کرده‌اید - ما را تبعید کردند (رشید بیگ هرکی، محمود بهادری - برادر زیرو بیگ - و دو نفر دیگر را به شهرکرد و من و طاهرخان سمکو و محو را به شهر یزد) بردند.

مدت تبعید ما - برای مدت نامعلومی بود. پس از پنج ماه، رشید بیگ، طاهرخان، محو و دو نفر دیگر آزاد شدند. من تنها در یزد و محمود بهادری در کرمان ماندند.

بهار سال (۱۳۴۰ هـ.ش) که اسلحه بدست گرفتیم و منطقه برای چندین ماه از چنگال دژخیمها نجات یافت، محو نیز با ما بود.

در سال (۱۳۴۳) محو در مخالفت (اتهامی - که محو آن را تکذیب میکرد - قرار گرفت که ناچاراً متواری و به کوردستان جنوبی (کوردستان عراق) رفت...

ب - در نامه کاک سعید کوهستانی که در صفحه (۸۸) جلد سوم خاطرات شما درج شده است

نوشته شده: «... دوێنێ ئێواری هەیبەرهات سالار واله مههاباد له مالی خۆیانەوە گاڵتە سەرکاری بە پەلەش شاهۆ لەتاران. هەر دووکیان لەگەڵ حەوت چەکداری تر خۆیان بە دەستەوە داوە ...»

آن قسمت از نوشته که نوشته‌اید گفته (هەر دووکیان لەگەڵ حەوت چەکداری تر خۆیان بە دەستەوە داوە) نیز صحت ندارد.

من خود پس از فرار سالار در کوههای منطقه (شمال کوردستان) بودم سپس بیش از یک سال در تهران و روستای بنام «کردیکان» در شمال تهران مخفی بودم که صارم الدین صادق وزیری برای دیدن من و تبادل نظر به همان روستای «کردیکان» آمد. از زحمات آنوقت ایشان بسیار سپاسگذارم.

اما در رابطه با فعالیت و رویدادهای سیاسی علی الخصوص از سال (۱۹۶۷) و تشکیل حزب دمکرات کوردستان ایران (تعیین اعضاء کمیته مرکزی) مولود کنفرانس سوم (۲۱/۶/۱۹۷۱) و تبیین ماهیت بعضی از رهبران حزب، عکس العمل و اقدامات رهبران، کادرها و سایرین در مقابل اعلام جهاد آیت الله خمینی علیه خلق کورد و بعضی از تحلیل‌ها در رابطه با رویدادهای کوردستان و کنگره‌های حزب، بسیار جالب بوده و منبع ارزنده‌ای برای تاریخ نویسان تاریخ کوردستان خواهد بود. چراکه آن نوشته‌ها زمانی انتشار یافته‌اند که تقریباً همه‌ی کسانیکه از آنها اسم برده اید در قید حیات بودند.

به امید اینکه همه‌ی کوردهای مبارز و صادق و دلسوز خلق خویش، فارغ از تعصبات ایدئولوژیکی، سازمانی، شخصی و بدور از هرگونه حب و بغض درباره کارنامه همه‌ی رهبران و مبارزان کوردستان ایران به قضاوت بنشینند و با درس آموزی از تجارب تلخ گذشته و به دور ریختن همه‌ی ادعاهای خودبزرگ بینی و انحصارطلبی، دور هم جمع شده، دست اتحاد و برادری به یکدیگر داده و در یک جبهه متحد به مبارزه بپردازند.

در خاتمه با آرزوی توفیق شما در امر نوشتن بقیه خاطرات‌تان و تحلیل و تبیین هرچه صحیح‌تر از رویدادهای کوردستان و کارنامه دست اندرکاران مبارزه آزادیخواهانه (آزادی کوردستان) خلق ستمدیده کورد./

سنار مامەدی

www.kerimhisami.com

نامەی ژمارە- ٥

کاک کەریم

لەگەڵ ڕێز و سڵاو، هیوادارم شاد و سەرکەوتوو بن

[illegible]

[illegible]

[illegible] (ابیرە دەریەکانم) بیرەوەری (دڵی ژووانی کوردە) بەلام [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] (نهێنی) (اسرار حزب) [illegible]

[illegible] ئەو رۆژەی وە هاتووە کە هەر لەگەڵ خۆی دا [illegible]

[illegible]

[illegible] ١٤/٥/١٩٩٠

نامەی ژمارە- ٦

کاکە کەریم حیسامی

یەکشەممە ، سێشەممە ، چوارشەممە

؟ بەقالە لە سەر ... بەسایلی ئێران و کوردستان وەهەروەها

ڕووداوەکانی گرنگیی دنیا .

تێبینی : بەقالەکان زۆر بە پێشترەوە ، چوار دیوی

ژمارەی ئەحمەدی فتاح بدەی

بە سپاسەوە . فتوح

[illegible]

٢٨/١١

www.kerimhisami.com

نامەی ژمارە- ٧

بەڕێز کاک کەریم

[illegible]

٣. لەبارەی مادەی کۆمیتەی ڕێ. پێم وایە مەودە نەکراوە. بەشێ ساڵێک شەگەر کۆمیتەی ڕێ باشی کارکردبوو خۆ دەتوانی
هەڵ بژێرە شێوەی پێشێی هەڵ بژاردنەوەی تەنەیان نەگیراوە. لە [illegible] ناشکرایشی دام تا وتوکراسی و
هەڵبژاردنە دەبێ [illegible] باشترە. هەم شەخسانەی [illegible] بڕیاری [illegible] سیاسی دەم نەوانە
لە دەستی ناچار دەبێ [illegible] لەم کارە بگرن. شەگەر [illegible] بنیشی کە بارەشتنکی دیکە بێت
هەروەکو لە سەرەتاکە داهاتوو، شوورشیوەیی بەناگرتنەوە.

٤. لەبارەی بەرپرسی یەکیەتی لاوان - شێوە [illegible] لەسەر کراوە. یەکیەتی لاوان هەروەک نوسینی [illegible] شەوە
حزبی شیوە و بەسەر بە حزبە. بەڵام یەکیەتی لاوانە خۆی بەرنامەی سیاسی شیوە لە بارەی سیاسییەوە بە شوواوی ناسیبی حزبە
هەروەها بەرپرسی یەکیەتی لاوان لە هەرشت پێشڵ [illegible] دەبێ حزبی بێ. لەباشان شەگەر شە بەرپرس سەربەخۆ [illegible]
حزب بە باشی لە شوور [illegible] یەکیەتی دا ساردە و هەروەها هەڵ دەمردی ناسیبی [illegible] (ئەمە نەکراوە) لەبەرچاو بگیرێ
دەبێ [illegible] لەگەڵ کۆمیتەی حزبی [illegible] هەبێ و لەکۆبونەوەکانی کۆمیتەی [illegible] دا شوانێ بەشداری بکا
تۆ شەوەی پێویستە کانی یەکیەتی [illegible] مطلع بکا و ناکامەی [illegible] هەبێ. بۆیە کۆمەڵە کە باشتر شەوە
کۆمیتەی [illegible] (شەگەر [illegible]). بەڵام تۆ بەپێی هەڵبژاردن، چونکە بەرپرسی لاوان، لاوێکی کەم
لە [illegible] لاوان [illegible] دەکۆشرانی دامەزرێنە لە [illegible] دایە [illegible] بەشداری کۆشرانی
نەماو. بە [illegible] بەرپرس [illegible] بەرپرسی یەکیەتی لاوان دا
دەکرێ... جا تۆ بە شەوقەرارە دانراوە... تەنیا هەڵبژاردن [redacted] کۆشرانی [illegible] دا
ناسبێتە دەبێ دیموکراسی. کەسێک کە لە کۆنگرە دا بەدەنگی گشتی هەموو [illegible] کوردستان هەڵ دەبژێردرێ [redacted]
[redacted] بە تەنهای کۆمیتەی ناوەندی، [illegible] لە کۆنگرانی [illegible] وەک بەرپرس دیاری کراوە
[illegible] دا [illegible]... هەروەها [illegible] حزب. بەرپرسی یەکیەتی لاوانی [illegible] لە ٣-٤
هەڵبژاردن دا [illegible] تا بۆ [illegible] بەرپرسی یەکیەتی لە [illegible].

کاک [illegible] - داوای لێ بوردن [illegible] دەکەم شەگەر هەندێک دەرخڕ دا [illegible] کرد. و لەبارەی [illegible]
[illegible] تەشکیلات، وەک کاک [illegible]... جا جارێکی [illegible] دەکەم و جاوەڕوانی [illegible]
[illegible] و [illegible] هیوام [illegible] لێ دەکەم.

برای [illegible] جسەیر
٩ر١٢ر٥١

وە سەرەتا [illegible]: شوورشێوەیی پێم وایە وەک ڕێنوێنی لە بەرەوپێشی کارەکانمان دا دەبێ بێ و
[illegible]... بۆیە پێم وایە لەگەڵ [illegible] [illegible] باشترە. یانی [illegible] وەک
[illegible] دەکرێ [illegible] [illegible] نیە بە تەنیا..

[illegible]
٩ر١٢ر٥١

نامەی ژمارە- ٨

نەوروزتان پیروز

بەڕێز هاوڕێی کریم حسامی

سلاوێکی گەرم ٠

بەبونەی دەست پێ کردنی سالی نوی و بەهاری نوی ، روژی مەزنی نەوروز ، جیژنی کونی کوردە واری روژی خوشیەو هادی جوانترین و پازاوەترین پیروز بایی خومانتان پیشکەش دەکەین ٠ هیوایە لە سالی نوی‌دا خەبات و تیکوشانی خوتان بو وەدی‌هینانی ئامانجی گەل و دروشمی حیزب " دیموکراسی بو ئیران و خودمختاری بو کوردستان "، و هەروەها بو بەر پەرچ دانەوەی پیلانەکانی دوژمنی کونەپەرست لە بەهاری نوی‌دا ، وەک جاران پەرە پێ بدەن و بە لە خو بوردویی و فیداکاری بی وینەتان ئیسپاتکەن کە ریبازی شەهیدانی سور خەلاتی گەل بەر نادەن و ریبواری بە ئەمەگی ئەوانن و بەردەوامن لە سەر خەبات ، خەبات بو روخانی رژیمی خومەینی ٠

دلنیاین بە قارەمانەتی ئیوەی تیکوشەر و پیشمەرگە قارەمانەکانی حیزبی دیموکرات تا زال بونی فریشتەی ئازادی و بەختەوەری بە سەر دیوەزمەی رەشی کونەپەرستی ، چەک لە شان و گیان لە سەر دەست پاریزگاری لە شەرف و ناموسی گەلی چەوساوەمان دەکەن ٠

دەستتان دەگوشین ٠ نەوروزتان پیروز بایی پی دەلیین بە ئاواتی ئەوە روژی سەر بەستی نەتەوەکەمان لە داهاتویەکی نیزیکدا ریز بگرین ٠

حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئیران

کومیتەی شارستانی سەردەشت ١ / ١ / ١٣٦٢

www.kerimhisami.com

نامەی ژمارە- ٩

مامۆستای بەڕێز و خۆشەویستمان کاک کەریمی حیسامی

سڵاو ڕێز و خۆشەویستی.. بە هیوای شادی و سەرکەوتنتم

بە ئومێدی بەرهەمی زۆر و پڕ لە سوود بۆ ئەم گەل و نیشتمانە

مامۆستا.. بە ڕاستی دەمێکە ئەوەڵاتەوە بێ شوێن و جێگات

نازانین تا هەم لە بەرهەمە بەڕێزەکانت بێبەش نەبین.. هەم

وەڵاتێکی بە ڕێز و خۆشەویستی یەکێتی نووسەرانی کوردستان

دەوری خۆت ببینی لە بەرنامە گەلێکانت لە سەرچاوان

بە تایبەتی ئەم مەسەلەکە تێیاندەوە بووە کە نەمان زانیوە چۆن بتگەینێ

تێشتێ بە هۆی کاک ڕەفیق صابرەوە چەند ژمارەیەکمان

بۆ ناردوی ئێستر دەمگات نەمانزانی داوا بەڕێزتان

هێنگاوێکی تایبەتی لەلای ئێمە هەیە ئێمە بەرهەمێکت هەبێ

وەچ بۆ گۆڤارەکان یان نامیلکە و کتێب ئامادەین بۆتی

چاپ بکەین و هیوادارین هاوکاری بەردەوامان بێ زیاتری

ئەرکەکانمان بۆ خزمەتی وێژەی ڕەسەنی کوردی

برادەرانی کاک ساڵحی شۆڕش و محەمەد موکری... هەند

ئێستا چونە ئیجازە بە هەندێ نێشتی و کاری نووسەران

کە هاتنەوە پێکمان دەبینە خزمەتتان و نۆشی هەروەها

دەبێ سەردانمان بکەن بە تایبەتی ئێستا نزیکین و

بارەگاکەمان هێناوەتە سەر شەقامی فەزل بەگ لە نزیکی

ئەملاکی یەکێتی نیشتمانی

www.kerimhisami.com

ئێستە هیوادارین لێمان زیز نەبن و نامە و بەرهەمتان بۆ بنێرن

بە هیوای دیدار

سەرکەوتنتان ئاواتمانە

٢٢/٤/١٩٨٣

شەهاب عوسمان

ئەندامی یەکێتی نووسەرانی کوردستان

تێبینی

١) ئەگەر نامە و بەرهەمتان نارد بە ناونیشانی

مەکتەبی راگەیاندن یا ئێستگە لەوێشەوە بۆ یەکێتی نووسەرانی کوردستان ـ کاک شەهاب عوسمان بێت دەگاتە دەستم سوپاستان دەکەم

٢) ژمارە ٦ی نووسەری کوردستان و ژمارە (٢)ی گزنگم بۆ ناردی

نامەی ژمارە- ١٠

بەڕێز کاک کەریم حیسامی،

دوای سڵاو

هیوادارم کە [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] بەڵام [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

هاوڕێی [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] بەڵام بە داخەوە بۆمان نەکرا.

[illegible] هیوادارم [illegible]

[illegible] کاک عەلی [illegible]

سڵاوی گەرمیان هەیە

هیوادارم [illegible]

[illegible]

لەگەڵ سوپاس و ڕێزدا

[illegible]

١٢/٢/١

www.kerimhisami.com

نامەی ژمارە- ١١

بەڕێز کاک کەریم !

بە سڵاوێکی گەرم - دۆستی شیعری تەنگ و چەشنی گرتنەوەمەوە لە خۆشیان
لە سەفەر [illegible] ، ئەم ... و پرسیار لەسەر ... لای وان
تا بیست لە گەڵ هەڕای شێعری .....

باشترت کردم ئەلحەمدو ... لە لای وانی ، بە خۆشییەوە
سڵاوی ... دەگرت و هەموو ... ی
شۆڕشگێڕی ... نیشانە ... وەک ... کە ... ی
خۆشی کردە ... ی ... پێم وایە ... لە داهاتوودا
بە ... بەرچاوتر و ڕوونتر ببێتەوە ..

لەسەر ... کاک دوکتۆر ... کە
وەختی نە ... ... پێم وایە ... و
... لانەی ... ... ی خۆی ..
هەر ... بە خۆشی ..

براتان ... حەسەن
٢٥ / ١٠ / ١

نامەی ژمارە- ١٢

١

وە [illegible]

هاوڕێی تێکۆشەر ، کاک کەریمی حیسامی کە بە بێ دوو بەدوای تێکۆشان و خوێندنەوە
کوردی بێبەش بوون ، شۆڕشگێڕ داری ، چەند نووسەرێک بە ناوبانگی جیهانی وەرگێڕاوە
سەر زمانی کوردی ، لەم دواییانەدا ، توانیویە ، گەلێک لە ئەسڵە سەرەتا بە یا ...
فەلسەفە نووسراوی ... لە فارسییەوە ، وەرگێڕییە سەر زمانی کوردی .
ئەو کارە بە نرخە ، بە تایبەت لە فەلسەفەدا ، پێویستی نییە پێم وایە

٣- هەڵەی نووسینی زۆر یان جومەلەیەک، کە بەهۆی پەرێشانیی فیکرییەوە دەربەدەرییەوە
پێنەچووە، ڕاست کراوەتەوە.

٤- چونکە وەرگێڕ وەک فەیلەسووف، پسپۆڕی ئەو بوارە نەبووبوو، بەڵام هیمەت و ئیرادە و
ئیشتیغاڵی تایبەتی فەلسەفی وای دەکرد، چاوی کەوتە ئەوە کە توانی بە ئیرادە بە کوردی
بۆ ئەم کوڕی پەروەردەی ئەو تەوژمەوە کە بێ بە کوردی، ئەگەرچی دەمانی فەلسەفەی کاینا
پەروەردە بکە مەرۆ. دیارە ئەو کارەی ئەم و کوڕی باری فەنی گیشتە ئەوە کە دەمانەوە
سوپاسی نووسەری ئەم کە ئەو ئیشتیغاڵەی بەمن داوە لە خوێنەرانی خۆشەویستیش
سوپاس دەکەم کە هەڵەکانمان ڕاستەوخۆ بەیان بکەن، هاندەرمان بن بۆ
پێشکەوتن — حوسێن خەلیقی گەلاوێژی ١٣٦٢ هەتاوی — تاران

برنامه

«خارجی»

مرکز آموزش اردوگاه مرکزی حزب دمکرات کردستان ایران

روز جادە ت کی اردان ٦٢،٤،٢٠

ایام هفته	صبح	بعدازظهر
شنبه	٨ — ١٠ زبان کردی «کاک طاهر»	٥،٣٠ — ٧ فلسفه «نوری»
یکشنبه	٨،٣٠ — ١٠ زبان انگلیسی «شیروان»	
دوشنبه	٨ — ١٠ زبان کردی «کاک طاهر»	٥،٣٠ — ٧ فلسفه «نوری»
سەشنبه	٨،٣٠ — ١٠ زبان انگلیسی «شیروان»	
چهارشنبه	٨ — ١٠ زبان کردی «کاک طاهر»	٥،٣٠ — ٧ فلسفه «نوری»
پنج شنبه	٨،٣٠ — ١٠ زبان انگلیسی «شیروان»	

ایام هفته	٨ — ٩	٩ — ١٠	٥ — ٦	٦ — ٧
شنبه	کلاس اول فارسی «نوری»	کلاس دوم فارسی «مولودی»	انگلیسی A «فرید»	انگلیسی B «فرید»
یکشنبه	کلاس اول فارسی «نوری»	کلاس دوم فارسی «مولودی»	٥،٣٠ — ٧ زبان کردی «کاک عبدالله»	
دوشنبه	کلاس اول فارسی «نوری»	کلاس دوم فارسی «مولودی»	انگلیسی A «فرید»	انگلیسی B «فرید»
سەشنبه	کلاس اول فارسی «نوری»	کلاس دوم فارسی «مولودی»	٥،٣٠ — ٧ زبان کردی «کاک عبدالله»	
چهارشنبه	کلاس اول فارسی «نوری»	کلاس دوم فارسی «مولودی»	انگلیسی A «فرید»	انگلیسی B «فرید»
پنج شنبه	کلاس اول فارسی «نوری»	کلاس فارسی (دوم) «مولودی»	٥،٣٠ — ٧ زبان کردی «کاک عبدالله»	

www.kerimhisami.com

نامەی ژمارە - ١٣

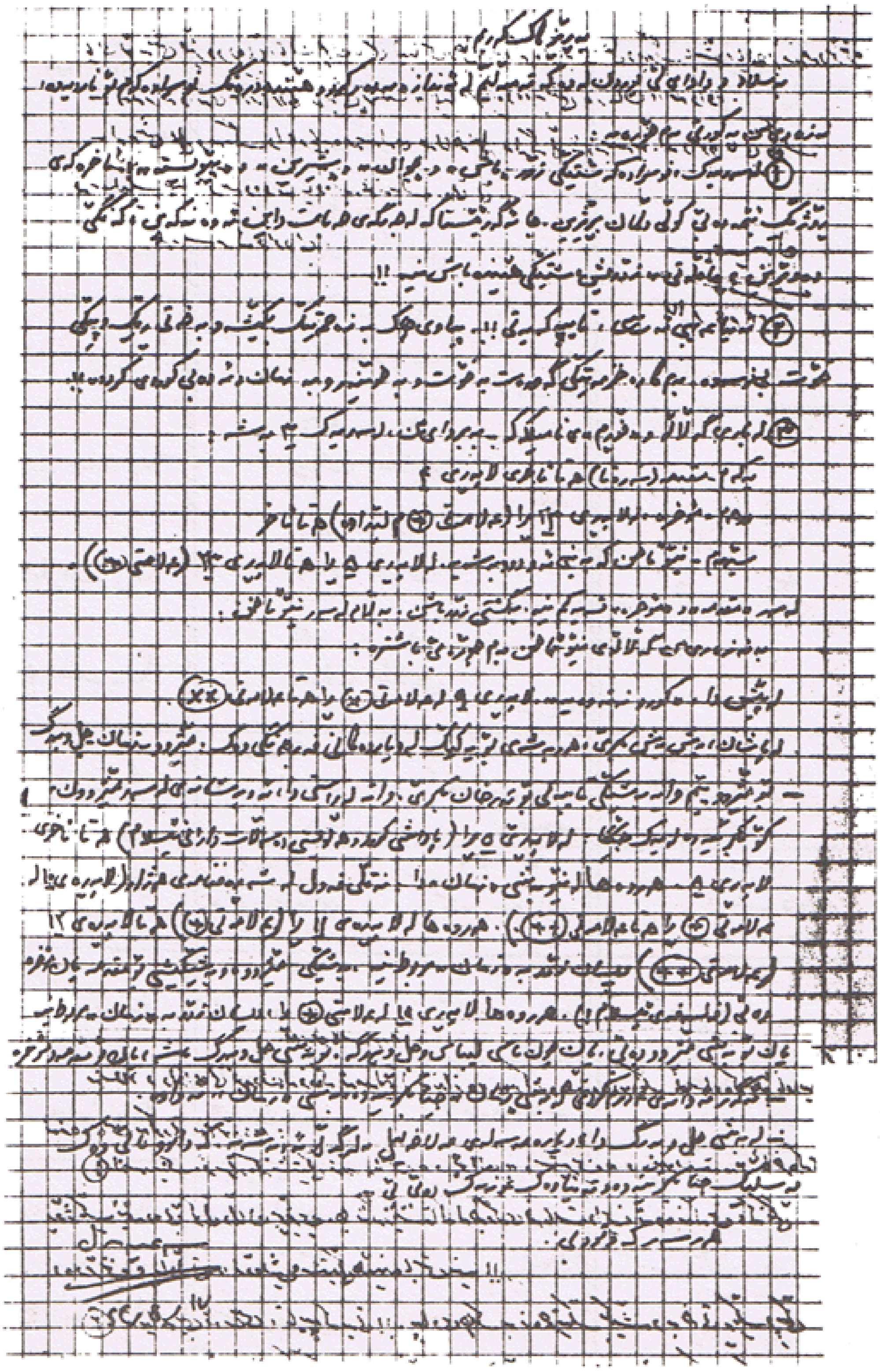

نامەی ژمارە - ١٤

بەڕێز و خۆشەویست مامۆستای تێکۆشەر و شۆڕشگێڕم کاک کەریم

بە سڵاوێکی گەرمی شۆڕشگێڕانە.

چەپکێ ڕێز و سڵاو و سەرکەوتنت بە ئاوات دەخوازم. هیوادارم هەمیشە لە خۆشی و شادیبیت وە بە دوور بی لە بەڵا و موسیبەت و تەمەنێکی دوور و درێژ بەسەر بەری. دیوانت بەختی گەورەم ئەگەر بەڕێزتان لە بیری بابەتی و هاوسەنگەری ئەحواڵی برای خۆتان دەپرسن سوپاستان دەکەم. مامۆستا گیان وەک زانیومە خەریکی وەرگێڕانی بۆ کتێب لە بەنرخترین کتێبەکانی وەکو (ئوصولی مقدماتی فلسفە) بەڕاستی خۆشحاڵ بووم کە بەڕێزتان دیاری ئەو مامۆستا بەڕێزە دەکەن و بە دەستی قەڵەمی بەتوانات دەڵاوە شۆڕشگێڕەکان بە بیروباوەڕی تێکۆشەرانە گەورەترین خزمەت بە نەوەکانی داهاتووی گەلەکەمان بە شەهامەتەوە وە بە ڕاشکاوی دەڵێم وە گوتوومە ئەگەر ڕەنجی خەمخۆری دیکەی ئاوامان هەبوایە کە یاریدەدەری زانست و بیروباوەڕی لە برا نەبڕاوەکان وە قەڵەمی بەتوانای جێژن بەو گەلەی تێبگا کە لە ترانەکی دیکەدا دەبوو. هیوادارم وەبینەتان زۆربی ئاواتەخوازم تا کە بتوانی ئەو بابەتە بەسەرکەوتوویی لە وەرگێڕانی ئەو کتێبە ببیتەوە وە بەو زووانە بگاتە دەستی خوێنەرانی تێکۆشەر و شۆڕشگێڕ.

جارێکی دیکەش سوپاستان دەکەینەوە. ئەحواڵی سەرکەوتن

براتان
بە وەفایەت
سەیدوەلی حەیدەری

٤٦/٢/٢٠

www.kerimhisami.com

نامەی ژمارە - ١٥

برای بەڕێز و خۆشەویست کاک کەریم:

سڵاوێکی برایانە

بە دوای نامەی یەکەمت دا، نامەی (٨/١١/٨٣) شت گەیشت کە بە ناوی تەشکیلاتی ئوروپا نوسرابو. خۆم بە خەتابار دەزانم کە هەر وەڵامی نامەی یەکەمم نەنوسیبوت (لەبەر کاری زۆر) نەم توانی وەڵامی نامەی یەکەمت بدەمەوە، تکایە داوای لێبوردنت لێ دەکەم.

ئێمە لەمەودوا هەوڵ دەدەین نوسراوەکانی حیزب بۆتۆ بنێرین، تا لە ئێوەش بتوانن بە پێی توانا برادەرانی کورد ئاگادار بکەنەوە.

نەقسی کاری ئێمە لەوە دایە کە بە زمانی کوردی ناتوانین شت بڵاو بکەینەوە، چونکە ئەگەر بە کوردیش هەمو نوسراوەکانی حیزب بڵاو بکەینەوە، ئەوە هەموشتێکمان هەیە.

کادرەکانمان کە لە پێی ڕاگەیاندنی چونکە هەفتوی جارێک بوڵتن بە فارسی بڵاو دەکەینەوە، اطلاعیە مخصوصانی تەفسیری هەمو ڕۆژی یا هەمو ڕۆژ جارێک، بە فارسی، فەرانسە و ئینگلیسی بڵاو دەکەینەوە و هەروەها مانگی جارێک بەرنامە بە فەرانسە بڵاو بکەینەوە، هەموی ئەوانە کارێکی یەکجار پڕ ئەرکە و توانای دەوێت بە (٤ بۆ ٥) کادر ناکرێ بە حاڵەش وەڵامی داوە. ئەگەر نامەی کوردستانی کوردی بنێرن کە ئەمە مەوادی بەکسی بکەن و بڵاوی بکەینەوە، فارسییەکەی کە تا ئێستا ئەمە کراوە و لەسەر هەواڵیش دەگرن، بێگومان لەوە بە تەمام لەمەودوا هەر بە جارێک جارێک هەموی بەشێکی بە کوردیش بڵاو بکەینەوە، بۆیە ئەگەر لە هەرچی نامەیەک لە شەمەدانی شەرقی تکایە بێنن تا نوسراویان بۆ بنێرین.

دەبێ بزانن ئەم هەموشتانە بە زمانی کوردی بە ئەندازەی فارسیەکە خەرج دەکات کە لە مانگێک دا دەکاتە نزیکەی ١٧ هەزار فرانکی فەرانسە و لەوەش خەرجێکی زۆرە کە برادەران دەفتەری بڕیاریان لەسەر نەداوە وە ئێمەش ناتوانین لە خۆڕا مەسئولیەتی ئەوە وەئەستۆ بگرین، دەبیانی تۆ ئەحوالی دەنوسم ئەگەر موافق بن، بۆ کارەکانی دیکەی خەرجێک دەکەینەوە بە تایبەت کە تۆ دەتوانی لە بارەی نوسینەوە هاوکاریمان بکەی، جار جار لە گۆڤارەکانی ئەوێ دا، یان لەسەر نوسراوەکانی خۆمان بە جیاوازی بۆ بنێرن.

ئەوەی سەبارەت بە ڕۆژنامەنووسەکان دا، سەبارەت بە براگەورە یاسین کرد
ئەمن زۆر خەمم دابوو، وە لە ئەنجامدا نیزیک بوەتەوە، پێم وایە ئەوان
ئامادەییان هەیە، چونکە ئەزانم باشیان دەگرتم.
ئەتۆش دەبێ بە شێوەیێک هەوڵ بدەی کە یارمەتی بە پێشخستنی
ئەو پەیوەندییە بکا، چونکە ئەزانی دوا ڕۆژی گەلەکەمان بەوەوە بەستراوە.
وە بە ئەزموونی من ئێستە دەبێ کارێکی وا بکەین هەتا ئیتحاد سەر بگرێ.
جا چاوەڕوان دەکەم ئیتحادی دەولەتی نیشتمانی وە لە جەبهەتدا
دەرکەوت بکەن کە حیزب بە نیسبەت ئەو ڕێگایە بگرن، (لە سەر تەبیعەتی
هەرچییەت هەڵ گرتووە) باشترە.
چونکە تەبیعەتی حیزبی ئێمە بە خۆشییەوە ئەو ڕێگایەی پەسند کرد، وە ئێمەش
لایەنگری ئەو ڕێگایە دەبێ کارێکی وا بکەین کە ئەو هەڵوەرجە لە بارە
وەرگرێ. ئەمن بە شێوەی خۆم زۆر خۆشحاڵم کە بتوانم لەو بارەوە خزمەتێک
بکەم، کە هەم خزمەت بە گەلی کوردی کردووە و هەم خزمەت بە سۆسیالیزم لە
ئێران دا.
زۆر سڵاوم هەیە بۆ برادەرانم و کەماڵ و شلێر و هیوادارم سەرکەوتوو بن
لە ژیانی خوێندنەوەی سیاسەت دا، پێم خۆشە زۆر زوو خۆت لە سەر بەشی خوار
نامەکەم بنووسی.
براتم

مستەفا ... (واژۆ)

٢٠/١١/٨٣

نامەی ژمارە- ١٦

[illegible]

[illegible]

نامەی ژمارە - ١٧

حزب دمکرات کردستان ایران
کۆمیتە ی ناوەندی
حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئێران

Central Committee
Democratic Party of Iranian Kurdistan

تاریخ : ٢/١/٦٣
شمارە : ٧٧٧

Date :
N° :

بەڕێز کاک کەریمی حیسامی

لەگەڵ سلاو

بەمهۆیەوە پێت ڕادەگەیەنین بە تاوانی لەژێر پێنانی دیسپلینی حیزبی و جوولانەوە بە پێچەوانەی نێوەرۆکی پەیڕەوی نێوخۆی حیزب بە یەکجاری لە حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئیران دەردەکرێی •

کومیتەی ناوەندی
حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئیران

وینە بو :
ــ دەفتەری سیاسی بوئاگاداری
ــ هەموو کومیتەکانی شارستان
ــ ڕیکخراوی حیزب لە ئورووپا

www.kerimhisami.com

نامەی ژمارە-١٨

کاک کەریم گیان سەلام

ئەرکەکانت باش. سەلامی گەرم و گوڕ، لە قوڵایی دڵەوە. لە ناخی دەروونەوە.

کاک کەریم گیان تائێستا نامەیەک و دوو کارتم لە لایەن تۆوە پێ گەیشتووە بەڵام بە داخەوە ئەم دەورانی شوێنی ئەسڵی وەرگرتنت گۆڕیوە. نامەکەت هەر لەوێوە ناردبوو و دوو کارتەکەش یەک بە دوای یەکدا دە دوازدە ڕۆژ لەمەو بەر بە دەستم گەیشت. زۆری پێ خۆشحاڵ بووم، زۆرت سپاس دەکەم کە منت لە بیر نەچۆتەوە و (بەسەرم وەکە بیوە). کاک کەریم گیان منیش بۆ خۆم هەر لە بیرم نابوو نووسراوەکانت (قسیدەکان) هەر بە برادەرانی تر شێعرەکانی ئەوی ناکرا کە هاتوونەوە بۆ کوردستان بۆ هەری بکەمەوە. دیارە نامەکەی تۆش هەر ئەم پێشنیارەی تێدا بوو، تۆ بۆ ئەوەی تێگەیشتی جارێکی نامنووسیم کەوتبووە دە. هەر وەک خۆی لە پاڵەوی گەڕاوەتەوە ناو و دام بە کاک مستەفای ئەحمەد کە دوای شەو هاتووە و بە دەستی دەگەڕێتەوە. (ویکیپیدیان).

کاک کەریم گیان بەرهەمی بێ پایانی هێندێک باسی خۆمانت بۆ بکەم!

هیوای ئاوادان دەستی پێ کرد. هەڵات هەڵاتێکیان وێ کەوت باب ئاگای لە کوڕی نەما (هەرکەس جێی خۆی ئەدۆزییەوە) هەروەها وانێکی ئەبووە، ئەوەش گەیشتە دەرگەکان جادیە وەختێکەوتن و ئەوەکاتەش وڵاغ دەگیرنەوە کەوت بۆیە بریاردرا هەرکەسەی ساڵێکی ڕەوانی شەخسی خۆی هەڵ گری و بڕوا. ئێمە ئەوەکاتە تەنیا ئەمانەکەی تۆم هەڵ گرت و پێ بیشتن. دیارە دەوڵەتان بە هەتاگەیشتە بەزناوی دوو ڕۆژی خایاند وە لەم دوو ڕۆژەدا توانیمان بەشێکی زۆر لە دەستیەکان پاکوویەین بەڵام بە داخەوە کتێبەکانی من هەموو وەبەست ڕوژێن لەوێ. بە هەرحاڵ دوو ڕۆژ دەمێ ڕادیۆکەمان نووسی. پاشەکەمان (ئایا بەشتە بەیم هەڵاتنەکەمان) بە ڕاستی لە هەموو ئەگیزادووس زەمانەکانی دیکە باشتر وەکی دیکە ترە بوو بۆ ئەبارەوە ڕێ هەڵ گوتن. لە شەری تازەمان بڕیاردرا هەرکەسەی بۆ خۆی خانووبسازێ کە بە هەر داشمان کرد. ئێمە ئێستا لەکەڵ ڕەنگی دام لە زارەکەی دیوارێکم هەڵ چووە، دەرک و پەنجەرەم تێ گرتووە و گوورەکەیەم داخۆش کردووە کە بە قەدەری خۆی سی دەنی دەڵێی لە خۆشترین وەکانەکانی کوردیشی خۆشترە!

کاک کەریم کۆنگرەکەمان سبەینێ پاش ٩ رۆژ کۆتایی بە کاری خۆی دێنێ، کۆنگرەیەکی زۆر زیندوو بوو، سەعی زۆر لە سەری بوو، جۆرێکی وا بە سەر کۆنگرەدا حاکم بوو کە بە لێشێوانەوە دەتوانم بڵێم ئەگەر ئێوە بوایەی حەتمەن دڵی زۆر باشت دەحەسایەوە و تەئسیری زۆر باشیشت دەبوو. کۆنگرە باس بە هەزار نێ دەتەکە بە ١٠٨ دەنگ دەرباچەر ١٠٠ دەنگ دا تەسویب بوو.

ئامانجی دوا رۆژمان بوو بە کۆمەکی دیموکراسی سۆسیالیستی. دیکتاتۆری پرۆلیتاریا رەد کرایەوە ....

زۆر لە ئەندامان ئەم جارە بۆ خۆم دادەنێن و ئەوەی بەڕێزتان تەئیدیان نیە.

ئەوە زیاتر سەروەت نایشێنم. هەموو برادەران و دۆستان سڵاوت دەگەیەنن. خوازم زۆرت لێ دەبێ، هەروەها

ئیقبال حاجی ئەحمەد دەر .....

من بۆم دوو مانگ دەبێ چوومە عیراق و تێیدا هەندێک دەگەڕێم.

بەڵام پێش مانگ دەبێ بە هەندێ شەڕێکی لە نێوان خۆشمەبەدەر رەسمی دا پەیوەندی دا دانیشتووە و لەگەڵ یەکترییە دەیانەوێ لە

عیراق ماڵ بگرن. دیارە لە بلووندم دەگەڕێمەوە بە شێوەی کۆمەڵ ... ئەگەر ... لە بۆ جێگیر دەکەن ئەحسایەوە.

بە هیوای چاوپێکەوتنت

براتان
...
٩/٥/٦٢

نامەی ژمارە-١٩٠

INSTITUT KURDE DE PARIS
Association Loi de 1901

٢٦/ ٤/ ١٩٤٨

برای خۆشەویست کاک کەریم حێزا

سڵاوی گەرمتان پێشکەشە.

زۆر سپاستان دەکەین بۆ پێشکەش کردن وەرگێڕاوەی کتێبی (ئینجە مەمەد) بە ئەنستیتووی کورد. کە دەستمان بڕوا، تێدەکۆشین بە زووترین کات لە چاپی بدەین. دیارە هەر وەکوو باستان کردبوو بە بێ ڕێنووس و ڕێبازی خۆی. شایانی باسە کە بەردەوامی و پەرەپێدان و پێشکەوتنی ئەرکە گرینگەکانی ئەم مەڵبەندە، پێویستی بە لایەنگری و یارمەتیی هەموو کوردە پێشکەوتن-خواز و وڵاتپەروەرەکانەوە هەیە، بۆ وەدی هێنانی ئەم مەبەستانە چاوەڕوان یارمەتی بەردەوام لە لایەن بەڕێزتانەوە ئەبین و هەر وەها هیوادارین خزمەت ئێوەی بەڕێز لە باری مێژوو و کولتوور گەلەکەماندا، وەکوو خزمەتی تێکۆشەرانەتان بەردەوام و سەرکەوتوو بێ.

بە هیوای سەربەرزیتان

کەندال نەزان

نامەی ژمارە- ٢٠

برای بەرێز و خۆشەویست کاک کەریم

[illegible]

[illegible]

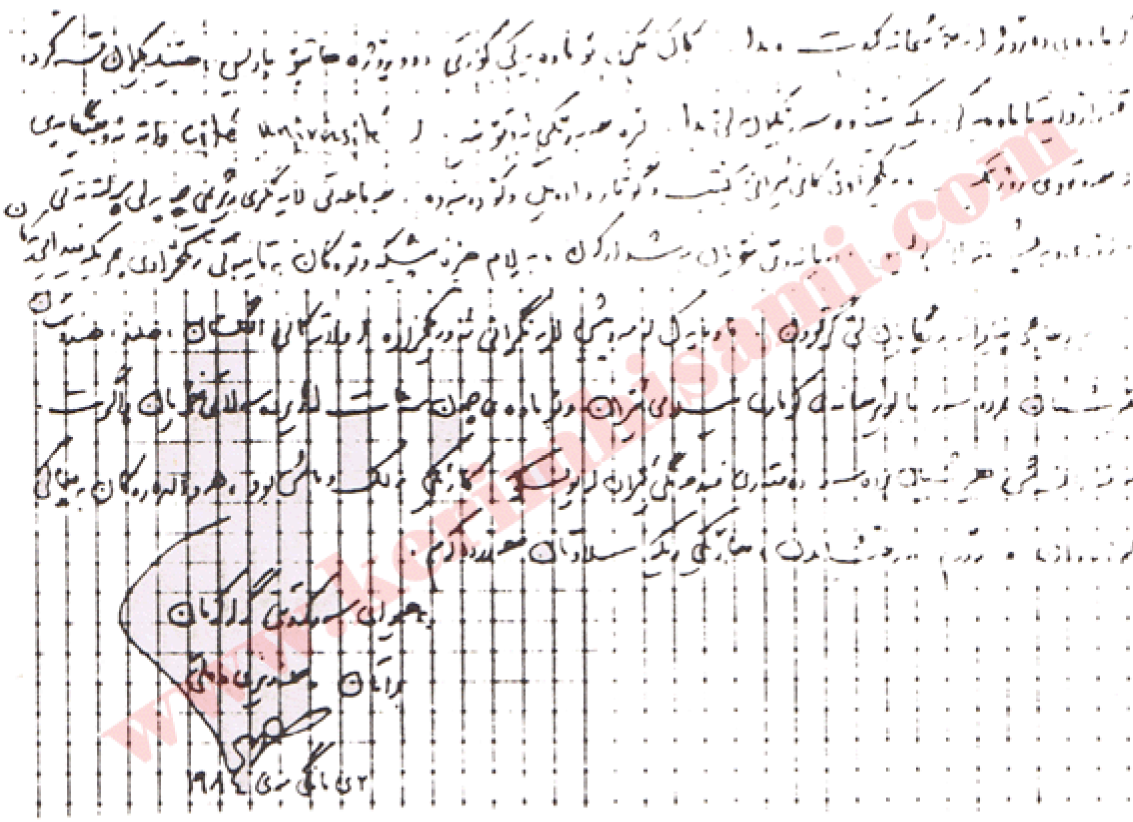

www.kerimhisami.com

نامەی ژمارە - ٢١

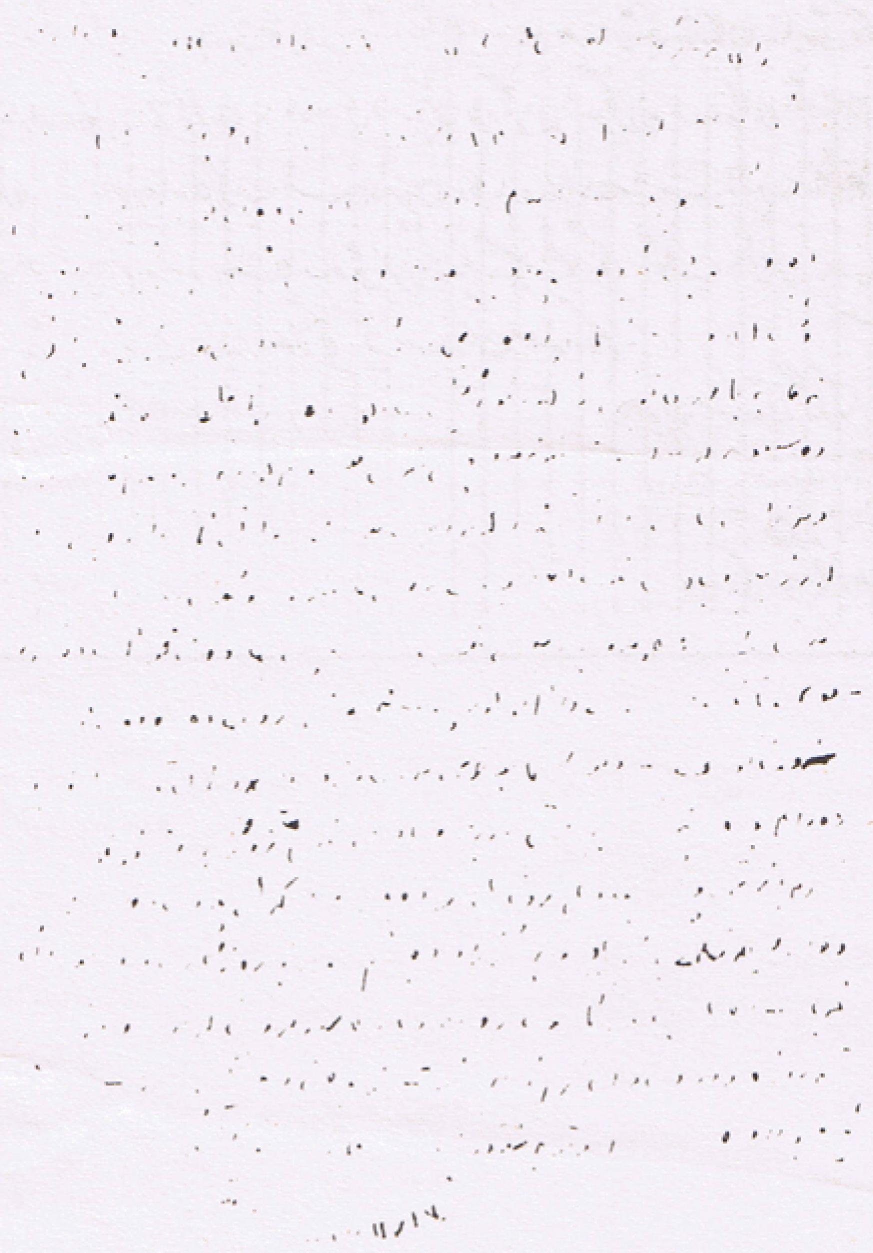

نامەی ژمارە - ٢٣

YEKÎTIYA XWENDEKAR Û LAWÊN KURDISTAN LI EWROPA

UNION OF THE KURDISTAN STUDENTS AND YOUTHS IN EUROPE

c/o ALI
POSTFACH 62 01 13
1000 BERLIN 62

UNION DER STUDENTEN UND JUGEND KURDISTANS IN EUROPA

KONTO-NR. 17 62 69 00 01
BERLINER BANK
BLZ 100 200 00

داوەتنـــــامە

بـۆ [illegible] ....

سڵاوێکی هەڤاڵانە

کۆنگرەی سێیەمی یەکێتی خوێندکاران و لاوانی کوردستان لە ئەوروپا لە نێوان ڕۆژانی (١٠-١٢ /٨/ ١٩٨٤)دا لە بەرلینی ڕۆژئاوادا پێکدێت.

کۆنگرە ڕۆژی هەینی ١٠/٨/١٩٨٤ لە کاتژمێر شازدە (چوار پاش نیوەڕۆ) دەست پێدەکات. پاشان ڕێکخراوە میوانەکان گوتارەکانیان پێشکەش دەکەن، ئەوسا سڵاو و نامەی هاتوو بۆ کۆنگرە دەخوێندرێتەوە.

ئێمە بە بەشداربوونی ئێوە وەک ڕێکخراوەکەتان دڵشاد دەبین، جا ئەگەر بێتان لە کۆنگرا ئامادە بن، دەتوانن سڵاو و نامەتان لەسەر ناونیشانی خوارەوەدا بنێرن.

UKSYE c/o ALI
Postfach 620113
D-1000 Berlin 62

لەگەڵ سڵاوی تێکۆشەرانە و سوپاسمانەوە

کۆمیتەی بەڕێوەبەرایەتی گشتی
یەکێتی خوێندکاران و لاوانی کوردستان لە ئەوروپا
بەسۆزی ستاریەت

16. JULI 1984

UNION OF THE KURDISTAN STUDENTS AND YOUTHS IN EUROPE
Executive Committee

نامەی ژمارە - ٢٤

٢٤ [illegible] ١٩٦٤

[illegible] کاکە [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] دوگماتیک [illegible] ئەوەیە ، کە مارکس [illegible]

[illegible] سیاسی [illegible] . واقیعیەت بە چاو ،

[illegible]

[illegible] شۆڕشی ئۆکتۆبەرەوە [illegible]

[illegible] سۆسیالیستی [illegible] سیاسەتی [illegible] و

[illegible] یەکێتی شووڕەوی [illegible] .

[illegible] ، لە [illegible] جیهان

دا [illegible] ناچار کردووە [illegible] هەستیان پێکردووە کە [illegible]

[illegible] سیاسەتی [illegible] ستراتیژی [illegible] سۆسیالیستی [illegible] . ئەگەر ئەو بۆچوونە

راست نییە ، سیاسەتی حزبی تودە و سیاسەتی حزبی شیوعی عێراق چۆن لێک [illegible] ؟ چونکە

حزبی تودە [illegible]

[illegible] سۆسیالیزم [illegible]

[illegible] ؟

چونکە [illegible] حزبی شیوعی عێراق [illegible]

[illegible] ([illegible] بارزانی [illegible]) [illegible] راستی [illegible]

[illegible] ؟ چۆنە ، چۆن ؟

[illegible] کرێکار [illegible] چۆن [illegible] سیاسەت .

[illegible] ؟ [illegible] ؟

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

نامەی ژمارە - ٢٦

KOMELEY XWÊNDIKARANÎ KURD LE EWRUPA
(Kurdish Students' Society in Europe) K.S.S.E

U. K. BRANCH — LIQÎ INCLISTAN BM Box 285
London WC1 3XX

بۆ زۆر بەڕێز مامۆستا کریم حسامی
سڵاوێکی شۆڕشگێڕانە

وەك ئاشکرایە بۆ بەڕێزتان کە تێکۆشانی میللەتەکەمان بە قۆناغێکی زۆر ناسك و سەختدا تێ ئەپەڕێ لە ئەنجامی ئەو هێرشە دڕندانە خوێناوییانەی ڕژێمە فاشیە کۆنەپەرستەکانی عێراق و ئێران و تورکیا بەردەوامن دژی تێکۆشانی ڕەوای میللەتەکەمان لەپێناوی ئاشتی و دیموکراسی وە مافی چارەنووسی خۆی .

کۆمەڵەکەمان ، کۆمەڵەی خوێندکارانی کورد لە ئەورووپا لقی ئینگلیستان بەردەوام بووە لە پەرەپێدانی کەمپەینی هاوکاری لەگەڵ تێکۆشانی ڕەوایی میللەتەکەمان ، وە لەبەردەوامی ئەم کەمپەینە ، کۆمەڵەکەمان هەڵئەستێ بە ڕێکخستنی " هەفتەی کوردستان " لە سەرەتای مانگی ئازاری ١٩٨٥ کە پێك دێت لە پیشانگای هونەری ، کۆڕی ئەدەبی و ڕۆشنبیری ، کۆڕی سیاسی وە چەند کارێکی تری تیا ڕێك ئەخرێت ، وە ئەوەی شایانی باسە کە ئەم هەفتەیە بە پاڵپشتی زۆر ڕێکخراوی پێشکەوتووخوازی بریطانی و بێگانە ئەکرێت جگە لە بەشداری چەند ئەندامێکی بەرلەمانی بریطانی ، هەر لەبەر ئەوەیە کۆمەڵەکەمان زۆر بە شانازیەوە داوای بەشداری کردنت ئەکات لەم هەفتەیەدا کە ئەبێتە هەفتەی هاوکاری لەگەڵ تێکۆشانی میللەتەکەمان وە کۆتایی دێت بە ئاهەنگی نەوروز ، وە بێگومان کۆمەڵەکەمان هەڵئەستێت بە هەموو میوانداریێك . ئیتر زۆر بە پەرۆشەوە چاوەڕوانی وەڵامی بەڕێزتانین ، وە بۆ ئەوەی لە نامەی داهاتوودا زیاتر بە دریژی ئەم مەسەلەیە باس بکەین لەگەڵ بەڕێزتان .

ئیتر گشت کات سەرکەوتوو بەختیار بن .

کۆمیتەی بەڕێوەبەری
کۆمەڵەی خوێندکارانی کورد لە ئەورووپا
لقی ئینگلیستان

www.kerimhisami.com

نامەی ژمارە - ٢٧

برادری محترم و گرامی کاک کریم حسامی ....

ضمن ابراز سلام و درود فراوان، صحت و سلامتی شما را [illegible] آرزومندم. امیدوارم که در زندگی همواره موفق و سربلند باشی. خدمت همگی اهل خانواده محترم عرض سلام [illegible] برایشان آرزوی سعادت و موفقیت می‌نمایم ....

پس از مدتها انتظار و چشم براهی نامه مبارک توسط کاک جمال حسینی بدستم رسید. از اینکه [illegible] بسیار مسرور شده‌ام. دوستان همگی از آمدن نامه شما خوشحال شدند [illegible] امیدوار [illegible] که این [illegible] ادامه داشته باشد.

چند روز قبل کاک [illegible] آمده بود [illegible] شما شدیم. [illegible] توسط ایشان نامه [illegible] کاک [illegible] داشت [illegible] دقیقه [illegible]

ایشان‌ها کاک جمال حسینی عازم اروپا هستند و امکان آن هست که نامه‌ای خدمت ارسال دارم. آنطور که [illegible] رفقا [illegible] این مسئله مطرح شده بود که آیا کاک کریم [illegible] بر خواهد گشت [illegible] در این مورد اختلاف نظر وجود داشت عده‌ای می‌گفتند که حتماً برخواهد گشت و عده‌ای نظرشان [illegible] در آمد [illegible] مراجعت نکردی. این امر برای ما مایه تأسف بود زیرا که بودن شما در اینجا بسیار ضروری بود [illegible] نگیم. [illegible] اهمیت [illegible] لازم [illegible] دموکراسی [illegible] مطرح [illegible] دموکراسی [illegible] واهم دارند [illegible] ... که بعضی از آن [illegible] نشده ....

[illegible] بعد از [illegible] انقلابی [illegible] خواهند [illegible] تقسیم [illegible] داشته [illegible] در جهت [illegible] بکوشیم.

بعد از [illegible] عدم پذیرش [illegible] دموکراسی [illegible] اخراج [illegible] رهبری حزب [illegible] اخراج [illegible] در مورد [illegible] قرار خواهد گرفت [illegible] در مورد [illegible] واقع شد [illegible]

www.korimhisami.com

و از طرف اکثریت قرار گرفت. در دوران رهبری حزب اشتباه بزرگی را مرتکب شد و آن هم
مربوط به اینکه [illegible] کسب کرده [illegible] بلکه [illegible] خود کنار نهاد. رهبری جدید [illegible] که [illegible] را
برای همیشه [illegible] اعتماد توده‌ها را بخود جلب کرد. رویدادهای بعد از کنگره [illegible]
گواه [illegible] آن ادعاها. ما می‌بینیم که خطرات روز بروز [illegible]
در میان [illegible] تشکیلاتی کاملاً سست [illegible] شود. و دیگر زمان آن که [illegible]
سوار بر عدم آگاهی اعضا [illegible] شوند.
پس از اخراج ما [illegible] داشتیم [illegible] ما [illegible] تمام [illegible]
ماهیت رهبری [illegible] برداریم. طبیعی است که در این راه موانع و مشکلات زیادی وجود داشته
و [illegible] آنچه [illegible] کار خود را ادامه داده‌ایم. چند جلد [illegible] که شما [illegible]
[illegible] را [illegible] و [illegible] توانستیم آنرا در حد امکان منتشر کنیم و خوشبختانه
همچنان که [illegible] مورد استقبال قرار گرفت و هر روز جمعی از اعضای [illegible]
خواستار [illegible] آن هستند. ما هم [illegible] آنها [illegible] ما [illegible]
تشکیل [illegible] هستیم و [illegible] اگر عده زیادی خواهان آنند که ما هرچه زودتر
اقدام به تشکیل [illegible] نمائیم که [illegible] عناصر [illegible] و انقلابی را در هم جمع نماید.
ما ضمن اینکه [illegible] خواستیم با شما تماس بگیریم [illegible] موفق نشدیم سعی نمودیم از طریق [illegible]
[illegible] شما را [illegible] امیدواریم [illegible] شما بتوانید بیشتر ما را از [illegible]
[illegible] رهنمودهای شما بهره برده‌ایم. بهرحال [illegible] این [illegible] را
داریم که [illegible] آینده نقش [illegible] در جهت [illegible] اقدام داشته باشیم شما باید بیشتر از این احساس
مسئولیت کنید [illegible] ما [illegible] از نظر زندگی [illegible]
نداریم [illegible] انقلابی [illegible] لازم را ابراز
ما [illegible] کار داشته باشیم و اگر [illegible] ما بخش [illegible]
ضروری [illegible] که از این [illegible] داشته‌ایم. در مورد [illegible]
در رابطه با رژیم جمهوری اسلامی [illegible] رژیم [illegible] اتخاذ
نکرده که [illegible] از آن مطلع شوی. در خاتمه [illegible] کلیه دوستان [illegible] عرض سلام
داریم. [illegible] از لطف شما [illegible] سپاسگزاریم.

با امید موفقیت و سربلندی شما

[illegible] ٦٣/٩/١٦ [illegible]

[illegible]

نامەی ژمارە- ٢٨

رفیق بسیار عزیزم کاک کریم حسامی ! ٦/١١/٨٤

اجازه بخواهم قبل از هر چیز گرمترین سلام خود را حضورتان تقدیم دارم، سلامت

و سعادت برایتان آرزو میکنم. و خدمت خانواده محترم و عزیزتان نهایت عرض سلام و

ادب دارم. مدتی بود در نظر داشتم با شما تماس بگیرم لیکن بدلیل مشغولیات امکانات

لیکن این توفیق حاصل نشد. و اکنون که کاک جلال عازم اروپا هستند این سعادت

نصیبم شد تا بار دیگر در برابرتان عرض ادب بنمایم. بویژه گذشته برای رفع نگرانی

و گرفتاری خانوادگی به اروپا تشریف بردید انتظار داشتم برای شرکت در کنگره

مراجعت فرمائید. لیکن آرزوی من و بسیاری رفقا برآورده نشد. نبودن شما در کنگره

نتیجه‌ای ببار آورد که با بودن شما انتظار غیر ممکن بود. بعد از خاتمه کنگره

منتظر بودیم که طرفداران دمکراسی و سوسیالیسم برای حفظ ساختن حزب موجود با ما

برخورد کنند. لیکن تصور نمیکنم برخورد آنان چنان خصمانه باشد. آنان

از ما خواستند تا کتباً تعهد بدهیم از خط تحمیلی آنان بدون هیچ گونه نظر و اعتقادی

دفاع و پشتیبانی کنیم. آنان مبارزه درون حزب را برای ما ملغی کردند،

آنان به خود اجازه دادند در بین کنگره ٥ و ٦ کتب کوتاه را بنویسند و بر علیه

برنامه حزب بنفع سوسیال دمکراسی تبلیغ کنند، لیکن این حق را از ما گرفتند و

حتی اجازه ندادند در جلسات حزبی و شاخه‌ای نیز در مورد مسائل دیگر نظر بدهیم. چنانکه ظاهراً به دیگران می‌گفتند نتوانستند چند نفر مخالف را در حزب ببینند، چنان عقیده داشتند با اخراج چند نفر از حزب خواهند توانست بر افراد حزبی تسلط شوند لکن در عمل ثابت شد، نه تنها بر افراد حزبی مسلط نشدند بلکه بیش از پیش نیز ماهیت آنان افشا گردید و مورد تنفر اکثریت قرار گرفتند. ملاحظه فرمودید بعد از خارج کردن ٦ نفر اول از رادیو دیگران کار را تکرار نکردند. بعد از اخراج ما از حزب که در سری دوم قرار داشتیم یعنی بعد از ٦ انتظار کار اخراج سوم، افراد بیشماری با ما مواجه گردیدند و ضمن اظهار همدردی پیشنهاد می‌کردند تا سازمان حزب، یا یک تشکیلات سیاسی را با جهان بینی مترقی تشکیل دهیم تا آنان نیز با پیوستن به این تشکیلات مبارزه خود را با جمهوری اسلامی ادامه دهند و خلق کرد را در راه سالمتر به آماج و آمال خود نزدیک سازند. نامه و نقد کتبی رفقای شما به کاک فریدون در همان روزها رسید و بسیار مورد استفاده ما و رفقا قرار گرفت. مواجهه مجدد دوستان ما را وادار ساخت تا برای اخذ راهنمائی به رفقای سابق و قدیمی مراجعه کنیم. رفقا ضمن صحبت و راهنمائیهای فراوان و مثبت موانع و مضرات چنین اقدامی را برای ما روشن ساختند. و بعد آخر چنین نتیجه گرفته شد که تحت شرایط سیاسی و اقتصادی اقدام چنین کاری به مصلحت جنبش نمی‌باشد در

www.kerimhisami.com

ضمن توصیه کردند با توجه به اینکه هم شما و هم اکثریت رفقای آنان در بیرون بسر میبرید
شما در مورد این جریان و سایر جریانات با رفقای بیرون تبادل نظر فرمائید تا
معلوم شود که ما چه باید بکنیم. برای آگاهی بیشتر شما عرض میکنم که تعداد ناراضیان
به چندین برابر سابق رسیده و بیش از هزار نفر نیز بدلایل مختلف خود را به رژیم تسلیم
کرده‌اند. اضافه بر اکثریت آنان به ما تا کنون چندین نفر از رفقای ما نیز خود را
یا به عراق رفته‌اند
به رژیم تسلیم کرده‌اند. آنان در رادیو و مطبوعات رسمی علناً به ما حمله میکنند و ما را
در ردیف خائنین و خیانت کردگان قرار داده‌اند و ترس و هراس بدل‌ها قرار میدهند.
بدلیل تهدید و تحقیرهای مداوم آنان (بخاطر ترس و وحشتی که از ما دارند) وضع
از رفقا
به مادی [redacted] چند نفر دیگر که نظر دارند خود را به جمهوری اسلامی تحویل دهند که در حال
حاضر در معذوریت اخلاقی قرار دارند. . . .

از طرف دیگر کاک رحیم امری بیرانه دستگیری و ۱۴ روز زندانی تحت تأثیر عاملین رژیم
قرار گرفته است و [redacted]. مسائلی مورد
نظر رژیم است در این مورد گویا دکتر خسروی نامه‌ای به کاک عزیز ماملی نوشته و کاک ابراهیم
نیز در جریان کار است برای اطلاع در این مورد با کاک ابراهیم صحبت فرمائید و نظر خود را
اعلام فرمائید. با توجه به نکات نامه فکر میکنم وجود شما در اینجا لازم باشد وگرنه افراد
دیگری نیز خود را به رژیم تحویل میدهند و چیزهای دیگر لذا لازم است هم شما و هم رفقای دیگر

www.kerimhisami.com

وضع ما را در نظر بگیرید از یک طرف نداشتن امنیت و از طرف دیگر وضع بیچارگی مالی

اگر عقیده شما باشد مسافرت کنیم و در اینجا بمانیم لازم است برای بهبود

وضع مالی ما اقدام کنید و اگر بیش از این نباید اینجا باشیم خودتان به طریقی

باید ما را بیرون ببرید. چون کاک فریدون تمام مسائل در نامه‌اش برایتان نوشته

مطلب من به نامه‌ام خاتمه میدهم.

در خاتمه به کاک عزیز شما عرض سلام دارم و خدمت مادرش و خانمش و برادرش

نیز سلام میرسانم.

ارادتمند شما حمید گوهری

www.kerimhisami.com

نامەی ژمارە- ٢٩

University of Essex
~~Students Union~~ Dept of literature
Wivenhoe Park
Colchester CO4 3SQ

Tel Colchester (0206) 863211/2/3/4
Telegraphic address University Colchester
Telex 98440 (UNILIB G)

برای گەورەو بەڕێز مامۆستا هەژار،

سڵاوی بەرز. بەهیوام شاد و سەربەرز بیت. بەهۆی نامەیەکی رەفیق صابرەوە نامەکەت بینیم و دەستم کەوت. پێشتریش کتێبەکانی هەڵکەوت لەوەیکیا بوون تەنیا چەند دیاریی بچووک. هەروا هیوادارم بە کتێبی شیرکۆ مع القمر. بەهەرحاڵ، خۆشحاڵم کە سانسۆر سەلامەتی و لە رێگا فێرکردنی بەردەوام بیت. بەخێر کتێبی شیرکۆوە. ئەم دوو نامیلکەیە ئەم دواییە دەشێم بە دوو سێ رۆژێک خوێندمەوە. [کۆردی فەرهەنگ بەڵگانەم ئامادایانەو لێرانانەش بەرەو رووی کێشەیەکی گەورەی و تێکڕاوی کردووە دەبینمەوە.. گەرچی سادەو بۆ خوێندنەوەیان هەستێکی خۆش دەدا، بە تایبەتی بۆ ئەوەی چەماوەی خەڵک بە ئاسانی تێی بگاو یەکسەر دەستنیشانی هەرکەسێکی، هەشیتا فەرهەنگی خۆش و زانستانە. (ئێکۆلێنەوەکەت سەبارەت بە شۆڕشی ئێرانی تاحەڵەی. بەڵام هەندێ بۆچوونی تایبەتی کە نووسیشیان بووە هەیە ئەو بەسەر ئایدیۆلۆژیەکی گرتانە هەروا بە سادەیی و ساکاری نەخرتنە رووی ئەمیش هۆکاری... بەرنامەی و شێوەی بۆ گشتانی هونەرەکانی. گەرچی لەم کارەشدا ئێکۆلینەوەکەت لە سنووری (جەدەل) بەرەوە نەترازاوەتەوە، زۆر بە نووخشەی لادانی گرنگت هاوڕێیانە وون و هەوڵت داوە لە رووانگەیەکی زانستانەوە چارەسەریان بکەی. بەڕاستی ئەمە دڵم بەم کارە خۆش بوو. تۆیش هەر بەنیازی بەردەوام کردنی پەرەپێدانی ئەم جۆرە دەرمانەتی و لێکۆڵینەوانە، نیازم هەیە منیش (مونانەشەیەکی) هەندێ لە بۆچوونەکانی بکەم. گەر (هاوڕێیان) بتوانن بەردەوام بن و دەرچێ ئەوا لە ئێوەیا ئێستا دەکەم هەروەها. گەر نا، بە شێوەی نامیلکە.

ئێستا، مامۆستا گیان حەز دەکەم خەم و خەمیاوی پرۆژەکانی ئێستات بزانم. داخۆ دەتوانی بنووسی بۆ هاوکاری هاوکاریان بکەیت؟ ئێستە خۆم ژمارەیەکی بەدڵ نەبوو. هەروا ژمارە دووش بەوجۆرە نەبوو کە

دەمەوێ. هیوادارم لە ژمارە سێوە [illegible]

[illegible] ئێستا ژمارە [illegible] ئامادە [illegible]

[illegible] واتە [illegible] بەرگدا کە زیاد لە (٣٠٠) لاپەڕە دەبێ .. لە زۆر

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] G.L.C. [illegible]

[illegible]

[illegible] ئێستا [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

٢٥ / ٩ / [illegible]

بەرهەمەکانی نووسەراوەکانی نووسەرک

١ - کاروانێک لە شەهیدانی کوردستانی ئێران
٢ - وەلامێک کوردی و فارسی
٣ - ڕێنوێنی شەڕی پارتیزانی
٤ - لەدەوری ڕێکخراوی لاوانی حیزبی دیموکرات کۆ بینەوە
٥ - ڕەخنە و لێکۆڵینەوە لە سەر کتێبی حوسێنی مەدەنی
٦ - چەند قسەیەک لە گەڵ خەبات
٧ - کورد و فەرهەنگی بێگانە
٨ - لێکۆڵینەوەی «کورتە باسێک لەسەر سوسیالیزم» کوردی و فارسی
٩ - تایبەتی کونگرەی شەشەم
١٠ - کۆماری دیموکراتی کوردستان یا خود موختاری
١١ - یادی هێمن
١٢ - لە پێناو چی دا؟
١٣ - بادانەوە
١٤ - کڕ و کاش
١٥ - لە بیرەوەریەکانم: بەرگی ١-٢-٣-٤-٥-٦-٧-٨

ئەو بەرهەمانەی نووسەر کردوونی بە کوردی :

١ - دایک - ماکسیم گۆرکی
٢ - ژیان و کردەوەکانی لێنین
٣ - ئەفسانە کوردییەکان - ڕودینکو
٤ - زەوی پچوک - برێژ نێڤ
٥ - کۆمەڵە چیرۆکی هەڵبژاردە لە ئەدە بی بێگانە
٦ - مەسەلەی کورد لە پارلمانی سوید
٧ - یاسای بنچینەی ئابوری سوسیالیستی
٨ - حەمە چکۆڵ (ئینجە مەمەد) یاشار کەماڵ
٩ - ئوسوڵی سەرەتاییەکانی فەلسەفە - ژۆرژ پولستیر

www.kerimhisami.com

بەرگی هەشتەم

١٠ - نامەی گوللە باران کراوەکان
١١ - رەوشی کوردا - مێژووی بابان و ئەردەڵان
١٢ - ئازادی یا مەرگ - کازانتزاکیس

www.kerimhisami.com

نێوەرۆک

چەند وتەیەک	١
گەڕانەوەم بۆ دەفتەری سیاسی	١٣
هەڵداشتن بۆ دولکان	١٧
بۆ نەخۆشخانەی سنجوێ	٢١
دانیشتن لە گەڵ دوکتور سەعید	٣٠
خەبەری ناخۆشی شەری پشت ئاشان	٣٥
سەفەری بیژوێ	٤١
تۆپ بارانی گوندی دولکان	٤٨
گواستنەوە بەرەو سنور	٥٦
کۆ بوونەوە لە گەڵ سکرتێری حیزب	٦٥
خەبەرێکی ناخۆش لەماڵەوە	٦٨
کۆبوونەوە لەگەڵ بەر پرسی نوێی رادیۆ	٧١
سەفەر بۆ ئوروپا	٨٧
لە بازاری جانداران	٩٠
بەرەو شیمال لە گەڵ کاک هومایونی ئەردەلان	٩٥
جیا بوونەوە لە کاک هومایونی	١٠٠
ماڵاوایی لە برادەرانی حیزبی و لە نیشتمان	١٠٢
جارێکی تر لە ئوروپا	١٠٥
سەفەر بۆ ئەستەمبوڵ	١١٣
سەفەر بۆ پاریس	١١٧
سیزدە بە دەر لە سوفیا	١٢٧
پسولەی کومیسیونی تەشکیلات	١٢٩
سەفەر بۆ ئوروپا	١٤٥
نامە بۆ برادەرانی وڵات	١٤٩

www.kerimhisami.com

بەرگی هەشتەم

گەرانەوە بۆ سوفیا ١٦٦
سەفەر بۆ ئەستەمبوڵ ١٧٠
سەفەر بۆ لۆزان ١٨٧
ساڵی ١٩٨٥ ٩١
پاشکۆ ٢١٩

www.kerimhisami.com